

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 125 S

(2009–2010)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i
statsbudsjettet 2010

Innhold

1	Hovedinnholdet i proposisjonen	5	2.9	Nærings- og handelsdepartementet	65
1.1	Rammer for finanspolitikken	5	2.10	Fiskeri- og kystdepartementet	77
1.2	Endringer på statsbudsjettet siden saldert budsjett	7	2.11	Landbruks- og matdepartementet	79
1.3	Statsbudsjettets stilling	12	2.12	Samferdselsdepartementet	82
1.4	Anmodningsvedtak	14	2.13	Miljøverndepartementet	85
2	Forslag under det enkelte departement	15	2.14	Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet	89
2.1	Utenriksdepartementet	15	2.15	Finansdepartementet	93
2.2	Kunnskapsdepartementet	19	2.16	Forsvarsdepartementet	98
2.3	Kulturdepartementet	24	2.17	Olje- og energidepartementet	104
2.4	Justisdepartementet	26		Forslag til vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010	114
2.5	Kommunal- og regionaldepartementet	36		Vedlegg	
2.6	Arbeidsdepartementet	39	1	Endringer etter saldert budsjett	139
2.7	Helse- og omsorgsdepartementet	55			
2.8	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	62			

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Prop. 125 S

(2009–2010)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

*Tilråding fra Finansdepartementet av 11. mai 2010,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Hovedinnholdet i proposisjonen

1.1 Rammer for finanspolitikken

Målene for Regjeringens økonomiske politikk er full sysselsetting, lav arbeidsledighet, en bærekraftig utvikling, en mer rettferdig fordeling og styrking av velferdsordningene. De ulike delene av politikken må virke sammen for å oppnå dette.

Hovedoppgaven for den økonomiske politikken i 2009 og 2010 har vært å holde sysselsettingen oppe og arbeidsledigheten lav. Dette har vi lyktes godt med. Nedgangen i produksjon og oppgangen i arbeidsledighet har vært liten i internasjonal sammenheng.

Gitt den økonomiske situasjonen var det riktig å legge om finanspolitikken i kraftig ekspansiv retning i 2009. Finanskrisen og det påfølgende internasjonale økonomiske tilbakeslaget innebar en betydelig fare for at også norsk økonomi skulle gå inn i den sterkeste nedgangskonjunktoren på flere tiår. Også pengepolitikken ble lagt kraftig om, og det ble gjennomført omfattende tiltak for å bedre forholdene i finansmarkedene og lette tilgangen på lån for husholdninger, bedrifter og kommuner.

Den aktive finanspolitikken har brakt bruken av

oljeinntekter opp på et høyt nivå, selv om tall fra statsregnskapet for 2009 viser at avstanden til 4-prosentbanen for bruk av oljeinntekter i 2009 var klart lavere enn anslått i Nasjonalbudsjettet 2010. Også for 2010 er det kommet ny informasjon om inntekter og utgifter som gir grunnlag for å redusere det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet sammenliknet med anslaget i Nasjonalbudsjettet 2010. Samtidig framstår vekstutsiktene for 2010 og 2011 nå som mer normale, og situasjonen i arbeidsmarkedet ser litt lysere ut enn lagt til grunn i fjor høst.

På noen høyt prioriterte områder har Regjeringen valgt å øke utgiftene noe for å bidra til å sikre arbeidsplasser og høy sysselsetting, og til utbedring av riksveier og jernbanenettet. Mulighetene som ligger i reduserte utgiftsanslag og økte anslag for utbytter og strukturelle skatte- og avgiftsinntekter i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 er imidlertid i hovedsak benyttet til å styrke budsjettbalansen. Hensynet til pengepolitikken, kronekursen og konkurranseutsatte sektorer tilsier også en slik innretning av revisjonen av 2010-budsjettet. Også hensynet til generasjonskontrakten og

langsiktig bærekraft i budsjettpolitikken tilsier at vi raskt vender tilbake til 4-prosentbanen for bruken av petroleumsinntekter.

Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet

Målt ved det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet ble bruken av oljeinntekter i Nasjonalbudsjettet 2010 anslått til 148,5 mrd. kroner i 2010, en økning på knapt 15 mrd. kroner fra 2009 og nesten 45 mrd. kroner over 4-prosentbanen. Etter dette har det kommet ny informasjon i statsregnskapet for 2009 og om den løpende økonomiske utviklingen som har betydning for tallene både for 2009 og 2010.

For 2009 anslås nå det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet til 110 mrd. kroner, som er om lag 20 mrd. kroner lavere enn i Nasjonalbudsjettet 2010. Nærmere 10 mrd. kroner av denne endringen skyldes økte anslag for strukturelle skatter mv., mens vel 10 mrd. kroner skyldes reduserte utgifter og økte inntekter utenom skatter.

For 2010 er anslaget for strukturelle skatte- og avgiftsinntekter mv. satt opp med 10 mrd. kroner i forhold til anslaget i Nasjonalbudsjettet 2010. Dette er i hovedsak en videreføring av økningen i 2009. Videre innebærer Regjeringens forslag i denne proposisjonen at det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i 2010 kan reduseres med ytterligere 6,6 mrd. kroner. Inntektene utenom skatter og avgifter øker med 4 mrd. kroner, i hovedsak som følge av økte utbytteinntekter, mens utgiftene reduseres med 2,6 mrd. kroner. Tidligere i år er det fremmet forslag for Stortinget om bevilgningsendringer som bidrar til å redusere utgiftene med 0,4 mrd. kroner. På denne bakgrunn kan det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2010 nå anslås til om lag 131,5 mrd. kroner, som er 17 mrd. kroner lavere enn anslaget i Nasjonalbudsjettet 2010. Avstanden til 4-prosentbanen anslås nå til knapt 26 mrd. kroner, mens den ble anslått til nesten 45 mrd. kroner i Nasjonalbudsjettet 2010.

Bruken av oljeinntekter øker med vel 18 mrd. 2010-kroner fra 2009 til 2010, tilsvarende en impuls på 0,8 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge. I Nasjonalbudsjettet 2010 ble budsjettimpulsen, målt ved endringene i det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge, anslått til 0,6 pst. Statsbudsjettet for 2010 framstår dermed nå som noe mer ekspansivt, noe som må ses i sammenheng med at underskuddet i 2009 er kraftig nedjustert. For de to årene 2009 og 2010 sett under ett er budsjettimpulsen

nedjustert fra 3,6 pst. til 2,9 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge.

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd i 2010 anslås nå til 139,6 mrd. kroner, mot 153,8 mrd. kroner i saldert budsjett. Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet tilsvarer den faktiske bruken av petroleumsinntekter og dekkes ved en tilsvarende overføring fra Statens pensjonsfond utland. Anslaget for det oljekorrigerte underskuddet omfatter i tillegg til bevilgningsendringer som fremmes for Stortinget i første halvår, oppdaterte anslag for skatte- og avgiftsinntektene fra Fastlands-Norge og anslag for renteutgifter på statsgjelden og renteinntekter av statens kontantbeholdning. For disse størrelsene vil det eventuelt fremmes forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2010 til høsten.

Det oljekorrigerte underskuddet er redusert med knapt 14,2 mrd. kroner fra saldert budsjett 2010, hvorav økte skatte- og avgiftsinntekter utgjør 8,1 mrd. kroner. Utenom skatter og avgifter er det siden saldert budsjett foreslått bevilgningsendringer som bidrar til å redusere det oljekorrigerte underskuddet med til sammen 7,4 mrd. kroner. Forslag som fremmes i denne proposisjonen er da medregnet. Av dette utgjør reduserte utgifter 4,0 mrd. kroner og økte inntekter 3,4 mrd. kroner. I disse tallene er også forslag til bevilgningsendringer på poster som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet medregnet. Dette gjelder bevilgningen til stønad ved arbeidsledighet, som reduseres med 940 mill. kroner i forhold til saldert budsjett, og reduserte renteinntekter med til sammen 0,6 mrd. kroner, i hovedsak på utlån fra Husbanken og Statens lånekasse for utdanning. I anslaget for det oljekorrigerte budsjettunderskuddet er det også tatt hensyn til nye anslag siden saldert budsjett for renteinntekter og renteutgifter knyttet til statens kontantbeholdning og statsgjelden, som til sammen bidrar til å øke anslaget for det oljekorrigerte underskuddet i 2010 med knapt 1,4 mrd. kroner siden saldert budsjett.

Det fremmes ikke forslag om endret bevilgning for overføringen fra Statens pensjonsfond utland nå. Dette gjøres i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2010 til høsten.

Veksten i statsbudsjettets utgifter

Forslagene i denne proposisjonen innebærer en reell, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter

på om lag 2½ pst. sammenliknet med regnskap for 2009. I Nasjonalbudsjettet 2010 ble den reelle, underliggende utgiftsveksten fra 2009 til 2010 anslått til 1æ pst. Økningen i anslaget for den reelle, underliggende utgiftsveksten skyldes i hovedsak lavere utgifter i regnskapet for 2009 enn lagt til grunn i fjor høst. Den nominelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter anslås nå til 5,6 pst., mot 4,7 pst. i Nasjonalbudsjettet 2010.

I dette kapitlet gjøres det rede for hovedinnholdet i proposisjonen. I avsnitt 1.2 omtales de største bevilgningsendringene som foreslås. I avsnitt 1.3 gis det en oversikt over budsjettets stilling for inneværende år, mens avsnitt 1.4 viser hvilke anmodningsvedtak i Stortinget som omtales. I kapittel 2 gjøres det rede for forslagene til bevilgningsendringer mv. under de enkelte departementene. Det vises til Meld. St. 2 (2009-2010) *Revidert nasjonalbudsjett 2010* for nærmere omtale av den økonomiske politikken mv., mens skatte- og avgiftspolitikken er nærmere omtalt i Prop. 126 LS (2009-2010) *Endringer i skatte- og avgiftsreglar mv.*

1.2 Endringer på statsbudsjettet siden saldert budsjett

Ny informasjon om utgifts- og inntektsutviklingen i statsbudsjettet for 2010 tilsier at det er behov for å fremme forslag om endrede bevilgninger på enkelte poster. Ny informasjon innebærer at utgiftene samlet sett kan settes ned, mens inntektene anslås høyere enn i saldert budsjett. Det er viktig raskt å komme tilbake til 4-prosentbanen for bruk av petroleumsinntekter, og den økonomiske utviklingen ser noe lysere ut enn da Regjeringen la fram forslaget til statsbudsjett for 2010 i fjor høst. Ved revisjonen av 2010-budsjettet legges det derfor opp til at reduserte utgiftsanslag og økte anslag for utbytteinntekter og strukturelle skatte- og avgiftsinntekter mv. skal bidra til å styrke budsjettbalansen vesentlig. På enkelte høyt prioriterte områder foreslår Regjeringen utgiftsøkninger som ikke følger av utviklingen i regelstyrte ordninger mv. Dette gjelder bl.a. forslag om økte utgifter til riksveier og jernbanelinjet på Samferdselsdepartementets budsjett, samt økte utgifter til arbeidsmarkedstiltak og tiltak rettet inn mot verftsnaering.

Samlet innebærer forslagene om bevilgningsendringer i denne proposisjonen og proposisjoner som er fremmet tidligere i år, samt endrede anslag for de strukturelle skatte- og avgiftsinntektene mv. at det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet i 2010 anslås til 131,5 mrd. kroner. Dette er 17 mrd. kroner lavere enn anslått i Nasjonalbudsjettet 2010.

Tidligere i år er det fremmet forslag for Stortinget som samlet bidrar til å styrke budsjettbalansen med 413 mill. kroner. Dette gjelder reduserte utgifter på 620 mill. kroner til håndtering av ubåtvraket ved Fedje og 8 mill. kroner til rentekompensasjon for kirkebygg. Videre er det fremmet forslag om økte utgifter på 188 mill. kroner til de norske styrkene i Afghanistan og 27 mill. kroner til kjøp av innenlandske flyrutetjenester.

Utenom petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og bevilgninger på poster som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet, fremmes det nå forslag om reduserte utgifter på 2 611 mill. kroner og økte inntekter utenom skatter og avgifter på 4 011 mill. kroner. Anslagene for strukturelle skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge økes med om lag 10 mrd. kroner.

I tillegg fremmes det forslag om netto reduserte inntekter fra skatter og avgifter med 3 750 mill. kroner, i hovedsak som følge av at inntektsbevilgningen i saldert budsjett på 1 250 mill. kroner knyttet til opparbeidede forpliktelser i rederiene faller bort, og erstattes av tilbakebetaling av innbetalt skatt i 2008 og 2009. Det fremmes også forslag om netto reduserte renteinntekter med 591 mill. kroner og reduserte utgifter til dagpenger med 940 mill. kroner.

Samlet foreslås det i denne proposisjonen økte utgifter på til sammen 3 551 mill. kroner og netto reduserte inntekter med 330 mill. kroner. Dette inkluderer ikke lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningene til de regelstyrte stønadsordningene i folketrygden med til sammen 445 mill. kroner sammenliknet med saldert budsjett. Oppjusteringen skyldes i hovedsak økte utgifter til sykepenger og foreldrepenger på til sammen 940 mill. kroner, mens utgiftene til hjelpemidler og legemidler reduseres med til sammen 530 mill. kroner.

Anslaget for utgifter til sykepenger øker med 590 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak at utgiftene i 2009 ble høyere enn tidligere antatt. Det trygdefinansierte sykefraværet per sysselsatt økte med nærmere 10 pst. i 2009, mot antatt 7 pst. i saldert budsjett. Det innebærer at nivået på sykepengeutgiftene ved inngangen til 2010 ble betydelig høyere enn tidligere anslått. For 2010 opprettholdes anslaget for fraværsutviklingen per sysselsatt med 1 pst. økning fra 2009 til 2010.

På Olje- og energidepartementets budsjett foreslås bevilgningene til CO₂-håndtering på Mongstad samlet sett redusert med 122 mill. kroner. Bevilgningen til teknologisenteret for CO₂-fangst foreslås

Tabell 1.1 Forslag om bevilgningsendringer utenom petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner og bevilgninger som inngår i korreksjonene ved beregningen av den strukturelle budsjettbalansen fremmet etter salderingen av statsbudsjett for 2010 og anslagsendringer som inngår i den strukturelle, oljekorrigerede budsjettbalansen

	mill. kroner
<i>Endrede utgifter fremmet tidligere i år</i>	- 413
<i>Håndtering av ubåten U-864 utenfor Fedje i Hordaland</i>	-620
<i>Norske styrker i Afghanistan</i>	188
<i>Kjøp av innenlandske flyruter</i>	27
<i>Rentekompensasjon for kirkebygg</i>	-8
+ <i>Utgiftsforslag som fremmes i denne proposisjonen</i>	- 2 611
Anslagsendringer i folketrygden	445
CO ₂ -håndtering – investeringer ved testanlegg på Mongstad	388
Vedlikehold og utbedring av jernbanenettet	274
Riksveier	259
Nødnett – fullføre første byggetrinn mv.	254
Arbeidsmarkedstiltak	247
Tiltak for verftsnaeringen	200
Reguleringsfondet til Forsvarsbygg	151
Statens lånekasse for utdanning	120
Innovasjon Norge, tapsavsetning	108
Barnetrygd og kontantstøtte	92
Tiltak for økt retur av utlendinger uten lovlig opphold	92
Statlig barnevern	90
Statens Pensjonskasse, PERFORM-prosjektet	60
Frivillig skogvern	60
Forskningsinfrastruktur (fiberoptisk kabel Svalbard)	60
Mva-kompensasjon – idrettsanlegg	50
Sysselsettingstilskudd for sjøfolk	-50
Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, kirkebygg og transporttiltak	-80
Tilskudd til barnehager	-116
EUs rammeprogram for forskning	-126
Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	-183
Kompensasjon for merverdiavgift	-230
Legemidler og vaksine knyttet til pandemi	-249
ODA-godkjent bistandsramme	-283
Drift av mottak for asylsøkere og flyktninger	-323
EØS-finansieringsordningene	-447
Videreføring av byggeprosjekter i regi av Statsbygg	-491
CO ₂ -håndtering – planleggingsutgifter til fullskalaanlegget på Mongstad	-510
Endringer på utlendingsfeltet under Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	-551
Tilskudd til Statens Pensjonskasse	-553
Inntektsoppgjør mv.	-650
Kjøp av klimavoter	-1 085
Andre forslag, netto	366
- <i>Inntektsforslag som fremmes i denne proposisjonen, utenom renter, skatter og avgifter</i>	4 011
Økte utbytteinntekter, netto	4 460
Tilbakebetaling av ulovlig statsstøtte, Mesta AS	129
Nedsettelse av driftskredittrammen til helseforetakene (netto)	68
Reduserte inntekter under folketrygden	-55
Salg av klimavoter	-135
Refusjon av ODA-godkjente flyktningutgifter i Norge	-654
Andre forslag, netto	198
- <i>Anslag strukturelle skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge mv.</i>	9 994
= <i>Endring i det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet</i>	-17 029

økt med 388 mill. kroner. Bevilgningsøkningen er i hovedsak knyttet til den delen av anlegget som skal teste såkalt amin-teknologi. Videre foreslås bevilgningen til planlegging og forberedelse av fullskalaanlegg for fangst, transport og lagring av CO₂ på Mongstad redusert med 510 mill. kroner, fra 1 260 mill. kroner i saldert budsjett til 750 mill. kroner. Endringen skyldes faseforskyvning av planlagte aktiviteter. De samlede kostnadsanslagene for planleggings- og forberedelsesarbeidet med fullskalaanlegget opprettholdes.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til vedlikehold og utbedring av jernbanenettet med til sammen 274 mill. kroner. Forslaget omfatter bl.a. 215 mill. kroner til ulike vedlikeholdstiltak på Bergens-, Dovre-, og Østfoldbanene. Videre foreslås det at bevilgningene til riksveier økes med til sammen 259 mill. kroner. Dette gjelder bl.a. 80 mill. kroner for å kunne opprettholde rasjonell framdrift i utbyggingen av Kvivsvegen i Møre og Romsdal, 70 mill. kroner til drift og vedlikehold av riksveier og 59 mill. kroner til økt vederlag til OPS-prosjekter.

Bevilgningen på Justisdepartementets budsjett til første utbyggingstrinn av Nødnett foreslås økt med 216 mill. kroner knyttet til tidligere forsinkelser i prosjektet og en økning av kostnadsrammen for prosjektet i 2009. I tillegg foreslås det 38 mill. kroner i økt bevilgning på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett knyttet til forberedelse av nytt nødnett, bl.a. til prosjektkostnader i Helsedirektoratet og opplæring i kommunehelsetjenesten.

På Arbeidsdepartementets budsjett foreslås bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak økt med til sammen 247 mill. kroner. Forslaget til bevilgningsøkning medfører i tillegg et økt samlet behov for tilsgagnsfullmakter på 110 mill. kroner. Etter disse økningene anslås den totale rammen til arbeidsmarkedstiltak å gi rom for om lag 75 000 tiltaksplasser i gjennomsnitt for 2010. Dette er noe lavere enn lagt opp til i Nasjonalbudsjettet 2010, og må ses i lys av utviklingen på arbeidsmarkedet og at tiltakene bedre kan tilpasses brukernes behov, noe som vil føre til høyere gjennomsnittspris per tiltaksplass enn tidligere lagt til grunn. Antallet tiltaksplasser som kan realiseres med den gitte bevilgningen er noe usikkert, bl.a. som følge av endringer i tiltakssammensetning og tiltakspriser.

Regjeringen foreslår å bevilge totalt 200 mill. kroner til ulike tiltak for norske skipsverft, offshorereststeder og utstyrsleverandører. Av dette foreslås 150 mill. kroner bevilget på Nærings- og handelsdepartementets budsjett og 50 mill. kroner på Olje- og energidepartementets budsjett. Tiltakene er fordelt på budsjettposter under Norges forsk-

ningsråd, Innovasjon Norge og SIVA. Regjeringen foreslår også å øke garantirammen under GIEKs Alminnelige garantiordning med 10 mrd. kroner og å øke lånerammen for Innovasjon Norges innovasjonslåneordning med 200 mill. kroner.

På Forsvarsdepartementets budsjett foreslås det bevilget 151 mill. kroner til Forsvarsbyggs reguleringsfond. Bakgrunnen for forslaget er at Forsvarsbyggs overskudd i 2007 på 151 mill. kroner ble feilpostert, slik at midlene ble tilbakeført til statskassen i stedet for å bli tilført reguleringsfondet. Forslaget om tilleggsbevilgning innebærer at feilen fra 2007 kan rettes opp.

Flere studenter enn tidligere anslått bidrar til økte stipendutgifter under Lånekassen, mens lavere rente gjør at utgiftene til rentestøtte blir noe lavere enn forutsatt i saldert budsjett. Samlet foreslås bevilgningene til Statens lånekasse for utdanning økt med 120 mill. kroner.

I 2009 ble det innført en garanti- og låneordning for fiskerinæringen. Det ble samtidig bevilget 213 mill. kroner til tapsavsetninger for lån og garantier. Ved en feil ble det ikke benyttet midler fra tapsavsetningen for inngåtte forpliktelser i 2009. Bevilgningen ble derfor stående ubenyttet i 2009, og den var ikke overførbar. Det innebærer at midler til tapsavsetning må bevilges på nytt i 2010. Det foreslås derfor bevilget 107,5 mill. kroner til tapsavsetninger for lån og garantiordninger til fiskerinæringen under Innovasjon Norge.

Utgiftene til barnetrygd og kontantstøtte øker som følge av en økning i anslaget for antall barn. Samlet foreslås bevilgningen til disse tilskuddsordningene økt med 92 mill. kroner.

Regjeringen foreslår at det bevilges 92 mill. kroner til økt innsats for utsendelse av personer uten lovlig opphold i Norge. Dette skal bidra til at rundt 1 000 flere personer returnerer i år, herunder både frivillige og tvangsmessige returnerer. Inkludert i ovennevnte beløp er også 32,8 mill. kroner til bygningsmessig oppgradering og forberedelse av oppstart av 50 nye plasser ved Politiets utlendingsinternat på Trandum.

Nye standardkontrakter for statlige beredskaps- og familiehjem ble tatt i bruk 1. april 2010. Utgiftene knyttet til de nye kontraktene har vært høyere enn forutsatt i Ot.prp. nr. 109 (2008-2009) *Om lov om pensjonsordning for oppdragstakere i statlige beredskaps- eller familiehjem*. Bevilgningen til det statlige barnevernet foreslås derfor økt med 90 mill. kroner.

Tilpasninger av Statens Pensjonskasse sine systemer til pensjonsreformen gjennom PERFORM-prosjektet er en sentral forutsetning for gjennomføring av reformen. Konsulentselskapet Metier har

foretatt en ny ekstern kvalitetssikring av prosjektet (KS2). Ut fra KS2-evalueringen er det grunnlag for å justere både budsjettanslaget for 2010 og styrings- og kostnadsrammer for prosjektet. Regjeringen foreslår på bakgrunn av KS2-rapporten å øke kostnadsrammen for prosjektet fra 888 mill. kroner til 1 287 mill. kroner, mens bevilgningen til PERFORM-prosjektet i 2010 foreslås økt med 60 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til frivillig skogvern under Miljøverndepartementets budsjett med 60 mill. kroner. Dette gir rom for at det i 2010 kan fattes vernevedtak for en rekke nye ferdigbehandlede frivillig-vern områder.

Regjeringen foreslår at det bevilges 60 mill. kroner til en satsing på forskningsinfrastruktur gjennom å investere i en undersjøisk fiberoptisk kabel mellom Longyearbyen og Ny-Ålesund. En slik utbygging vil gjøre Svalbard enda mer attraktiv som et internasjonalt forskningssenter og bidra til mer effektiv forskning.

Utgiftene under Kulturdepartementets budsjett foreslås økt med 50 mill. kroner som følge av etablering av en ny rammestyrte ordning for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg.

Tilskuddet til sysselsetting av sjøfolk foreslås redusert med 50 mill. kroner, fra 1 750 mill. kroner til 1 700 mill. kroner, på grunnlag av ny informasjon om refusjonsutbetalinger fra de siste terminene.

Bevilgningene til rentekompensasjonsordningene for skole- og svømmeanlegg, kirkebygg og transporttiltak i fylkeskommunene foreslås redusert med til sammen 80 mill. kroner. De reduserte utgiftene er i hovedsak knyttet til nye renteforutsetninger.

I saldert budsjett 2010 er tilskuddene til barnehagesektoren tilpasset etablering av 11 500 nye fulltids barnehageplasser i 2009 og et måltall om 7 200 nye plasser i 2010. Foreløpige anslag viser at det ble etablert om lag 10 100 nye heltidsplasser i 2009. Måltallet for 2010 reduseres til 7 100 heltidsplasser som følge av oppdaterte befolkningsprognoser. I den sammenheng endres også sammensetningen av plassene ved at det nå forutsettes flere småbarnsplasser. Lavere utbyggingsaktivitet enn tidligere forutsatt bidrar til reduserte utgifter, mens flere barnehageplasser for små barn isolert sett bidrar til økte utgifter. På dette grunnlag foreslår Regjeringen at tilskuddene til barnehagesektoren samlet reduseres med 116 mill. kroner. Det legges med dette til rette for at om lag 275 600 barn vil ha en barnehageplass ved utgangen av 2010. Dette tilsvarer en dekningsgrad på om lag 89 prosent for barn i alderen 1-5 år.

Bevilgningen til EUs rammeprogram for forskning foreslås redusert med 126 mill. kroner. Utgiftsreduksjonen skyldes i hovedsak at den norske kronen har styrket seg i forhold til anslagene som lå til grunn for bevilgningene til dette formålet i saldert budsjett. I tillegg blir det norske kontingentbidraget i 2010 målt i euro noe lavere enn tidligere forutsatt.

I 2009 ble det gitt tilsagn om investeringstilskudd til sykehjemsplasser og omsorgsboliger til i underkant av 2 000 enheter, noe som er om lag 500 færre enheter enn lagt til grunn i saldert budsjett for 2009. Dette innebærer reduserte utgifter på anslagsvis 133 mill. kroner i 2010. Som følge av nye renteforutsetninger reduseres også utgiftene til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag for boliger som har fått tilskudd under *Handlingsplan for eldreomsorgen og Omsorgsplanen for psykisk helse* med 50 mill. kroner. Samlet foreslås bevilgningen til omsorgsboliger og sykehjemsplasser redusert med 183 mill. kroner.

På bakgrunn av regnskapstall og oppdaterte prognoser for utbetaling av merverdiavgiftskompensasjon til henholdsvis kommuner/fylkeskommuner og private/ideelle virksomheter foreslås bevilgningene redusert med til sammen 230 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å sette ned bevilgningen til pandemihåndtering med 249 mill. kroner. I tillegg fremmes det romertallsvedtak om at vel 40 mill. kroner av overførte midler fra 2009 ikke skal disponeres i 2010. Den samlede innsparingen på om lag 290 mill. kroner skyldes lavere utgifter til pandemi-vaksiner og legemidler enn tidligere forutsatt.

Utgiftene til refusjon av ODA-godkjente flyktingtiltak i Norge på Utenriksdepartementets budsjett foreslås redusert med 655 mill. kroner. Dette skyldes bl.a. færre ankomster av nye asylsøkere til Norge i 2010 enn tidligere forutsatt. Samtidig foreslås det økte bevilgninger på til sammen 405 mill. kroner til andre formål på bistandsområdet, blant annet knyttet til innsatsen for gjenoppbygging i Haiti, slik at bistandsbevilgningene samlet sett reduseres med 250 mill. kroner. Medregnet i økningene til bistandsformål utenom refusjon av ODA-godkjente flyktingutgifter i Norge er også 33 mill. kroner i økt grunnfondskapital i Norfund som bevilges på 90-post. Samlet medfører forslagene at bevilgningene til internasjonal bistand på Utenriksdepartementets budsjett reduseres med netto 283 mill. kroner utenom lånetransaksjoner.

På Justisdepartementets budsjett foreslås det at utgiftene til drift av mottak for asylsøkere og flyktinger reduseres med om lag 323 mill. kroner. Videre foreslås bevilgningene til ulike tilskudd under

Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet redusert med 551 mill. kroner. Årsaken til bevilgningsendringene er bl.a. færre nye asylsøkere enn tidligere anslått.

Utgiftene til EØS-finansieringsordningene på Utenriksdepartementets budsjett foreslås redusert med netto 447 mill. kroner. Anslagene for utbetalinger i 2010 under EØS-finansieringsordningene for perioden 2004-2009 reduseres med i alt 475 mill. kroner. Reduksjonen skyldes både endringer i valutakursen og lavere anslag for utbetalinger i 2010. I motsatt retning trekker en utgiftsøkning på 28 mill. kroner til administrasjon av de nye EØS-finansieringsordningene for perioden 2009-2014.

Bevilgningen til videreføring av byggeprosjekter i regi av Statsbygg foreslås redusert med 491 mill. kroner. Utgiftsreduksjonen skyldes i hovedsak faseforskyvinger i framdriften til allerede igangsatte byggeprosjekter og overførte midler fra 2009. Enkelte prosjekter har også blitt rimeligere enn forventet.

Tilskuddene til Statens Pensjonskasse foreslås satt ned med til sammen 553 mill. kroner. Utgiftsreduksjonen skyldes i hovedsak høyere anslag for premieinnbetaling fra arbeidsgivere, reduserte anslag for utbetaling av alders-, uføre- og etterlattepensjoner, samt lavere anslag for AFP-utbetalinger.

Lønnsvekstanslaget fra 2009 til 2010 er nedjustert med $\frac{1}{4}$ prosentpoeng fra Nasjonalbudsjettet 2010, fra $3\frac{1}{2}$ pst. til $3\frac{3}{4}$ pst. Nedjusteringen av anslått lønnsvekst fra 2009 til 2010 innebærer at det må påregnes lavere utgifter i 2010 til lønn og trygdeytelser enn lagt til grunn da Stortinget behandlet statsbudsjettet for 2010 i fjor høst. Utgiftene til inntektsoppgjør mv. foreslås derfor redusert med 650 mill. kroner.

Regjeringen foreslår at bevilgningen til kjøp av klimakvoter reduseres med 1 085 mill. kroner. Dette skyldes at kvoteleveranser i stor grad kommer senere enn tidligere antatt. Videre har kvoteprisene så langt i år vært lavere enn forutsatt i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert til 135 mill. kroner. Det ble overført 715 mill. kroner i ubenyttet bevilgning fra 2009 til 2010. Samlet gir dette et disponibelt beløp til kjøp av klimakvoter på 850 mill. kroner i 2010.

Utbytteinntektene foreslås økt med netto 4 460 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2010. Endringen skyldes i hovedsak nye opplysninger om utbytteutbetalingene fra selskaper under Nærings- og handelsdepartementet. De største økningene gjelder de børsnoterte selskapene Telenor ASA, DnB NOR ASA og Norsk Hydro ASA, hvor utbyttebetalingen til staten økes med henholdsvis 2 236,7 mill. kroner, 969,1 mill. kroner og 271,7 mill. kro-

ner. I tillegg er det forutsatt høyere utbytte fra blant annet Statkraft SF, Store Norske Spitsbergen Kullkompani A/S, Eksportfinans ASA og Argentum Fondsinvesteringer AS på grunnlag av nye tall for resultatene i 2009. Utbytte fra Statnett foreslås redusert med 48 mill. kroner.

EFTAs overvåkingsorgan (ESA) har fattet vedtak om at Mesta AS i forbindelse med etableringen i 2003 mottok ulovlig statstøtte. Regjeringen har besluttet å ikke bringe saken inn for EFTA-domstolen. Det er beregnet at Mesta skal tilbakebetale 129 mill. kroner til staten inklusive renter. Det foreslås på den bakgrunn at inntektene på statsbudsjettet økes tilsvarende.

Regjeringen foreslår å sette ned driftskreditrammen til de regionale helseforetakene med netto 68 mill. kroner. Dette gir økte inntekter på statsbudsjettet med tilsvarende beløp. Forslaget gjelder to separate forhold. Nye anslag viser at differansen mellom helseforetakenes pensjonspremie og pensjonskostnad er økt med 250 mill. kroner sammenlignet med forutsetningene som ligger til grunn for saldert budsjett 2010. Dette gir et økt likviditetsoverskudd som trekkes inn gjennom en tilsvarende nedsettelse av driftskreditrammen. Videre bidrar omlegging av faktureringspraksis for Norsk pasientskadeerstatning (NPE) i 2010 til at helseforetakenes utbetalinger øker, og at helseforetakenes likviditetsbehov øker tilsvarende. Det foreslås at driftskreditrammen isolert sett økes med 182 mill. kroner knyttet til dette.

Inntektene under folketrygden foreslås redusert med 55 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak reduserte inntekter fra tilbakebetalinger i forbindelse med statsgarantier for lønnsutbetalinger ved konkurser.

Inntektene fra salg av klimakvoter på Finansdepartementets budsjett foreslås redusert med 135 mill. kroner, fra 825 mill. kroner til 690 mill. kroner. Hovedgrunnen til reduksjonen er en nedjustering av anslått pris på klimakvoter. I saldert budsjett for 2010 var det lagt til grunn en kvotepris på 130 kroner, mens prisen på klimakvoter hittil i år har ligget på gjennomsnittlig 109 kroner per kvote.

Inntekter som refunderes over Utenriksdepartementets budsjett for å dekke ODA-godkjente flyktningtiltak i Norge foreslås redusert med 654 mill. kroner, bl.a. som følge av nedjusterte anslag for ankomster av flyktninger og asylsøkere. Inntektene dekker ODA-godkjente flyktningutgifter på budsjettene til Justisdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Som tidligere varslet vil Regjeringen legge fram sin strategi for miljøteknologi i løpet av 2010. Regje-

ringen legger vekt på at næringsutvikling skal gå sammen med grønn vekst. Regjeringen vil legge fram et program for miljøteknologi, som skal støtte prosjekter med stort potensial for gode løsninger. Det nye programmet skal utnytte og supplere eksisterende virkemidler på en måte som fremmer utvikling av miljøteknologi. Programmet har en samlet ramme på 500 mill. kroner for årene 2011-2013. Regjeringen vil redegjøre nærmere for innretning og organisering av programmet i budsjettframlegget for 2011.

De enkelte forslagene er nærmere omtalt i kapittel 2 i denne proposisjonen.

1.3 Statsbudsjettets stilling

Statsbudsjettets stilling etter forslagene i denne proposisjonen og endrede anslag for skatter, avgifter og renter på statens gjeld og kontantbeholdning framgår av tabell 1.2 og 1.3.

I saldert budsjett 2010, som Stortinget vedtok i fjor høst, ble det oljekorrigerte underskuddet anslått til 153,8 mrd. kroner.

De samlede budsjettendringene hittil i år, medregnet endrede anslag for skatter og avgifter, renter på statens gjeld og kontantbeholdning, samt forslag om bevilgningsendringer i denne proposisjonen, innebærer at det oljekorrigerte underskuddet i 2010 nå anslås til 139,6 mrd. kroner. Dette er knapt 14,2 mrd. kroner lavere enn i saldert budsjett.

Økte skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge bidrar isolert sett til å redusere det oljekorrigerte underskuddet med 8,1 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett, mens netto renteutgifter og renteinntekter bidrar til å øke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet med knapt 2 mrd. kroner. Renteutgifter på statsgjelden og renteinntekter av kontantbeholdningen på statens foliokonto i Norges Bank utgjør til sammen knapt 1,4 mrd. kroner, mens øvrige reduserte renteinntekter utgjør om lag 0,6 mrd. kroner, i hovedsak fra Statens lånekasse for utdanning og Husbanken. Det fremmes ikke bevilgningsforslag om endrede renteutgifter på statsgjelden og renteinntekter av kontantbeholdningen på statens foliokonto i Norges Bank i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Det fremmes i denne proposisjonen forslag om bevilgningsendringer, utenom renter, petroleumsvirksomheten, lånetransaksjoner, skatter og avgifter, som bidrar til å økte inntekter med 4 mrd. kroner sammenliknet med saldert budsjett. Utbytteinntektene foreslås økt med 4,5 mrd. kroner,

mens inntekter som refunderes fra bistandsbevilgningene på Utenriksdepartementets budsjett for å dekke ODA-godkjente flyktningutgifter i Norge, reduseres med 654 mill. kroner.

På utgiftssiden innebærer de samlede bevilgningsendringene hittil i år, medregnet forslag om tilleggsbevilgninger i denne proposisjonen, reduserte utgifter på 4 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett, hvorav forslag om reduserte utgifter på til sammen 0,4 mrd. kroner er fremmet i stortingsproposisjoner tidligere i år. I beløpet på 4 mrd. kroner inngår også reduserte dagpengeutgifter med vel 0,9 mrd. kroner.

Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er i denne proposisjonen beregnet til 261,5 mrd. kroner, som er 41,1 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett. Oppjusteringen skyldes i hovedsak at anslaget for oljeprisen er økt med 50 kroner, fra 425 kroner per fat i saldert budsjett til 475 kroner per fat.

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres til Statens pensjonsfond utland. Det tilbakeføres så midler fra fondet til statsbudsjettet til å dekke det oljekorrigerte budsjettunderskuddet slik at statsbudsjettet bringes i balanse. Nettoavsetningen i Statens pensjonsfond utland anslås nå til 121,9 mrd. kroner i 2010, mot 66,6 mrd. kroner i saldert budsjett. I tillegg anslås samlede renteinntekter og utbytte i Statens pensjonsfond til 108,2 mrd. kroner, hvorav 103,2 mrd. kroner fra utenlandsdelen av fondet. Medregnet renter og utbytte på fondets kapital forventes det nå et samlet overskudd i Statens pensjonsfond på 230,1 mrd. kroner.

Fondets kapital anslås til 3 090 mrd. kroner ved utgangen av 2010, hvorav utenlandsdelen av fondet anslås å utgjøre 2 966 mrd. kroner. En endelig fastsettelse av tilbakeføringen til statsbudsjettet fra Statens pensjonsfond utland vil bli foretatt i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2010 til høsten.

Statsbudsjettet gjøres opp i balanse etter overføring fra Statens pensjonsfond utland. Statskassens finansieringsbehov bestemmes dermed av statsbudsjettets lånetransaksjoner. Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov anslås nå til 49,8 mrd. kroner, som er 5,6 mrd. kroner høyere enn i saldert budsjett, jf. tabell 1.3. Økningen i finansieringsbehovet skyldes i hovedsak økt anslag for utlån i boliglansordningen i Statens Pensjonskasse med 2,5 mrd. kroner og lån til Republikken Latvia med 1,8 mrd. kroner.

Tabell 1.2 Statsbudsjettets utgifter og inntekter utenom lånetransaksjoner. Mill. kroner

	Regnskap for 2009	Saldert budsjett 2010	Anslag på regnskap for 2010
<i>1. Statsbudsjettets stilling</i>			
A Statsbudsjettets inntekter i alt	1 051 889	974 105	1 026 981
A.1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet	304 513	244 789	287 193
A.2 Inntekter utenom petroleumsvirksomhet	747 376	729 316	739 788
B Statsbudsjettets utgifter i alt	868 656	907 496	905 114
B.1 Utgifter til petroleumsvirksomhet	24 719	24 400	25 697
B.2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	843 937	883 096	879 417
<i>Statsbudsjettets oljekorrigerte overskudd (A.2-B.2)</i>	<i>-96 561</i>	<i>-153 780</i>	<i>-139 629</i>
+ Overført fra Statens pensjonsfond utland	107 221	153 780	139 629
= <i>Statsbudsjettets overskudd før lånetransaksjoner</i>	<i>10 660</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>2. Statens pensjonsfond</i>			
Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet (A.1-B.1), overføres til Statens pensjonsfond utland	279 794	220 389	261 497
- Overført til statsbudsjettet	107 221	153 780	139 629
+ Renteinntekter og utbytte i Statens pensjonsfond	91 255	105 600	108 200
= <i>Overskudd i Statens pensjonsfond</i>	<i>263 828</i>	<i>172 209</i>	<i>230 067</i>
<i>3. Statsbudsjettet og Statens pensjonsfond samlet Overskudd</i>	<i>274 488</i>	<i>172 209</i>	<i>230 067</i>

Kilde: Finansdepartementet

1.4 Anmodningsvedtak

I denne proposisjonen omtales følgende anmodningsvedtak:

Vedtak nr. 120, 8. desember 2008 (Miljøverndepartementet)

«Stortinget ber Regjeringen på bakgrunn av erfaringene fra Gulen orientere Stortinget om gjennomgangen av kontroll og tilsyn med inn- og utskipping av farlige stoffer og avfall i norske havner.»

Tabell 1.3 Statsbudsjettets lånetransaksjoner og finansieringsbehov. Mill. kroner

	Regnskap for 2009	Saldert budsjett 2010	Anslag på regnskap for 2010
<i>Lånetransaksjoner utenom petroleumsvirksomheten</i>			
Utlån, aksjetegning mv.	211 113	113 064	118 827
- Tilbakebetalinger	69 075	68 875	69 045
- Statsbudsjettets overskudd	10 660	0	0
= Netto finansieringsbehov	131 378	44 188	49 783
+ Gjeldsavdrag	44 951	0	0
= <i>Statsbudsjettets brutto finansieringsbehov</i>	<i>176 329</i>	<i>44 188</i>	<i>49 783</i>
<i>Lånetransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten</i>			
Salg av aksjer i StatoilHydro ASA mv.	0	0	0
- Utlån, aksjetegning mv.	2 162	0	0
= <i>Netto finanstransaksjoner knyttet til petroleumsvirksomheten</i>	<i>-2 162</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Kilde: Finansdepartementet

2 Forslag under det enkelte departement

2.1 Utenriksdepartementet

Programområde 02 Utenriksforvaltning

Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Det ble i 2009 opprettet en stilling som spesialut-sending for energisaker ved ambassaden i Abu Dhabi. Utgiftene knyttet til stillingen ble i 2009 dekket gjennom en reduksjon i bevilgningen under Olje- og energidepartementet tilsvarende bevilgningsøkningen under Utenriksdepartementet. Stillingen er avviklet fra 31. mars 2010. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen til formålet over Utenriksdepartementets budsjett, og at Olje- og energidepartementets budsjett økes tilsvarende.

Bevilgningen på post 01 foreslås redusert med 1,910 mill. kroner. Det vises også til omtale under kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 01 Driftsutgifter.

Kap. 103 Regjeringens fellesbevilgning for representasjon

Post 01 Driftsutgifter

Driftsutgiftene knyttet til statsministerboligen har hittil vært dekket over kap. 21 Statsrådet. Regjeringen tar sikte på at Utenriksdepartementet overtar budsjettansvaret fra 1. juli 2010. På kap. 21 Statsrådet, post 01 Driftsutgifter, foreslås bevilgningen derfor nedsatt med 7,625 mill. kroner, tilsvarende halvårsvirkningen av ansvarsoverføringen. Bevilgningen på kap. 103 Regjeringens fellesbevilgning for representasjon, post 01 Driftsutgifter under Utenriksdepartementet foreslås økt med samme beløp.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 7,625 mill. kroner

Kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner

Post 72 EØS-finansieringsordningen, kan overføres

Post 73 Den norske finansieringsordningen, kan overføres

Bevilgningene til utbetaling av norske bidrag under EØS-finansieringsordningene for perioden 2004-2009 foreslås redusert med til sammen 475 mill. kroner.

For EØS-finansieringsordningen under post 72 anslås bevilgningsbehovet i 2010 å bli redusert med 277 mill. kroner. Reduksjonen har bakgrunn i lavere anslag for utbetalinger i 2010, samt lavere eurokurs enn det som lå til grunn for saldert budsjett 2010. For den norske finansieringsordningen under post 73 anslås bevilgningsbehovet i 2010 å bli redusert med 198 mill. kroner. Reduksjonen skyldes lavere eurokurs enn det som lå til grunn for saldert budsjett 2010.

Det foreslås å redusere bevilgningen under post 72 med 277 mill. kroner, til 1 338 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen under post 73 med 198 mill. kroner, til 1 262 mill. kroner.

Nye EØS-finansieringsordninger 2009-2014

I forbindelse med EØS-utvidelsene i 2004 og 2007 med 12 nye medlemsland i Sentral-Europa ble det opprettet finansieringsordninger med formål å bidra til sosial og økonomisk utjevning i et utvidet Europa, samt Hellas, Portugal og Spania. Avtaleperioden for finansieringsordningene utløp 30. april 2009. Det vil imidlertid påløpe prosjektkostnader til og med 2012.

Forhandlingene om en ny EØS-finansieringsordning og en ny norsk finansieringsordning for perioden 1. mai 2009 til 30. april 2014 ble formelt avsluttet 18. desember 2009 ved at partenes forhandlingsledere paraferte utkastene til avtaletekster. Avtalene forventes undertegnet i løpet av første halvår 2010. For ikke å forsinke ikrafttreddelsen fra norsk side, tar regjeringen våren 2010 sikte på å legge fram en egen proposisjon for Stortinget om tilslutning til avtalen.

Avtalen om EØS-finansieringsordningene for perioden 2009-2014 innebærer at EØS/EFTA-statene forplikter seg til å bidra med 988,5 mill. euro, tilsvarende om lag 7,9 mrd. kroner til de 12 nye medlemslandene i Sentral-Europa, samt Hellas, Portugal og Spania, i femårsperioden 1. mai 2009 til 30. april 2014. I samsvar med den avtalte fordelingsnøkkelen mellom EØS/EFTA-statene, basert på statenes BNP per capita, vil den norske andelen være om lag 939,1 mill. euro, tilsvarende om lag 7,5 mrd. kroner. Dette tilsvarer om lag 95 pst. av de samlede bidragene fra EØS/EFTA-statene. I tillegg innebærer avtalen at Norge forplikter seg til å bidra med ytterligere 800 mill. euro, eller om lag 6,4 mrd. kroner til de 12 nye medlemslandene i Sentral-Europa i det samme tidsrommet, i en egen norsk finansieringsordning. Samlet innebærer avtalen om EØS-finansieringsordningene for perioden 2009-2014 at Norge skal bidra med 1 739,1 mill. euro, tilsvarende om lag 13,9 mrd. kroner.

Det forventes at det i 2010 vil påløpe utgifter på til sammen 27,9 mill. kroner til administrasjon av EØS-finansieringsordningene for perioden 2009-2014. Av det samlede beløpet er 14,9 mill. kroner knyttet til EØS-finansieringsordningen og 13 mill. kroner til den norske finansieringsordningen. Administrasjon av ordningene omfatter tilrettelegging og etablering av regelverk, samt forhandling av rammeavtaler med mottakerlandene. Det kan også være aktuelt å foreta utbetalinger i form av støtte til teknisk assistanse i mottakerlandene.

Post 75 (Ny) EØS-finansieringsordningen 2009-2014, kan overføres

Det foreslås bevilget 14,9 mill. kroner til administrasjon av EØS-finansieringsordningen 2009-2014 under kap.116, ny post 75. Det foreslås at posten påføres stikkordet *kan overføres*.

Post 76 (Ny) Den norske finansieringsordningen 2009-2014, kan overføres

Det foreslås bevilget 13 mill. kroner til administrasjon av Den norske finansieringsordningen 2009-2014 under kap.116, ny post 76. Det foreslås at posten påføres stikkordet *kan overføres*.

Programområde 03 Internasjonal bistand

Anslaget for utgifter til flyktningiltak i Norge godkjent som offisiell bistand (ODA) reduseres med til sammen 655,4 mill. kroner. Reduksjonen på Utenriksdepartementets budsjett er knyttet til forslag om netto reduksjoner i bevilgninger til ODA-god-

kjente flyktningiltak på budsjettene til Justisdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. I motsett retning trekker forslag om bevilgningsøknin-ger til andre bistandsformål på til sammen 405,4 mill. kroner, herunder forslag knyttet til bidrag til gjenoppbygging i Haiti etter jordskjelvet tidligere i år. Samlet medfører forslagene at bevilgningene under programområde 03 Internasjonal bistand reduseres med 250 mill. kroner.

Kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)

Post 01 Driftsutgifter

Ansvar for forvaltningen av støtteordningen under kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling, post 72 Demokratistøtte/partier er overført til Norad. Bevilgningen under kap. 141, post 01 foreslås økt med 1 mill. kroner til dekning av Norads utgifter til administrasjon av ordningen. Bevilgningen under kap. 160, post 72 Demokratistøtte/partier foreslås samtidig redusert med tilsvarende beløp.

Bevilgningen på post 01 foreslås økt med 1 mill. kroner.

Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling

Post 72 Demokratistøtte/partier, kan overføres

Det vises til omtale under kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad), post 01 Driftsutgifter. Bevilgningen på kap. 160, post 72 foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Kap. 161 Næringsutvikling

Post 70 Næringsutvikling, kan overføres

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 44 mill. kroner, til økt støtte til blant annet finansiering av tiltak for ren energi i utviklingsland. Utbygging av ren energi, som vann-, sol- og vindkraft, er mulige klimatiltak som samtidig kan bidra til utvikling. Et eksempel på denne type tiltak er partnerskapet med Scatec Solar AS. Partnerskapet ble etablert i 2009 for å utvikle finansieringsmodeller for å gjøre investeringer i solenergi-basert landsbyelektrifisering attraktive for private aktører. Bevilgningsfor-slaget inngår i en styrket satsing på klima og ren energi, og må ses i sammenheng med foreslått økning av bevilgningene til Norfund under kap. 161, postene 75 og 95, som er omtalt nedenfor.

Bevilgningen på post 70 foreslås økt med 44 mill. kroner.

*Post 75 NORFUND – tapsavsetting**Post 95 NORFUND – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland*

Det foreslås at kapitalen i Norfund økes med til sammen 44 mill. kroner. Den foreslåtte kapitaløkningen vil muliggjøre mer omfattende samarbeid med privat næringsliv om investeringer i ren energi. Ved å benytte bistandsmidler til risikoavlastning, vil det være mulig også å utløse bidrag fra private aktører.

Bevilgningsforslaget inngår i en styrket satsing på klima og ren energi, og må ses i sammenheng med den foreslåtte økningen av bevilgningen under kap. 161, post 70 Næringsutvikling, som er omtalt ovenfor.

25 pst. av kapitaltilførselen til Norfund avsettes til tap på post 75 NORFUND – tapsavsetting.

Bevilgningen på post 75 foreslås økt med 11 mill. kroner.

Bevilgningen på post 95 foreslås økt med 33 mill. kroner.

Kap. 162 Overgangsbistand (gap)*Post 70 Overgangsbistand (gap), kan overføres*

Det foreslås at bevilgningen økes blant annet for å dekke utgifter til gjenoppbygging i Haiti etter jordskjelvet tidligere i år. På det internasjonale givermøtet 31. mars 2010 ble det annonsert at Norge tar sikte på å bidra med 600 mill. kroner i bistand til Haiti de neste fire årene.

Tiltak for gjenoppbygging etter naturkatastrofer ligger innenfor målområdet for bevilgningen på posten, og deler av det samlede norske bidraget til gjenoppbygging i Haiti dekkes over bevilgningen. Det norske bidraget til gjenoppbygging i Haiti vil i hovedsak konsentreres om miljøtiltak, skogplanting, landbruk og energi, slik at sårbarheten for humanitære katastrofer reduseres. Støtten vil i hovedsak kanaliseres gjennom et flergiverfond i regi av Verdensbanken, samt gjennom frivillige organisasjoner, sivilsamfunnsorganisasjoner i Haiti og FN.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 50 mill. kroner.

Kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter*Post 70 Naturkatastrofer, kan overføres*

Den omfattende humanitære innsatsen etter jordskjelvet i Haiti har lagt beslag på store deler av midlene som er avsatt til naturkatastrofer på bistands-

budsjettet i 2010. Det avsettes normalt en reserve fra bevilgningen på posten til uforutsette kriser gjennom året. På grunn av krisen i Haiti er denne reserven brukt opp. Erfaringsmessig vil det inntreffe nye naturkatastrofer både på Afrikas Horn, i Asia og i Latin-Amerika i løpet av året. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten. Den foreslåtte bevilgningsøkningen vil også kunne nyttes til økt satsing på forebygging av humanitære kriser og tilpassing til klimaendringer foran klimamøtet i Mexico høsten 2010.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 40 mill. kroner.

Post 71 Humanitær bistand, kan overføres

Bevilgningen foreslås økt for å kunne dekke økt behov for humanitær bistand. Den omfattende humanitære innsatsen etter jordskjelvet i Haiti har lagt beslag på store ressurser også over denne posten, og det gjenstår liten fleksibilitet til å møte akutte kriser gjennom året.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 102 mill. kroner.

Post 72 Menneskerettigheter, kan overføres

Bevilgningen foreslås økt for blant annet å gi rom for støtte til organisasjonene International Institute for Democracy Assistance (IDEA) og Extractive Industries Transparency Initiative (EITI). EITI arbeider for åpenhet om inntektsstrømmene fra utvinningsindustrien i utviklingsland. Bidrag til IDEA og EITI har tidligere vært dekket over andre bevilgninger. Den foreslåtte økningen vil også gi rom for styrking av innsatsen på sentrale innsatsområder for Norge, herunder menneskerettigheter, ytringsfrihet og sikkerhet for journalister, barns rettigheter og tiltak mot tortur.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 20 mill. kroner.

Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering*Post 71 Faglig samarbeid, kan overføres*

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner for å styrke arbeidet med inntektsgenerering og skatteadministrasjon i utviklingsland, både i det bilaterale utviklingssamarbeidet med utvalgte land og gjennom multilaterale organisasjoner.

Kap. 166 Miljø- og bærekraftig utvikling mv.*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås økt med 10 mill. kroner til dekning av utgifter under Oslo Climate Forest Conference. Konferansen skal avholdes 27. mai 2010, og er relatert til klima- og skogsatsingen som bevilges over kap. 166, post 73 Klima- og skogsatsingen, jf. omtale nedenfor.

Post 73 Klima- og skogsatsingen, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner til dekning av tilsvarende utgiftsøkning under kap. 166, post 01, jf. omtale ovenfor.

Kap. 167 Flykntingiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)*Post 21 Spesielle driftsutgifter*

I henhold til retningslinjene til OECDs Development Assistance Committee (DAC) kan enkelte flykntingiltak i Norge klassifiseres som offisiell utviklingshjelp (ODA). Dette gjelder deler av utgiftene til tiltak som bevilges over budsjettene til Justisdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Disse utgiftene refunderes over Utenriksdepartementets kap. 167, post 21, og motsvares av tilsvarende inntektsbevilgninger under ovennevnte departementer.

Utgiftene til flykntingiltak i Norge som er godkjent som offisiell bistand (ODA) reduseres samlet med 654,4 mill. kroner. Under Justisdepartementet reduseres utgiftene med netto 397,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3490 Utlendingsdirektoratet. Under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet reduseres utgiftene med netto 191,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3821 Bosetting av flykntinger og tiltak for innvandrere, kap. 3822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, kap. 3854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet og kap. 3856 Barnevernets omsorgs-senter for enslige, mindreårige asylsøkere. Under Kunnskapsdepartementet reduseres utgiftene med 65,6 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen.

Det foreslås også en nedjustering av bevilgningen over kap. 167, post 21 på 1 mill. kroner, grunnet avvik mellom utgifts- og inntektsbevilgningene i saldert budsjett 2010.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 655,431 mill. kroner.

Kap. 169 Globale helse- og vaksineinitiativ*Post 70 Vaksine og helse, kan overføres*

Satsingen på barne- og mødre helse ble igangsatt i 2007 med tidsplan frem til 2015. Satsingen omfatter blant annet bilateralt samarbeid med Tanzania, Nigeria, India og Pakistan. Bevilgningen til formålene var i 2007 på 300 mill. kroner. Fra 2008 har bevilgningen vært 500 mill. kroner årlig.

Høynivågruppen for innovativ finansiering av helsesystemer, der statsminister Stoltenberg deltok, la fram sine anbefalinger under FNs generalforsamling i september 2009. Som ledd i oppfølgingen av anbefalingene fra gruppen legges det blant annet opp til å yte bidrag til en global, samordnet innsats for styrking av helsesystemer i utviklingsland i regi av Den globale vaksinealliansen, Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria, Verdensbanken og Verdens helseorganisasjon (WHO). Formålet med den globale, samordnede innsatsen er å bidra til økt framgang på FNs helserelaterte tusenårsmål, spesielt målet om redusert mødredødelighet.

Finansieringen baseres på tilsvarende modell som for International Finance Facility for Immunisation (IFFIm) som Norge har gitt bidrag til i perioden 2006-2010. Avtalen om IFFIm utløper i 2010. Inntil videre benevnes derfor den globale, samordnede innsatsen for styrking av helsesystemer i utviklingsland *IFFIm II*.

Det norske bidraget til IFFIm II foreslås formalisert i en avtale for perioden 2010-2020 som forvaltes av Verdensbanken. Avtalegrunnlaget er under utforming og forventes ferdig i 2010. Det foreslås at Norge undertegner avtalen, og dermed forplikter seg til å yte bidrag til IFFIm II på inntil 1,5 mrd. kroner i perioden 2010-2020. Tilslutning til avtalen forutsetter Stortingets godkjennelse, jf. forslag til romertallsvedtak.

Utenriksdepartementet legger opp til å utbetale bidrag til IFFIm II på inntil 150 mill. kroner i 2010, innenfor gjeldende bevilgning på kap. 169, post 70. Stortingets vedtak av 8. november 1984 innebærer at tilskudd skal utbetales så nær opp til oppgjørstidspunktene som mulig. Etter Utenriksdepartementets vurdering er det behov for Stortingets samtykke til å fravike nevnte stortingsvedtak slik at det kan inngås avtale med mottaker som åpner for å utbetale tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene, og å bruke tilskudd som sikkerhet for lån, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner*Post 72 Samfinansiering via finansinstitusjoner, kan overføres*

Det er behov for økte bevilgninger til gjenoppbygging i Haiti etter jordskjelvet tidligere i år, jf. også omtale ovenfor under kap. 162 Overgangsbistand (gap), post 70 Overgangsbistand (gap).

Det foreslås at bevilgningen på kap. 171, post 72 økes med 100,4 mill. kroner. Bevilgningsøkningen skal nyttes til å yte norsk bidrag til flergiverfond for gjenoppbygging av Haiti, som administreres av Verdensbanken. For øvrig vil bevilgningsøkningen bli nyttet til satsing innen utdanning og til å styrke finansinstitusjonenes arbeid med klima og ren/fornybar energi.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 100,431 mill. kroner.

Andre saker*Toårige budsjettvedtak i Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO)*

Utenriksdepartementet har i 2010 fullmakt til å forplikte Norge til toårige budsjettvedtak i visse internasjonale organisasjoner, jf. Stortingets vedtak nr. 9 for Utenriksdepartementet under IV. Andre vedtak i saldert budsjett 2010. Det foreslås at Utenriksdepartementet gis fullmakt til å forplikte Norge til toårige budsjettvedtak også i ILO, jf. forslag til romertallsvedtak.

2.2 Kunnskapsdepartementet**Kap. 200 Kunnskapsdepartementet***Post 21 Spesielle driftsutgifter*

Regjeringen satte høsten 2009 ned et utvalg for å drøfte sammenhengen mellom mål, ressurser og resultater for offentlig finansiert forskning, jf. St.meld. nr. 30 (2008–2009) Klima for forskning. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 571 000 kroner til dekning av merkostnader til utvalgsarbeidet.

Kap. 224 Senter for IKT i utdanningen*Post 01 Driftsutgifter*

Forsknings- og kompetansenettverk for IT i utdanning (ITU) og Utdanning.no ble fra 1. januar 2010 innlemmet i Senter for IKT i utdanningen. Aktiviteten i de innlemmede virksomhetene, som tidligere var finansiert over kap. 260, post 50, ble lavere enn

planlagt i 2009. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 224, post 01 med 8,585 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 260, post 50, slik at den planlagte aktiviteten for 2009 kan gjennomføres i 2010 av Senter for IKT i utdanningen.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen*Post 01 Driftsutgifter*

I skoleåret 2009–10 har det vært en økning i antall elever som tar Vg3 studieforberevende utdanningsprogram og en økning i antall oppmeldte til eksamen. Dette har ført til en økning i utgiftene til blant annet trykking av eksamensoppgaver og avlønning av sensorer. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 7,397 mill. kroner.

Post 64 Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere

Bevilgningen beregnes på bakgrunn av antall barn i grunnskolepliktig alder i mottak og omsorgssentre, og behovet for grunnopplæring til asylsøkere i aldersgruppen 16 til 18 år. I tidligere beregninger, inkludert de som lå til grunn for saldert budsjett, har det vært lagt til grunn at alle 16-18-åringene i mottak får slik opplæring. Rapporteringer fra fylkesmanns-embedene for skoleåret 2009/2010 viser imidlertid at kun om lag 20 pst. av denne gruppen mottar grunnskoleopplæring. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 102,259 mill. kroner.

Post 72 Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram

Midlene på posten skal dekke bidrag til EUs utviklings- og informasjonssenter for yrkesopplæringen (Cedefop), en nasjonal ekspert ved Cedefop og tilskudd til deltakelse i Det europeiske ungdomsparlamentet. Posten ble ikke justert for pris- og valutakursendringer i saldert budsjett for 2010. Det foreslås å øke bevilgningen med 0,72 mill. kroner.

Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen*Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter*

Visse innenlandske utgifter til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). En del av bevilgningen på kap. 225, post 64 blir rapportert som offisiell utviklingshjelp. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 3225, post 04 med 65,58 mill. kroner.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 226, post 21 med 7,397 mill. kroner grunnet mindreforbruk.

Kap. 228 Tilskudd til private skoler mv.

Rett til utvidet tid i videregående opplæring i private skoler

Kunnskapsdepartementet har avdekket at elever ved private videregående skoler har benyttet sine rettigheter til utvidet tid etter opplæringsloven til å følge opplæringen på 4. og 5. året ved private skoler. Ifølge opplæringsloven har fylkeskommunen ansvar for å tilby slik opplæring. Regelverket som regulerer rett til utvidet tid i videregående opplæring ble innført i forbindelse med Reform-94. I privatskoleloven er det ikke lagt til rette for tilsvarende rettighet for elever ved private skoler. Det er likevel utbetalt tilskudd for elever ved private skoler som følger opplæringen på 4. og 5. året.

Bytte av skole til et tilbud i den fylkeskommunale opplæringen underveis i opplæringsløpet kan vanskeliggjøre elevenes fullføring. Regjeringen vil vurdere å fremme et forslag om å endre regelverket, slik at elever i private skoler får den samme mulighet til ekstra opplæringstid som elever i offentlige skoler.

En eventuell regelendring vil tidligst kunne tre i kraft fra skoleåret 2011-2012. På bakgrunn av konsekvensene et skolebytte kan ha for elever med rett til utvidet tid i videregående opplæring, foreslås det for skoleåret 2010-2011 at bevilgningen på kap. 228, postene 71 Private videregående skoler, 74 Private videregående skoler i utlandet og 75 Private skoler for funksjonshemmede elever, kan anvendes til inntil to år ekstra videregående opplæring i private skoler for elever som har rett til inntil to års ekstra offentlig videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1 femte ledd, jf. opplæringsloven § 5-1.

Forslaget medfører ikke bevilgningsendringer fordi det også i dag blir utbetalt tilskudd for denne elevgruppen i private skoler.

Post 72 Private skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven, overslagsbevilgning

Kap. 6A i privatskoleloven vil opphøre fra og med 1. juli 2010, jf. privatskoleloven § 8-2. Designinstituttet, Fagskolen for bok og papir og Kunstskolen i

Rogaland blir fagskoler etter fagskoleloven fra 1. juli. Fagskoler er fylkeskommunenes ansvar, og tilskuddet til disse skolene legges derfor inn i rammetilskuddet til fylkeskommunene (Oslo og Rogaland). Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 228, post 72 med 3,991 mill. kroner mot at utgiftene på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 60 Innbyggertilskudd økes tilsvarende.

Dersom noen av skolene som i dag får tilskudd etter privatskolelovens kap. 6A går over til fagskoleloven etter at forslagene i denne proposisjonen er behandlet, legges det opp til at tilskudd skal utbetales over kap. 228, post 72 ut 2010. Tilskuddet for de aktuelle skolene vil da bli overført til fylkeskommunenes rammer fra 1. januar 2011.

Kap. 229 Andre tiltak

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen til Vea – statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører ble flyttet fra kap. 222 til kap. 229 i statsbudsjettet for 2010. Inntektsbevilgningen ble samtidig flyttet fra kap. 3222 til nytt kap. 3229. Det har vært knyttet en fullmakt til å overskride bevilgningen på kap. 222, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3222, postene 02 og 61. Denne merinntektsfullmakten ble ikke flyttet i statsbudsjettet for 2010. Det foreslås derfor en merinntektsfullmakt knyttet til kap. 229, post 01, mot merinntekter på kap. 3229, postene 02 og 61, jf. forslag til romertallsvedtak. Den eksisterende merinntektsfullmakten knyttet til kap. 222 foreslås ikke endret.

Kap. 231 Barnehager

Post 60 Driftstilskudd til barnehager, overslagsbevilgning

I saldert budsjett 2010 ble det tatt utgangspunkt i et måltall for utbygging av barnehageplasser i 2009 på 11 500 heltidsplasser, noe som skulle gi rom for 9 600 flere barn i barnehage. Foreløpige tall fra Asplan Viak og SSB for faktisk utbygging i 2009 viser at det ble etablert om lag 10 100 nye heltidsplasser og at om lag 8 300 flere barn fikk plass i barnehage. Lavere utbygging enn forventet i 2009 gir et mindre behov i 2010 på 72 mill. kroner.

Det ble i saldert budsjett 2010 lagt bevilgningsmessig til rette for utbygging av 7 200 nye heltidsplasser i 2010. Disse plassene ble anslått å gi rom for 5 500 flere barn i barnehage. Det foreslås på bakgrunn av oppdaterte befolkningsprognoser fra SSB å nedjustere måltallet til 7 100 heltidsplasser. Videre økes anslaget for hvor mange av disse plas-

sene som er forventet å tilfalle barn under tre år, fra 66 pst. til 80 pst. Redusert måltall og oppjustering av anslaget for nye småbarnsplasser gir et netto merbehov på 12,5 mill. kroner. Samlet sett foreslås det å redusere bevilgningen med 59,5 mill. kroner.

Post 61 Investeringstilskudd, overslagsbevilgning

Anslaget for nye barn som forventes å få plass i permanente barnehager i 2010 reduseres fra 3 850 til 3 780. Videre er det lagt til grunn at det ved utgangen av 2010 vil være et etterslep av ubehandlede søknader om investeringstilskudd, noe som gjør at tilskudd for en del plasser opprettet ved slutten av 2010 trolig først vil bli utbetalt i 2011. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 13,5 mill. kroner.

Post 62 Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage

Ved en feil ble bare deler av tilskuddet til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage i 2009 overført fra Fylkesmannen i Finnmark til kommunene i fylket. Statsregnskapet for 2009 viser et mindreforbruk på om lag 6,2 mill. kroner på posten. Det foreslås å øke bevilgningen i 2010 med 6,18 mill. kroner slik at tilskuddet som ikke ble utbetalt i 2009 kan utbetales i 2010.

Post 64 Tilskudd til midlertidige lokaler, overslagsbevilgning

Anslaget for antall barn som antas å få fast plass i midlertidige lokaler i 2010 er redusert fra 1 650 til 1 620. Det legges til grunn at det for tilskuddet til midlertidige lokaler vil være et etterslep av ubehandlede søknader ved slutten av året, og at tilskudd for noen av plassene som opprettes på slutten av året derfor vil bli utbetalt i 2011. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 3,5 mill. kroner.

Post 65 Skjønnsmidler til barnehager

Det ble i 2009 etablert færre barnehageplasser enn forutsatt i saldert budsjett 2010, jf. omtale under post 60. Korreksjon for faktisk aktivitetsvekst i 2009 gir et mindrebehov i 2010 på 76 mill. kroner på post 65.

Anslaget for nye heltidsplasser i 2010 er redusert, samtidig som behovet for småbarnsplasser er økt, jf. omtale under post 60. Dette gir et merbehov på 30 mill. kroner på post 65.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 231, post 65 med 46 mill. kroner i 2010.

Kap. 255 Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.

Post 70 Holocaustsenteret

Det foreslås å øke bevilgningen til Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (Holocaustsenteret) med 2 mill. kroner. Senteret har som formål å bekjempe antisemittistiske holdninger og fordommer mot minoriteter. Bakgrunnen for bevilgningsøkningen er at høy husleie og høye driftskostnader knyttet til senterets bygg gjør det vanskelig å finansiere løpende personal-, formidlings-, og utstillingskostnader.

Kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Program for basiskompetanse i arbeidslivet (KA) skal bidra til å begrense utstøting fra arbeidslivet. Antall kvalifiserte søkere har økt jevnt i perioden fra 2006 til 2010. I 2010 er det mottatt 340 søknader, hvorav 285 anses som å være kvalifisert. For å kunne gi støtte til flere kvalifiserte søkere foreslås det å øke bevilgningen med 10 mill. kroner.

Kap. 258 Analyse og utviklingsarbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 1

Etter at Stortinget hadde behandlet statsbudsjettet for 2010 ble det oppdaget en feil i postomtalen under denne posten i budsjettproposisjonen. Feilen består i at ordene «Delar av» har blitt til «Ein tredel» i det siste avsnittet i teksten under «Mål 2010». Teksten kan dermed forstås slik at Kunnskapsdepartementet vil øke tilskuddet til studieforbundene og de frittstående fjernundervisningsinstitusjonenes arbeid med pedagogikkutvikling og innsats for særlige målgrupper, noe det ikke har vært lagt opp til.

Studieforbundene har mottatt et tilskudd på om lag tre mill. kroner til arbeid med utvikling og innsats for særlige målgrupper. Kunnskapsdepartementet legger opp til å justere innretningen på bruken av midlene. I 2010 vil størstedelen gis som tilskudd til utvikling av et felles system for kursadministrasjon, rapportering og økonomioversikt for alle studieforbundene. En mindre del vil kunne bli nyttet som tilskudd til studieforbund som har ved-

tatt sammenslåing i samsvar med overgangsordningene i ny lov om voksenopplæring.

Kap. 260 Universiteter og høyskoler

Post 50 Statlige universiteter og høyskoler

Senter for IKT i utdanningen

Det vises til omtale under kap. 224, post 01 om flytting av bevilgning i forbindelse etableringen av Senter for IKT i utdanningen. Det medfører reduserte utgifter på posten med 8,585 mill. kroner.

Rehabilitering etter brann ved Norges veterinærhøgskole

Høsten 2009 ble Bygning 3 ved Norges veterinærhøgskole (NVH) brannskadet. NVH har innhentet tilbud på rehabiliteringsarbeidene, og har etter dette anslått en kostnadsramme på 5,5 mill. kroner. Staten er selvassurandør, og det foreslås at det bevilges 5,5 mill. kroner til dette formålet.

Kjøp av studieplasser i medisin i utlandet

Norges teknisk-naturvitenskaplig universitet (NTNU) administrerer ordningen med kjøp av studieplasser i medisin i utlandet. Ordningen vil være ferdig utfaset i 2010. I forbindelse med avviklingen av ordningen er det årlige opptaket ved Universitetet i Tromsø (UiT) og NTNU økt med henholdsvis 15 og 20 ordinære studieplasser i medisin. I statsbudsjettet for 2010 ble rammen til NTNU satt om lag 1,2 mill. kroner for høyt, mens den ble satt om lag 0,6 mill. kroner for lavt til UiT. For å rette opp dette foreslås det å overføre midler mellom de to institusjonene, samt å redusere bevilgningen på kap. 260, post 50 med resterende 581 000 kroner.

Metningsdykkerutdanningen

Et permanent tilbud om utdanning i metningsdykking er under etablering ved Høgskolen i Bergen, jf. Prop. 1 S (2009–2010) og Innst. 12 S (2009–2010). Utstyr er under produksjon, men det har vært utsettelse på levering, og utstyret har blitt dyrere enn opprinnelig anslått. Kunnskapsdepartementet har vært i dialog med oljeselskapene og Høgskolen i Bergen for å koordinere den videre prosessen rundt den videre etablering av utdanningen. Det viser seg nå at den permanente utdanningen kan bli ytterligere utsatt. Dette vil ikke ha budsjettmessige konsekvenser i 2010.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 260, post 50 med 3,666 mill. kroner.

Kap. 280 Felles administrative enheter

Post 01 Driftsutgifter

Det ble i forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2009–2010), jf. Innst. 12 S (2009–2010), opprettet nytt kap. 280 *Felles administrative enheter*, post 01 *Driftsutgifter* og post 21 *Spesielle driftsutgifter*. Det ble videre opprettet et tilhørende inntektskap. 3280, hvor post 02 *Salgsinntekter m.v.* ble satt til 10 000 kroner. Det foreslås å øke inntektsbevilgningen for NOKUT til 2 mill. kroner. En slik økning må følges av en tilsvarende økning av utgiftsbevilgningen.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 280, post 01 med 2 mill. kroner for 2010.

Kap. 3280 Felles administrative enheter

Post 02 Salgsinntekter m.v.

Det vises til omtale under kap. 280, post 01 vedrørende endret inntektsnivå for NOKUT. Regjeringen foreslår at bevilgningen økes med 2 mill. kroner i 2010.

Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler

Post 75 UNINETT

Regjeringen foreslår å investere i en undersjøisk fiberoptisk kabel mellom Longyearbyen og Ny-Ålesund. Hensikten med investeringen er å øke kapasiteten på overføring av forskningsdata fra Ny-Ålesund til fastlandet og videre til andre land. En slik utbygging av kapasiteten vil gjøre Svalbard enda mer attraktiv som et internasjonalt forskningssenter, og vil kunne bidra til mer effektiv forskning. Investeringsprosjektet skal iverksettes av UNINETT. Prosjektets kostnadsramme er foreløpig anslått til om lag 60 mill. kroner. De endelige kostnadene for investeringen vil imidlertid ikke fremkomme før det er gjennomført en anbudskonkurranse etter gjeldende regelverk. Det foreslås at bevilgningen økes med 60 mill. kroner.

Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner

Det foreslås at bevilgningen økes med 4,865 mill. kroner. Merbehovet er knyttet til oppdaterte kontingentkrav og endrede valutakursforutsetninger.

Post 73 EUs rammeprogram for forskning, kan overføres

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 125,629 mill. kroner. Mindrebehovet er i all hovedsak knyttet til endrede valutakursforutsetninger. Anslaget for utbetalinger knyttet til EUs 7. ramme-program i euro går også noe ned.

Post 74 Det europeiske institutt for innovasjon og teknologi, kan overføres

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 461 000 kroner som følge av endrede valutakursforutsetninger.

Kap. 3288 Internasjonale samarbeidstiltak*Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter*

Av Norges kontingent til UNESCO kan 25 pst. godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). I Prop. 1 S (2009–2010) ble det beregnet refusjon av kontingenten og tilskuddet til World Heritage Fund. Dette skulle ikke vært inkludert. Regjeringen foreslår derfor å redusere bevilgningen på posten med 80 000 kroner.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning*Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 45**Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres*

Det vises til omtale av Lånekassens moderniseringsarbeid i Prop. 1 S (2009-2010), der det ble orientert om en forsinkelse i den første av i alt tre hovedfaser i prosjektet LØFT-Modulis (nytt IKT-system i Lånekassen). Første hovedfase ble levert i oktober 2009, med en forsinkelse på om lag åtte måneder. Det er ikke rapportert om avvik i kvaliteten i leveransen, og første hovedfase ble gjennomført innenfor den styringsrammen som var avsatt til denne delen av prosjektet.

Det er gjennomført grundige analyser av første hovedfase. Det er på bakgrunn av dette erfaringsgrunnlaget utarbeidet en revidert fremdriftsplan og reviderte kostnadsestimater for de to gjenstående hovedfasene i LØFT-Modulis. Kostnadsestimatene for de to gjenstående fasene i prosjektet øker, samtidig som programmets sluttidspunkt, som opprinnelig var utgangen av 2011, forskyves til medio 2013. Kunnskapsdepartementet har besluttet å tildele moderniseringsprogrammet 87 mill. kroner av usikkerhetsavsetningen innenfor vedtatt kostnadsramme. Dette innebærer at usikkerhetsavsetnin-

gen i LØFT-programmet reduseres fra 125 mill. kroner til 38 mill. kroner. Den økte tildelingen til Lånekassen på 87 mill. kroner vil fordeles over enkelte budsjettår i den gjenstående perioden. Kostnadsrammen for moderniseringsprogrammet, som ble vedtatt i statsbudsjettet for 2008, jf. St.prp. nr. 1 (2007–2008) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2007–2008), holdes uendret.

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning

I forhold til saldert budsjett 2010 øker bevilgningsbehovet på posten grunnet flere mottakere av konverteringslån i undervisningsåret 2009-2010. Samtidig trekker forventninger om økt rekonvertering gjennom ligningskontrollen i motsatt retning. Samlet bidrar nevnte forhold til økte utgifter på 110,661 mill. kroner.

Videre medfører gjennomføringen av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/38/EF at Norge får økte forpliktelser for utdanningsstøtte til EØS-borgere og deres familiemedlemmer. For å følge opp EU-direktivet foreslås det en bevilgningsøkning på 6,278 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 116,939 mill. kroner.

Post 70 Utdanningsstipend, overslagsbevilgning

I forhold til saldert budsjett 2010 reduseres utgifterne med 5 mill. kroner som følge av endringer i antall mottakere av ulike utdanningsstipender. Videre gir gjennomføringen av direktiv 2004/38/EF, jf. nærmere omtale under kap. 2410, post 50, et merbehov på om lag 0,5 mill. kroner. Samlet foreslås det en bevilgningsreduksjon på 4,48 mill. kroner.

Post 71 Andre stipend, overslagsbevilgning

Det foreslås å øke bevilgningen med 71,024 mill. kroner som følge av økt anslag for antall studenter og elever i utlandet, samt økt gjennomsnittlig skolepengebeløp i utlandet.

Post 72 Rentestønad, overslagsbevilgning

Et lavere rentenivå enn tidligere lagt til grunn reduserer bevilgningsbehovet med 101,7 mill. kroner, mens gjennomføringen av direktiv 2004/38/EF, jf. nærmere omtale under kap. 2410, post 50, gir et merbehov på om lag 0,512 mill. kroner. Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 101,188 mill. kroner.

Post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning

Utgifter til å dekke rentefritak for kunder i tilbakebetalingsfasen ligger an til å bli høyere enn anslått i saldert budsjett 2010, mens Finnmarksavskrivningene ligger an til å bli lavere enn tidligere anslått. I tillegg fører bortfall av midlertidig uføretrygd til at flere får permanent uføretrygd og dermed kan få avskrevet hele eller deler av utdanningslånet. Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 33,08 mill. kroner.

Post 74 Tap på utlån

Bevilgningen dekker avskrivning av grovt eller vedvarende misligholdte utdanningslån, i all hovedsak saker som overføres permanent til Statens innkrevingsentral (SI). Det har oppstått et etterslep i permanent overføring av saker til SI og det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 5,1 mill. kroner.

Post 76 Startstipend til kvotestudenter

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2010 ble det vedtatt å opprette en ordning med startstipend for nyankomne kvotestudenter i påvente av at disse skal få norsk personnummer. Det påpekes at antall nye kvotestudenter varierer fra år til år. For å sikre en fleksibel håndtering av ordningen bes det om at Stortinget samtykker i at posten tilføres stikkordet «overslagsbevilgning», jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 90 Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning

Sammenlignet med saldert budsjett 2010 oppjusteres anslaget for nye utlån grunnet flere studenter i høyere utdanning og flere elever i videregående skole. Videre viser oppdaterte renteforutsetninger en rentereduksjon i forhold til det som lå til grunn for 2010-budsjettet. Anslagsendringene medfører et merbehov på 558,524 mill. kroner. Bevilgningsbehovet øker med ytterligere 18,213 mill. kroner som følge av gjennomføringen av direktiv 2004/38/EF, jf. omtale under kap. 2410, post 50. Samlet foreslås det en bevilgningsøkning på 576,737 mill. kroner.

Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning*Post 29 Termingebyr*

Kunder som benytter eFaktura betaler ikke gebyr ved førstegangs terminvarsel. På grunn av økt bruk

av eFaktura foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1,278 mill. kroner.

Post 90 Redusert lån og rentegjeld

Oppdaterte renteforutsetninger viser et lavere rentenivå enn lagt til grunn for saldert budsjett 2010. Følgelig foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 946,8 mill. kroner.

Post 93 Omgjøring av studielån til stipend

Antall omgjøring av studielån til stipend ligger an til å bli høyere enn lagt til grunn for saldert budsjett 2010. Forventninger om en økning i antall rekonverteringer som følge av ligningskontrollen trekker i motsatt retning. Samlet sett foreslås det å øke bevilgningen med 204,8 mill. kroner.

Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning*Post 80 Renter*

Oppdaterte renteforutsetninger viser et lavere rentenivå enn lagt til grunn for saldert budsjett 2010. Følgelig foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 430,6 mill. kroner.

2.3 Kulturdepartementet**Kap. 310 Tilskudd til trossamfunn m.m.***Post 70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, overslagsbevilgning*

Formålet med tilskuddsordningen til tros- og livssynssamfunn er å sikre økonomisk likebehandling av Den norske kirke (Dnk) og øvrige tros- og livssynssamfunn. Tilskuddet til tros- og livssynssamfunn utenfor Dnk skal være av en slik størrelse at det om lag tilsvarende det staten bevilger til Dnk, justert for antall medlemmer. Ordningen er hjemlet i lov 13. juni 1969 nr. 25 om trudemssamfunn og ymist anna og lov 12. Juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn.

Det foreslås å øke bevilgningen til formål under Dnk med 6 mill. kroner, jf. omtale under Fornyings-, administrasjons- og kirke departementets kap. 1590 Kirkelig administrasjon, post 01 Driftsutgifter. Dette bevilgningsforslaget medfører at det også er behov for å øke tilskuddet til tros- og livssynssamfunn.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 310, post 70 økes med 699 000 kroner.

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 82 (Ny) Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, kan overføres

Det foreslås opprettet en ny rammestyrte ordning for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Dette til erstatning for ordningen med frivillig registrering fra 1. juli 2010 som ble skissert i Prop. 1 S (2009-2010) *Skatte-, avgifts- og tollvedtak*. Det vises også til avsnitt 9.2 i Prop. 119 LS (2009-2010) *Endringer i merverdiavgiftsloven mv. og Stortingets vedtak om merverdiavgift (utvidet avgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet)*.

Det foreslås at ordningen skal være søknadsbasert, og at kompensasjonen gis innenfor den rammen Stortinget bevilger for det enkelte år. Bevilgningen skal også dekke utgifter knyttet til forvaltning av ordningen. Ordningen vil omfatte søkere som oppfyller vilkårene for å motta spillemidler til idrettsanlegg med unntak av kommuner/fylkeskommuner og kommunale foretak. Det må foreligge en godkjent spillemiddelsøknad før det kan søkes om kompensasjon.

Ordningen vil gjelde idrettsanlegg hvor byggearbeidene er igangsatt fra og med 1. januar 2010. Anlegget må være ferdigstilt og revisorkontrollert regnskap må foreligge før søknad om kompensasjon sendes. Det kan søkes om kompensasjon for merverdiavgift knyttet til de anleggselementer som er berettiget til tilskudd fra spillemidlene. Ordningen vil bli forvaltet av Lotteri- og stiftelsestilsynet, med Lotterinemnda som klageinstans. Kulturdepartementet vil fastsette nærmere regler for ordningen med hjemmel i Stortingets budsjettvedtak.

Det tas sikte på at søknadsfristen i 2010 settes til oktober. Som følge av den sene søknadsfristen det første året ordningen gjelder, er det en risiko for at søknadsbehandlingen ikke blir ferdig tidsnok til at midlene kan utbetales i 2010. Det foreslås derfor at stikkordet *kan overføres* tilføyes posten i 2010. Eventuelle midler som overføres fra 2010 til 2011 vil imidlertid kun bli benyttet til å foreta utbetaling av kompensasjon på grunnlag av søknader mottatt innen fristen i 2010.

Det foreslås en bevilgning på 50 mill. kroner under kap. 315, ny post 82.

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 78 Ymse faste tiltak

Bevilgningen under kap. 326, post 78 er fordelt på ulike tiltak, jf. vedlegg 2 i Prop. 1 S (2009-2010) *Kultur- og kirkedepartementet*. Av den samlede bevilg-

ningen er 2 116 000 kroner i Prop. 1 S (2009-2010) forutsatt disponert til formidling av spesiallitteratur gjennom drift av fjernlånsentralen ved Deichmanske bibliotek. Behovet for midler til dette tiltaket i 2010 er nå redusert. Samtidig har det oppstått et behov for 1 000 000 kroner i 2010 til prosjektet Biblioteksvar, som koordineres av Deichmanske Bibliotek.

Kulturdepartementet legger etter dette til grunn at ovennevnte beløp på 2 116 000 kroner fordeles som følger:

- Formidling av spesiallitteratur: 1 116 000 kroner.
- Biblioteksvar: 1 000 000 kroner.

Kap. 334 Film- og medieformål

Post 50 Filmfondet, kan nyttes under post 71

Post 71 Filmtiltak m.m., kan overføres, kan nyttes under post 50

Under kap. 334, post 50 Filmfondet bevilges midler til en særlig talentsatsing. Midlene finansierer stipender til utvalgte regissører. Av regnskapstekniske årsaker kan ikke oppgavepliktige stipender utbetales over post 50 Filmfondet. Det er derfor behov for å utbetale slike midler over kap. 334, post 71 Filmtiltak m.m.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at bevilgningen under post 71 Filmtiltak m.m. økes med 1,35 mill. kroner, og at bevilgningen under post 50 Filmfondet reduseres med tilsvarende beløp.

Andre saker

Vedtak om fordelingsnøkkel for tilskudd til knutepunktinstitusjoner utenom Nord-Norge

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2009-2010) vedtok Stortinget et tilskudd til Norsk litteraturfestival under kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, ny post 72 Knutepunktinstitusjoner. Tilskuddet ble før 2010 bevilget som en del av tilskuddet til Maihaugen under kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

Ovennevnte vedtak innebærer at det i vedtaket om fordelingsnøkkel for tilskudd til knutepunktinstitusjoner utenom Nord-Norge, jf. Innst. 14 S (2009-2010), vedtak V, nr. 3, også må henvises til kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Reorganisering av ABM-utvikling

I Prop. 1 S (2009-1010) *Kultur- og kirkedepartementet* er det opplyst at

«... departementet vil i samråd med andre relevante departementer vurdere om det kan være tjenlig med en nærmere samordning eller sammenslåing av bibliotekoppgaver i Nasjonalbiblioteket og ABM-utvikling, eventuelt om det kan være en løsning å overføre bibliotekoppgaver til Nasjonalbiblioteket.» (s. 68)

I tilknytning til dette har Stortinget besluttet at bevilgningen i 2010 under kap. 325 Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer, post 01 Driftsutgifter kan nyttes under kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 01 Driftsutgifter.

Kulturdepartementet har besluttet at bibliotekfunksjonene i ABM-utvikling skal overføres til Nasjonalbiblioteket. Unntatt er oppgaver som gjelder konsortieavtaler og lisenser, som planlegges overført til den institusjonen eller organet som skal ha ansvar for Norsk vitenskapsindeks (NVI), som Kunnskapsdepartementet er i ferd med å etablere. I tillegg til fire årsverk knyttet til konsortieavtaler og lisenser, vil ytterligere to årsverk bli foreslått overført fra ABM-utvikling til Kunnskapsdepartementet. Disse skal også knyttes til arbeidet med NVI.

Overføring av oppgaver og midler fra ABM-utvikling til Nasjonalbiblioteket vil bli gjennomført i løpet av 2010.

Regjeringen tar sikte på i Prop. 1 S (2010-2011) å komme tilbake til overføring av oppgaver og midler til Kunnskapsdepartementet, når en operativ institusjon som skal ha ansvaret for NVI er etablert. Etter planen vil NVI være i drift fra 1. januar 2011.

2.4 Justisdepartementet

Kap. 61 Høyesterett

Post 01 Driftsutgifter

Lønnsjustering for høyesterettsdommerne fastsettes av Stortinget. Med virkning fra 1. oktober 2009 ble lønnen regulert, jf. Innst. 40 S (2009-2010) Innstilling fra Stortingets presidentskap om regulering av lønnen for Høyesteretts medlemmer. Lønnsøkningen ble fastsatt for sent til at virkningen kunne innarbeides i Prop. 1 S (2009-2010). Virkningene av lønnsoppgjøret for dommerne i Høyesterett for perioden 1. oktober 2009 til og med 31. desember 2010 utgjør 965 000 kroner.

bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 61, post 01 økt med 965 000 kroner.

Kap. 400 Justisdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Markering av Nansen-Amundsen-året

Den 10. oktober 2011 er det 150 år siden Fridtjof Nansen ble født og 14. desember 2011 er det 100 år siden Roald Amundsen nådde Sydpolen. I denne forbindelse tar Regjeringen sikte på å markere 2011 som et «Nansen-Amundsen-år». Regjeringen ser det som viktig og ønskelig å kunne bidra med støtte til, og eventuelt initiere, prosjekter som skaper en helhetlig profil på jubileumsåret.

På bakgrunn av ovennevnte foreslår Regjeringen å øke bevilgningen under kap. 400, post 01 med 3 mill. kroner.

Overføring av ansvar for innvandringsaker

Enkelte forhold var ennå ikke avklart ved tidspunktet for overføring av ansvaret for innvandringsaker fra tidligere Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Justisdepartementet, jf. Prop. 1 S Tillegg 3 (2009-2010) og Innst. 6 S (2009-2010). På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 400, post 01 med 283 000 kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 600 Arbeidsdepartementet, post 01 Driftsutgifter.

Medlemskontingent Haagkonferansen

Norges medlemskontingent i Haagkonferansen for internasjonal privatrett vil øke i 2010. Bevilgningen under kap. 400, post 01 foreslås i den forbindelse redusert med 60 000 kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 400, post 71, jf. omtale under kap. 400, post 71 nedenfor.

Gjennomgang av Norsk eiendomsinformasjon as

Regjeringen legger opp til å gjennomgå den juridiske og økonomiske situasjonen til Norsk eiendomsinformasjon as med sikte på overføring av eierstyringen av selskapet fra Justisdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet. Bevilgningen under kap. 400, post 01 foreslås i den forbindelse økt med 250 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 462, post 01, jf. omtale under kap. 462, post 01 nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 400, post 01 økt med 3,473 mill. kroner.

Post 71 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Norges medlemskontingent i Haagkonferansen for internasjonal privatrett vil øke i 2010. Bevilgningen

under kap. 400, post 71 foreslås i den forbindelse økt med 60 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 400, post 01, jf. omtale under kap. 400, post 01.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene

Post 01 Driftsutgifter

Bemanning i domstolene

Det har vært en betydelig økning i antall innkomne saker i domstolene i de siste årene. En slik økning i saksmengden vil kunne gi økte beholdninger av saker som over tid vil medføre lengre saksbehandlingstid. Det er derfor viktig at domstolene har tilstrekkelig bemanning til å kunne håndtere den økte saksmengden uten at det går ut over saksbehandlingstiden.

På bakgrunn av ovennevnte foreslår Regjeringen å øke bevilgningen under kap. 410, post 01 med 15 mill. kroner til økt bemanning i domstolene.

Dommerlønninger

Lønnsjusteringer for embetsdommerne i tingrettene og lagmannsrettene fastsettes bl.a. på grunnlag av lønnen til høyesterettsdommerne, som fastsettes av Stortinget. Lønnsøkningen for embetsdommerne ble fastsatt for sent til at virkningen kunne innarbeides i Prop. 1 S (2009-2010), jf. omtale under kap. 61, post 01. Virkningen av lønnsoppjøret for embetsdommerne i tingrettene og lagmannsrettene i perioden 1. oktober 2009 til og med 31. desember 2010 utgjør 39,42 mill. kroner. På bakgrunn av ovennevnte foreslår Regjeringen at bevilgningen under kap. 410, post 01 økes med 39,42 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 410, post 01 økt med 54,42 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen dekker utgifter som etter rettsgebyrloven er knyttet til rettsgebyret. Dette gjelder for eksempel kunngjøringsutgifter, nødvendige utgifter ved tvangsforretninger, registrering m.m. under offentlig bobehandling, forkynnelse som er nødvendig etter loven og utgifter til rettsvitner.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås bevilgningen under kap. 410, post 21 økt med 9 mill. kroner.

Kap. 3410 Rettsgebyr

Post 01 Rettsgebyr

Bevilgningen på posten omfatter inntekter fra gebyrpliktige oppgaver i domstolene i forbindelse med sivile saker, skjønn, skifte, konkurs m.m.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås bevilgningen under kap. 3410, post 01 økt med 12 mill. kroner.

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker utgifter til godtgjørelse og kjøregodtgjørelse til forliksrådenes medlemmer og kompetansehevende tiltak i form av kurs.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås bevilgningen på kap. 414, post 01 redusert med 10 mill. kroner.

Kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Post 01 Driftsutgifter

Halden fengsel

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2010 ble det bevilget om lag 230 mill. kroner til drift, engangsinvesteringer og husleie for Halden fengsel. Utbetalingene til engangsinvesteringer ved Halden fengsel forventes å bli 40 mill. kroner lavere enn tidligere lagt til grunn. Bevilgningen under kap. 430, post 01 foreslås derfor redusert med 40 mill. kroner.

Økning av kriminalomsorgens driftsbudsjett

Kapasitetsutnyttelsen i fengslene har som følge av økt antall varetektsinnsatte vært meget høy i 2010, har medført en presset arbeidssituasjon for de tilsatte. For å videreføre det høye aktivitetsnivået i kriminalomsorgen, foreslår Regjeringen å øke bevilgningen under kap. 430, post 01 med 16 mill. kroner i 2010.

Felles dokumentasjonssenter i kriminalomsorgen

Enkelte lønns- og arkivfunksjoner som Kriminalomsorgens utdanningssenter har hatt ansvaret for er bl.a. som følge av etableringen av et felles dokumentasjonssenter i kriminalomsorgen, overført til regionalt nivå. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 600 000 kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap.

432, post 01, jf. omtale under kap. 432, post 01 nedenfor.

Samlet foreslår Regjeringen å redusere bevilgningen under kap. 430, post 01 med 23,4 mill. kroner.

Post 60 Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., kan overføres

Bevilgningen på posten dekker refusjoner til kommunale omsorgstiltak for prøveløslatelse fra forvaring, psykisk utviklingshemmede med sikringsdom og varetektssurrogat.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utbetalingsbehov i 2010, foreslås bevilgningen under kap. 430, post 60 økt med 11,816 mill. kroner.

Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)

Post 01 Driftsutgifter

Økt klasseopptak

I statsbudsjettet for 2010 ble det lagt opp til å ta opp sju klasser, tilsvarende om lag 175 aspiranter, ved Kriminalomsorgens utdanningssenter. I denne forbindelse ble det lagt opp til at om lag 25 aspiranter skulle starte utdanningen som ekstrabetjenter. Behovet for kvalifisert bemanning i fengslene er stort. Regjeringen foreslår derfor å ta opp ytterligere en klasse fra høsten 2010, tilsvarende om lag 25 aspiranter. Aspirantene vil starte utdanningen som ekstrabetjenter i fengslene hvor behovet er størst. Oslo fengsel vil være blant de fengslene som blir prioritert. Bevilgningen under kap. 432, post 01 foreslås på denne bakgrunn økt med 4 mill. kroner i 2010.

Felles dokumentasjonssenter i kriminalomsorgen

Det vises til omtale under kap. 430, post 01 om etablering av et felles dokumentasjonssenter i kriminalomsorgen. Bevilgningen under kap. 432, post 01 foreslås redusert med 600 000 kroner, mot en tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 430, post 01.

Samlet foreslår Regjeringen å øke bevilgningen under kap. 432, post 01 med 3,4 mill. kroner.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi og lensmannsetaten

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441, post 1

Økt antall returer

Regjeringen ønsker at personer som ikke oppfyller vilkårene for opphold i landet skal kunne returneres raskt. Retur av personer med endelig avslag er en viktig forutsetning for at asylinstituttet skal fungere. Måltallet for antall returer i 2010 har hittil vært 4 900.

For å kunne øke antallet tvangsreturer i 2010 med 500, er det behov for å øke politiets bevilgning med 22,2 mill. kroner, fordelt med 11,7 mill. kroner under kap. 440, post 01 og 10,5 mill. kroner under kap. 440, post 21. I tillegg vil det bli omfordelt midler innenfor eksisterende rammer som følge av nedgang i asyltilstrømmningen.

De siste månedene har antallet søknader om å delta i returprogrammet til Irak (IRRINI) økt kraftig. For å kunne øke antallet frivillige returer for personer som ikke fyller vilkårene for opphold med i overkant av 500 returer, er det behov for å øke bevilgningen til politiet med 8,3 mill. kroner, fordelt med 0,7 mill. kroner under kap. 440, post 01 og 7,6 mill. kroner under kap. 440, post 21. Det vises i denne forbindelse også til omtale under kap. 490, post 72 nedenfor, hvor det foreslås å øke bevilgningen med 23,3 mill. kroner til formålet.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås utgiftene under kap. 440, post 01 økt med 12,4 mill. kroner.

Utvidelse av kapasiteten ved Politiets utlendingsinternat på Trandum

Regjeringen ønsker å utvide ordningen med hurtigbehandling slik at personer som begår kriminalitet pågripes, pådømmes og sendes ut av landet så raskt som mulig. For å kunne øke antall tvangsreturer, må den bygningsmessige og bemanningsmessige kapasiteten ved Politiets utlendingsinternat på Trandum utvides. Kapasiteten ved Trandum kan økes med 50 nye plasser ved å leie bygg i tilknytning til dagens utlendingsinternat. Forutsatt enighet om leieavtale med Oslo lufthavn og behandling av saken i Ullensaker kommune, tas det sikte på at plassene skal kunne tas i bruk våren 2011. Det foreslås på denne bakgrunn bevilget 32,8 mill. kroner under kap. 440, post 01 til bygningsmessig oppgradering og midler til forberedelse av oppstart av 50 nye plasser ved Trandum.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har de senere årene fått stadig større utfordringer når det gjelder omfang og kompleksitet på oppdragene. For at PST skal kunne ivareta pålagte oppgaver, blant annet i forbindelse med arbeidet med kontraterror og livvaktstjenesten, er det nødvendig å styrke virksomheten. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 20 mill. kroner.

Barnehus

Det er i 2010 avsatt 9 mill. kroner under kap. 440, post 01 til drift av barnehus i Oslo. Det er imidlertid hensiktsmessig at midlene til drift av barnehuset posteres under Oslo politidistrikts driftsbevilgning. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 440, post 01 redusert med 9 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 441, post 01, jf. omtale under kap. 441, post 01 nedenfor.

Overføring av ansatte fra Siviltjenesten til politiet

På bakgrunn av endret organisering i siviltjenesteadministrasjonen er enkelte ansatte overført til politi- og lensmannsetaten og konfliktrådene. For å dekke lønns- og driftsutgifter i 2010 for ansatte som er overført til politi- og lensmannsetaten, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 01 med 4,955 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 450, post 01. Det vises til omtale under kap. 450, post 01 nedenfor.

Grensekommisæren

Til dekning av ekstraordinære kostnader i forbindelse med Grensekommisærens forberedende arbeid til grenseoppgang av den norsk-russiske grensen, og for å ta høyde for refusjonskrav for Grensekommisærens lønn for 2009, foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 440, post 01 med 1,271 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 448, post 01, jf. omtale under kap. 448, post 01 nedenfor.

Nasjonalt ID-kort

Produksjon av nasjonalt ID-kort var opprinnelig planlagt startet opp i 4. kvartal 2010, men produksjonen vil bli utsatt til 2011. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 440, post 01 redu-

sert med 13,15 mill. kroner, jf. omtale under kap. 441, post 01 og kap. 3440, post 08 nedenfor.

Elektronisk fakturaløsning

Det er avtalt at Statens innkrevingsentral (SI) skal utføre enkelte permanente oppgaver på regnskaps- og faktureringsområdet for politi- og lensmannsetaten. Disse oppgavene vil i 2010 kreve om lag 6,5 årsverk i Statens innkrevingsentral. Det foreslås derfor en rammeoverføring av 3,646 mill. kroner fra kap. 440, post 01 til kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01.

Tjenestenivåavtale mellom Politiets data- og materielltjeneste og Toll- og avgiftsdirektoratet

Toll- og avgiftsdirektoratet og Politiets data- og materielltjeneste har revidert en avtale om anskaffelse av uniformer til toll- og avgiftsetaten. Avtalerevisjonen innebærer bl.a. at en tidligere omdisponering av 430 000 kroner fra Toll- og avgiftsdirektoratet til politi- og lensmannsetaten reverseres. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 440, post 01 redusert med 430 000 kroner. Bevilgningen under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 foreslås økt tilsvarende, jf. omtale under Finansdepartementet.

Oppsummering

På bakgrunn av ovennevnte forhold foreslås bevilgningen under kap. 440, post 01 øket med til sammen 42,658 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det vises til omtale av økt antall uttransporteringer under kap. 440, post 01. For at personer som ikke fyller vilkårene for opphold skal kunne sendes ut raskt, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440, post 21 i 2010 med 18,1 mill. kroner.

Kap. 3440 Politidirektoratet – politi og lensmannsetaten

Post 06 Gebyr – utlendingssaker

Bevilgningen på posten dekker inntekter fra gebyr i forbindelse med statsborgerskap, familieinnvandring og arbeids-, bosettings- og utdanningstillatelser.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling innen utlendingsfeltet, foreslås det at bevilgningen under kap. 3440, post 06 reduseres med 3,577 mill. kroner.

Post 08 Gebyr ID-kort

Produksjon av nasjonalt ID-kort var opprinnelig planlagt startet opp i 4. kvartal 2010, men produksjonen vil bli utsatt til 2011. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 3440, post 08 redusert med 14,25 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 01 og kap. 441, post 01.

Kap. 441 Oslo politidistrikt*Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 440, post 1**Barnehus*

Det er i 2010 avsatt 9 mill. kroner under kap. 440, post 01 til drift av barnehuset i Oslo. Det er imidlertid hensiktsmessig at midlene til drift av barnehuset posteres under Oslo politidistrikts driftsbevilgning. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 441, post 01 økt med 9 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 440, post 01.

Nasjonalt ID-kort

Produksjon av nasjonalt ID-kort var opprinnelig planlagt startet opp i 4. kvartal 2010, men produksjonen vil bli utsatt til 2011. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 441, post 01 redusert med 1,1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 01 og kap. 3440, post 08.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 441, post 01 økt med 7,9 mill. kroner.

Kap. 448 Grensekommisæren*Post 01 Driftsutgifter*

Til dekning av ekstraordinære kostnader i forbindelse med Grensekommisærens forberedende arbeid til grenseoppgang av den norsk-russiske grensen, og for å ta høyde for refusjonskrav for Grensekommisærens lønn for 2009, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 448, post 01 med 1,271 mill. kroner. Bevilgningen under kap. 440, post 01 foreslås redusert tilsvarende, jf. omtale under kap. 440, post 01.

Kap. 450 Sivile vernepliktige*Post 01 Driftsutgifter*

I Prop. 31 S (2009-2010), jf. Innst. 58 S (2009-2010), ble det redegjort for ny organisering i administrasjonen av Siviltjenesten. På bakgrunn av overkapa-

sitet i Siviltjenestens administrasjon ble enkelte ansatte overført til politi- og lensmannsetaten og konfliktrådene. Helårsvirkningen utgjør 5,97 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 5,97 mill. kroner, mot en samlet økning av bevilgningene under kap. 440, post 01 og kap. 474, post 01 på 5,97 mill. kroner, jf. omtale under kap. 440, post 01 og kap. 474, post 01.

Kap. 451 Samfunnssikkerhet og beredskap*Post 01 Driftsutgifter*

Det forventes en mindreinntekt på 5 mill. kroner under kap. 3451, post 03 Diverse inntekter i 2010, jf. omtale nedenfor. Utgiftssiden kan imidlertid ikke nedjusteres med samme beløp. Dette skyldes bl.a. at det påløper faste kostnader ved Norges Brannskole og Nasjonalt utdanningssenter for samfunnssikkerhet og beredskap som er uavhengig av inntektsnivå. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 451, post 01 redusert med 3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3451, post 03 nedenfor.

Kap. 3451 Samfunnssikkerhet og beredskap*Post 03 Diverse inntekter*

Bevilgningen på posten består av inntekter fra utleie av Siviltjenestens anlegg, salg og bortleie av kursplasser og læremateriell m.m. ved skolene. Store deler av inntektene kommer fra utnyttelse av ledig kapasitet ved Siviltjenestens skoler og anlegg. Merinntektene under kap. 3451, post 03 kan benyttes til å overskride bevilgningen under kap. 451, post 01 tilsvarende.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås bevilgningen på posten redusert med 5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 451, post 01.

Kap. 455 Redningstjenesten*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 700 000 kroner mot en tilsvarende økning under kap. 455, post 72, jf. omtale under kap. 455, post 72.

Post 72 Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester

Bevilgningen på posten skal bl.a. dekke tilskudd til Telenor for den samfunnspålagte tjenesten selskapet utfører i forbindelse med Kystradioens nød- og sikkerhetstjeneste.

Avinor har overtatt kystradiofunksjonen for Te-

lenor på Svalbard. Fakturaen for kompensasjon for 2009 kom imidlertid for sent til å bli belastet 2009-regnskapet. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 700 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 455, post 01, jf. omtale under kap. 455, post 01.

Kap. 456 Direktoratet for nødkommunikasjon

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker statens utgifter til drift av Direktoratet for nødkommunikasjon, samt driftsrelaterte utgifter for de områder av Nødnett som er bygget ut og satt i drift, herunder kostnader til leie av datalinjer og innplassering av nytt utstyr i eksisterende radiostasjoner.

Utbyggingen av første område av Nødnett er over to år forsinket. Radionettet, som utgjør hovedinvesteringen i Nødnett, er nå ferdig utbygget. Politiet i Østfold, Follo, Oslo, Romerike og Søndre Buskerud politidistrikter har tatt Nødnett i bruk. Politidistriktet Asker og Bærum vil etter planen kobles på Nødnett i løpet av mai. Det arbeides for at brannvesenet og helsetjenesten skal kunne ta Nødnett i bruk så raskt som mulig.

Høsten 2009 ble det inngått en tilleggsavtale med leverandøren om ferdigstilling av første byggetrinn. Avtalen medførte bl.a. endringer i tidspunktet for utbetalinger til leverandøren, slik at enkelte utgifter ble forskjøvet fra 2009 til 2010. Videre ble det i avtalen også tatt høyde for en økning av kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett med 110 mill. kroner til 1 139 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 83 (2008-2009) og kgl. res. behandlet i statsråd 4. desember 2009.

Som følge av de nye forutsetningene vedtok Stortinget høsten 2009 bevilgningsmessige endringer under kap. 456 og kap. 3456 for 2009-budsjettet, jf. Prop. 45 S (2009-2010).

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen i 2010 under kap. 456, post 01 økt med 11,99 mill. kroner til ferdigstilling av første utbyggingsområde av Nødnett.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen under kap. 456, post 45 dekker investeringer i radionett, utstyr til nødstatens kommunikasjonsentraler og terminaler for det første utbyggingsområdet av Nødnett.

Det vises til omtale under kap. 456, post 01 over. Bevilgningen under kap. 456, post 45 i 2010

foreslås økt med 204,04 mill. kroner, til ferdigstilling av første utbyggingsområde av Nødnett.

Kap. 460 Spesialenheten for politisaker

Post 01 Driftsutgifter

Som følge av økt saksmengde, saksomfang og arbeidstidsavtaler i Spesialenheten for politisaker er det behov for å styrke Spesialenheten slik at kvaliteten på arbeidet kan opprettholdes og saksbehandlingstiden holdes nede.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 1,06 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 470, post 72, jf. omtale under kap. 470, post 72.

Kap. 462 Tinglysing

Post 01 Driftsutgifter

Regjeringen ønsker å overføre ansvaret for tinglysingen fra Justisdepartementet til Miljøverndepartementet med virkning fra 1. juli 2010. Overføringen innebærer at forskriftskompetansen etter tinglysningsloven og etter kapittel 6 i burettslagslova knyttet til registrering av borettslagsboliger overføres til Miljøverndepartementet. Ansvaret for tinglysningsloven forblir i Justisdepartementet, mens ansvaret for burettslagslova forblir i Kommunal- og regionaldepartementet.

I forbindelse med ovennevnte legger Regjeringen opp til å gjennomgå den juridiske og økonomiske situasjonen til Norsk Eiendomsinformasjon as med sikte på overføring av eierstyringen fra Justisdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet. Bevilgningen under kap. 400, post 01 foreslås i den forbindelse økt med 250 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 462, post 01, jf. omtale under kap. 400, post 01 over. Det resterende av bevilgningene under kap. 462 Tinglysing og kap. 3462 Tinglysing foreslås overført fra Justisdepartementet til Miljøverndepartementet.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at 182,521 mill. kroner omdisponeres fra kap. 462, post 01 til Miljøverndepartementets kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, ny post 01 Driftsutgifter. Bevilgningen på posten foreslås videre redusert med 250 000 kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 400, post 01. Videre stilles overført beløp på posten fra 2009 på 9,512 mill. kroner til disposisjon for Miljøverndepartementet. Det vises til omtale under kap. 1465 Statens kartverk,

arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, ny post 01 Driftsutgifter.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 462, post 01 redusert med 182,771 mill. kroner.

Kap. 3462 Tinglysing

Post 01 Gebyrinntekter, borettsregister

Det vises til omtale under kap. 462, post 01. På bakgrunn av den nye organiseringen av tinglysingen foreslås det å omdisponere 51,76 mill. kroner fra kap. 3462, post 01 til nytt kap. 4465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, ny post 01 Gebyrinntekter tinglysing, borettslag under Miljøverndepartementet.

Post 02 Gebyrinntekter, fast eiendom

Det vises til omtale under kap. 462, post 01. På bakgrunn av den nye organiseringen av tinglysingen, foreslås det å omdisponere 928,8 mill. kroner fra kap. 3462, post 01 til nytt kap. 4465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur, ny post 02 Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom under Miljøverndepartementet.

Kap. 467 Norsk Lovtidend

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten dekker utgifter til bearbeiding av manuskripter og arbeidet med den elektroniske utgaven av Norsk Lovtidend.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås bevilgningen under kap. 467, post 01 økt med 1,293 mill. kroner.

Kap. 470 Fri rettshjelp

Post 72 Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak

Bevilgningen på posten dekker primært tilskudd for å sikre rettssikkerhetsarbeid og tilskudd til rettshjelpsvirksomhet.

Regjeringen foreslår at bevilgningen under kap. 470, post 72 reduseres med 1,06 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 460, post 01, jf. omtale under kap. 460, post 01.

Kap. 3470 Fri rettshjelp

Post 01 Tilkjente saksomkostninger m.m.

Bevilgningen på posten omfatter saksomkostninger tilkjent staten i benefiserte saker.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet ut-

vikling, foreslås bevilgningen på posten redusert med 1 mill. kroner.

Kap. 471 Statens erstatningsansvar

Post 71 Erstatningsansvar, overslagsbevilgning

Utbetalinger som følge av at staten er erstatningsansvarlig etter de alminnelige erstatningsregler eller har inngått forlik uten å erkjenne ansvar, belastes denne posten. Unntatt er utbetalinger som følge av statens ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift. Bevilgningen på posten er regelstyrt.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling, foreslås bevilgningen på posten redusert med 20 mill. kroner.

Kap. 474 Konfliktråd

Post 01 Driftsutgifter

I Prop. 31 S (2009-2010), jf. Innst. 58 S (2009-2010), ble det redegjort for ny organisering av administrasjonen av Siviltjenesten. På bakgrunn av overkapasitet i Siviltjenestens administrasjon ble enkelte ansatte overført til politi- og lensmannsetaten og konfliktrådene.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten økt med 1,015 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 450, post 01, jf. omtale under kap. 450, post 01.

Kap. 480 Svalbardbudsjettet

Post 50 Tilskudd

Forslag om å innføre rett til skyss for funksjonshemmede til og fra skolefritidsordning (SFO) i skoleåret er lagt frem for Stortinget i Prop. 95 L (2009-2010). Regjeringen foreslår å bevilge 10,8 mill. kroner til innføring av rett til skyss for funksjonshemmede til og fra SFO fra og med høsten 2010, hvorav 4 000 kroner over Svalbardbudsjettet. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under kap. 480, post 50 med 4 000 kroner.

Kap. 490 Utlendingsdirektoratet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, kan nyttes under post 60

Bevilgningen på posten dekker statens utgifter til drift av mottak for asylsøkere og flyktninger.

I saldert budsjett 2010 ble det lagt til grunn en prognose på 18 500 asylsøkere til Norge i 2010, derav om lag 2 800 enslige mindreårige. Oppdaterte

prognoser tilsier at det vil komme om lag 13 500 asylsøkere til Norge i 2010, derav om lag 1 300 som oppgir å være enslige mindreårige.

Som følge av at det forventes færre asylsøkere til Norge i 2010, anslås forventet gjennomsnittlig belegg i mottak redusert med om lag 1 450 personer. Det er da tatt hensyn til at Integrerings- og mangfoldsdirektoratet forventer å bosette om lag 1 500 færre enn det som ligger til grunn for saldert budsjett.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 303,867 mill. kroner i 2010, herav 150 mill. kroner som følge av færre enslige mindreårige asylsøkere enn tidligere lagt grunn.

Det har vært et mindreforbruk på post 21 i 2009 på om lag 62 mill. kroner som er overført til 2010. Av dette er 43 mill. kroner knyttet til betalings- og oppgaveforskyvning. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn redusert med 19 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 490, post 21 redusert med om lag 322,867 mill. kroner.

Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse

Bevilgningen på posten dekker utgifter som Utlendingsdirektoratet har til tolking og oversettelse i forbindelse med saksbehandlingen av asylsøknader.

Som følge av at prognosen for antall asylsøkere er redusert med 5 000, vil det bli gjennomført færre intervjuer og avgis færre egenerklæringer enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2010.

Bevilgningen under kap. 490, post 22 foreslås derfor redusert med 25 mill. kroner.

Post 60 Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger

Bevilgningen på posten dekker de gjennomsnittlige utgiftene vertskommuner med asylmottak har til helse, barnevern, tolk og administrasjon. I tillegg er det fra 1. juli 2009 innført en ordning med vergetilskudd til enslige mindreårige asylsøkere i transittfasen. De oppdaterte prognosene for antall asylsøkere i 2010 tilsier at det er behov for færre mottaksplasser enn det som tidligere er lagt til grunn, herunder færre transittplasser for enslige mindreårige asylsøkere. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 490, post 60 med 26,234 mill. kroner.

Post 70 Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak, kan nyttes under post 60

Bevilgningen på posten dekker utgifter til økonomiske ytelser til asylsøkere og flyktninger som bor i mottak. Det forventes en noe endret beboersammensetning i mottak sammenlignet med det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2010. Det vil derfor bli vurdert å endre dagens praktisering av Reglement for økonomiske ytelser til beboere i statlig mottak og å foreta eventuelle endringer i reglementet.

Det foreslås at kap. 490, post 70 tilføyes stikkordet «kan nyttes under post 60». Dette fordi Utlendingsdirektoratet unntaksvis inngår avtaler med vertskommuner om alternativ mottaksplassering, der kommunen får tilskudd for å ta ansvaret for asylsøkers botilbud mv.

På bakgrunn av at det forventes færre asylsøkere til Norge og færre beboere i mottak enn tidligere lagt til grunn, foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 490, post 70 med 40,52 mill. kroner.

Post 72 Retur og tilbakevending for flyktninger, kan overføres

Regjeringen ønsker å øke antallet frivillige returer og foreslår derfor å utvide det generelle reintegreringsprogrammet FSR (Financial Support to Assisted Voluntary Return). For å kunne utvide målgruppen for det generelle reintegreringsprogrammet til å inkludere nasjonalitetsgrupper som ikke kommer fra ODA-godkjente land, foreslås bevilgningen på posten økt med 3 mill. kroner. Videre foreslås det å innføre graderte satser for utbetalingene til de som deltar i reintegreringsprogrammet, basert på hvor lang tid etter avslag utreisen finner sted. Den nye programinnretningen vil gi personer med endelig avslag insentiver til å returnere raskere, og kan også bidra til at flere returnerer frivillig. En slik endring av satsene gir et merbehov på 2 mill. kroner i 2010.

De siste månedene har antall søknader om å delta i returprogrammet til Irak økt kraftig. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 490, post 72 med 23,3 mill. kroner for å øke antallet frivillige returer med i overkant av 500 i 2010, jf. også omtale under kap. 440, postene 01 og 21.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 490, post 72 økt med 28,3 mill. kroner.

Post 73 Gjenbosetting av flyktninger, støttetiltak, kan nyttes under kap. 821, post 60

Regjeringen ønsker å videreføre ordningen med konvertering av noen kvotemidler for å kunne hjelpe flere flyktninger. Av en kvote på om lag 1 200 overføringsflyktninger i 2010, kan midler tilsvarende første års integreringstilskudd for inntil 80 plasser benyttes til andre tiltak for gjenbosetting av flyktninger.

Da det ble gjort endringer i satsene for integreringstilskuddet for 2010, ble denne posten ikke oppjustert tilsvarende. Det foreslås derfor å korrigere for dette.

Bevilgningen under kap. 490, post 73 foreslås på denne bakgrunn økt med 950 000 kroner, jf. omtale under kap. 3490, post 06.

Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, kan overføres

Bevilgningen på posten dekker reiseutgifter for overføringsflyktninger, familiegjenforente (med personer som har fått asyl) og for flyktninger som vender tilbake til hjemlandet. Blant annet som følge av at det forventes høyere enhetspriser per reise enn hva som er lagt til grunn i saldert budsjett for 2010, foreslås bevilgningen på posten økt med 1,903 mill. kroner.

Kap. 3490 Utlendingsdirektoratet

Post 01 Retur og tilbakevending for flyktninger, ODA-godkjente utgifter

Utgifter til tilrettelegging for at flyktninger skal kunne vende tilbake til hjemlandet kan i henhold til OECD/DACs (Development Assistance Committee) statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 490, post 72 med 23,3 mill. kroner knyttet til flere frivillige returer til Irak, og 2 mill. kroner knyttet til en endring av satsene i det generelle reintegreringsprogrammet. Dette er utgifter som er ODA-godkjente.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 3490, post 01 økt med 25,3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490, post 72.

Post 03 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter

Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp. I saldert bud-

sjett for 2010 ble det lagt til grunn at 98 pst. av de som får dekket reiseutgiftene er fra ODA-godkjente land, mens denne andelen nå forventes å bli 99 pst.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen under kap. 3490, post 03 med 2,056 mill. kroner, jf. også omtale under kap. 490, post 75.

Post 04 Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter

Visse innenlandske utgifter til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det forventes nå færre asylsøkere til Norge, høyere avslagsprosent og færre bosatte fra mottak. Dette bidrar til å redusere utgiftene. Den ODA-godkjente andelen av utgiftene til mottak under kap. 3490, post 04 foreslås satt ned mer enn mottaksutgiftene under kap. 490, postene 21, 60 og 70, som følge av endret sammensetning av beboerne i mottak.

Bevilgningen under kap. 3490, post 04 foreslås redusert med 425,484 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490, postene 21, 60 og 70.

Post 06 Gjenbosetting av flyktninger – støttetiltak, ODA-godkjente utgifter

Visse innenlandske utgifter til gjenbosetting av flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Bevilgningen under kap. 3490, post 06 foreslås økt med 950 000 kroner, jf. omtalen under kap. 490, post 73.

Andre saker

Narkotikaprogram med domstolskontroll

En prøveordning med narkotikaprogram med domstolskontroll (ND) trådte i kraft i 2006 som straffereaksjon for rusmisbrukere i Oslo og Bergen. Prøveordningen innebærer at rusmisbrukere som tidligere ville ha blitt dømt til ubetinget fengselsstraff for kriminelle handlinger, kan dømmes til rehabiliteringsprogram. Prosjektperioden ble forlenget ut 2010, jf. St.prp. nr. 59 (2007-2008). I henhold til St.prp. nr. 1 (2007-2008) vil Regjeringen avvente nærmere evalueringer av disse prosjektene før en tar stilling til eventuell utvidelse av antall steder.

Evalueringen av tiltakene i Oslo og Bergen er ikke ferdigstilt. For å sikre en grundig evaluering, legges det opp til at deltakere som tas opp i programmet i 2010 også skal inngå i evalueringen. Det foreslås derfor å forlenge prosjektperioden til ut 2014.

Varmesøkende kameraer

Redningshelikoptrene er utstyrt med varmesøkende kameraer. Hensikten med disse er å lette søk fra luften, da kameraene er sensitive for infrarød stråling og synliggjør varmforskjeller mellom for eksempel et menneske og dets omgivelser. Dette er særlig nyttig ved søk etter mennesker under dårlige lys- og siktforhold. Justisdepartementet har i samråd med Forsvarsdepartementet kommet fram til at det er nødvendig å igangsette en delvis utskifting av dagens varmesøkende kameraer. Det er avsatt 10 mill. kroner til formålet innenfor Justisdepartementets gjeldende bevilgninger i 2010. Det vil ikke bli inngått avtaler som forplikter staten utover nevnte 10 mill. kroner i 2010.

Rettsmedisinsk institutt – statistikk

I forbindelse med Stortingets behandling av dokument 8:34 S (2009-2010) om bedre, raskere og mer rettsikker analyse ved bruk av DNA-spor, jf. Innst. 164 S (2009–2010), meddelte Regjeringen at den i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 ville legge fram oppdatert og kvalitetssikret statistikk om Rettsmedisinsk institutts (RMI) undersøkelser av biologiske spor til strafferettspleien.

Statistikk fra RMI viser at antall saker der politiet sikrer spormateriale på gjerningssteder for kriminell handling og sender disse inn til undersøkelser, har økt gradvis fram til DNA-reformen trådte i kraft 1. september 2008. Det ble mottatt 3 385 sporsaker ved RMI i 2005, mens tallet hadde steget til 6 056 i 2007. I 2009, det første hele virkeåret etter reformen, økte antall mottatte sporsaker til 11 812 og registrerte enkeltundersøkelser av sporsakene til 30 343. I tillegg kommer undersøkelser som ikke gir funn.

Tilgjengelig statistikk etter iverksettelse av DNA-reformen viser en markert økning i gjennomsnittlig saksbehandlingstid i sporsakene fra 2008 til 2009. Ved utgangen av 2009 var tiden fra en sak ble mottatt til den ble avsluttet på nær 100 dager. I mars 2010 var den opp mot 140 dager.

Økninen i saksbehandlingstiden må blant annet ses i sammenheng med at det ved innføringen av nye saksbehandlingsrutiner i politiet ble avdekket flere feil og mangler i anmodningene om DNA-analyse som måtte rettes opp før materialet gikk til videre undersøkelse og analyse på RMI. Den vesentligste årsaken til at saksbehandlingstiden har økt er imidlertid den store økningen av innsendte spor.

Fra RMI påbegynner sporundersøkelsene i saker om vinningskriminalitet, går det om lag 30-40 dager til saken er avsluttet og rapport foreligger

(gjennomsnittlig 37 dager i 2009 og gjennomsnittlig 33 dager for perioden januar-mars 2010).

Saksbehandlingstiden påvirkes av omfanget og kvaliteten på innsendt materiale, om det foreligger mistanke mot en bestemt person i saken, samt tilgangen på referanseprøver fra mistenkte/fornærmede/vitner. I en del saker kommer prøver inn til ulike tidspunkt. Analysearbeidet går i mange tilfeller i etapper, slik det for eksempel ofte er i voldtektssaker. For alvorlig kriminalitet vil derfor saksbehandlingstiden normalt være lengre enn for vinningskriminalitet.

Ved utgangen av 2009 var restansen på om lag 2 800 sporsaker. RMI har blant annet økt analysekapasiteten, og har i samarbeid med politiet fra januar 2010 igangsatt et prosjekt for å redusere restansene. Parallelt arbeides det med å styrke sakkyndigkapasiteten, som i en periode har vært begrenset. Målsettingen er at alle restanser skal være bygget ned innen utgangen av 2010. Per 25. mars 2010 var restansen på 2 186 saker. RMI kan om nødvendig hasteundersøke enkelte prøver og materiale. En konkret sak vil straks kunne omprioriteres hvis oppdragsgiver ber om dette, for eksempel hvis det som ledd i etterforskningen rettes mistanke mot en bestemt person, eller det foreligger tidsfrister for varetekt og irettføring. Saker med overgrep mot barn under 16 år og identifiseringer av døde personer får automatisk høy prioritet i saksbehandling. Alle prioriterte analysesaker er behandlet innenfor gitte tidsfrister. Prioriteringen av hasteoppdrag medfører imidlertid at andre saker tar lengre tid.

Når det gjelder personprøver til analyse fra politiet, ble det mottatt 7 397 personprøver i 2005, mens tilsvarende tall i 2009 var 9 680. RMI har ingen restanser på personprøveanalysene. I DNA-registrene finnes det nå 20 558 søkbare personprofiler.

Fra 1. september 2008 er det innført en ordning med sentral finansiering av DNA-analyser. For 2009 fikk RMI tildelt 61,7 mill. kroner til arbeidet med DNA-prosjektet. RMI har inneværende år et budsjett på 75 mill. kroner til DNA-undersøkelser. Antall årsverk ved RMI tilgjengelig for DNA-undersøkelser i straffesaker økte fra 33 i juli 2008 til 49,4 per 1. april i 2010.

Personprøveanalysen i straffesaker er nå akkreditert. En tilsvarende prosess for sporprøvene pågår med sikte på akkreditering av all laboratorievirksomhet i løpet av høsten 2010.

2.5 Kommunal- og regionaldepartementet

Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Som følge av endringene i departementsstrukturen gjeldende fra 1. januar 2010 ble det foretatt en del budsjettmessige justeringer, jf. Prop. 1 S Tillegg 3 (2009-2010). Justeringene tok ikke høyde for alle endringene i departementstrukturen, og det ble derfor varslet at det ville bli foretatt ytterligere budsjettjusteringer i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010. Under Kommunal- og regionaldepartementet foreslås det en overføring på 6,219 mill. kroner fra Arbeidsdepartementet, jf. omtale under Arbeidsdepartementets kap. 600 post 01. Midlene er knyttet til framleie av lokaler til avdelinger som tidligere var underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 500, post 01 med 6,219 mill. kroner.

Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling

Post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling, kan overføres

Kommunal- og regionaldepartementet vil innenfor bevilgningen på posten gi et tilskudd uten kunngjøring på inntil 4 mill. kroner til Det Digitale Agder. Det Digitale Agder er et prosjekt i regi av Vest- og Aust-Agder fylkeskommune som bl.a. omfatter mobildekning.

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Rett til skyss for funksjonshemmede til og fra skolefritidsordningen

For å sikre funksjonshemmede et godt og organisert fritidstilbud før og etter skoletid har Regjeringen fremmet forslag om å innføre rett til skyss for funksjonshemmede til og fra skolefritidsordning i skoleåret, jf. Prop. 95 L (2009–2010). Det foreslås at retten blir innført fra 1. august 2010.

For å dekke merutgiftene for kommunene og fylkeskommunene i 2010 foreslår Kunnskapsdepartementet at det bevilges 10,8 mill. kroner over rammetilskuddet til kommunene og fylkeskommunene, hvorav 7,3 mill. kroner til over kap. 571, post 60

og 3,5 mill. kroner over kap. 572, post 60. Helårsvirkningen av forslaget vil i 2011 utgjøre 26 mill. kroner.

Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Tidligere 6A-skoler

Bevilgningen til fagskoleutdanning ble flyttet fra Kunnskapsdepartementets budsjett til fylkeskommunenes rammetilskudd ifm. forvaltningsreformen. Kap. 6A i privatskoleloven vil opphøre fra og med juli 2010. Designinstituttet, Fagskolen for bok og papir og Kunstskolen i Rogaland har meldt overgang til fagskoleloven. Tilskuddet til disse skolene legges derfor inn i rammetilskuddet til fylkeskommunene (Oslo og Rogaland). På denne bakgrunn foreslås det å overføre 4 mill. kroner fra kap. 228, post 72 Private skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven over Kunnskapsdepartementets budsjett til kap. 572, post 60.

Trekket i inntektsrammen for økt antall elever i private videregående skoler

I forbindelse med statsbudsjettet foretas det årlig en justering i fylkeskommunenes samlede inntektsramme for endret antall elever i private videregående skoler. Ved en feil er trekket i saldert budsjett for 2010 16,4 mill. kroner for høyt. Årsaken til dette er at trekket var basert på elevtallet per 1. oktober 2008 og ikke på gjennomsnittlig elevtall høst og vår skoleåret 2008-2009. Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 572, post 60 økes med 16,4 mill. kroner.

Rett til skyss for funksjonshemmede til og fra SFO

Det foreslås en bevilgning på 10,8 mill. kroner knyttet til innføring av rett til skyss for funksjonshemmede til og fra SFO fra 1. august 2010, fordelt med 7,3 mill. kroner til kommunene og 3,5 mill. kroner til fylkeskommunene, jf. omtale under kap. 571, post 60 ovenfor.

NO_x-avgift

Selskap som har inngått miljøavtale med staten og meldt seg inn i NO_x-fondet før 1. juli 2008, er fritatt for NO_x-avgift. Samferdselsdepartementet har foretatt en nærmere kvalitetssikring av ferjedriftens behov for kompensasjon som gjelder NO_x-avgift. For den delen av ferjedriften som staten fortsatt har an-

svaret for, og for ferjer i det nye fylkesvegnettet viser gjennomgangen et lavere kompensasjonsbehov, jf omtale under kap. 1320, post 72 under Samferdselsdepartementet.

For fylkeskommunenes kjøp av persontransporttjenester er kompensasjonsbehovet 9,9 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2010. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere rammetilskuddet til fylkeskommunene med 9,9 mill. kroner i 2010. Av dette er 7,1 mill. kroner en reduksjon i kompensasjonen til Nordland fylkeskommune.

Samferdselsdepartementet tar sikte på å foreta en nærmere kvalitetssikring av ferjedriftens behov for kompensasjon som gjelder NO_x-avgift også i forbindelse med budsjettet for 2011.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 572, post 60 med 14 mill. kroner.

CO₂-avgift på naturgass

I saldert budsjett 2010 er det bevilget 0,1 mill. kroner til kompensasjon for energiavgift på gass for fylkesvegferjer over fylkeskommunenes rammetilskudd. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 foreslår Regjeringen å innføre en CO₂-avgift på gass med virkning fra 1. juli 2010, samtidig som energiavgiften på gass ikke blir innført. Det tas også sikte på at gass til bruk i innenriks sjøfart skal fritas for avgiften. Fritaket for innenriks sjøfart er imidlertid avhengig av at ESA ikke har innvendinger. Dersom det ikke blir fritak for innenriks sjøfart, legges det opp til kompensasjon for kjøp av fylkes- og riksvegferjetjenester. Regjeringen vil komme tilbake til evt. bevilgningsmessige konsekvenser ifm. nysalderingen av statsbudsjettet for 2010.

Kap. 580 Bostøtte

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

I Prop. 1 S (2009-2010) Statsbudsjettet for 2010 ble det varslet at satsene for egenandelen i bostøttereguleringen vil bli justert 1. juli 2010, samtidig med at inntektsopplysninger (likningsdata) for inntektsåret 2009 vil bli lagt til grunn for beregningene av bostøtte. Innslagspunktene for progressiv opptrapping av egenandelen vil 1. juli bli justert fra 169 001 til 178 001 kroner for aleneboende unge uføre, og fra 131 001 til 142 001 kroner for andre aleneboende. For større husstander blir innslagspunktene tilsvarende justert, i tråd med systemet for personvekter i bostøtten.

Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 61 Husleietilskudd

Tilskuddet ble opprettet i samarbeid med Oslo kommune for å bidra til at leietakere som bor i tidligere husleieregulerte boliger i Oslo kommune og som har en vanskelig økonomisk situasjon, skulle kunne beholde boligen etter at husleiereguleringen ble avviklet 1. januar 2010.

Antall mottakere har vært lavere enn tidligere antatt. I mars 2010 ble det utbetalt til sammen 531 289 kroner i tilskudd til 128 mottakere. Det forventes imidlertid at antall mottakere vil øke noe i løpet av året. Det anslås nå at det totalt vil bli utbetalt 8,3 mill. kroner i husleietilskudd i 2010. Utgiftene skal deles likt mellom staten og Oslo kommune. Statens andel anslås dermed til 4,15 mill. kroner i 2010. Dette innebærer et mindrebehov på posten på 17,35 mill. kroner.

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2009-2010) i Stortinget ble formuesgrensen på tilskuddet økt fra 100 000 til 250 000 kroner. Dette ble finansiert ved en omdisponering av midler fra kap. 581, post 75 Boligitilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger. Det foreslås at 1,5 mill. kroner av mindrebehovet på posten tilbakeføres til kap. 581, post 75.

Avviklingen av husleiereguleringen berører også om lag 50 leieboliger i Trondheim kommune. Ut fra hensyn til likebehandling av kommuner og enkeltpersoner foreslås det at ordningen med husleietilskudd utvides til også å gjelde leietakere i tidligere husleieregulerte boliger i Trondheim kommune.

Vilkårene for å motta støtte settes lik vilkårene som gjelder i Oslo kommune, med unntak av leiesummen som det kan gis tilskudd til. I Oslo kommune gis det ikke tilskudd til den delen av husleien som overstiger 14 500 kroner per måned. Det foreslås at dette taket settes til 11 000 kroner i Trondheim kommune, da det er dokumentert lavere gjennomsnittlig leienivå i Trondheim. Trondheim kommune vil utarbeide forskrift for tilskuddet og administrere tildelingen og rapportere til Husbanken om bruk av midlene.

Tilskuddsbehovet i Trondheim kommune er anslått til 500 000 kroner i 2010. Utgiftene skal deles likt mellom staten og Trondheim kommune. På bakgrunn av dette foreslås det en bevilgning på 250 000 kroner i 2010 knyttet til en utvidelse av ordningen til også å gjelde boliger i Trondheim kommune.

Samlet sett foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 17,1 mill. kroner, fra 21,5 mill. kroner til 4,4 mill. kroner i 2010.

Post 75 Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger, kan overføres

Samlet tilsagnsramme på posten i saldert budsjett 2010 er 731,1 mill. kroner, hvorav det er forutsatt at 311,2 mill. kroner skal gå til tilskudd til utleieboliger. Dette vil gi rom for å gi tilsagn om tilskudd til i underkant av 900 utleieboliger.

Det har vært stor etterspørsel etter tilskudd til utleieboliger til flyktninger og andre vanskeligstilte i 2010, og det er grunn til å tro at pågangen etter tilskudd til utleieboliger vil fortsette utover i 2010. Det foreslås derfor at tilsagnsrammen for boligtilskudd til utleieboliger økes med 88,8 mill. kroner i 2010. Dette gir rom for å gi tilsagn om tilskudd til i underkant av 250 flere utleieboliger i 2010.

Det legges til grunn at tilsagnsrammen kommer til utbetaling over fire år, med 45 pst. utbetaling første året, 34 pst. andre året, 11 pst. tredje året og 6 pst. fjerde året. I tillegg legges det til grunn at 4 pst. av tilsagnene ikke kommer til utbetaling. Som følge av forslaget om økt tilsagnsramme foreslås det derfor å øke bevilgningen på posten med 40 mill. kroner i 2010. I tillegg foreslås det at tilsagnsfullmakten økes med 48,9 mill. kroner, fra 333,9 mill. kroner til 382,8 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Videre foreslås posten økt med 1,5 mill. kroner, jf. omtale under post 61 Husleietilskudd.

Samlet foreslås det at bevilgningen på posten økes med 41,5 mill. kroner, fra 896,1 mill. kroner til 937,6 mill. kroner.

Kap. 582 Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg

Post 60 Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg, kan overføres

Rentekompensasjonsordningen skal stimulere kommuner og fylkeskommuner til å bygge nye skole- og svømmeanlegg, samt rehabilitere og ruste opp eksisterende anlegg. Det er hittil gitt en investeringsramme på til sammen 20 mrd. kroner siden ordningen ble etablert i 2002, hvorav en økning på 2 mrd. kroner i 2010. På bakgrunn av nye renteanslag for 2010 og som følge av at færre tilsagn enn forutsatt i saldert budsjett 2010 har kommet til utbetaling, foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 50 mill. kroner, fra 485,3 mill. kroner til 435,3 mill. kroner.

Post 61 Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres

Rentekompensasjonsordningen skal stimulere til sikring og bevaring av kirkene. Investeringsrammen var i 2009 på til sammen 2,5 mrd. kroner. I Prop. 93 S (2009-2010) foreslås det en investeringsramme i 2010 på 500 mill. kroner, tilsvarende udisponert ramme i 2009. Som følge av den udisponerte rammen i 2009 reduseres bevilgningsbehovet i 2010 med 7,7 mill. kroner, jf. forslag til bevilgningsendring i Prop. 93 S (2009-2010).

På bakgrunn av nye renteanslag for 2010 og som følge av at færre tilsagn enn forutsatt i saldert budsjett 2010 har kommet til utbetaling, foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med ytterligere 27,3 mill. kroner, til 34,1 mill. kroner.

Kap. 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser

Post 63 Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag

Tilskuddet dekker sjablongmessige utgifter til renter og avdrag på lån som har påløpt siden 1. januar 1998 til sykehjemsplasser og omsorgsboliger som har fått tilskudd under Handlingsplanen for eldreomsorgen og Opptappingsplanen for psykisk helse. På bakgrunn av nye renteanslag for 2010 foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 50 mill. kroner, fra 1 211,1 mill. kroner til 1 161,1 mill. kroner.

Post 64 Investeringstilskudd, kan overføres

I 2008 ble det innført et nytt investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser. Fram til og med 2010 er det fastsatt tilsagnsrammer som gir rom for til sammen 6 000 enheter, henholdsvis 1 000, 2 500 og 2 500 enheter i 2008, 2009 og 2010. Utbetaling av investeringstilskuddet fordeles over fire år, slik at 20 pst. av tilsagnsrammen utbetales det første året, 35 pst. det andre og tredje året, og 10 pst. det fjerde året.

Tilsagnsrammen på posten var på 1 305 mill. kroner i 2009. Dette ga rom for å gi tilskudd til nye 2 500 enheter. Det kom imidlertid noe færre søknader enn antatt, og det ble gitt tilsagn for 926,1 mill. kroner i 2009, tilsvarende i underkant av 2 000 enheter. Dette gir et redusert bevilgningsbehov i 2009-2012 på til sammen om lag 380 mill. kroner. I henhold til gjeldende utbetalingsplan vil dette gi et mindrebehov på 132,9 mill. kroner i 2010. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med

132,9 mill. kroner, fra 901,25 mill. kroner til 768,35 mill. kroner.

Det foreslås videre at tilsagnsfullmakten reduseres med 170,6 mill. kroner, fra 1 715,3 mill. kroner til 1 544,7 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 2412 Husbanken

Post 90 Lån fra Husbanken, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten dekker utbetalinger av lån til Husbankens kunder og utlån til opptjente, men ikke betalte renter. Lånerammen i Husbanken ble økt med 2 mrd. kroner i november 2009, jf. Prop. 21 S (2009-2010) og Innst. 34 S (2009-2010). Denne økningen er ikke hensyntatt i saldert budsjett 2010, og innebærer et økt bevilgningsbehov i 2010 på om lag 985 mill. kroner.

I saldert budsjett 2010 er det lagt til grunn at 50 pst. av tilsagnsrammen kommer til utbetaling det første året, 25 pst. det andre året, 15 pst. det tredje året, 5 pst. det fjerde året og at 5 pst. av tilsagnene som gis ikke kommer til utbetaling. Husbanken legger nå til grunn en utbetalingsprofil på henholdsvis 45, 23, 13 og 4 pst., og 15 pst. frafall. Dette innebærer et redusert bevilgningsbehov på anslagsvis 750 mill. kroner i 2010.

Det foreslås derfor at bevilgningen på posten økes med 234,2 mill. kroner, fra 14 008,1 mill. kroner til 14 242,3 mill. kroner.

Kap. 5312 Husbanken

Post 11 Tilfeldige inntekter

I Prop. 1 S (2009-2010) heter det at det på denne posten blir inntektsført tilfeldige inntekter som forsinkelsesrente, tilbakebetalte tilskudd og andre tilfeldige inntekter. Fra og med statsbudsjettet for 2010 er det imidlertid foretatt endringer i budsjettering og regnskapsføring av lånepostene i Husbanken, som bl.a. innebærer at forsinkelsesrenter føres på kap. 5615, post 80 Renter. Riktig tekst under kap. 5312, post 11 skal derfor være:

«På denne posten blir det inntektsført tilfeldige inntekter som tilbakebetalte tilskudd og andre tilfeldige inntekter.»

Post 90 Avdrag

Bevilgningen på posten er knyttet til ordinære og ekstraordinære avdrag, tilbakebetaling av tap og tilbakebetaling av opptjente renter fra forrige budsjettermin. På bakgrunn av regnskapstall for 2009 anslås det at innbetaling av avdrag blir om lag 50 mill.

kroner lavere enn forutsatt, mens tilbakebetaling av opptjente renter fra forrige budsjettermin anslås å øke med om lag 65 mill. kroner. I tillegg anslås tilbakebetaling av tap å bli noe lavere enn forutsatt.

Samlet sett foreslås det at bevilgningen på posten økes med 11,8 mill. kroner, fra 8 964,4 mill. kroner til 8 976,2 mill. kroner.

Kap. 5615 Husbanken

Post 80 Renter

Posten omfatter bl.a. opptjente og betalte renter og forsinkelsesrenter og opptjente, ikke betalte renter. På bakgrunn av nye renteanslag for 2010 foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 238,4 mill. kroner, fra 3 856,7 mill. kroner til 3 618,3 mill. kroner.

2.6 Arbeidsdepartementet

Kap. 600 Arbeidsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Endringer i departementsstrukturen gjeldende fra 1. januar 2010

Som følge av endringene i departementsstrukturen gjeldende fra 1. januar 2010 ble det i Prop. 1 S Tillegg 3 (2009-2010) foretatt en del budsjettmessige justeringer. Justeringene tok ikke høyde for alle endringene og det ble derfor varslet at det ville bli foretatt ytterligere budsjettjusteringer i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på kap. 600, post 01 redusert med 6,788 mill. kroner mot tilsvarende samlet økning under Justisdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Det vises til omtale under de øvrige berørte departementene.

Omdisponering mellom post 01 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Planlagte utgifter på kap. 600, post 45 er knyttet til ordinære driftsoppgaver for Arbeidsdepartementet, og ikke investeringsformål. Bevilgningen på posten foreslås derfor omdisponert til post 01.

Som følge av dette foreslås bevilgningen på kap. 600, post 01 økt med 3,2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på post 45.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 600, post 01 redusert med 3,588 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Det vises til omtale under kap. 600, post 01. Bevilgningen på kap. 600, post 45 foreslås redusert med 3,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 600, post 01.

Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.*Post 21 Spesielle driftsutgifter*

Bevilgningen på posten i saldert budsjett er på 54,4 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 601 dekker Arbeidsdepartementets virksomhet knyttet til utredning, forskning m.v. Prosjektandelen av aktiviteten finansieres over post 21, mens tilskudd finansieres over post 70. Andelen tilskudd i 2010 forventes å bli høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen på kap. 601, post 21, reduseres med 2,785 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 601, post 70.

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen på posten i 2010 er på 22,7 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 601, post 21 ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 601, post 70, økes med 2,785 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon for kap. 601, post 70.

Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten*Post 01 Driftsutgifter**Utredning av forholdet mellom NAV-kontor og forvaltningsenheter*

NAV-reformen innebærer en ny organisering av arbeids- og velferdsforvaltningen. Etableringen av NAV-kontor er nå på det nærmeste gjennomført.

St.prp. nr. 46 (2004-2005) framgår det at disse kontorene skal gi «en dør» til arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester, og at de skal oppleves av brukerne som en samlet enhet. En rekke funksjoner som ikke krever brukernærhet skal samtidig kunne ivaretas gjennom regional spesialisering eller i landsdekkende enheter for å sikre rask behandling og god kvalitet, og for å frigjøre ressurser til brukeroppfølging i førstelinjen.

Formålet med å opprette forvaltningsenheter, slik det omtales i St.prp. nr. 1 (2006-2007), var å:

- Sikre bedre kvalitet i vedtak og tjenesteyting som følge av kortere saksbehandlingstid, høye-

re kvalitet i vedtak/informasjon og likebehandling.

- Frigjøre personalressurser som kan nyttes til økt oppfølging og veiledning overfor brukere med omfattende bistandsbehov.
- Sikre at NAV-kontoret kan konsentrere seg om veilednings- og oppfølgingstjenester som krever direkte møte med brukerne.

Etableringen av forvaltningsenhetene var følgelig et resultat av en avveining mellom hensynet til brukernærhet på den ene siden og hensynet til kvalitet, likebehandling og effektivitet i ytelsesforvaltningen på den annen side. Forutsetningen for etableringen av forvaltningsenheter var at tjenestene skulle fremstå som helhetlige for brukerne og at det ikke etableres en arbeidsdeling mellom NAV-kontorene og forvaltningsenhetene som skaper utfordringer for brukerne.

På bakgrunn av blant annet Riksrevisjonens rapport om revisjon av Arbeids- og velferdsetaten for budsjettåret 2008 (jf. Tillegg 2 til Dokument 1 (2009-2010)), høringen i kontroll- og konstitusjonskomiteen 15. januar 2010 og komiteens innstilling (Innst. 143 S (2009–2010)), har Regjeringen nedsatt en ekspertgruppe for å se nærmere på arbeidsdelingen og samhandlingen mellom NAV-kontorene og forvaltningsenhetene.

Ekspertgruppen skal ta utgangspunkt i at Arbeids- og velferdsetaten er organisert med NAV-kontor og forvaltningsenheter. Gruppen skal gjennomgå og vurdere om arbeidsdelingen, organiseringen og arbeidsformer samlet sett bidrar til å virkeliggjøre NAV-reformens mål og intensjoner.

Ekspertgruppen leverte en delrapport 30. april 2010. Sluttrapporten legges fram innen 30. juni 2010.

Delrapporten gir i tråd med mandatet en deskriptiv analyse av forholdene i Arbeids- og velferdsetaten og inneholder bl.a. en relativt detaljert gjennomgang av dagens arbeidsdeling mellom NAV-kontorene og forvaltningsenhetene, herunder:

- Hvordan oppgaver er fordelt og hvor vedtaksmyndighet ligger, herunder kriterier for når en sak oversendes en forvaltningsenhet.
- Fordeling av bemanning og kompetanse mellom kontor og enheter knyttet til ytelsesforvaltningen og hvordan dette ble gjort i tilknytning til etableringen av forvaltningsenhetene.
- Retningslinjer og rutiner for samhandling og oppgaveløsning.
- Støttesystemer for oppgaveløsningen (IKT, post, arkiv).

Rapporten inneholder videre en sammenfatning av

erfaringer med gjeldende arbeidsdeling og samhandling, samt foreliggende planer og forbedrings tiltak på området.

Rapporten belyser i den forbindelse utviklingen bl.a. i restanser og saksbehandlingstider, brukeroppfølging, svartid på telefon og produktivitet. Videre beskrives forholdene for de ansatte, uttrykt bl.a. i utviklingen i sykefravær, turnover og opplysninger som framkommer i arbeidsmiljøundersøkelser. Rapporten gir også en beskrivelse av hovedfunn fra Arbeids- og velferdsetatens brukerundersøkelser for de tre siste år.

Beskrivelsen av personellforflytningene mellom ulike enheter i løpet av reformperioden (2006-2010) viser bl.a. at trygdekompetanse i de tidligere trygdekontorene ble fordelt mellom NAV-kontorene og forvaltningsenhetene, med en klart større andel til NAV-kontorene. Nærmere 1/3 av de ansatte i forvaltningsenhetene (og i NAV-kontorene) per mars 2010 er rekruttert eksternt i løpet av reformperioden. Den tradisjonelle arbeidsmarkedskompetansen fra de tidligere arbeidskontorene som gikk over i Arbeids- og velferdsetaten er i stor grad blitt innklassert i NAV-kontorene.

Det har vært en betydelig økning av ubehandlede saker (restanser) og saksbehandlingstider i 2007 og 2008. Det har imidlertid vært klare resultatforbedringer fra sommeren 2009 og fram til i dag. Det er samtidig store fylkesvise variasjoner i både ubehandlede saker og saksbehandlingstider gjennomgående for hele reformperioden fra 2006 og utover. Rapporten viser at også når det gjelder svartider på telefon viser tallene en positiv utvikling den senere tiden. Etaten har fortsatt utfordringer knyttet til oppfølging av brukerne.

Ekspertgruppen viser til at saksbehandlingstidene er lange og antall ubehandlede saker fortsatt er stort på en del av saksområdene. Gruppen vil se nærmere på organiseringen og arbeidsdelingen i sluttrapporten som skal foreligge 30. juni 2010. Det gjelder bl.a. arbeidsdeling og saksflyt for enkelte ytelser med aktivitetskrav og visse familieytelser.

Ekspertgruppen ble spesielt bedt om å innhente erfaringer og synspunkter fra kommunesektoren, brukergrupper og ansatte i arbeids- og velferdsforvaltningen. Det er i den forbindelse nedsatt en referansegruppe for arbeidet med utredningen, der representanter fra ulike brukerorganisasjoner og ansattes organisasjoner deltar. Organisasjonene er også invitert til å komme med skriftlige innspill. Synspunktene i de skriftlige innspillene og fra møte i referansegruppen gir ikke noe entydig bilde. De fleste av organisasjonene som har uttalt seg, gir bl.a. uttrykk for at dagens arbeidsdeling mellom NAV-kontorene og forvaltningsenhetene har svak-

heter og kan forbedres. Ekspertgruppen har også hatt møter med Arbeids- og velferdsdirektoratet og KS.

I sluttrapporten skal ekspertgruppen:

- Beskrive utfordringer i lys av gjeldende arbeidsdeling, samhandling og foreliggende planer når det gjelder oppgaveløsning og måloppnåelse i NAV-kontor og forvaltningsenheter, både på kort og lengre sikt. Gruppen skal i den forbindelse vurdere i hvilken grad disse utfordringene er knyttet til at omstilling fortsatt pågår.
- Vurdere mulige endringer i dagens fordeling av arbeidsoppgaver/vedtaksmyndighet, kompetanse og bemanning mellom NAV-kontor og forvaltningsenheter, herunder samhandlingen mellom disse. Gruppen skal også vurdere om endringer i lov/forskrift kan bidra til enklere og mer effektiv oppgaveløsning i Arbeids- og velferdsetaten.

Brukerorganisasjoner, ansattes organisasjoner og andre berørte parter vil bli trukket med også i denne fasen av arbeidet.

Delrapporten skal innarbeides i den endelige rapporten som vil bli sendt på høring. Rapporten og høringsuttalelsene vil danne grunnlaget for en nærmere omtale av saken i Prop. 1 S (2010-2011), herunder eventuelle forslag til endringer i dagens organisering mv.

Om situasjonen i Arbeids- og velferdsetaten – restansesituasjonen, internkontroll og IKT

I St.prp. nr. 51 (2008-2009) ble det gitt en redegjørelse for situasjonen i arbeids- og velferdsforvaltningen. Det ble bl.a. redegjort for utfordringer knyttet til ytelsesbehandlingen, herunder restansesituasjonen, og det ble påpekt at det var mangler knyttet til internkontroll i Arbeids- og velferdsetaten.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har i perioden etter framleggelsen av St.prp. nr. 51 (2008-2009), arbeidet målrettet og langsiktig med å bedre kvaliteten i ytelsesforvaltningen. Siden april 2009 har antall restanser gått ned innenfor de fleste ytelsesområdene. For å bedre internkontrollen i ytelsesbehandlingen, er det utarbeidet en kontrollstrategi for perioden 2009-2015 og en handlingsplan for internkontroll 2010-2011. I oktober 2009 innførte Arbeids- og velferdsetaten obligatoriske krav til kontroller i saksbehandlingen, såkalte nøkkelkontroller, for fem sentrale stønadsområder. Nøkkelkontrollene skal gradvis utvides til andre stønadsområder, basert på vurderinger av risiko og vesentlighet. Arbeidet med å bedre internkontrollen i Arbeids- og vel-

ferdsetaten er et langsiktig arbeid som vil måtte gjennomføres i faser, hvor også utvikling av nye IKT-løsninger er en viktig faktor. Modernisering av IKT-systemene i etaten vil være et tidkrevende prosjekt, og det vil ta tid før gevinster fra moderniseringen vil kunne realiseres i form av bl.a. bedre kvalitet og kontroll i ytelsesforvaltningen.

Erfaringer så langt tyder på at implementeringen av arbeidsavklaringspenger, herunder innføring av nye meldekortrutiner, fungerer tilfredsstillende. Ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratet sender de aller fleste brukerne (over 98 pst.) inn meldekortene som forutsatt.

Arbeids- og velferdsetaten innførte i desember 2008 et nytt IKT-system for saksbehandling og utbetaling av pensjoner (Pesys). IKT-prosjektet er meget omfattende. Parallelt med innføring av systemløsningen, har etaten etablert ny organisering og nye arbeidsprosesser på pensjonsområdet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at det i perioden etter innføring av det nye IKT-systemet har blitt identifisert feil i systemet som har ført til feil i beregningen av pensjoner for enkelte grupper. Det har også forekommet saksbehandlingsfeil i enkeltsaker som ikke er fanget opp av etatens systemer for internkontroll. Etaten opplyser at de systemtekniske årsakene til feilberegningen er i ferd med å rettes opp.

Arbeidsdepartementet vil ha en tett oppfølging av Arbeids- og velferdsetatens videre arbeid med kvalitet og internkontroll både på pensjonsområdet og for andre ytelser.

Overføring av ansvaret for forvaltningen av frikort for enkeltpersoner fra Arbeids- og velferdsetaten til Helseledningsdirektoratet

Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) overtar ansvaret for forvaltningen av frikort for enkeltpersoner fra Arbeids- og velferdsetaten fra 1. juni 2010, jf. Prop. 1 S (2009-2010). Som følge av oppgaveoverføringen, foreslås det å overføre 24 mill. kroner fra kap. 605, post 01 til kap. 720, post 01.

Utvikling av tiltak i ny IA-avtale av 24. februar 2010

Forsøk med utdanningsvikariater/utdanningspermisjon, som var et IA-tiltak, ble avsluttet ved utgangen av 2009. Som følge av dette er det frigjort 20 mill. kroner på kap. 634, post 76 i 2010, som foreslås benyttet til andre formål.

I protokoll og ny IA-avtale av 24. februar 2010 er det foreslått å utvikle en rekke nye tiltak rettet mot sykmelder. Dette omfatter:

- Faglig støtte/veiledning for sykmeldingsarbeidet.
- System for regelmessige tilbakemeldinger til sykmelder om egen sykmeldingspraksis, sammenlignet med andre.
- Krav om obligatorisk opplæring i sykmeldingsarbeid for alle som skal sykmelde.

I forbindelse med dette utviklingsarbeidet er det nødvendig å gjennomføre et omfattende kartleggingsarbeid, hvor det blant annet vil være behov for midler til frikjøp av leger. Det er også behov for å øke driftsbevilgningen for 2010 til Arbeids- og velferdsetaten for å sikre god framdrift for utviklingsarbeidet i forbindelse de nye IA-tiltakene.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 605, post 01 med 20 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 634, post 76.

Reduksjon som følge av endrede vilkår knyttet til lovendring om utvidet rett til fedrekvote

Ifm. behandlingen av Prop. 1 S (2009-2010) ble kap. 605, post 01 økt med 3,5 mill. kroner til administrative utgifter knyttet forslaget om rett til fedrekvote for fedre hvor mor har opparbeidet rett til foreldrepenge i en stillingsandel på mindre enn 50 pst. Prop. 80 L (2009-2010) ble lagt fram 5. mars 2010 og endringen trer i kraft 1. juli 2010. Ifm. utarbeidelsen av lovproposisjonen kom det fram opplysninger om at forslaget likevel ikke har administrative konsekvenser for Arbeids- og velferdsetaten. Som følge av dette foreslås bevilgningen på kap. 605, post 01 redusert med 3,5 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 605, post 01 redusert med 7,5 mill. kroner.

Kap. 3605 Arbeids- og velferdsetaten

Post 01 Administrasjonsvederlag

Bevilgningen er på 9 mill. kroner. Der anslås nå at inntektene på posten vil være om lag 21 mill. kroner i 2010.

Bevilgningen på kap. 3605, post 01 foreslås økt med 12 mill. kroner.

Kap. 611 Pensjoner av statskassen

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten skal dekke utbetalinger for visse grupper som ikke har opptjente pensjonsrettigheter i Statens Pensjonskasse.

På grunnlag av oppdatert anslag foreslås bevilg-

ningen på kap. 611, post 01 redusert med 0,7 mill. kroner.

Kap. 612 Tilskudd til Statens Pensjonskasse

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Post 22 (Ny) Sluttoppgjør, overslagsbevilgning

Post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsbevilgning

Bevilgningene på postene foreslås redusert med til sammen 553 mill. kroner. Post 01 foreslås redusert med 550 mill. kroner, post 22 foreslås økt med 3 mill. kroner og post 70 foreslås redusert med 6 mill. kroner.

Reduksjonen knytter seg til følgende anslagsendringer:

- Anslaget over inntekter fra medlemsinnskudd og arbeidsgiverpremie er oppjustert med 223 mill. kroner. Av dette skyldes om lag 180 mill. kroner økte premieinntekter fra arbeidsgiverne og 43 mill. kroner økt medlemsinnskudd. Anslagene er basert på kjøring av første terminfaktura for 2010. Ajourført informasjon gjør det mulig å ta hensyn til oppdatert lønnsgrunnlag og endringer i antall medlemmer.
- Anslaget over utbetalinger til alders- og uførepensjoner nedjusteres med 158 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak at faktisk utbetalte pensjoner i 2009 ble lavere enn det som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2010. Anslaget over veksten i antall pensjonister i saldert budsjett på 2,8 pst. fra 2009 til 2010 opprettholdes.
- Anslaget over utbetalinger til AFP nedjusteres med 134 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak at faktisk utbetalte AFP-pensjoner i 2009 ble lavere enn det som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2010.
- Anslaget over refusjoner av pensjoner utbetalt på vegne av andre pensjonsordninger (jf. overføringsavtalen som SPK har inngått med andre pensjonsleverandører om overføring av pensjonsrettigheter i offentlige tjenstepensjonsordninger) er oppjustert med 52 mill. kroner. Anslaget er basert på faktiske refusjoner i 2009, samt gjennomsnittlig vekst de senere år.
- Det foreslås bevilget 3 mill. kroner til sluttoppgjør på post 22. Utbetalingen gjelder reberegning av sluttoppgjør for Arcus-Gruppen i forbindelse med at gruppen meldte seg ut av pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse i 2009.
- Øvrige endringer medfører en netto oppjustering av utgiftsanslaget på om lag 11 mill. kroner.

Kap. 613 Arbeidsgiveravgift til folketrygden

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsbevilgning

Bevilgningene på postene omfatter en teknisk beregnet arbeidsgiveravgift av antatt pensjonspremie for medlemsvirksomheter i Statens Pensjonskasse som ikke betaler premie. Det er foretatt en oppdatert beregning av bevilgningsbehovet på kapitlet på grunnlag av nye estimerte premier for ikke-premiebetalende virksomhetene per 31.12.2009.

Bevilgningen på kapitlet foreslås samlet økt med 20 mill. kroner. Post 01 foreslås økt med 19 mill. kroner til 773 mill. kroner, og post 70 foreslås økt med 1 mill. kroner til 9 mill. kroner.

Kap. 614 Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten omfatter utgifter knyttet til administrasjon av boliglånsordningen. Anslaget på posten er basert på de samme volumforutsetningene som for kapittel 614 for øvrig.

Bevilgningen på kap. 614, post 01 foreslås økt med 7 mill. kroner.

Post 90 Lån, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten omfatter utbetaling av nye lån samt utlån til beregnede opptjente men ikke – betalte renter per 31.12.2010. Anslaget over utbetaling av nye lån er økt med 2 500 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2010. Oppjusteringen skyldes i hovedsak at anslaget for antall utbetalte nye lån per uke er økt fra 100 til 140. Anslaget er basert på erfaringstall for søknadsinngangen så langt i 2010, og må ses i sammenheng med at Statens Pensjonskasse for tiden har en av markedets gunstigste renter på boliglån.

Bevilgningen på kap. 614, post 90 foreslås økt med 2 500 mill. kroner til 8 500 mill. kroner.

Kap. 3614 Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse

Post 01 Gebyrer på lån

Bevilgningen er på 18 mill. kroner i saldert budsjett. Gebyrinntektene anslås økt med 5 mill. kroner basert på de samme volumforutsetningene som for kapittel 614 og kapittel 3614 for øvrig.

Bevilgningen på kap. 3614, post 01 foreslås økt med 5 mill. kroner.

Post 90 Tilbakebetaling av lån

Posten omfatter ordinære avdrag, innfrielser og tilbakeføring av opptjente men ikke-betalte renter per 1.1.2010. Anslaget på posten foreslås økt med 900 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2010. Anslåtte innfrielser per måned i 2010 foreslås oppjustert fra 350 i saldert budsjett til 425. I tillegg er det foretatt en oppjustering av årlige forventede avdrag. Basert på disse forutsetningene legges det nå til grunn en tilbakebetaling av lån på 4,4 mrd. kroner.

Bevilgningen på kap. 3614, post 90 foreslås økt med 900 mill. kroner.

Kap. 615 Yrkesskedeforsikring

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til yrkesskadeutbetalinger og Statens Pensjonskasses kostnader ved å administrere yrkesskadeordningen.

Det er foretatt en oppdatert beregning av bevilgningsbehovet på posten basert på faktiske erstatningsutbetalinger i 2009, samt forventet vekst i utbetalingene som følge av at den demografiske utviklingen. Videre er det tatt hensyn til at faktisk beregnet avgift til Arbeids- og velferdsetaten i 2010 er lavere enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2010. Avgiften til Arbeids- og velferdsetaten beregnes og betales etterskuddsvis basert på faktiske erstatningsutbetalinger året før.

Bevilgningen på kap. 615, post 01 foreslås redusert med 7 mill. kroner

Kap. 3615 Yrkesskedeforsikring

Post 01 Premieinntekter

Bevilgningen på posten gjelder innbetaling av yrkesskedeforsikringspremie. Det er foretatt en oppdatert beregning av anslåtte premieinntekter basert på premiegrunnlaget for 2009, og effekten av nye premiesatser for 2010.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 3615, post 01 med 10 mill. kroner.

Kap. 616 Gruppelivsforsikring

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til gruppelivsutbetalinger, samt Statens Pensjonskasse sine kostnader ved å administrere gruppelivsordningen. Endringer vedtatt i forbindelse med tariffoppjøret våren 2008 medførte en forbedret gruppelivsdekning gjeldende fra 1. mai 2008. Anslaget er ba-

sert på utbetalte erstatninger i 2009, som var det første hele året med en forbedret gruppelivsdekning. Det gjøres oppmerksom på at siden 2009 var det første hele året med erfaringstall for utbetalt erstatning med forbedret dekning, så knytter det seg usikkerhet til anslaget for 2010.

Bevilgningen på kap. 616, post 01 foreslås økt med 11 mill. kroner

Kap. 3616 Gruppelivsforsikring

Post 01 Premieinntekter

Bevilgningen på posten skal dekke premieinntekter fra de virksomhetene som betaler gruppelivspremie direkte til Statens Pensjonskasse. Det er foretatt en oppdatert beregning av anslåtte premieinntekter basert på premiegrunnlaget for 2009, korrigert for effekten av nye premiesatser for 2010.

På bakgrunn av de oppdaterte anslagene foreslås det å øke bevilgningen på kap. 3616, post 01 med 4 mill. kroner.

Kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Økonomirådstelefonen

I regi av arbeids- og velferdsforvaltningen ble det høsten 2009 etablert en telefontjeneste – 800GJELD – som retter seg mot personer som har økonomiske problemer. Økonomirådstelefonen skal gjøre økonomisk rådgivning lettere tilgjengelig og bidra til at personer med betalingsproblemer kommer raskere i gang med å finne en løsning. I 2010 vil telefontjenesten ha fullt driftsår. Midler til tiltak innenfor økonomisk rådgivning er bevilget over kap. 621, post 63. Denne bevilgningen skal blant annet dekke kompetanse- og utviklingstiltak som retter seg mot ansatte i kommunene og kommunale tjenester. Økonomirådstelefonen er en landsdekkende tjeneste og et supplement til det kommunale tjenestetilbudet. Det foreslås derfor at midlene til drift av rådgivningstelefonen isteden bevilges over kap. 621, post 21.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 621, post 21 med 2,065 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 621, post 63.

*Post 62 Kvalifiseringsprogrammet**Beregning av de samlede kommunale merkostnadene for kvalifiseringsprogrammet i 2010*

I saldert budsjett 2010 er det bevilget 769,0 mill. kroner til dekning av kommunale merkostnader knyttet til kvalifiseringsprogrammet, Kostnadsberegningen bygger på at det i 2010 vil være gjennomsnittlig 9 600 deltakere i programmet. Det framgår av Prop. 1 S (2009-2010) at kostnadsberegningene baserer seg på et usikkert grunnlag, og at man i lys av gjennomføringen i 2009 vil foreta en ny vurdering av forutsetningene som er lagt til grunn, samt hva som er et realistisk nivå på gjennomsnittlig antall deltakere og samlede kommunale merkostnader for 2010.

Antall deltakere i programmet var per 31. desember 2009 på 8 459 personer, dvs. tett opp mot utgangsnivået for antall deltakere (8 850), som var lagt til grunn for bevilgningen i 2009. Antall deltakere ved utgangen av mars 2010 var 8 894, dvs. en nettoøkning på 435 deltakere siden 31. desember 2009. Dette innebærer en noe svakere aktivitetsvekst enn det som ligger til grunn for bevilgningen i 2010. Basert på erfaringer fra gjennomføringen i tidligere år, samt det at mange kommuner nå etter hvert har kommet godt i gang med gjennomføringen, vurderes forutsetningen om gjennomsnittlig 9 600 deltakere i programmet i 2010 likevel som realistisk. Det legges opp til en tett oppfølging av gjennomføringen for å bidra til at alle som fyller vilkårene for deltakelse kan få et godt tilbud så raskt som mulig.

En gjennomgang av forutsetningene for bevilgningen til dekning av kommunale merkostnader viser ingen vesentlige avvik i kostnadene pr. deltaker i forhold til det som er lagt til grunn for bevilgningen i 2010, jf. Prop. 1 S (2009-2010) og Innst. 15 S (2009-2010). Gjennomgangen er drøftet med KS. KS legger til grunn samme vurdering av utviklingen i antall deltakere, men stiller spørsmål ved om de kommunale merkostnadene pr. deltaker er satt noe for lavt.

Det foreslås ikke endringer i bevilgningen på kap. 621, post 62.

Fordeling av midler til kommunene

Fordelingen av midler til den enkelte kommune tar utgangspunkt i en fordeling basert på sosialhjelpsnøkkelen i inntektssystemet, der denne er justert for tidspunktet NAV-kontoret er etablert og et beregnet forløp for antall deltakere i den enkelte kommune.

Fordi tilskuddet er beregnet og blir fordelt med utgangspunkt i et beregnet forløp, er det ikke nødvendigvis samsvar mellom det aktivitetsnivået tilskuddet er ment å dekke og det faktiske aktivitetsnivået i kommunene. Det er imidlertid forutsatt at eventuelt ubenyttede midler til kvalifiseringsprogrammet ett år brukes til samme formål i senere år.

Innlemming av bevilgningen i rammetilskuddet til kommunene

Regjeringen foreslår i Kommuneøkonomiproposjonen 2011 å innlemme bevilgningen på kap. 621, post 62 i rammetilskuddet til kommunene fra 2011. Bevilgningen gis i 2011 som en særskilt fordeling innenfor rammetilskuddet.

Det vil i forbindelse med statsbudsjettet for 2011 bli foretatt en ny vurdering av forutsetningene lagt til grunn ved beregningen av merkostnadene for kommunene knyttet til programmet.

Post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte Økonomirådstelefonen

Det foreslås å overføre 2,1 mill. kroner fra kap. 621, post 63 til kap. 621, post 21 til drift av Økonomirådstelefonen. Det vises til nærmere omtale under kap. 621, post 21 ovenfor.

Bevilgningen på kap. 621, post 63 foreslås redusert med 2,065 mill. kroner.

Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak*Post 21 Forsøk, utviklingstiltak m.v.**Arbeids- og utdanningsreiser*

I statsbudsjettet for 2010 er det avsatt 18,6 mill. kroner til forsøksordningen med arbeids- og utdanningsreiser, jf. Prop. 1 S (2009-2010) og Innst. 5 S (2009-2010). Arbeids- og utdanningsreiser er ikke en rettighetsbasert ordning. Innvilgelse av nye søknader forutsetter derfor at det er ledige midler.

For å dekke utgiftene knyttet til brukere som kom inn i ordningen mot slutten av 2009, og for å kunne ta inn noen nye brukere, foreslås det å øke bevilgningen knyttet til arbeids- og utdanningsreiser med 3,8 mill. kroner.

I Innst. 15 S (2009-2010) ba flertallet i arbeids- og sosialkomiteen om en evaluering av forsøksordningen. Ordningen gjennomgås nå med sikte på en nærmere omtale i Prop. 1 S (2010-2011).

Bevilgningen på kap 634, post 21 foreslås økt med 3,8 mill. kroner.

*Post 76 Tiltak for arbeidssøkere**Bevilgningsbehov og tiltaksnivå*

I Prop. 1 S (2009-2010) for Arbeids- og inkluderingsdepartementet framkommer det at bevilgningen under kap. 634, post 76 Tiltak for arbeidssøkere under visse forutsetninger om tiltakenes priser og sammensetning, vil gi rom for å gjennomføre et gjennomsnittlig nivå på om lag 78 200 tiltaksplasser i 2010. Innsatsen er rettet inn mot ledige med moderat bistandsbehov, herunder utsatte grupper som ungdom, langtidsledige og innvandrere, og personer med nedsatt arbeidsevne. Det ble videre lagt til grunn at tiltakene skulle baseres på den enkelte arbeidssøkers forutsetninger og behov på grunnlag av systematiske behovs- og arbeidsevnevurderinger.

Grunnet en regnefeil ga saldert budsjett kun rom for om lag 75 000 plasser, gitt de forutsetninger om tiltakssammensetning og priser som lå til grunn for Prop. 1 S (2009-2010). I brev til Stortinget av 6.11.2009 gjorde Arbeids- og inkluderingsdepartementet oppmerksom på feilen. Samtidig opplyste departementet om at Arbeids- og velferdsetaten ville bli bedt om å gjennomføre om lag 78 200 plasser i gjennomsnitt første halvår 2010, og at man ville komme tilbake med en ny vurdering av behovet for tiltaksplasser og en eventuell bevilgningsendring for 2010 i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010. Dersom en nå skulle legge opp til 78 200 plasser i gjennomsnitt i 2010, gitt de forutsetninger om tiltakssammensetning og priser som lå til grunn for Prop. 1 S (2009-2010), så ville dette isolert sett medføre et økt bevilgningsbehov på 177 mill. kroner, og 143 mill. kroner i økt tilsagnsfullmakt, samlet sett et økt ressursbehov på 320 mill. kroner i forhold til saldert budsjett.

Situasjonen på arbeidsmarkedet har, sammen med behovet for bistand til personer med nedsatt arbeidsevne, en sentral rolle i vurderingen av nivået for arbeidsmarkedstiltak. Etter en periode med en viss nedgang i sysselsettingen og økt arbeidsledighet, er det nå tegn til en mer stabil utvikling. Arbeidsledigheten i 2010, målt ved Statistisk sentralbyrås arbeidskraftundersøkelse (AKU) anslås nå til om lag 3 1/2 pst. av arbeidsstyrken. Dette er 1/4 prosentpoeng lavere enn anslaget i Nasjonalbudsjettet 2010. Bruk av arbeidsevnevurderinger viser likevel at det fortsatt er grupper med stort behov for arbeidsrettet bistand for å komme i arbeid.

I statsbudsjettet for 2009 ble utdanning som arbeidsmarkedstiltak overført fra en overslagsbevilgning under folketrygden til den rammestyrte tiltaksbevilgningen på kap. 634, post 76. Den faktiske

tiltaksgjennomføringen i 2009 og hittil i 2010 har vist at behovet for dette tiltaket er lavere enn forventet. Det er i større grad behov for å gjennomføre andre typer tiltak som anses mer hensiktsmessige og bedre tilpasset brukernes behov, men som er dyrere. En slik vridning av tiltakssammensetningen vil føre til høyere gjennomsnittlig pris for tiltak enn det som ble lagt til grunn i Prop. 1 S (2009-2010).

For å legge til rette for endringer i tiltakssammensetning, foreslår Regjeringen en betydelig økning av ressursene til arbeidsmarkedstiltak i 2010, i forhold til saldert budsjett.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak med 267 mill. kroner for å rette opp regnefeilen fra Prop. 1 S samt ta hensyn til endret tiltakssammensetning. I tillegg kommer 75 mill. kroner av de overførte midlene på posten fra 2009 til 2010, som kan benyttes til gjennomføring av tiltaksplasser i 2010. 20 mill. kroner foreslås omdisponert til Arbeids- og velferdsetatens driftsbudsjett, jf. nærmere omtale nedenfor, slik at forslag til netto bevilgningsøkning på kap. 634, post 76 blir 247 mill. kroner. Forslaget til bevilgningsøkning medfører i tillegg et økt samlet behov for tilsagnsfullmakter på 110 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Med forslaget til bevilgning og tilsagnsfullmakt anslås den totale rammen under kap. 634, post 76 å gi rom for om lag 75 000 tiltaksplasser i gjennomsnitt for 2010. Dette er noe lavere enn lagt opp til i Nasjonalbudsjettet 2010, og må ses i lys av utviklingen på arbeidsmarkedet og at tiltakene i større grad er tilpasset brukernes behov. Antallet tiltaksplasser som kan realiseres med den gitte bevilgningen er noe usikkert, bl.a. som følge av endringer i tiltakssammensetning og tiltakspriser.

Omdisponering til kap. 605, post 01

Det foreslås at det omdisponeres 20 mill. kroner fra kap. 634, post 76 til Arbeids- og velferdsetatens driftskapittel, kap. 605, post 01. Omdisponeringen har sammenheng med at forsøket med utdanningsvikariat og utdanningspermisjoner, som var et tiltak innenfor IA-samarbeidet, ble avsluttet ved utgangen av 2009, og at 20 mill. kroner i 2010 kan nyttes til andre formål. Midlene vil bli benyttet til utviklingsarbeid knyttet til tiltak i ny IA-avtale av 24. februar 2010.

Fullmakt til å omdisponere midler fra kap. 634, post 76 til kap. 605, post 01

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2009-2010) ble det gitt samtykke til at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2010 kan omdisponere inn-

til 40 mill. kroner fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 01 Driftsutgifter. Fullmakten ble opprinnelig gitt ifm. at det i 2002 ble igangsatt et forsøk for å sikre raskere avklaring av yrkeshemmede arbeidssøkere. Regjeringen foreslår å presisere kriteriene for bruk av omdisponeringsfullmakten for å knytte bruk av fullmakten tydeligere opp mot dens opprinnelige formål.

Det legges til grunn at omdisponeringsfullmakten kan tas i bruk når følgende forutsetninger er oppfylt:

- Hvis det er rom for å omdisponere midler fra kap. 634, post 76, det vil si at det ligger an til et underforbruk for året som helhet, og at underforbruket følger av manglende avklaringsarbeid i Arbeids- og velferdsetaten.
- Hvis det samtidig er behov for ekstra midler i Arbeids- og velferdsetatens arbeid til avklaring, slik at ventetider kan reduseres og tiltaksbruken økes innenfor det planlagte tiltaksnivået for det gjeldende året.

Det foreslås ingen endringer i ordlyden i selve omdisponeringsfullmakten.

Salg av statens aksjer i tre arbeidsmarkedsbedrifter

Arbeidsdepartementet har solgt sine aksjer i arbeidsmarkedsbedriftene Itas amb AS (tidl. Industrijeneste AS), AS Rehabil og Adaptor AS (tidl. Blindes Produkter AS). I Itas amb AS har også Justisdepartementet inngått på eiersiden, og nå solgt seg ut.

Stortinget ga sin tilslutning til salg av statens aksjer i de nevnte bedriftene gjennom behandling av St.prp. nr. 20 (2005–2006), jf. Innst.S. nr.47 (2005–2006) fra arbeids- og sosialkomiteen. Salgene ble avsluttet i ultimo 2009 og primo 2010.

Oppsummering

Bevilgningen på kap. 634, post 76 foreslås til sammen økt med 247,0 mill. kroner.

Kap. 635 Ventelønn

Post 01 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Det forventes nå en gjennomsnittlig beholdning ventelønnsmottakere på om lag 900 personer i 2010. Dette er en reduksjon på 70 personer i forhold til anslaget som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2010. I tillegg anslås den gjennomsnittlige ytelsen å bli noe lavere. På denne bakgrunn anslås

utbetalinger av ventelønn til om lag 190 mill. kroner i 2010, hvilket innebærer en reduksjon på 20 mill. kroner sammenliknet med saldert budsjett.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 635, post 01 reduseres med 20 mill. kroner.

Kap. 3635 Ventelønn

Post 01 Refusjon statlig virksomhet mv.

Andelen refusjonspliktige ventelønnsmottakere vil avhenge av utviklingen i antall mottakere, og tilgangen av antall mottakere med fulle refusjonskrav. Det legges nå til grunn en gjennomsnittlig refusjonsandel på 26 pst. for 2010. Dette innebærer at samlede refusjonsinnbetalinger i 2010 kan anslås til om lag 49 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 3635, post 01 reduseres med 4 mill. kroner.

Post 85 Innfordring av feilutbetaling av ventelønn

På bakgrunn av reduksjonen i utbetalinger til ventelønn foreslås det at bevilgningen på kap. 3635, post 85 reduseres med 0,3 mill. kroner til 1,9 mill. kroner.

Kap. 640 Arbeidstilsynet

Post 01 Driftsutgifter

Regjeringen har besluttet at tilsynsmyndigheten med arbeidsmiljøet for flygende personell i sivil luftfart i sin helhet skal overføres til Luftfartstilsynet.

Midler tilsvarende ett årsverk inklusiv sosiale kostnader og administrasjonskostnader foreslås overført fra Arbeidsdepartementet til Samferdselsdepartementet for å kompensere Luftfartstilsynet for de arbeidsoppgaver som overtas fra Arbeidstilsynet.

Planlagt ikrafttredelse gjennom forskriftsendring er satt til 1. juli 2010. Midler for annet halvår 2010 foreslås derfor overført til Luftfartstilsynet.

Bevilgningen på kap. 640, post 01 foreslås redusert med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 1313, post 01 Driftsutgifter under Samferdselsdepartementet.

Kap. 646 Pionerdykkere i Nordsjøen

Post 70 (Ny) Tilskudd til pionerdykkere, overslagsbevilgning

Det er ingen bevilgning på posten i 2010. Bakgrunnen for dette er at det per august 2009 ikke forelå

flere ubehandlede søknader om kompensasjon for pionerdykkere.

Av Stortingets Innst. S. nr. 137 (2003-2004) framgår bl.a. følgende:

«Ordningen trer i kraft 1. juli 2004. Søknader må være innkommet innen 1. juli 2006, likevel slik at en søknad om mulig også kan behandles senere, dersom det foreligger særlige omstendigheter og fristoversettelsen ikke er forsettelig.»

Det er sent i 2009 tilkommet fire nye søknader til Nemnd for pionerdykkere i Nordsjøen. To av disse er innvilget og to er til behandling.

Kap. 646, post 70 foreslås bevilget med 15 mill. kroner.

Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen er på 535 mill. kroner. Bevilgningen består av tilskudd til dekning av krigsfartstillegg mv. etter sjømannspensjonstrygdloven § 15, og tilskudd som skal dekke trygdens underskudd i henhold til statsgarantien.

Antall arbeidstakere som trekkes for pensjonsavgift i 2010 ser ut til å bli noe høyere enn lagt til grunn for saldert budsjett. Dette innebærer en økning i avgiftsinntektene og dermed reduksjon i trygdens underskudd. I tillegg nedjusteres anslaget for pensjonsutgifter med om lag 1 pst. sammenlignet med saldert budsjett. De budsjettmessige virkningene anslås til 57 mill. kroner i redusert statstilskudd på kapittel 664, post 70.

Bevilgningen på kap. 664, post 70 foreslås redusert med 57 mill. kroner.

Kap. 666 Avtalefestet pensjon

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen er på 1 415 mill. kroner i saldert budsjett.

Veksten i antall pensjonister med avtalefestet pensjon i 2010 ut til å bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. I saldert budsjett er det lagt til grunn en vekst i gjennomsnittlig antall pensjonister i 2010 på 8,7 pst. Oppdaterte anslag viser at veksten nå ser ut til å bli på 14 pst.

Bevilgningen på kap. 666, post 70 foreslås økt med 100 mill. kroner.

Kap. 2470 Statens Pensjonskasse

Post 24 Driftsresultat

Det foreslås å øke resultatkravet for Statens Pensjonskasse med 12,6 mill. kroner. Denne endringen relaterer seg til endringer på underpost 24.3 Avskrivninger og 24.4 Renter av statens kapital, jf. omtale nedenfor. Forslaget består av følgende enkeltele-
menter:

Post 24.1 Driftsinntekter

For å skaffe inndekning for økte driftsutgifter foreslås driftsinntektene økt med 15,2 mill. kroner til 462,29 mill. kroner. Økningen skyldes bl.a. økte tjenestepreiser for å dekke økte følgekostnader knyttet til gjennomføringen av pensjonsreformen og ny offentlig tjenestepensjonsordning, samt økte kostnader som følge av økt volum innen låneområdet, jf. kap. 614 og 3614.

Post 24.2 Driftsutgifter

Driftsutgiftene foreslås økt med 15,2 mill. kroner til 386,5 mill. kroner. Økningen skyldes bl.a. økte følgekostnader knyttet til gjennomføringen av pensjonsreformen og ny offentlig tjenestepensjonsordning, samt økte kostnader som følge av økt volum innen låneområdet, jf. kap. 614 og 3614, samt omtale under post 24.1.

Nærmere om følgekostnader PERFORM

Det er behov for økt bemanning på saksbehandlingssiden i Statens Pensjonskasse i andre halvår i 2010. Dette skyldes at den maskinelle støtten til saksbehandlingen vil være lavere enn opprinnelig forutsatt. Det legges nå til grunn at 15 pst. av nye pensjoner må behandles manuelt ved innføringen av nytt regelverk 1.1.2011 i forhold til 95 pst. ved ferdigstilling av prosjektet. Dette innebærer en økning i anslaget for manuell saksbehandling på anslagsvis 2 100 saker i andre halvår 2010, med utbetaling fra 1. januar 2011. For mer utfyllende omtale av PERFORM, vises det til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Post 24.3 Avskrivninger

Oppdatert avskrivningsberegning viser en reduksjon på om lag 14,9 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2010. Reduksjonen skyldes i hovedsak at sluttførte aktiveringer i 2009, som inngår i avskrivningsgrunnlaget for 2010, ble noe lavere enn forutsatt i saldert budsjett 2010.

Post 24.4 Renter av statens kapital

Oppdatert beregning av renter av statens kapital i 2010 medfører en økning på 2,3 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2010.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Bevilgningen på posten gjelder investeringer knyttet til nytt pensjonssystem (PERFORM) samt øvrige tjenesteområder i Statens Pensjonskasse.

Statens Pensjonskasse må skifte ut pensjonssystemet sitt for å være i stand til å videreføre den daglige driften, samt implementere maskinell støtte for endringene i pensjonsreformen og ny offentlige tjenstepensjonsordning. Det må i denne sammenheng gjennomføres flere nødvendige endringer i Statens Pensjonskasses IT-infrastruktur.

PERFORM-prosjektet startet opp i første halvdel av 2008, og gjennomgikk en ekstern kvalitetssikring (KS2) i august 2008 og en revidert KS2 i februar 2009. Vedtatt kostnadsramme for prosjektet er på 888 mill. kroner, mens prosjektets styringsramme er på 656 mill. kroner.

Konsulentselskapet Metier har i 2010 foretatt en ny ekstern kvalitetssikring av prosjektet (KS2). Ut fra KS2-evalueringen foreslås det å justere budsjettanslaget på kap. 2470, post 45, for 2010. I tillegg foreslås det å øke styrings- og kostnadsrammen for PERFORM-prosjektet. Hovedårsakene til denne økningen er bl.a. følgende:

- De opprinnelige forutsetningene for prosjektet har endret seg siden prosjektets oppstart, jf. avtale om ny offentlige tjenstepensjonsordning i mai 2009. Endelige regelverksavklaringer knyttet til ny offentlig tjenstepensjonsordning er kommet noe senere enn tidligere antatt. Dette har påvirket fremdriften i prosjektet.
- Den opprinnelige estimeringsmodellen for å estimere kostnadene til PERFORM før oppstart av prosjektet hadde vesentlige mangler, noe som ble påpekt i KS2-gjennomgangen i 2008. Det har derfor vært behov for å se på kostnadsestimatene på nytt. Det er økte estimater for tidsbruk og kostnader knyttet til systemutviklingen som er hovedforklaringen på de økte kostnadene.

Forslag til ny styrings- og kostnadsramme for investeringsprogrammet PERFORM

Basert på den oppdaterte kvalitetssikringen foreslås følgende justering av styrings- og kostnadsrammen for prosjektet:

- Ny kostnadsramme: 1 287 mill. kroner (økt fra gjeldende ramme på 888 mill. kroner). Dette er samlet kostnadsramme for prosjektet (P85). Romertallsfullmakt i Prop. 1 S (2009-2010) foreslås endret i samsvar med dette.
- Ny styringsramme: 1 006 mill. kroner (økt fra gjeldende ramme på 664 mill. kroner).

Risikovurdering av PERFORM

I forbindelse med den fornyede KS2-gjennomgangen av PERFORM vurderes det som realistisk at systemutviklingen er kommet tilstrekkelig langt til at Statens Pensjonskasse vil være i stand til å møte pensjonsreformen når den trer i kraft 1.1.2011. Denne vurderingen forutsetter imidlertid en utvidet økonomisk ramme og at det gjennomføres tiltak i Statens Pensjonskasses prosjektstyring.

Kvalitetssikringen understreker imidlertid at «sannsynligheten for at PERFORM blir et 100 pst. vellykket prosjekt i henhold til målbildet 1.1.2011 er begrenset». Dette innebærer at Statens Pensjonskasse må prioriterer de prosesser og den funksjonalitet som best underbygger produksjonsmålet i linjen (85 pst. maskinell behandling av saker etter nytt regelverk) når pensjonsreformen trer i kraft.

Arbeidsdepartementet er i ferd med å følge opp anbefalingene fra KS2-gjennomgangen med sikte på å redusere risikoen i prosjektet. Det er iverksatt tiltak for å utnytte kapasiteten i prosjektet med sikte på å få bedre tid til å håndtere eventuelle uforutsette hendelser.

Forslag til bevilgningsendring i 2010-budsjettet

Vedtatt ramme på kap. 2470, post 45 for 2010 er 285,9 mill. kroner. Av denne rammen er 256,8 mill. kroner avsatt til investeringsprogrammet PERFORM. Det foreslås en bevilgningsøkning til PERFORM-prosjektet i 2010 med 60,0 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 2470, post 45 foreslås dermed økt med 60 mill. kroner, fra 285,943 mill. kroner til 345,943 mill. kroner.

Kap. 2541 Dagpenger*Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning*

I 2009 var de samlede utbetalingene til dagpenger på 9 749 mill. kroner. I saldert budsjett for 2010 er dagpengebevilgningen anslått til 13 140 mill. kroner. Dette representerte en økning på om lag 35 pst. sammenliknet med utbetalingene i 2009.

Ledigheten har vært relativt stabil hittil i år (per mars 2010) samtidig som andelen ledige med dagpenger har økt noe de siste månedene. Sammenliknet med tidligere anslag legges det nå til grunn et noe lavere gjennomsnittlig ledighetsnivå i 2010, jf. omtale av utviklingen på arbeidsmarkedet i Revidert nasjonalbudsjett, jf. Meld. St. 2 (2009-2010). For 2010 foreslås nå en dagpengebevilgning på 12,2 mrd. kroner, dvs. en nedgang på 940 mill. kroner sammenliknet med saldert budsjett for 2010.

Feil i statistikken for registrerte arbeidsledige

Arbeids- og velferdsdirektoratet meddelte i utgangen av mars at tallene over registrerte arbeidsledige har vært for høye siden oktober 2008. Dette skyldes en feil i NAVs fagsystemer ved innføring av ny metodikk for arbeidsevnevurdering som startet i oktober 2008. Enkelte personer uten arbeid, men som ikke var friske nok til å kunne ta arbeid, ble feilaktig kategorisert som arbeidssøkere. Størrelsen på feilen har økt over tid, og ved utgangen av februar 2010 var tallet for helt ledige om lag 4 700 for høyt. Ledigheten var i 2009 i gjennomsnitt på 69 400 helt ledige og ikke 70 400 som tidligere publisert. Arbeids- og velferdsdirektoratet arbeider med å kvalitetssikre tallene og vil offentliggjøre en ny statistikk med korrigererte månedstall for 2009 og 2010.

Bevilgningen på kap. 2541, post 70 foreslås redusert med 940 mill. kroner.

Kap. 5705 Refusjon av dagpenger

Post 01 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs

Arbeids- og velferdsetaten forskutterer dagpenger til personer som blir omfattet av konkurs. Inntektene på denne posten er knyttet til refusjon av dagpenger i forbindelse med lønnsgaranti ved konkurs. Det er vanligvis et etterslep fra åpne konkurser til faktisk innbetalte refusjoner av dagpenger. Det er forventet en vekst i refusjoner sammenliknet med det som lå til grunn for saldert budsjett. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til 75 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 5705, post 01 foreslås økt med 10 mill. kroner.

Post 03 Refusjon av dagpenger fra EØS land

Arbeids- og velferdsetaten utbetaler dagpenger til EØS-borgere med dagpengerettigheter fra andre EØS-land mens de søker arbeid i Norge. Arbeids- og velferdsetaten søker i etterkant om refundering

av sitt utlegg fra den enkeltes hjemland. Det er forventet en liten vekst i refusjonene sammenliknet med det som lå til grunn for saldert budsjett. På usikkert grunnlag foreslås det å øke bevilgningen med 400 000 kroner til 3 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 5705, post 03 foreslås økt med 0,4 mill. kroner.

Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.

Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., overslagsbevilgning

Utbetalingene gjennom lønnsgarantiordningen er sterkt konjunkturavhengige. Det er først og fremst antallet konkurser på landsbasis, antallet ansatte og lønnsnivået for disse som påvirker den samlede utbetaling. Økonomien i det enkelte konkursbo har også stor betydning for utbetalingene og mulighetene for innkreving av dividende.

Utviklingen i antall konkurser og antall nye saker/boer innrapportert gjennom 2009 viser en avtagende vekst i forhold til 2008. Det er en svak nedadgående trend i antall konkurser og antall nye saker innrapportert til lønnsgarantienheten på slutten av 2009.

Utviklingen i antall konkurser og inngangen av nye saker til lønnsgarantienheten i 2010 er svært usikker. Arbeids- og velferdsdirektoratet anslår på grunn av utviklingen i antall konkurser på landsbasis i 2009, og prognoser fra bl.a. SSB, en viss stabilisering av antall nyåpnede konkurser på landsbasis i 2010. Dette er antatt også å bidra til at antall nye konkurser til lønnsgarantienheten fremover vil stabilisere seg på et litt lavere nivå enn i 2009.

Høy saksinngang har vært en medvirkende årsak til at antall saker i restanse økte gjennom 2009. Det legges opp til en gradvis nedbygging av antallet restansesaker i løpet av 2010, og dette vil isolert sett bidra til økte utgifter i 2010.

De samlede utbetalingene i lønnsgarantiordningen i 2010 anslås å øke med om lag 100 mill. kroner sammenliknet med anslaget som ligger til grunn for saldert budsjett, til om lag 950 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 2542, post 70 foreslås økt med 100 mill. kroner.

Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.

Post 02 Dividende

Bevilgningen er på 235 mill. kroner.

Dividenden, det vil si den delen av statens lønnsgarantiutbetalinger det er dekning for i konkursbo, kan til en viss grad ses i sammenheng med

endringene i utbetalingene, samt den generelle økonomiske situasjon i boene. Innbetalingene relaterer seg til både innværende og tidligere års utbetalinger. Det er et betydelig etterslep i innkreving av dividenden fra utbetalingene er foretatt.

Dividendeinngangen i 2010 er svært vanskelig å anslå. Utviklingen i utbetalinger til lønnkrav i 2008 og 2009 skulle normalt tilsi en betydelig økning i dividendeinngangen. Dividendeinngangen i 2009 var imidlertid lavere enn forventet, sett i forhold til antall konkurser. Dette kan ha sammenheng med at konkurssammensetningen var annerledes enn tidligere år, og at konkurser nå kommer i bransjer/næringer hvor det er dårligere muligheter til å kreve inn dividende. På usikkert grunnlag anslås det derfor en dividendeinngang på 180 mill. kroner i 2010, om lag 55 mill. kroner lavere enn anslaget i saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 5704, post 02 foreslås redusert med 55 mill. kroner.

Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far

Post 70 Overgangsstonad, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 2 722 mill. kroner. På grunnlag av regnskapstall og statistikk ved utgangen av februar 2010 anslås nå utgiftene til 2 532 mill. kroner. Utgiftsreduksjonen skyldes noe lavere vekst i antall mottakere av overgangsstonad enn det som var lagt til grunn for saldert budsjett 2010. Det legges nå til grunn at antall enslige forsørgere med overgangsstonad vil øke med 5 pst. i 2010, mot 7 pst. i saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 2620, post 70 foreslås redusert med 190 mill. kroner.

Kap. 2650 Sykepenges

Post 70 Sykepenges for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 32 840 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt med 590 mill. Oppjusteringen skyldes primært at utgiftene i 2009 ble høyere enn tidligere antatt. Antall sykepengedager betalt av folketrygden per sysselsatt økte fra om lag 9,6 dager i 2008 til 10,5 dager i 2009. Dette tilsvarer en fraværsvest per sysselsatt på nærmere 10 pst., mot antatt 7 pst. i saldert budsjett. Nivået på sykepengeutgiftene ved inngangen til 2010 ble dermed betydelig høyere enn tidligere anslått. For 2010 opprettholdes anslaget over fraværsutviklingen per sysselsatt med 1 pst. økning for året som helhet. Det legges nå til grunn en nedgang i sysselsettingen på 0,1 pst. i 2010, jf. Meld. St. 2 (2009-2010). Dette er en opp-

justering på 0,3 prosentpoeng sammenlignet med forutsetningene som lå til grunn for saldert budsjett 2010, og innebærer isolert sett økte utgifter til sykepenges i 2010. Lønnsvekstanslaget for 2010 er nedjustert fra 3½ pst. til 3¼ pst., noe som trekker i motsatt retning, jf. Meld. St. 2 (2009-2010).

Bevilgningen på kap. 2650, post 70 foreslås økt med 590 mill. kroner.

Post 71 Sykepenges for selvstendige, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 970 mill. kroner. Bevilgningen foreslås redusert med 70 mill. kroner. Nedjusteringen av utgiftsanslaget skyldes at sykefraværet for selvstendige øker mindre enn det som er lagt til grunn for saldert budsjett. Videre er sysselsettings- og lønnsvekstforutsetningene endret. Det anslås nå 0-vekst i sykefraværet for selvstendige i 2010.

Bevilgningen på kap. 2650, post 71 foreslås redusert med 70 mill. kroner.

Kap. 2651 Ytelser under arbeidsavklaring

Post 70 Arbeidsavklaringspenges, overslagsbevilgning

Fra 1. mars 2010 ble rehabiliteringspenges, attføringspenges og tidsbegrenset uførestønad erstattet av en ny midlertidig folketrygdytelse, arbeidsavklaringspenges. Bevilgningen er på 27 579 mill. kroner. Bevilgningen foreslås økt med 261 mill. kroner. Oppjusteringen skyldes i hovedsak at veksten i antall mottakere av rehabiliteringspenges høsten 2009 og de to første månedene i år var høyere enn lagt til grunn for saldert budsjett. Veksten i antall rehabiliteringspengemottakere i denne perioden kan knyttes til både økt tilgang (fra sykepenges mv.) og redusert avgang fra rehabiliteringspengeordningen. Det forventes fortsatt vekst i antall personer som går ut maksimalperioden med sykepenges med overgang til arbeidsavklaringspenges. Samtidig forventes det at gjennomsnittlig beholdning av arbeidsavklaringspengemottakere i 2010 vil bli noe høyere enn det som var lagt til grunn for saldert budsjett 2010.

Bevilgningen på kap. 2651, post 70 foreslås økt med 261 mill. kroner.

Kap. 2655 Uførhet

Bevilgningen på kap. 2655 foreslås samlet sett redusert med 310 mill. kroner, fordelt på ulike poster som angitt nedenfor.

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 19 820 mill. kroner. På bakgrunn av utviklingen i regnskapstall og antall mottakere høsten 2009 og hittil i år forventes det nå en reduksjon i utgiftene i 2010. Dette skyldes i hovedsak at utgiftene i 2009 ble lavere enn tidligere antatt, noe som gir et lavere inngangsnivå til 2010 enn det som ligger til grunn for saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 2655, post 70 foreslås redusert med 160 mill. kroner.

Post 71 Tilleggs pensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 31 270 mill. kroner. På bakgrunn av utviklingen i regnskapstall og antall mottakere høsten 2009 og hittil i år forventes det en reduksjon i utgiftene i 2010. Dette skyldes i hovedsak at utgiftene i 2009 ble lavere enn tidligere antatt, noe som gir et lavere inngangsnivå til 2010 enn det som ligger til grunn for saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 2655, post 71 foreslås redusert med 210 mill. kroner.

Post 72 Sært tillegg, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 1 904 mill. kroner. Regnskapstall for de siste månedene indikerer at utgiftene vil øke noe mer enn lagt til grunn for saldert budsjett 2010.

Bevilgningen på kap. 2655, post 72 foreslås økt med 100 mill. kroner.

Post 73 Foreløpig uførestønad, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 40 mill. kroner. Regnskapstall de første månedene i 2010 viser at det ikke er regnskapsført utgifter på bevilgningen. Det fremmes derfor forslag om at bevilgningen settes i null. Bevilgningsbehov vil bli vurdert i løpet av 2010.

Bevilgningen på kap. 2655, post 73 foreslås redusert med 40 mill. kroner.

Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.*Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning**Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester**Tolkehjelp for hørselshemmede, og tolke- og ledsagerhjelp for døvblinde*

I Prop. 1 S (2009-2010) ble det foreslått å flytte midlene til tolkehjelp for hørselshemmede og midlene

til tolke- og ledsagerbevis for døvblinde fra kap. 2661, post 73 og post 76 til Arbeids- og velferdsetatens driftsbudsjett (kap. 605, post 01). I Innst. 15 S (2009-2010) framgår det at arbeids- og sosialkomiteen ikke støtter de foreslåtte overføringene av midler til kap. 605, post 01. Under omtalen av post 76 påpeker et flertall i komiteen at den foreslåtte overføringen var for liten og at dette skulle følges opp i Revidert nasjonalbudsjett 2010. Arbeidsdepartementet vil understreke at det ikke var for lite midler på kap. 2661, post 76 i utgangspunktet. Derimot var det i forslag til overføring til kap. 605, post 01 angitt et for lavt beløp.

Forslaget om overføring av tiltaket fra hjelpe-middelområdet til Arbeids- og velferdsetatens driftsbudsjett ble reversert i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 1 S (2009-2010), jf. Innst. 15 S (2009-2010). Bevilgningsvedtaket for kap. 2661, post 73 og post 76 omfatter derfor ikke de forannevnte forslagene til overføringer. Dette medfører at det ikke er behov for å justere de berørte bevilgningene nå.

Post 74 Tilskudd til biler

Bevilgningen er på 1 045 mill. kroner. Regnskapstall for de siste månedene i 2009, og hittil i 2010, viser lavere utbetalinger til tilskudd til bil enn det som var lagt grunn for saldert budsjett 2010. Regnskapet for 2009 var på om lag 850 mill. kroner. Det anslås nå at utgiftene i 2010 blir 875 mill. kroner.

Omorganiseringen der de fylkesvise bilkontorene er blitt erstattet av fem regionale bilsentre har gitt en økning i restansene så langt i 2010. Arbeids- og velferdsdirektoratet har varslet om at saksproduksjonen ventes å øke utover i året, slik at restansene kan stabiliseres eller reduseres.

Bevilgningen vil på denne bakgrunn, og i lys av Riksrevisjonens merknader i Dokument nr. 3:6 (2006-2007), følge opp saken på en egnet måte med sikte på at saksbehandlingskapasiteten og informasjon til brukerne blir bedre.

Bevilgningen på kap. 2661, post 74 foreslås redusert med 170 mill. kroner.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler Anslagsendringer

Bevilgningen er på 3 049,3 mill. kroner. Utgiftsutviklingen for hjelpemidler de siste årene har variert mye fra år til år. På bakgrunn av utviklingen høsten 2009 og hittil i år, forventes det nå en reduksjon i utgiftene i 2010. Som følge av dette foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 2661, post 75 med 160 mill. kroner.

Avvikling av stønad til standard datautstyr fra 1. juli 2010

Det gis i dag et tilskudd til bærbart datautstyr på 3 350 kroner, og til stasjonært utstyr på 1 850 kroner. Prisene på datautstyr har den siste tiden gått ned og standard datautstyr kan ikke lenger anses som et spesielt hjelpemiddel. Stønad til innkjøp av standard datautstyr foreslås derfor avvirket fra 1. juli 2010. Som følge av dette foreslås det å redusere kap. 2661, post 75 med 20 mill. kroner.

Samlet sett foreslås bevilgningen på kap. 2661, post 75 redusert med 180 mill. kroner.

Kap. 2670 Alderspensjon

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen er på 68 777 mill. kroner. Utgiftene i 2009 ble høyere enn lagt til grunn for anslaget i saldert budsjett. Dette gir et høyere inngangsnivå til 2010 enn forutsatt. Videre ser både økningen gjennomsnittlig antall mottakere og i gjennomsnittlig ytelse ut til å bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 2670, post 71 foreslås økt med 190 mill. kroner.

Kap. 2690 Diverse utgifter

Post 70 Sykestønadsutgifter i utlandet

Bevilgningen er på 125 mill. kroner. Nye anslag basert på utviklingen hittil i år og erfaringstall fra tidligere år, gir grunnlag for å justere opp bevilgningen for 2010.

Bevilgningen på kap. 2690, post 70 foreslås økt med 55 mill. kroner.

Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse

Post 80 Renter

Bevilgningen er på 734 mill. kroner. Bevilgningen på posten gjelder budsjettering av innbetalte renter fra lånekundene i boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse. Anslaget over renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse er nedjustert med 3 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2010. Det er lagt til grunn en effektiv rentesats på 2,5 pst. mot 3,0 pst. i saldert budsjett 2010.

Bevilgningen på kap. 5607, post 80 foreslås redusert med 3 mill. kroner.

Kap. 5701 Diverse inntekter

Post 73 Refusjon bidragspliktige

Bevilgningen er på 390 mill. kroner.

Inntekten på posten ses i sammenheng med kapittel 2620, post 76 Forskuttering av underholdsbidrag. Anslagene for refusjonsinntekter som legges til grunn på denne posten utarbeides på bakgrunn av det beløp som forventes utbetalt i bidragsforskudd på kap. 2620, post 76 i samme periode.

Utgiftene på kapittel 2620 post 70 ser ut til å bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett, og dette gir grunnlag for å justere bevilgningen.

Bevilgningen på kap. 5701, post 73 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Andre saker

Ny IA-avtale og protokoll om redusert sykefravær

24. februar i år ble Regjeringen ved arbeidsministeren enig med hovedorganisasjonene i arbeidslivet om en ny IA-avtale for perioden 1. mars 2010 – 31. desember 2013, samt Protokoll om felles innsats for å forebygge og redusere sykefraværet og fremme inkludering.

IA-avtalen fastslår de overordnede målene for samarbeidet, de ulike partenes forpliktelser og organiseringen av IA-arbeidet. Avtalen bygger på en bred enighet om at innsatsen må økes og at det må arbeides mer systematisk og målrettet for at tiltakene skal gi resultater. Av særlig viktige punkter i avtalen kan følgende trekkes frem:

- Avtalen er blitt mer målrettet og stiller tydeligere krav til aktivitet og rapportering. Avtalen bygger på det erfaring har vist at virker; tett oppfølging av den sykmeldte fra sykmelder, Arbeids- og velferdsetaten og arbeidsgiver, samt økt tilrettelegging for nærvær. I tillegg understrekes i større grad betydningen av systematisk HMS-arbeid i virksomhetene.
- De tre delmålene i IA-avtalen er: Redusert sykefravær med 20 pst. i forhold til nivået i 2. kvartal 2001, økt sysselsetting for personer med redusert funksjonsevne og 6 måneders lengre yrkesaktivitet for seniorer i forhold til 2009. Avtalen målrettes sterkere mot de enkelte virksomhetene. Det settes mål på virksomhetsnivå knyttet til delmålene i avtalen. Det skal avholdes to møter i året i den enkelte virksomhet som kun har IA på dagsorden.
- Partene og myndighetene skal rapportere om innsats og resultater til Arbeids- og pensjonspolitisk råd to ganger i året.

Protokollen omfatter ulike tiltak og virkemidler partene er enige om å jobbe videre med for å nå målene i IA-avtalen. Protokollen innebærer en omfattende tiltakspakke rettet mot både leger/sykmeldere, arbeidsgiver- og arbeidstakersiden og myndighetene, for å forebygge sykefravær, øke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Protokollens sentrale punkt er at graderte sykmeldinger nå skal bli en hovedregel, og mange av tiltakene er utformet for å støtte opp under dette:

- Det skal utarbeides et forslag til faglig støtte/veiledning for sykmeldingsarbeidet. Det skal også innføres et system for regelmessige tilbakemeldinger til sykmelder om egen sykmeldingspraksis, sammenlignet med andre. Det skal stilles krav om obligatorisk opplæring i sykmeldingsarbeid for alle som skal sykmelde, med særlig vekt på mulighetene for å bruke gradert sykmelding. Det vises i denne sammenheng til bevilgningsforslaget på kap. 605, post 01.
- I tråd med protokollen er det nå innledet et samarbeid mellom arbeidsmyndighetene, helsemyndighetene og Legeforeningen i arbeidet med å utarbeide faglig støtte og opplæring til legene i sykmeldingsarbeidet. Arbeidet skal samlet sett fullføres innen juli 2011.
- Sykmeldte skal følges opp tidligere. Det skal igangsettes et lovarbeid hvor det foreslås at arbeidsgiver skal utarbeide oppfølgingsplaner i samarbeid med arbeidstaker, senest etter fire ukers sykmelding (nå åtte uker). Denne planen skal sendes sykmelder som grunnlag for den faglige vurderingen av behovet for videre sykmelding. Videre vil det bli foreslått at arbeidsgiver skal gjennomføre et dialogmøte for alle sykmeldte (også de med gradert sykmelding) senest innen åtte uker (nå 12 uker). Sykmelder skal delta i dette dialogmøtet, med unntak for tilfeller der arbeidstaker ikke ønsker dette. Bedriftsintern attføring og arbeidsrettede tiltak iverksettes tidligere i sykefraværsløpet og skal være obligatorisk tema på dialogmøte 2 i regi av Arbeids- og velferdsetaten senest etter 26 uker.
- For å understøtte et økt krav om nærvær og aktivitet, spesielt ved økt bruk av graderte sykmeldinger, understrekes det at arbeidsgiver må tilrettelegge arbeidet for den enkelte sykmeldte og at arbeidstaker må bidra gjennom medvirkning og oppfølging av aktivitetsplikten. Arbeidsgivers tilretteleggingsplikt iht. arbeidsmiljøloven er i dag vidtgående. Regjeringen og partene er enige om at det er et betydelig potensial for bedre tilrettelegging i en god del virksomheter. Arbeidsgiver og arbeidstaker bør legge til rette

for aktiviteter for å opprettholde god kontakt med arbeidsplassen også ved arbeidstakers langtidssfravær. Eventuelt kan arbeidsmuligheter i annen virksomhet vurderes når det ikke er grunnlag for tilrettelegging i egen virksomhet.

- Hovedorganisasjonene vil i fellesskap ta ansvar for utarbeiding og aktiv bruk av verktøy til hjelp for virksomhetene i tilretteleggingsarbeidet.
- Reglene om sanksjoner overfor alle aktører skal gjennomgås og styrkes. Dette vil inngå i lovarbeidet som er omtalt foran.
- En faglig ekspertgruppe nedsatt av Regjeringen foreslo i sin rapport av 1. februar 2010 en endring i arbeidsgivernes medfinansiering. Partene er enige om at en endring i medfinansiering i tråd med ekspertgruppas prinsipper kan bidra til å styrke arbeidsgivers oppfølging av og tilrettelegging for langtidssykmeldte, og medvirke til at hovedregelen blir gradert sykmelding. Partene vil komme tilbake til dette i løpet av 2010. Dagens ordning videreføres inntil partene er enige om noe annet.
- Myndighetene og partene vil i Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd drøfte et mulig samarbeid om å etablere et senter for arbeidsnærvær og inkludering.

Arbeidsdepartementet har igangsatt regelverksarbeidet for endringer i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven i tråd med beskrivelsene over. Arbeidsdepartementet legger opp til at disse lovendringsforslagene sendes på høring juni i år, og at saken legges fram for Stortinget våren 2011. Det tas sikte på at endringene kan tre i kraft 1. juli 2011.

Samarbeidet med partene om oppfølging av ny IA-avtale og Protokollen er for øvrig godt i gang. Dette samarbeidet er forankret i Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd. Selve koordineringen av oppfølgingsarbeidet og de forberedende drøftingene skjer i den partssammensatte Oppfølgingsgruppen for IA-arbeidet.

Det er også nedsatt en faggruppe for IA-avtalen. Gruppen skal drøfte utviklingen i IA-målene, økonomiske og administrative konsekvenser av virkemiddelbruken på disse områdene og metodiske spørsmål i den forbindelse.

2.7 Helse- og omsorgsdepartementet

Kap. 702 Beredskap

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

I henhold til avtale om levering av pandemivaksine for perioden 1. juli 2008 til 1. juli 2011, betales det en årlig reservasjonsavgift på 37,6 mill. kroner til vaksineprodusenten GlaxoSmithKline. Gjennom WHO's erklæring av pandemi 11. juni 2009 ble leveringsavtalen utløst, og det er nå avklart at bevilgningen i 2010 kan settes ned med 37,6 mill. kroner.

I 2009 ble det bevilget 88 mill. kroner knyttet til salg av de antivirale legemidlene Tamiflu og Relenza til redusert pris, jf. Prop. 2 S (2009–2010). Av dette er 80,9 mill. kroner overført til 2010. Inkludert i beløpet er midler til ev. kjøp av resterende lagerbeholdning i forsyningskjeden. Kun deler av den resterende lagerbeholdningen er kjøpt opp. Videre er det gitt mva-fradrag ved salg av antivirale legemidler til redusert pris.

Ordningsen med redusert pris for antiviralia ble innført samtidig med forskrift om farmasøytens rekvireringsrett for disse legemidlene. Forskriften om farmasøytenes rekvireringsrett utløper 1. juli 2010. Ordningen med redusert pris for Tamiflu og Relenza er i utgangspunktet ikke tidsbegrenset, og globalt er det fortsatt en pandemi (fase 6 i WHO's pandemiplan). Det vurderes likevel slik at ordningen med redusert pris kan avsluttes samtidig med utløpet av farmasøytenes rekvireringsrett.

Bevilgningsbehovet knyttet til antivirale legemidler er derfor samlet sett redusert med 75 mill. kroner.

Mindreutgiftene til antivirale legemidler og reservasjonsavgift for pandemivaksineavtale utgjør til sammen 112,6 mill. kroner. Det foreslås derfor å sette ned bevilgningen på kap. 702 Beredskap, post 21 Spesielle driftsutgifter med 70,915 mill. kroner, til null. Det fremmes i tillegg et forslag til vedtak om at 41,7 mill. kroner av overførte midler fra 2009 på denne posten ikke skal disponeres, men skal tilfalle statskassen ved utgangen av 2010, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 710 Nasjonalt folkehelseinstitutt

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Gjennom Stortingets behandling av Prop. 1 S (2009–2010) og Prop. 2 S (2009–2010) er det bevilget til sammen 658 mill. kroner til innkjøp av pandemivaksine, hvorav 206 mill. kroner i 2010. Staten forpliktet seg til å kjøpe 9,4 mill. vaksinedoser av produ-

senten GlaxoSmithKline. Det har vist seg tilstrekkelig med én vaksinedose for de fleste. Norge vil med dette ha behov for færre vaksinedoser enn tidligere forutsatt. Det er derfor inngått avtale med produsenten om å redusere kjøpsforpliktelsen med 30 pst., tilsvarende 2,82 mill. doser. Dette gir en innsparing på 197 mill. kroner. I forbindelse med overføring av ubrukt bevilgning fra 2009 til 2010 ble overført beløp satt ned med 11,9 mill. kroner. Bevilgningen for 2010 kan derfor settes ned med 185,1 mill. kroner som følge av redusert kjøpsforpliktelse.

Det foreslås at det bevilges 7 mill. kroner for å dekke oppstart av et overvåkningsprogram av kvinner som var gravide under pandemien og deres barn (etter fødselen), i regi av Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 178,1 mill. kroner.

Kap. 718 Rusmiddelforebygging

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med 2,3 mill. kroner som følge av ubenyttet bevilgning fra 2009.

Kap. 719 Annet folkehelsearbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 79

Gjennom Stortingets behandling av Prop. 1 S (2009–2010) er det på posten budsjettert med midler til arbeid med skadedata i Norsk pasientregister. Dette er imidlertid en varig oppgave som skal utføres av Helsedirektoratet og som bør budsjetteres over direktoratets ordinære driftsbevilgning.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,6 mill. kroner mot at kap. 720, post 01 økes tilsvarende.

Kap. 720 Helsedirektoratet

Post 01 Lønn og godtgjørelser

Flytting av midler fra Arbeids- og velferdsetaten til Helsedirektoratet ved HELFO

Ansvar for helserefusjonsområdet ble overført fra Arbeids- og velferdsetaten (NAV) til Helsedirektoratet fra 1. januar 2009. Til HELFOs forvaltning av frikortordningene og overtakelse av enkelte administrative funksjoner foreslås det en overføring av 24 mill. kroner fra NAV, kap. 605, post 01.

Samdata

Samdata gir styringsinformasjon til beslutningstakere og andre aktører innenfor spesialisthelsetjenesten. Oppfølging av Samdata er knyttet til Helse direktoratets ansvar for utarbeidelse av data og statistikk for helsetjenesten. Helsedirektoratet skal fra og med 2010 overta denne oppgaven fra forskningsstiftelsen SINTEF, og Samdata blir dermed en fast oppgave i direktoratet. Bevilgningen foreslås satt opp med 10 mill. kroner mot at bevilgningene under kap. 764, post 72 og kap. 781, post 21 settes ned med hhv. 4,3 mill. kroner og 5,7 mill. kroner.

Drift av Norsk pasientregister

Bevilgningen foreslås satt opp med 0,6 mill. kroner. Det vises til omtale under kapittel 719, post 21.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 720, post 01 økt med 34,6 mill. kroner.

Oppfølging av Riksrevisjonens bemerkning vedrørende tilskuddsforvaltning i 2008

Riksrevisjonen har i sin rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2008 merknader til budsjettering og regnskapsføring av drifts- og tilskuddsmidler under Helsedirektoratet. Det fremmes forslag under kap. 761 og kap. 783 om flytting av midler mellom drifts- og tilskuddsposter som ledd i oppfølgingen av merknadene fra Riksrevisjonen. I samarbeid med Helsedirektoratet vil Helse- og omsorgsdepartementet gjennomgå rutineene for budsjettering og regnskapsføring av drifts- og tilskuddsmidler.

Det vises til forslag under kap. 761 Omsorgstjeneste og kap. 783 Personell.

Kap. 721 Statens helsetilsyn

Post 01 Lønn og godtgjørelser

Det foreslås at Statens helsetilsyn etablerer en utrykningsgruppe. Formålet er å raskt etablere en dialog mellom Helsetilsynet og de som kan bringe klarhet i faktaforholdene rundt alvorlige hendelser i helsetjenesten. Utrykningsgruppen opprettes i første omgang som et prøveprosjekt i to år, med oppstart i løpet av 2010.

Bevilgningen foreslås økt med 1,5 mill. kroner.

Kap. 729 Pasient- og brukerombud

Post 01 Lønn og godtgjørelser

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner, som følge av ubenyttet bevilgning fra 2009.

Kap. 732 Regionale helseforetak

ISF-regelverkets bestemmelser om utførende helsepersonell – innføring av egenandeler

Fra 1. januar 2010 ble regelverket endret slik at helsehjelp som utføres poliklinisk av enkelte andre grupper helsepersonell enn lege kan kreve egenandel, jf. Prop. 1 S (2009-2010). Dette må sees i sammenheng med at enkelte spesialisthelsetjenester utført av andre helsepersonellgrupper fra 1. januar 2009 kunne utløse ISF-refusjon.

Helseforetakene vil få økte inntekter på 15 mill. kroner som følge av utvidelsen av adgangen til å kreve egenandel. Det er ikke tatt hensyn til dette i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås derfor redusert tilsvarende, jf. kap. 732, postene 72-75. De regionale helseforetakene vil få økt egenbetaling fra pasientene tilsvarende 6 mill. kroner. I tillegg vil helseforetakene tilføres midler fra refusjoner fra folketrygden for pasienter som har nådd egenandelstak 1 eller er helt fritatt for egenbetaling, tilsvarende 9 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 732, post 77, som foreslås økt med 3 mill. kroner og kap. 2752, post 70, som foreslås økt med 6 mill. kroner.

Refusjon fysioterapi

Fra 2010 ble ordningen med takstrefusjon for fysioterapeutisk virksomhet i noen helseforetak avvirket, jf. Prop. 1 S (2009-2010). Endringen medførte en flytting av 35 mill. kroner fra kap. 732, post 77 til basisbevilgningene til de regionale helseforetakene. Nye anslag viser at refusjonsutbetalingene var noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett, og det foreslås derfor at det flyttes ytterligere 8 mill. kroner fra kap. 732, post 77 til de regionale helseforetakenes basisbevilgninger på kap. 732, postene 72-75.

Post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 8,1 mill. kroner som følge av økte egenandelsinntekter, jf. omtale under kap. 732. Bevilgningen foreslås økt med 4,3 mill. kroner som en følge av at takstrefusjon for fy-

sioterapeutisk virksomhet i helseforetak avvikles, jf. generell omtale under kap. 732 ovenfor.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 3,8 mill. kroner.

Post 73 Basisbevilgning Helse Vest RHF, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 2,8 mill. kroner som følge av økte egenandelsinntekter, jf. omtale under kap. 732. Bevilgningen foreslås økt med 1,5 mill. kroner som følge av at takstrefusjon for fysioterapeutisk virksomhet i helseforetak avvikles, jf. generell omtale under kap. 732 ovenfor.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 1,3 mill. kroner.

Post 74 Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 2,2 mill. kroner som følge av økte egenandelsinntekter, jf. omtale under kap. 732. Bevilgningen foreslås økt med 1,2 mill. kroner som følge av at takstrefusjon for fysioterapeutisk virksomhet i helseforetak avvikles, jf. generell omtale under kap. 732 ovenfor.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 1 mill. kroner.

Post 75 Basisbevilgning Helse Nord RHF, kan overføres

Bevilgningen foreslås satt ned med 1,9 mill. kroner som følge av endringer i regelverk for utførende helsepersonell, jf. omtale under kap. 732. Bevilgningen foreslås økt med 1 mill. kroner som følge av at takstrefusjon for fysioterapeutisk virksomhet i helseforetak avvikles, jf. generell omtale under kap. 732 ovenfor.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 0,9 mill. kroner.

Post 76 Innsatsstyrt finansiering, overslagsbevilgning

I saldert budsjett 2009 var det lagt til rette for en aktivitetsvekst på 1,5 pst. fra 2008 til 2009 med utgangspunkt i aktivitetstall for første tertial 2008.

Foreløpige aktivitetstall for hele 2009 tilsier at utbetalingene for 2009 ble om lag som forutsatt, dvs. om lag 1,5 pst. vekst fra 2008 til 2009. Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til endelig avregning for 2009, inkludert eventuelle justeringer som følge av behandling av enkeltsaker i avregningsutvalget, i omgrupperingsproposisjonen

høsten 2010. Eventuelle mer- eller mindretbetalingene i 2009 vil på vanlig måte bli motregnet mot a konto utbetalingene til de regionale helseforetakene for 2010. I tråd med ordinær praksis fremmes det ikke forslag om bevilgningsendringer i revidert budsjett.

Saldert budsjett 2010 legger til rette for en aktivitetsvekst på 1,2 pst. fra 2009 til 2010 med utgangspunkt i aktivitetstall for første tertial 2009, jf. Prop. 1 S (2009-2010).

Post 77 Poliklinisk virksomhet mv., overslagsbevilgning

I saldert budsjett 2009 var det lagt til rette for en aktivitetsvekst på 1,5 pst. fra 2008 til 2009 basert på regnskapstall fra juni 2008. Utbetalingene gjennom 2009 viste seg å bli høyere enn dette. I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 37 S (2009-2010) ble derfor bevilgningen økt med 138 mill. kroner. Endelige tall for hele året 2009 viser nå at utbetalingene ble 20 mill. kroner lavere enn anslått ved framlegging av Prop. 37 S (2009-2010).

Saldert budsjett 2010 legger til rette for en vekst på 2,5 pst. utover anslått nivå i 2009 basert på regnskapstall fra juni 2009, jf. Prop. 1 S (2009-2010). I tråd med ordinær praksis fremmes det ikke forslag om bevilgningsendringer i revidert budsjett.

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner som følge av at andre grupper enn leger kan kreve egenandel for pasientbehandling, jf. generell omtale under kap. 732 ovenfor.

Bevilgningen foreslås redusert med 8 mill. kroner som følge av at takstrefusjon for fysioterapeutisk virksomhet i helseforetak er avviklet i 2010, jf. generell omtale under kap. 732 ovenfor.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 5 mill. kroner.

Kap. 733 Habilitering og rehabilitering

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79

Bevilgningen foreslås redusert med 0,9 mill. kroner, som følge av ubenyttet bevilgning fra 2009.

Post 72 Kjøp av opptrening

Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner, som følge av ubenyttet bevilgning fra 2009.

Kap. 734 Særskilte tilskudd til psykisk helse- og rustiltak

Post 71 *Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede*

Fagenheten for tvungen omsorg er etablert for psykisk utviklingshemmede lovbrøtere som er dømt til tvungen omsorg etter straffelovens § 39a. Ansvaret for driften av fagenheten er lagt til Helse Midt-Norge RHF. Bevilgningen dekker utgifter til drift og investeringer, samt kostnader knyttet til gjennomføring av særreaksjoner utenfor fagenheten.

Ved en feil ble kun tre av totalt fire refusjonskrav utbetalt i 2009. Statsregnskapet 2009 viste et underforbruk på 15 mill. kroner knyttet til dette. Bevilgningen på posten er ikke overførbar, slik at underforbruket tilfalt statskassen. I 2010 vil det, som følge av feilen, være behov for å utbetale fem refusjonskrav i stedet for fire. Bevilgningen foreslås derfor økt med 15 mill. kroner.

Post 72 *Utviklingsområder innen psykisk helsevern og rus*

Ny informasjon tilsier at prosjektene som er budsjettet på posten kan gjennomføres innenfor en lavere ramme enn tidligere antatt. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 1,5 mill. kroner i 2010.

Kap. 750 Statens legemiddelverk

I Innst. 11 S (2009-2010) ber helse- og omsorgskomiteen Regjeringen klargjøre ansvarsfordelingen for bivirkningsovervåkingen mellom Statens legemiddelverk (Legemiddelverket) og Folkehelseinstituttet.

Norsk legemiddelregelverk er fullharmonisert med EUs regelverk, og det er i tråd med dette etablert et system for legemiddelovervåking i Norge. Det er et utstrakt samarbeid vedrørende legemiddelovervåking i EØS-området.

Legemiddelovervåkingen skjer på grunnlag av at rettssubjekter med meldeplikt, melder mulige bivirkninger til myndighetene. En bivirkning er en skadelig og utilsiktet virkning av et legemiddel som inntreffer ved normale doser.

Meldepliktige er innehaverne av markedsføringstillatelser for legemidler (farmasøytisk industri), leger, tannleger og helsepersonell som gir vaksiner. Farmasøyter har i utgangspunktet ikke meldeplikt for bivirkninger, men de oppfordres av Legemiddelverket til å rapportere bivirkninger. Fra 1. mars 2010 har pasienter kunnet melde bivirkninger til Legemiddelverket ved hjelp av et meldeskje-

ma på internett. Dette er et frivillig tilbud til pasienter som ønsker å dele sin erfaring om legemiddelbruk med myndighetene, uten å gå veien om helsepersonell.

Meldeplikten inntreffer ved mistanke om at ett eller flere legemidler har ført til bivirkninger. Legemiddelprodusenter har plikt til å rapportere mulige bivirkninger uavhengig av alvorlighetsgrad (fristene for rapportering avhenger imidlertid av alvorlighetsgraden), mens leger og tannleger skal melde fra ved mistanke om dødelige eller livstruende bivirkninger, ved bivirkninger som har gitt varige alvorlige følger og ved uventede eller nye bivirkninger.

Det er Legemiddelverket som har ansvaret for det etablerte legemiddelovervåkingssystemet i Norge, og meldinger om mulige bivirkninger sendes dit via de regionale legemiddelinformasjonsentrene (RELIS). På samme måte som RELIS har et regionalt ansvar for registrering av legemiddelbivirkninger, har Nasjonalt folkehelseinstitutt et nasjonalt ansvar for registrering av vaksinebivirkninger.

Ved mistanke om at bruk av en eller flere vaksiner har forårsaket bivirkninger skal helsepersonell som gir vaksiner sende melding til Nasjonalt folkehelseinstitutt, som forvalter Nasjonalt vaksinasjonsregister (opprettet gjennom SYSVAK-forskriften). Årsaken til at Nasjonalt folkehelseinstitutt er gitt ansvaret for registeret er instituttets ansvar for barnevaksinasjonsprogrammet. For å ha enkle regler om rapportering, er det bestemt at alle rapporter om bivirkninger av vaksiner, også de som ikke gjelder barnevaksinasjonsprogrammet, sendes Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Nasjonalt folkehelseinstitutt legger opplysninger om bivirkninger inn i Legemiddelverkets database for mistenkte bivirkninger av legemidler. Dette gjøres etter føringer og retningslinjer fra Legemiddelverket. Legemiddelverket rapporterer at kvaliteten på de data som legges inn anses som meget god, og at dette skyldes Nasjonalt folkehelseinstitutt sin kompetanse og gode kontakt med det kliniske miljøet på vaksineområdet. Legemiddelverket har heller ikke den nødvendige kompetansen for å gi råd om videre vaksinerings etter vaksinebivirkninger. Nasjonalt folkehelseinstitutt ivaretar i dag dette som en del av sin saksbehandling av vaksinebivirkninger.

Kap. 751 Legemiddeltiltak*Post 70 Tilskudd*

Det er i 2010 bevilget midler på posten til etterutdanningstilbudet ved Avdeling for videre- og etterutdanning (Vett) ved Universitetet i Oslo, samt til stipender til etterutdanning for farmasøyter. Universitetet i Oslo har besluttet at etterutdanningstilbudet legges ned fra og med 2010, og bevilgningen foreslås derfor redusert med 1 mill. kroner.

Kap. 761 Omsorgstjeneste

Det vises til omtale under kap. 720 Helsedirektoratet om tilskuddsforvaltning. Som ledd i oppfølgingen av Riksrevisjonens merknader til budsjettering og regnskapsføring av drifts- og tilskuddsmidler, fremmes det forslag under kap. 761 Omsorgstjenester om flytting av midler mellom postene 21, 60 og 67.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79

Bevilgningen foreslås økt med 13,1 mill. kroner mot at kap. 761, post 60 reduseres med 12,6 mill. kroner og kap. 761, post 67 reduseres med 0,5 mill. kroner, jf. omtale under disse postene. Videre er det på denne posten for 2010 bevilget 33 mill. kroner til lokalmedisinske sentra og kommunesamarbeid, jf. Prop. 1 S (2009-2010) Helse- og omsorgsdepartementet. Dette er midler som fordeles til kommuner etter søknad, og midlene foreslås derfor flyttet til post 67.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,5 mill. kroner, som følge av ubenyttet bevilgning fra 2009.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 21,4 mill. kroner.

Post 60 Kompetansetiltak i kommunene, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 12,6 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 761, post 21 økes tilsvarende.

*Post 67 Utviklingstiltak**Oppfølging av Riksrevisjonens bemerkning vedrørende tilskuddsforvaltning i 2008*

Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 761, post 21 reduseres tilsvarende.

Tilskudd til stimulering av lokalmedisinske sentra og kommunesamarbeid om helse- og omsorgstjenester

Hovedtiltakene som skisseres i samhandlingsreformen, jf. St.meld. nr. 47 (2008-2009), er å satse mer på å forebygge sykdom, satse mer på tidligere innsats for å forhindre sykehusinnleggelse og å bedre oppfølgingen av personer med langvarige og kroniske sykdommer. Samarbeidet innen kommuner, og mellom kommuner og helseforetak bør bli tettere for å løse de store utfordringene. Helse- og omsorgsdepartementet har igangsatt arbeid med ytterligere konkretisering av reformen.

I saldert budsjett 2010 ble det bevilget 33 mill. kroner til utvikling av lokalmedisinske sentra og kommunalt samarbeid innenfor helse- og omsorgssektoren på kap. 761, post 21, jf. forslag ovenfor om at disse midlene flyttes til post 67. Helsedirektoratet forvalter tilskuddsordningen. Det foreligger lokale planer om nye tiltak som går utover tilskuddsrammen. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 40 mill. kroner, til totalt 73 mill. kroner. Dette vil bidra til at flere prosjekter kan få støtte, at man får en bedre geografisk fordeling av prosjektene, og at flere prosjekter også kan omfatte pasientrettede aktiviteter.

Samlet foreslås bevilgningen på post 67 økt med 72,5 mill. kroner.

Kap. 763 Rustiltak*Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71*

Bevilgningen foreslås redusert med 0,4 mill. kroner, som følge av ubenyttet bevilgning fra 2009.

Kap. 764 Psykisk helse*Post 72 Utviklingstiltak, kan overføres*

Bevilgningen foreslås redusert med 4,3 mill. kroner som følge av at ansvaret for Samdata overføres til Helsedirektoratet. Det vises til omtale under kap. 720, post 01.

Kap. 770 Tannhelsetjeneste*Post 70 Tilskudd, kan overføres, kan nyttes under post 21*

1. januar 2010 ble Nordisk institutt for odontologiske materialer (NIOM) omdannet fra å være en institusjon under Nordisk Ministerråd til å bli en nordisk samarbeidsinstitusjon, organisatorisk tilknyttet Universitetet i Oslo (UiO). Instituttet ble fra

denne dato omdannet til et norsk statsaksjeselskap, organisert som et datterselskap under UniRand AS ved Universitetet i Oslo, jf. omtale i Prop. 1 S (2009-2010) under kap. 770, post 70. Helse- og omsorgsdepartementet er medeier i NIOM.

Instituttet har siden 1987 hatt tilholdssted i leide lokaler i Bærum. Leiekontrakten utgår 1. juli 2010 og Bærum kommune har omregulert eiendommen til boligformål. Ny eier har sagt opp leieavtalen og forutsetter at instituttet er flyttet ut av lokalene innen 1. januar 2011.

De er vertslandets ansvar å stille egnede lokaler til rådighet for nordiske institusjoner. Det arbeides med å finne egnede lokaler i nærheten av Universitetet i Oslo. Store deler av dagens leiearealer er innredet som laboratorier til forskningsformål. Kostnadene til flytting vil dermed omfatte nedrigging av laboratorieutstyr, selve flyttingen, fornying av ikke flyttbart utstyr og innredning av laboratorier i nye lokaler. I tillegg kommer kostnader til bygningsmessige tilleggsarbeid for å få funksjonelle laboratorier til forskningsformål mv.

Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner til dekning av aktuelle flyttekostnader i 2010.

Kap. 781 Forsøk og utvikling mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med 5,7 mill. kroner som følge av at ansvaret for Samdata overføres til Helsedirektoratet. Det vises til omtale under kap. 720, post 01.

Nødnett

Utbyggingen av første trinn av Nødnett er over to år forsinket. Høsten 2009 ble det inngått en tilleggssavtale med leverandøren (Nokia Siemens Networks) om ferdigstilling av første byggetrinn. Den nye fremdriftsplanen gjør det nødvendig å gjennomføre flere aktiviteter i prosjektet fra statens side på kortere tid enn opprinnelig planlagt. Dette innebærer økte prosjektkostnader i Helsedirektoratet, økte kostnader til opplæring i kommunehelsetjenesten, frikjøp av helsepersonell for testing av løsning, og økte kostnader til evaluering og oppfølging av gevinstrealiseringsplaner. Det foreslås derfor en tilleggsbevilgning over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett på 37,6 mill. kroner i 2010 knyttet til ferdigstilling av første byggetrinn av Nødnett for helsesektoren.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 31,9 mill. kroner.

Kap. 783 Personell

Det vises til omtale av tilskuddsforvaltning under kap. 720 Helsedirektoratet. Som ledd i oppfølgingen av Riksrevisjonens merknader om budsjettering og regnskapsføring av drifts- og tilskuddsmidler, foreslås det endringer i bevilgningene under kap. 783, jf. omtale nedenfor.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79

Bevilgningen foreslås økt med 19,387 mill. kroner mot en tilvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 783, post 61. Midlene som foreslås flyttet til post 21 forvaltes av Fylkesmannen, Statens autorisasjonskontor for helsepersonell og Helsedirektoratet til forsøk og utvikling innen turnustjenesten, reise- og flytteutgifter for turnuskandidater, samt kurs og veiledning for turnuskandidater.

Post 61 Turnustjeneste

Bevilgningen foreslås redusert med 19,387 mill. kroner mot at bevilgningen på kap. 783, post 21 økes tilsvarende, jf. omtale under denne posten.

Bevilgningen foreslås redusert med 5,150 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 783, post 79 økes tilsvarende. Bevilgningen nyttes til forsøk og utvikling, reise- og flytteutgifter, samt kurs og veiledning til turnuskandidater.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 24,537 mill. kroner.

Post 79 Andre tilskudd, kan nyttes under post 21

Bevilgningen foreslås økt med 5,150 mill. kroner mot at bevilgningen på post 61 reduseres tilsvarende, jf. omtale under post 61.

Kap. 2751 Legemidler mv.

Post 70 Legemidler

Regnskap for 2009 og utgiftsutviklingen hittil i 2010 tilsier at utgiftene i 2010 vil bli lavere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås redusert med 200 mill. kroner. Nedjusteringen skyldes i hovedsak en reduksjon i anslaget for utgifter til legemidler, og er knyttet til at flere legemidler er tatt opp i trinnprissystemet.

Antihistaminer

Fra 1. august 2008 ble to annengenerasjons antihistaminer til behandling av allergi, desloratadin og ebastin, overført til refusjon etter individuell søknad. Årsaken til dette var at man hadde sett en begrenset effekt av ordningen med foretrukket legemiddel innenfor allergiområdet. I St. prp. nr. 1 (2007-2008) ble det anslått at tiltaket ville kunne gi en netto innsparing under folketrygden på 16 mill. kroner i 2008. I Prop. 1 S (2009-2010) ble det varslet en gjennomgang av omkostninger og innsparinger av vedtaket.

Basert på data fra Reseptregisteret og HELFO (Helseøkonomiforvaltningen) anslås det at tiltaket har gitt en netto innsparing for staten på om lag 20 mill. kroner per år.

HELFO behandlet om lag 22 000 søknader om individuell refusjon for antihistaminer det første året fra tiltaket ble innført. Omkostninger for staten forbundet med legebeseøk og behandling av disse søknadene er beregnet til om lag 14 mill. kroner. Folketrygdens utgifter til annengenerasjons antihistaminer er redusert med 34 mill. kroner i samme periode. Innsparingen under folketrygden skyldes først og fremst at flere pasienter har byttet fra ebastin/desloratadin til forhåndsgodkjente alternativer.

Helse- og omsorgsdepartementet er ikke kjent med at tiltaket har gitt alvorlige negative medisinske effekter for pasientene.

Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

Post 70 Egenandelstak 1

Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner som følge av at andre grupper enn leger kan kreve egenandel for pasientbehandling, jf. generell omtale under kap. 732.

Kap. 2790 Andre helsetiltak

Post 70 Bidrag, lokalt

I saldert budsjett 2010 ble det flyttet 8 mill. kroner til Kommunal- og regionaldepartementets kap. 572 Rammetilskudd til kommunene, post 60 Innbyggertilskudd som en følge av at det er vedtatt å avvikle folketrygdens bidrag til fysioterapibehandling i utlandet. Utgangspunktet var at ordningen skulle avvikles i løpet av 2010 og fra samme tidspunkt som ny refusjonsordning for behandling i utlandet iverksettes, jf. Innst. O. nr. 134 (2008-2009). Det er nå klart at avviklingen ikke blir iverksatt i 2010. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 8 mill. kroner mot at bevilgningen på kap. 571, post 60 reduseres tilsvarende.

Kap. 3732 Regionale helseforetak

Post 86 Driftskreditter

Endrede anslag for pensjonspremie og pensjonskostnad i 2010

I saldert budsjett 2010 er det lagt til grunn en differanse mellom helseforetakenes pensjonskostnad og pensjonspremie på 500 mill. kroner, og en tilsvarende nedsettelse av driftskredittrammen.

Helseforetakene pensjonspremie for 2010 anslås nå til 200 mill. kroner lavere enn i saldert budsjett. Pensjonskostnaden anslås nå til 50 mill. kroner høyere enn i saldert budsjett. Differansen mellom pensjonspremie og pensjonskostnad økes dermed med 250 mill. kroner.

Det stilles krav om nedsettelse av driftskredittrammen når helseforetakene får et likviditetsoverskudd knyttet til at pensjonskostnaden er høyere enn pensjonspremien. Inntektsbevilgningen på post 86 foreslås derfor økt med 250 mill. kroner knyttet til den økte differansen mellom pensjonspremien og pensjonskostnaden i 2010, sammenlignet med forutsetningene for Prop. 1 S (2009-2010).

I tillegg til disse anslagsendringene tilbakeføres 600 mill. kroner til helseforetakene i 2010 grunnet et overskudd i KLP for 2009. Det legges til grunn at dette tilbakeførte overskuddet avsettes i premiefond. Midlene i premiefondet vil bli benyttet til motregning mot premiekraav fra KLP i senere år.

Norsk pasientskadeerstatning

Fra 2006 finansieres erstatningsutbetalingene fra Norsk pasientskadeerstatning ved at de regionale helseforetakene, kommuner og fylkeskommuner årlig betaler inn tilskudd som skal dekke de løpende erstatningsutbetalingene. De regionale helseforetakene fikk ved innføring av ordningen i 2006 økt sine basisrammer tilsvarende forventede kostnader for erstatninger i 2006.

Fra og med 2008 har erstatningsutbetalingene vært på et høyere nivå enn den premien som har blitt fakturert de regionale helseforetakene. Dette har medført av Norsk pasientskadeerstatning har overtrukket sin konto i Norges Bank.

Det forutsettes at Norsk pasientskadeerstatning innretter sin faktureringspraksis slik at premieinnbetalingene fra helseforetakene dekker de faktiske utbetalingene til og med 2010. Det foreslås at driftskredittrammen til de regionale helseforetakene økes med 182 mill. kroner knyttet til dette.

Samlet foreslås det derfor at kap. 3732, post 86 økes med 68 mill. kroner. Dette innebærer at drifts-

kredittrammen til de regionale helseforetakene samlet skal settes ned med 568 mill. kroner i 2010.

Utbygging av AS Vinmonopolets salgsnett

Regjeringen besluttet i 2006 å utrede mulighetene for at de kommuner som ønsker det, som hovedregel skal kunne få vinmonopolutsalg. Vinmonopolet ble gitt i oppdrag å utrede dette nærmere, og konkluderte i sin utredning med at det trolig ville være mulig å opprette om lag 70 til 90 nye utsalg, dersom en del av disse var i form av filialer. Det nye konseptet baserer seg på små utsalg med et areal på om lag 25 kvm., med begrenset åpningstid (10–12 timer per uke), som er underlagt vertsbutikk (annet vinmonopolutsalg), har et vareutvalg på 100 til 200 produkter, og et forventet salg på 23 300 til 50 000 liter per år. Det vises til omtale av saken i St.prp. nr. 1 (2007-2008) Helse- og omsorgsdepartementet.

Vinmonopolet fikk i 2007 tilslutning til å starte en prøveordning med filialutsalg i åtte kommuner. Vinmonopolet ble i tillegg bedt om å prøve ut filialkonseptet i en kommune med under 1000 innbyggere for å få testet konseptet på en liten kommune. Det ble forutsatt at prøveordningen skulle evalueres etter ett år.

Det foreligger nå evalueringer fra Vinmonopolet og Statens institutt for rusmiddelforskning. Vinmonopolet viser til at det opprinnelige konseptet ikke har latt seg realisere fullt ut og foreslår at dagens filialkonsept faller bort og erstattes med såkalte lavvolumutsalg. Selskapet foreslår enkelte mindre endringer i konseptet, bl.a. for å sikre økonomisk forsvarlig drift. Statens institutt for rusmiddelforskning konkluderer med at det ikke er grunn til å hevde at filialutslagene vil føre til et merkbart større alkoholforbruk for flertallet av innbyggerne, men at forbruket vil øke noe for de som allerede konsumerer relativt mye alkohol. Instituttet skriver at det er liten tvil om at åpningen av filialbutikker er et populært tiltak blant Vinmonopolets kunder. I tillegg viser instituttet til at det ikke er tvil om at den statlige monopolordningen generelt bidrar til å begrense forbruket av alkohol på landsbasis.

Helse- og omsorgsdepartementet vil vurdere evalueringene og behovet for endringer i kriteriene for utbygging av salgsnettet i lys av disse. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med eventuelle endringer i kriteriene i forslaget til statsbudsjett for 2011. I Prop. 1 S (2010-2011) vil det også bli gitt en samlet vurdering av resultatutviklingen i selskapet. I påvente av en slik samlet gjennomgang legges det til grunn at selskapet foretar de justeringer i den planlagte utbyggingen i 2010 som er nødvendige

for å sikre at utbyggingen foretas innenfor forsvarlige økonomiske driftsrammer.

2.8 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Kap. 800 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Som følge av endringene i departementsstrukturen fra 1. januar 2010 ble det foretatt en del budsjettmessige justeringer, jf. Prop. 1 S Tillegg 3 (2009-2010). Justeringene tok ikke høyde for alle endringene, og det ble derfor varslet at det ville bli foretatt ytterligere budsjettjusteringer i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010.

Det foreslås på denne bakgrunn at det flyttes 719 000 kroner fra kap. 600, post 01 til kap. 800, post 01.

Kap. 821 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Anslagsendringer

Bevilgningen på posten er 4 226,5 mill. kroner. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet anslår at til sammen 6 500 personer vil bli bosatt i en kommune i 2010, som er 1 500 færre enn anslaget som er lagt til grunn i saldert budsjett. Dette fører til en reduksjon i utgifter til førsteårs integreringstilskudd. Anslaget for antall personer som utløser andreårs integreringstilskudd er også lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette innebærer at utgiftene reduseres med 290,1 mill. kroner.

Økt integreringstilskudd for enslige, mindreårige flyktninger under 18 år

I 2010 er det behov for å bosette 680 enslige, mindreårige flyktninger under 18 år i kommunene.

Det er viktig å sikre rask og god bosetting. Rask bosetting bidrar til å korte ned oppholdstiden i statlige mottak og omsorgssentre og betyr raskere integrering i det norske samfunnet. Det foreslås at enslige, mindreårige flyktninger under 18 år som bosettes i 2010 utløser førsteårs integreringstilskudd etter voksen sats. Dette gir et økt tilskudd til kommunene på 20 000 kroner per enslige, mindreårige flyktning under 18 år som bosettes i 2010. Dette innebærer et økt bevilgningsbehov på 9 mill. kroner på posten.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap 821, post 60 med 281,095 mill. kroner.

Kap. 3821 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Post 01 Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter

Bevilgningen på posten er 74 mill. kroner. Visse innenlandske utgifter knyttet til bosetting av overføringsflyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det er lagt til grunn at 100 pst. av overføringsflyktningene kommer fra ODA-godkjente land, en økning fra 95 pst. i saldert budsjett.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap 3821, post 01 med 4,120 mill. kroner.

Kap. 822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 60 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Bevilgningen på posten er 1 679,7 mill. kroner. Prognosen for antall nye asylsøkere i 2010 er redusert. Dette fører til en nedgang i antall personer i målgruppen for opplæring i norsk og samfunnskunnskap som vil utløse førsteårs tilskudd i 2010. En reduksjon i antall nye asylsøkere fører videre til en nedgang i utgifter til norskopplæring for asylsøkere i mottak. Anslaget for antall personer som vil utløse andreårs tilskudd er også nedjustert.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 822, post 60 med 72,023 mill. kroner.

Kap. 3822 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 01 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter

Bevilgningen på posten er 175,7 mill. kroner. Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det er lagt til grunn at 95 pst. av utgiftene til norskopplæring i mottak regnes som ODA-godkjente utgifter, en økning fra 90 pst. i saldert budsjett. Det er imidlertid en reduksjon i antall asylsøkere som kommer inn under ordningen for norskopplæring i mottak. Samlet fører dette til en

reduksjon i ODA-godkjente utgifter knyttet til norskopplæring i mottak.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap 3822, post 01 med 63,159 mill. kroner.

Kap. 840 Krisetiltak

Post 62 (Ny) Tilskudd til kommuner

Midlene til etablering av botilbud til unge over 18 år som har blitt utsatt for tvangsekteskap ble tildelt kommuner i 2009. Ifølge Barne-, ungdoms- og familierektoratet er det god grunn til å tro at kommuner også vil være de viktigste mottakerne i 2010. Midlene til dette formålet er i saldert budsjett bevilget over post 70.

Det foreslås derfor at det opprettes en ny post 62 under kap. 840, og at 10,5 mill. kroner overføres fra kap. 840, post 70 til kap. 840, post 62.

Post 70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., kan nyttes under kap. 858, post 1

I saldert budsjett ble det bevilget 10,5 mill. kroner over posten til å etablere botilbud til unge over 18 år som har vært utsatt for tvangsekteskap. Det forventes at kommuner vil være de viktigste mottakerne av midlene i 2010, jf. omtale under kap. 840, post 62.

Det foreslås på denne bakgrunn å overføre 10,5 mill. kroner fra kap. 840, post 70 til kap. 840, post 62.

Kap. 844 Kontantstøtte

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 1 418 mill. kroner. Utgiftene til kontantstøtte i 2010 anslås til 1 440 mill. kroner. Dette er 22 mill. kroner høyere enn bevilgningen i saldert budsjett.

Merbehovet skyldes hovedsakelig en økning i anslaget for antall barn i kontantstøttealder og at effekten av barnehageutbyggingen i 2009 har blitt noe svakere enn det som lå til grunn i saldert budsjett.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 844, post 70 med 22 mill. kroner.

Kap. 845 Barnetrygd

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 14 820 mill. kroner. Utgiftene til barnetrygd i 2010 anslås til 14 890 mill. kroner, noe som er 70 mill. kroner høyere enn saldert budsjett.

Økningen skyldes i hovedsak at anslaget for antall barn med barnetrygd ligger vesentlig over det

som er forutsatt i saldert budsjett. I motsatt retning anslås det et lavere nivå på etterbetalinger.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 845, post 70 med 70 mill. kroner.

Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.

Post 70 Tilskudd

Bevilgningen på posten er 15,1 mill. kroner, hvorav 2,6 mill. kroner er avsatt til tilskudd til familie- og likestillingspolitiske organisasjoner. Tilskuddet ble redusert med 1 mill. kroner i saldert budsjett. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner for å kunne øke tilskuddet til samme nivå som i 2009.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 846, post 70 økes med 1 mill. kroner.

Kap. 847 Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne

Post 71 Tiltak for økt tilgjengelighet og universell utforming, kan overføres, kan nyttes under post 21

Bevilgningen på 20,5 mill. kroner nyttes til oppfølging av Regjeringens handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet (2009-2013). Det er et mindrebehov på posten på 1 mill. kroner i 2010, som følge av overførte midler fra 2009.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 847, post 71 reduseres med 1 mill. kroner.

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Post 64 Tilskudd ved bosetting av enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 185,8 mill. kroner. Posten dekker det særskilte tilskuddet som utbetales til kommunene når enslige, mindreårige flyktninger bosettes. Tilskuddet er i 2010 på 119 556 kroner per person per år. Det har vært en sterk økning i antall bosatte enslige mindreårige i slutten av 2009 i forhold til forutsetningene som er lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgingsbehovet i 2010 er nå beregnet til om lag 237 mill. kroner.

Videre er det forventet at forslaget om å gi integreringstilskudd etter voksten sats til enslige, mindreårige flyktninger under 18 år, jf. kap. 821, post 60, vil føre til økt bosetting og dermed gi et merbehov på posten på 1,6 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 854, post 64 med 52,969 mill. kroner.

Kap. 3854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Bevilgningen på posten er 51,9 mill. kroner. Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp. De ODA-godkjente utgifter er beregnet til å utgjøre 32,2 mill. kroner, noe som er 19,7 mill. kroner mindre enn lagt til grunn i saldert budsjett. Inntektene over posten forventes videre å øke med ytterligere 0,5 mill. kroner som følge av forslaget om økt integreringstilskudd til enslige, mindreårige flyktninger under 18 år, jf. kap. 821, post 60.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 3854, post 04 med 19,2 mill. kroner.

Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 22 og post 60

Bevilgningen på posten er 3 114,2 mill. kroner i 2010. I forbindelse med Program for økonomisk balanse og god faglig praksis i det statlige barnevernet (Program 2010) er det identifisert et betydelig effektiviseringspotensial i 2010. Samtidig er det betydelige budsjettutfordringer i inneværende år, hovedsakelig knyttet til innføring av standardkontrakter for statlige beredskaps- og familiehjem.

I Ot.prp. nr. 109 (2008-2009) *Om lov om pensjonsordning for oppdragstaker i statlig beredskaps- eller familiehjem* omtales de økonomiske konsekvensene av å gi oppdragstaker i statlige beredskaps- og familiehjem pensjonsrettigheter. Det var i proposisjonen forutsatt at forslaget ville gi merutgifter på 33 mill. kroner, og at disse skulle dekkes innenfor gjeldende budsjettrammer for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

1. april 2010 ble de nye standardkontraktene for statlige beredskaps- og familiehjem tatt i bruk. I tillegg til pensjonsrettigheter som omtalt i Ot.prp. nr. 109 (2008-2009), gir de nye kontraktene rett til frihelger og fridager i løpet av plasseringstiden og mellom plasseringer. Alle oppdragstakere som per 12. februar 2010 hadde en avtale med en av Bufetats regioner, har nå fått tilbud om å gå over på standardkontrakt.

Kostnaden for inneværende år er beregnet til 90 mill. kroner, det vil si en betydelig økning fra det som ble lagt til grunn i Ot.prp. nr. 109 (2008-2009).

Økningen skyldes hovedsakelig merutgifter knyttet til frihelger og fridager for oppdragstakere.

Det er ikke realistisk at etaten vil kunne rekruttere nok beredskaps- og familiehjem i 2010 til at utgiftene knyttet til de nye kontraktene kan dekkes innenfor gjeldende budsjetttrammer for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 855, post 01 med 90 mill. kroner.

Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på posten er 580,5 mill. kroner. Prognosene per mars 2010 tilsier at det vil være gjennomsnittlig 230 enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år i 2010. Dette er 81 færre enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 856, post 01 med 148,2 mill. kroner.

Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

Post 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Bevilgningen på posten er 424,9 mill. kroner. Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Det er lagt til grunn at 74 pst. av utgiftene per plass i omsorgssenter kan godkjennes som utviklingshjelp.

Prognosen for gjennomsnittlig antall enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år er lavere enn tidligere lagt til grunn, jf. omtalen under kap. 856, post 01, og ODA-godkjente utgifter er følgelig også lavere.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3856, post 04 med 113,462 mill. kroner.

Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten ble i saldert budsjett 2010 økt med 17 mill. kroner til utvikling av nytt fag- og rapporteringssystem (BIRK) i Barne-, ungdoms- og familieetaten. Prosjektets totalramme er på 34 mill. kroner. På grunn av forsinkelse i utviklingen av BIRK vil det bli mindretgifter på 9,5 mill. kroner i 2010, med tilsvarende merutgifter senere år.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 858, post 21 med 9,5 mill. kroner.

Kap. 2530 Foreldrepenger

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 13 351,5 mill. kroner. Utgiftene til foreldrepenger ved fødsel i 2010 anslås nå til 13 690 mill. kroner, noe som er 338,5 mill. kroner høyere enn bevilgningen i saldert budsjett.

Merutgiftene skyldes blant annet at utgiftene i 2009 ble høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett, økt anslag for antall barn under ett år i befolkningen og nedbygging av restanser fra tidligere år.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 2530, post 70 med 338,5 mill. kroner.

Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen på posten er 75 mill. kroner. Utgiftene til foreldrepenger ved adopsjon i 2010 anslås nå til 85 mill. kroner. Dette er 10 mill. kroner høyere enn bevilgningen i saldert budsjett.

Utbetalingen av adopsjonspenger i 2009 var nærmere 6 mill. kroner høyere enn bevilgningen for 2010. Utviklingen hittil kan tyde på om lag uendret omfang på adopsjoner fra 2009 til 2010. I tillegg kommer merutgifter som følge av veksten i foreldrepengegrunnlaget fra 2009 til 2010.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 2530, post 73 med 10 mill. kroner.

2.9 Nærings- og handelsdepartementet

Kap. 904 Brønnøysundregistrene

Post 22 Forvaltning av Altinn-løsningen, kan overføres

Utgifter knyttet til drift og driftsrelatert applikasjonsforvaltning skal finansieres av tjenesteeierne. Tidligere praksis innebar at leverandøren fakturerer tjenesteeierne direkte. Nye rutiner for tjenesteeierens betaling innebærer at Altinn sentralforvaltning blir fakturert for alle utgifter, og viderefakturerer deretter tjenesteeierne i henhold til gjeldende fordelingsnøkkel i inngått samarbeidsavtale.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 40 mill. kroner, fra 213,5 til 253,5 mill. kroner, mot tilsvarende økning under kap. 3904, post 03.

Kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Post 03 Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen

Bevilgningen foreslås økt med 40 mill. kroner fra 0,1 til 40,1 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 904, post 22, jf. omtale over.

Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning

Ordningen skal sikre maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk og i tillegg bidra til at norske rederier gis konkurransedyktige rammevilkår i forhold til vilkårene i andre land. Tilskuddsordningen omfatter:

- Prosentvis tilskudd (9,3 eller 12 pst.) til skip i Norsk Ordinært Skipsregister (NOR) og Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS).
- Nettolønnsordning for bemanningen som omfattes av skipenes alarminstruks på passasjerskip (ferger) i utenriksfart i NOR.
- Nettolønnsordning for skip i petroleumsvirksomhet i NOR (offshorefartøy).
- Nettolønnsordning for øvrige fartøy i NOR (lasteskip, brønnbåter, passasjerskip og slepebåter).
- Nettolønnsordning for sikkerhetsbemanningen på hurtigruteskip som betjener strekningen Bergen – Kirkenes.

Den vedtatte bevilgningen på 1 750 mill. kroner i saldert budsjett 2010 er basert på at det samlet vil være om lag 11 300 refusjonsberettigede sjøfolk under ordningen i 2010 og antatt lønnsregulering i 2010. Videre er det lagt til grunn videreføring av innretningen for ordningen som ble innført fra 2. halvår 2008, med en begrensning i refusjonsutbetalingen per sysselsatt på 198 000 kroner per år. På grunnlag av ny informasjon fra de siste terminene foreslås bevilgningen redusert med 50 mill. kroner, fra 1 750 til 1 700 mill. kroner.

Kap. 920 Norges forskningsråd

Post 50 Tilskudd

På bakgrunn av den særlig krevende situasjonen for verft og utstyersleverandører foreslås bevilgningen til Norges forskningsråd økt med 20 mill. kroner for å styrke innovasjonsprogrammet MAROFF (Maritim virksomhet og offshore operasjoner). MAROFF støtter forskning og kunnskapsutvikling

som skal bidra til innovasjon og miljøvennlig verdiskaping i de maritime næringene i Norge.

I lys av den rådende markedssituasjonen i næringen er dette en velfungerende støtteordning som bidrar til å bedre bedrifters omstillingsevne og sikre kompetansesarbeidsplasser i næringen, både i bedrifter og forskningsinstitusjoner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 20 mill. kroner, fra 1 307 til 1 327 mill. kroner.

Kap. 922 Romvirksomhet

Post 50 Norsk Romsenter

Bevilgningen foreslås økt med 4,3 mill. kroner, fra 43,1 til 47,4 mill. kroner, til nasjonal oppfølging av Galileo-programmet ved Norsk Romsenter. Forslaget motsvares av en tilsvarende reduksjon under kap. 922, post 73, jf. omtale nedenfor.

Post 70 Kontingent i European Space Agency (ESA)

Det er lagt til grunn at bevilgningene til kontingent i den europeiske romorganisasjonen ESA skal justeres dersom eurokursen har endret seg i budsjettåret i forhold til kursen som ble lagt til grunn for saldert budsjett. Norsk Romsenter har hatt utbetalinger i euro til ESA til andre kurser enn den budsjetterte. Samlet utgjør valutakursjusteringene en reduksjon på om lag 5,3 mill. kroner. Samtidig har det vært en justering i kontingentoppkallingen til ESA i løpet av budsjettåret. Dette utgjør en reduksjon på 9,9 mill. kroner.

Det foreslås på dette grunnlag å redusere bevilgningen med til sammen 15,2 mill. kroner, fra 145,4 til 130,2 mill. kroner.

Post 73 Galileo

Bevilgningen dekker kontingent til EU for Norges deltakelse i det europeiske satellittnavigasjonssystemet Galileo. Videre er det avsatt 4,3 mill. kroner til nasjonal oppfølging ved Norsk Romsenter, inklusiv utgifter til nasjonal ekspert i Europakommisjonen.

Det er opprettet et sekretariat ved Norsk Romsenter for å ivareta den nasjonale oppfølgingen av prosjektet. Sekretariatets medlemmer er formelt ansatt ved Norsk Romsenter. Det foreslås derfor at utgiftene ved nasjonal oppfølging overføres til Norsk Romsenters administrasjonsbevilgning, post 50. På dette grunnlag foreslås bevilgningen redusert med 4,3 mill. kroner, fra 124,2 til 119,9 mill. kroner.

Kap. 934 Internasjonaliseringstiltak

Post 73 Støtte ved kapitalvareeksport

Formålet med 108-ordningen er å tilby norske eksportører av kapitalvarer og relaterte tjenester et konkurransedyktig eksportkreditttilbud. Underskuddet knyttet til lånetilsagn og rentegodtgjørelse til Eksportfinans for forvaltning av ordningen dekkes over statsbudsjettet to år etter at de er påløpt. Nytt anslag på underskuddet i 2009 er 382,4 mill. kroner, og anslaget på rentegodtgjørelse om lag 40,6 mill. kroner, noe som er en reduksjon på henholdsvis 129,6 mill. kroner og 12,4 mill. kroner i forhold til det som er oppgitt i Nærings- og handelsdepartementets budsjettproposisjon for 2010. Anslagene er basert på ordrebeholdningen ved utgangen av fjerde kvartal. Reduksjonen skyldes hovedsakelig lavere innlånskostnader, lavere utbetalingsnivå og forskuddsinnfrielser.

Regjeringen har besluttet å redusere kravet til norsk andel i prosjekter som får lån på fastrentevilkår fra 108-ordningen under Eksportfinans fra 50 til 30 pst. Norsk eksportindustri konkurrerer om store kontrakter, og selv mindre andeler av leveransene til slike prosjekter kan innebære store kontrakter for norsk næringsliv. Regjeringen har også besluttet å åpne for at det kan gis lån på fastrentevilkår fra 108-ordningen til prosjekter hvor det foreligger betydelig norsk interesse, etter nærmere fastsatt definisjon. Det vises til nærmere omtale under kap. 2460 Garanti- instituttet for eksportkreditt (GIEK).

Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 70 (Ny) Tilskudd til avskrivning av aksjekapital, Venturefondet AS

Som en del av oppgjøret for salget av SND Invest AS ble det i 2003 bevilget 113,1 mill. kroner i aksjekapital til Venturefondet AS under kap. 950, post 96, jf. St.prp. nr. 18 og Innst. S. nr. 71 (2003-2004) *Om endringer av løyvingar på statsbudsjettet 2003 under Nærings- og handelsdepartementet*. Det vises til nærmere omtale under kap. 3950, post 97.

Avviklingen av fondet er nå gjennomført. Samlet er det tilbakeført verdier for 99,7 mill. kroner fra selskapet. Differansen i forhold til innskutt kapital, 13,4 mill. kroner, må avskrives i statsregnskapet for 2010.

På denne bakgrunn foreslås det å bevilge 13,4 mill. kroner som tilskudd til avskrivning av aksjekapital i Venturefondet AS under ny post 70.

Post 96 Aksjer

Stortinget vedtok 25. mars 2010 å bevilge 580 mill. kroner under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer i forbindelse med en aksjeemisjon i SAS AB, jf. Prop. 79 S og Innst. 200 S (2009-2010) *SAS AB – statens deltakelse i kapitalforhøyelse*. Samtidig fikk Nærings- og handelsdepartementet fullmakt til å overskride bevilgningen som følge av endringer i valutakurs. Som følge av valutakurseffekter ble faktisk utbetaling ved emisjonen 582,7 mill. kroner.

Stortinget vedtok samme dag å gi Nærings- og handelsdepartementet fullmakt til å stemme for å gi styret fullmakt til å utstede et konvertibelt obligasjonslån og samtykke til at statens eierandel i SAS AB kunne reduseres til 12,3 pst., jf. Prop. 89 S og Innst. 199 S (2009-2010) *SAS AB – konvertibelt obligasjonslån*. Styret har utstedt et konvertibelt obligasjonslån på 1,6 mrd. svenske kroner som ved full konvertering vil kunne redusere statens eierandel i SAS AB til 12,9 pst.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen under kap. 950, post 96 med 2,7 mill. kroner, fra 580 mill. kroner til 582,7 mill. kroner.

Kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 71 (Ny) Tilbakeføring av tilskudd til restrukturering, Mesta AS

Mesta AS ble etablert som statsaksjeselskap 1. januar 2003 gjennom en utskillelse av produksjonsvirksomheten til Statens Vegvesen. EFTAs overvåkingsorgan (ESA) åpnet i juli 2007 formell undersøkelse av om det i forbindelse med etableringen av Mesta ble gitt ulovlig statsstøtte. Norske myndigheter ga sine tilsvarende svar til ESA i desember 2007 og mai 2008. ESA fattet 7. oktober 2009 vedtak om at Mesta AS i forbindelse med etableringen i 2003 mottok ulovlig statstøtte. ESAs vedtak knytter seg til overkompensasjon på overgangskontrakter, at Mesta ble fritatt for å betale dokument- og tinglysningsavgift da eiendommer ble overført fra Statens Vegvesen, og enkelte restrukturingskostnader. Regjeringen har besluttet å ikke bringe saken inn for EFTA-domstolen. Nærings- og handelsdepartementet har sammen med ESA beregnet at Mesta skal tilbakebetale 129 mill. kroner inklusiv renter.

På denne bakgrunn foreslås det å bevilge 129 mill. kroner under kap. 3950, ny post 71.

*Post 95 (Ny) Avskrivning av aksjekapital,
Venturefondet AS*

På bakgrunn av at Venturefondet AS nå er avviklet foreslås det å bevilge 13,4 mill. kroner til avskrivning av aksjekapital under ny post 95. Det vises til nærmere omtale under kap. 950, post 70 og kap. 3950, post 97.

*Post 97 (Ny) Tilbakeføring av aksjekapital,
Venturefondet AS*

På ordinær generalforsamling i april 2009 ble det besluttet å oppløse Venturefondet AS. Selskapet ble stiftet i juli 2000. Virksomheten har bestått i å investere i aksjer og yte ansvarlige lån, primært til investerings- og ventureselskaper. I forbindelse med salget av SND Invest AS i oktober 2003 ble samtlige aksjer i Venturefondet overført fra SND Invest AS, som fondet var et datterselskap av, til staten ved Nærings- og handelsdepartementet, og det ble bevilget 113,1 mill. kroner i aksjekapital til selskapet, jf. St.prp. nr. 18 og Innst. S. nr. 71 (2003-2004) *Om endringer av løyvingar på statsbudsjettet 2003 under Nærings- og handelsdepartementet*. Forvaltningen av fondet har skjedd i regi av styret. Selskapet har ikke hatt fast ansatte.

Målet for statens eierskap i Venturefondet de siste årene har vært å avvikle fondet, jf. St.meld. nr. 13 og Innst. S. nr. 163 (2006-2007). I denne sammenheng ble det i 2007, gjennom en kapitalnedsettelse, tilbakeført 75 mill. kroner fra fondet, jf. St.prp. nr. 69 og Innst. S. nr. 230 (2006-2007) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007*. Fondets styre har nå fullført realiseringen av samtlige poster i selskapets portefølje og utbetalt et avviklingsproveny på 24,7 mill. kroner i februar 2010.

På denne bakgrunn foreslås det å inntektsbevilge 24,7 mill. kroner under ny post 97.

Kap. 2421 Innovasjon Norge

Post 50 Innovasjon – prosjekter, fond

På bakgrunn av den særlig krevende situasjonen for verft og utstørsleverandører foreslås det å øke bevilgningen med 77 mill. kroner. Økningen forutsettes benyttet til tapsavsetninger til innovasjonslån og miljøprosjekter i de maritime næringene og utvikling av nærskipfartsflåten. Dette vil bidra til å utløse flere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme maritime prosjekter over hele landet.

Midlene under posten kan benyttes til tilskudd og avsetninger til tapsfond for landsdekkende innovasjonslån og garantier. Innovasjon Norge skal

ved bruk av disse midlene kunne tilby finansiering til lønnsomme utviklingsprosjekter over hele landet.

Landsdekkende innovasjonslån

Landsdekkende innovasjonslån er spesielt rettet inn mot innovasjon og internasjonalisering. Disse lånene benyttes til delfinansiering av utbyggings-, omstillings-, utviklings- og nyetableringsprosjekter som det er vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for i det private kredittmarkedet. Ordningen skal bidra til å utnytte utviklingspotensialet i innovative vekstbedrifter. Lånene benyttes primært i bedriftenes tidlig- og kommersialiseringsfase.

Innovasjons- og vekstprosjekter er ofte forbundet med stor risiko, og utviklingen i de internasjonale markedene har gjort det vesentlig vanskeligere å finansiere nyetableringer og nye prosjekter i de maritime næringene. Regjeringen foreslår å øke rammene for landsdekkende innovasjonslån med 200 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2010, fra 500 til 700 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Dette vil kreve en økning i bevilgningen til tapsavsetning med 67 mill. kroner. Økningen i lånerammen forutsettes øremerket prosjekter i de maritime næringene.

Miljøprosjekter i de maritime næringene og utvikling av nærskipfartsflåten

I 2008 ble det opprettet en øremerking under posten til miljøprosjekter i de maritime næringene og utvikling av nærskipfartsflåten. Antall søknader har økt betydelig siden opprettelsen av øremerkingen. I 2009 var rammen på 10 mill. kroner fullt utnyttet allerede etter første halvår.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner slik at det øremerkes totalt 20 mill. kroner. Prosjekter knyttet til gassdrift skal være særlig prioritert. Midlene kan benyttes både til tilskudd og til å sikre at innovasjonslåneordningen kan benyttes av nærskipfartsflåten og til maritime miljøprosjekter.

På denne bakgrunn foreslås det samlet sett å øke bevilgningen på posten med 77 mill. kroner, fra 383 til 460 mill. kroner.

Post 51 Tapsfond, såkornkapitalfond

Bobehandlingen etter konkursen i Såkorninvest Innlandet AS er avsluttet. Konkursen ble åpnet i mars 2007. Innovasjon Norges lån til selskapet var opprinnelig 30 mill. kroner, med et tilhørende tapsfond på 7,5 mill. kroner. Tapsfondet ble fullt utnyt-

tet. Innovasjon Norges krav i boet var på 26,2 mill. kroner. Kravet besto av en hovedstol på 22,5 mill. kroner og 3,7 mill. kroner i utestående renter. Renter er beregnet fram til tidspunkt for konkursåpningen, som fant sted 23. mars 2007. Innovasjon Norge fikk etter konkursbehandlingen en dividende på 9,37 pst. Dette utgjør 2,4 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 23,8 mill. kroner, fra 10 til 33,8 mill. kroner. Økningen benyttes til inndekning av Innovasjon Norges tap knyttet til konkursen, på hovedstol og renter, utover de tapsavsetninger som allerede er gjort. I tillegg til dette tapet er det påløpt Innovasjon Norge et tap på om lag 447 000 kroner. Dette er knyttet til tap på renter på den delen av hovedstolen som dekkes av tapsfondet på 7,5 mill. kroner. Tapet dekkes over den foreliggende bevilgningen under post 51.

Post 71 Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, kan overføres

På bakgrunn av den særlig krevende situasjonen for verft og utstysleverandører foreslås bevilgningen til Bedriftsrettet kompetansestyrkingsprogram økt med 8 mill. kroner, øremerket bedrifter i de maritime næringene. Formålet med satsingen er å bidra til at bedrifter kan videreutvikle kompetente medarbeidere i en periode med lav aktivitet og derigjennom styrke sin konkurransedyktighet på lengre sikt.

Målgruppen for programmet er enkeltbedrifter eller grupper av bedrifter som har behov for å videreutvikle kompetansen til ansatte. Alle bedrifter, uavhengig av størrelse og lokalisering, kan omfattes av programmet. På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 8 mill. kroner, fra 405 til 413 mill. kroner.

Post 72 Forsknings- og utviklingskontrakter, kan overføres

På bakgrunn av den særlig krevende situasjonen for verft og utstysleverandører foreslås bevilgningen til forsknings- og utviklingskontrakter økt med 20 mill. kroner, øremerket prosjekter i de maritime næringene. Ordningen stimulerer til samarbeid om utvikling av nye produkter, produksjonsprosesser og konkurransevne i norsk næringsliv. Gjennom ordningen gis det støtte til kritiske utviklingsfaser i kontraktsfestede samarbeidsprosjekter mellom leverandørbedrifter og kunder i hele landet. Innovasjonsgrad, markedspotensial og effekt i form av å utløse nye prosjekter og kapitaltilførsel til prosjektene vektlegges ved tildeling av støtten. Ordningen

har fokus på internasjonalisering og miljøprosjekter, som i stor grad er viktig for de maritime næringene. Tilleggsbevilgningen vil legge til rette for innovasjon og omstilling i de maritime næringene.

Det foreslås at bevilgningen økes med 20 mill. kroner, fra 265 til 285 mill. kroner. Økningen foreslås øremerket prosjekter i de maritime næringene, herunder gassdrift av skip.

Post 73 Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, kan overføres

Tilskuddsordningen ble etablert i forbindelse med RNB 2009 og innebærer at det kan gis tilskudd på opp til 200 000 euro over tre år til kraftintensive bedrifter som etablerer innkjøpskonsortium for kjøp av kraft. Ordningen skal bidra til at kraftintensiv industri går sammen og etablerer innkjøpskonsortier for kjøp av kraft på langsiktige vilkår. Det vises til nærmere omtale av ordningen i Prop. 1 S (2009-2010) for Nærings- og handelsdepartementet.

Ordningen ble operativ høsten 2009, og det ble gitt fem tilsagn for til sammen 5,59 mill. kroner innen utgangen av året. I tillegg lå det fem saker til behandling med samlet søknadsbeløp på 7,1 mill. kroner. Ingen støtte ble utbetalt, og bevilgningen for 2009 på 40 mill. kroner ble dermed i sin helhet overført til 2010. Søknadsinngangen hittil i 2010 har vært relativt beskjeden. I det statlige bevilgningsreglementet framgår det bl.a. at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 redusert med 40 mill. kroner, fra 40 mill. kroner til null. Den overførte bevilgningen fra 2009 på 40 mill. kroner vil være tilstrekkelig til å videreføre ordningen og dekke samtlige utbetalinger for inneværende år.

Kap. 2426 SIVA SF

Post 70 Tilskudd, kan overføres

På bakgrunn av den særlig krevende situasjonen for verft og utstysleverandører foreslås en bevilgningsøkning på 25 mill. kroner øremerket maritime industriinkubatorer i regi av SIVA. Tilskuddet skal gå til etablering av inntil fem nye inkubatorer.

En industriinkubator opprettes i samarbeid med en større industribedrift («morbedrift») eller bedriftsgruppe, med formål å stimulere til utvikling av ny virksomhet gjennom bruk av eksisterende kompetanse. Bedriften forutsettes å bidra med et tilsvarende beløp som SIVA. Inkubatoren tilbyr rådgivning, ulike støttetjenester og et fysisk miljø for videreutvikling av vekstkraftige forretningsideer.

En evaluering av eksisterende industriinkubatorer utført i 2008 påviste at tiltaket har gitt gode resultater for nyskaping og omstilling i industrien. I dagens situasjon med redusert aktivitet i de maritime næringene kan tiltaket bidra til omstilling og utvikling av nye bedrifter.

Tiltaket fullfinansieres ved oppstart, dvs. at bevilgningen dekker kostnadene i hele programperioden på fem år. SIVA har en rolle som utvikler, kvalitetssikrer og nettverkskoordinator, går inn som eier og styredeltaker, og bidrar til finansieringen. SIVAs kostnader knyttet til administrering av tiltaket skal også dekkes av midlene. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 25 mill. kroner, fra 37,7 til 62,7 mill. kroner.

Kap. 2460 Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)

Alminnelig garantiordning er GIEKs hovedordning og blir benyttet til å avdekke ulike typer kommersiell og politisk risiko ved eksport og politisk risiko ved investeringer. Garantiene blir gitt i overensstemmelse med den OECD-tilknyttede avtalen «*Arrangement on Officially Supported Export Credits*». Rammen for ordningen gjelder for summen av utestående ansvar og gitte tilsagn.

Alminnelig garantiordning bidrar til at norske eksportbedrifter får nye kontrakter og er viktig for verdiskaping og sysselsetting i Norge. Det er fortsatt en sterk økning i etterspørselen etter garantier under ordningen. Summen av søknader, tilsagn og ansvar var i midten av april på vel 102 mrd. kroner. Enkeltprosjektene som det søkes om garantier for har blitt større i omfang, og det inngås også store rammeavtaler om garantier. For å bidra til forutsigbarhet og trygghet i næringslivet og for at garantier skal være tilgjengelige også på lang sikt, foreslås det at rammen for Alminnelig garantiordning økes med 10 mrd. kroner. Økningen innebærer ikke at risikoprofilen til selskapet endres og kravet om at GIEK skal gå i balanse på lang sikt opprettholdes.

På denne bakgrunn foreslås det å utvide rammen for Alminnelig garantiordning under GIEK med 10 mrd. kroner, fra 110 til 120 mrd. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Vedtektsendringer

Regjeringen har besluttet å åpne for at GIEK kan gi garantier til prosjekter hvor det foreligger betydelig norsk interesse. Det kan i dag bare gis garantier fra GIEK og lån på fastrentevilkår under 108-ordningen fra Eksportfinans til prosjekter som har en betydelig norsk eksportandel.

Formålet med endringen er å gi norsk næringsliv et konkurransedyktig tilbud av eksportgarantier. Forslaget er i tråd med den internasjonale utviklingen i offentlig støttede eksportkreditter.

Endringen gjelder også for lån på fastrentevilkår gitt under 108-ordningen, jf. omtale under kap. 934 Internasjonaliseringstiltak, post 73 Støtte ved kapitalvareeksport. Begrepet betydelig norsk interesse vil bli nærmere definert, og det vil bli utarbeidet retningslinjer for hvordan dette skal praktiseres både for lån og garantier.

Videre har Regjeringen besluttet at virkeområdet for byggelånsgarantiordningen under GIEK utvides til også å inkludere bygging av mindre skip og skip uten framdriftsmaskineri og bygging av andre typer innretninger til havs, f.eks. knyttet til fornybar energi/vindkraftanlegg.

Innretningen av dagens byggelånsgarantiordning er begrenset til produksjon og ombygging av skip ved norske skipsverft. Garantiene gjelder for finansiering begrenset til byggeperioden (korttidsfinansiering) og gis på like vilkår med private banker. GIEK kan garantere for inntil 50 pst. av byggelånet.

Formålet med endringen er å bidra til omstilling til nye prosjekter både knyttet til f.eks. havvindmøller og havenergi, samt fornying av nærskipsfartsflåten. Utvidelsen vil kunne gi flere oppdrag til norske verft og ha en positiv effekt for norske utstyrsleverandører. Begrepet innretninger til havs vil bli nærmere definert, og det vil bli utarbeidet retningslinjer for dette. Byggelånsgarantiordningen inneholder ikke statsstøtte. Det er derfor ingen hindringer for utvidelsen av ordningen i internasjonalt regelverk.

Kap. 3907 Sjøfartsdirektoratet

Post 01 Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR

Post 02 Maritime personellsertifikater

I saldert budsjett 2010 ble det bevilget 6 mill. kroner i gebyr for obligatorisk båtførerbevis for fritidsbåter i inntektsbevilgningen under post 01. Disse inntektene gjelder maritime personellsertifikater og skal derfor inntektsføres under post 02. På dette grunnlag foreslås bevilgningen under post 01 redusert med 6 mill. kroner, fra 127,3 til 121,3 mill. kroner, og bevilgningen under post 02 økt med 6 mill. kroner, fra 9 til 15 mill. kroner.

Kap. 3908 Skipsregistrene*Post 01 Gebyrer NOR**Post 02 Gebyrer NIS*

Inntektsbevilgningene i saldert budsjett 2010 er basert på forskuddsbetaling av gebyrene. Det er senere besluttet å legge om fra forskuddsbetaling til etterskuddsbetaling for Skipsregistrenes gebyrer med virkning fra 1. januar 2010. Omleggingen krever både lovendring (i sjøloven) og endring i NOR- og NIS-forskriftene, jf. Prop. 62 L (2009-2010) *Endringer i sjølova m.v.* som ble behandlet av Stortinget 16. februar 2010.

Det er lagt opp til at Statens Innkrevingsentral skal stå for fakturering, innkreving og inntektsføring av alle krav. I forhold til vedtatt bevilgning som er basert på forskuddsbetaling av gebyrene vil omleggingen til etterskuddsbetaling føre til at inntekter for siste måned på om lag 1,7 mill. kroner forskyves til 2011.

På dette grunnlag foreslås Skipsregistrenes bevilgning under post 01 redusert med 1,5 mill. kroner, fra 11,85 til 10,35 mill. kroner, og bevilgningen under post 02 redusert med 0,2 mill. kroner, fra 5,3 til 5,1 mill. kroner.

Kap. 5325 Innovasjon Norge*Post 50 Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning*

Midler som Innovasjon Norge ikke har bundet opp ved tilsagn om lån eller garantier innen utgangen av et år, skal tilbakeføres til statskassen påfølgende budsjettår. Videre skal også annullerte eller reduserte tilsagn ved utgangen av det tredje året etter at tilsagn er gitt, tilbakeføres. På grunnlag av regnskapet for 2009 for Innovasjon Norges landsdekkende innovasjonsordning vil det bli tilbakeført i underkant av 8,7 mill. kroner i 2010. Tilbakeføringen er i hovedsak knyttet til annullerte eller reduserte tilsagn i 2006.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 3,7 mill. kroner, fra 5 til 8,7 mill. kroner.

Post 70 Låne- og garantiprovisjoner

Innovasjon Norge skal betale en låneprovisjon på 0,4 pst. p.a. for innlån fra statskassen som benyttes til å finansiere utlånene under låneordningene. Provisjonssatsen for statens garantiansvar for innlåsmassen er også satt til 0,4 pst. p.a. Provisjonene beregnes og innbetales etter utgangen av året. Låne- og garantiprovisjon for 2009 som innbetales i 2010, ble på 44,3 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 4,3 mill. kroner, fra 40 til 44,3 mill. kroner.

Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge*Post 81 (Ny) Rentemargin, innovasjonslåneordningen*

Innovasjon Norges innovasjonslåneordning finansieres ved innlån fra statskassen, hvor renten følger statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes normalt av rentemarginen mellom innlån og utlån. Nettobeløpet, etter at administrasjonskostnadene er dekket, skal tilbakeføres statskassen påfølgende år. Netto rentemargin for 2009 med utbetaling i 2010 ble budsjettert til null.

På grunn av en betydelig økning i lånerammer for 2009 og raskere utbetaling av store lånetilsagn enn det som tidligere har vært normalt ble rentemarginen i 2009 langt større enn ventet. Det foreslås derfor en bevilgning på 14,1 mill. kroner under posten.

Post 85 (Ny) Utbytte, lavrisikolåneordningen

Utbyttet fra lavrisikolåneordningen er fastsatt til 75 pst. av årsresultatet, men begrenset oppad til statens gjennomsnittlige innlånsrente multiplisert med innskuddskapitalen på 619,8 mill. kroner. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på 5-års statsobligasjoner. Årsresultatet ble langt høyere enn forventet på grunn av vesentlig høyere netto renteinntekter som igjen skyldtes raskere utbetaling av store lånetilsagn enn det som tidligere har vært normalt. Utbyttet for 2009 med utbetaling i 2010 var budsjettert til null. Overskuddet for ordningen i 2009 var på 43,1 mill. kroner, og av dette skal staten ha utbytte på 21,2 mill. kroner. Utbyttet tilsvarer innskuddskapitalen multiplisert med den gjennomsnittlige innlånsrenten for 2009.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 21,2 mill. kroner.

Post 86 Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa

Årsresultatene for Nordvest-Russland og Øst-Europa ble på henholdsvis 584 000 kroner og 436 000 kroner. Utbyttet er fastsatt til 75 pst. av årsresultatet av overskuddet for fondene. Utbyttet utgjør da henholdsvis 437 800 kroner og 327 300 kroner. Totalt utgjør utbyttene 765 100 kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen redusert med 2,2 mill. kroner, fra 3 til 0,8 mill. kroner.

Kap. 5656 Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning

Post 85 Utbytte

Basert på nye opplysninger fra selskapene hvor Nærings- og handelsdepartementet forvalter statens eierinteresser økes utbytteanslaget for regnskapsåret 2009, med utbetaling i 2010, med 4 436,3 mill. kroner. Økningen skyldes hovedsakelig større utbytte fra de børsnoterte selskapene Telenor ASA, DnB NOR ASA og Norsk Hydro ASA. I tillegg er det forutsatt høyere utbytte fra blant annet Statkraft SF, Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S, Eksportfinans ASA og Argentum Fondsinvesteringer AS.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 4 436,3 mill. kroner, fra 4 613,7 til 9 050 mill. kroner.

Andre saker

Tiltakspakke for verft og utstyrsleverandører

I budsjettinnstillingen fra næringskomiteen – Innst. 8 S (2009-2010) – framgår det bl.a. at Flertallet er bekymret over situasjonen man ser innen maritim sektor med en svært lav ordreinngang, og Regjeringen bes om å vurdere situasjonen nøye og iverksette tiltak dersom det blir nødvendig.

Omlag 35 000 personer er sysselsatt innen bygging av skip og oljeplattformer. Samtidig er vel 50 000 ansatt hos tjeneste- og utstyrsleverandører til maritim- og offshoreindustrien. I 34 kommuner er flere enn 20 pst. av de sysselsatte i næringslivet knyttet til verft, utstyrs- og tjenesteleverandørbedrifter. Mange av disse er eksportbedrifter til internasjonal skips- og offshoreindustri. Disse næringene er inne i en meget krevende markedsituasjon. 17 av 29 verft står uten ordrer fra årsskiftet. De store offshoreverkstedene venter at de får utnyttet kun 60 pst. av kapasiteten i andre halvår i år. Med formål om å bidra til å stimulere og realisere lønnsomme prosjekter, legge til rette for omstilling og sikre og videreutvikle kritisk kompetanse, foreslår Regjeringen en omfattende tiltakspakke for Stortinget. I det følgende gis en helhetlig fremstilling av pakken Regjeringen foreslår. De enkelte forslagene er også omtalt under tilhørende kapitler.

10 mrd. kroner i økte rammer til Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)

Regjeringen foreslår at Nærings- og handelsdepartementet får fullmakt til å øke rammen for GIEKs alminnelige garantiordning med 10 mrd. kroner, til

i alt 120 mrd. kroner. Gjennom ordningen kan GIEK garantere for lån som gis til kjøp av varer med levetid over to år, f.eks. skip eller utstyr til oljesektoren. Garantiene sikrer at kjøper får lån og dermed har mulighet til å betale den norske selgeren.

Bedre ordninger for eksportbedrifter og fornybar energi

Det gjøres justeringer i reglene under GIEK og Eksportfinans:

- GIEKs byggelånsgarantiordning utvides til å inkludere bygging av mindre skip og av innretninger til havs, f.eks. knyttet til fornybar energi/vindkraftanlegg.
- Det åpnes for å redusere kravet til norsk andel i prosjekter fra 50 til 30 pst. for fastrentelån fra 108-ordningen under Eksportfinans.
- Det åpnes for å gi garantier og lån som er i nasjonal interesse. Det innebærer at også andre forhold enn konkrete leveranser fra Norge kan vektlegges i vurderingen av om et prosjekt kvalifiserer for å få lån og garantier.

200 mill. kroner i nye innovasjonslån

- Rammen for landsdekkende innovasjonslån fra Innovasjon Norge foreslås økt med 200 mill. kroner øremerket de maritime næringene.

Miljø, innovasjon og kompetanseutvikling gjennom Innovasjon Norge

- Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til miljøprosjekter i de maritime næringene og utvikling av nærskipfartsflåten. Prosjekter knyttet til gassdrift skal være særlig prioritert.
- Det foreslås å øke bevilgningen med 8 mill. kroner til Bedriftsrettet kompetansestyringsprogram. Midlene øremerkes bedrifter i de maritime næringene og gjør at bedrifter kan videreutvikle kompetente medarbeidere i en periode med lav aktivitet.
- Bevilgningen til ordningen Forsknings- og utviklingskontrakter (FoU-kontrakter) foreslås økt med 20 mill. kroner øremerket prosjekter i de maritime næringene, og kan bl.a. bidra til samarbeidsprosjekter innen produkt- og teknologiutvikling.

70 mill. til forskning via Forskningsrådet

- Bevilgningen til Demo2000-programmet foreslås økt med 50 mill. kroner. Programmet støt-

ter testing og pilotprosjekter innen ny petroleumsteknologi.

- Bevilgningen til MAROFF-programmet forelås økt med 20 mill. kroner. Programmet støtter forskning og kunnskapsutvikling i maritim- og offshorevirksomhet.

Forlengelse av NO_x-avtalen

Miljøverndepartementet vil invitere næringslivsorganisasjonene til forhandlinger om en forlengelse av avtalen om reduksjon av NO_x-utslipp. Gjennom det såkalte NO_x-fondet, finansiert av utslippsbedriftene selv, kan skipsfartssektoren få tilskudd til rensetiltak og bygging av miljøvennlige skip med naturgass som drivstoff. Ifølge næringslivets NO_x-fond har fondet per 1. april 2010 gitt tilsagn om støtte til 436 prosjekter med en maksimal støtte på vel 1,8 mrd. kroner.

25 mill. kroner til nye industriinkubatorer

Tilskuddet til SIVA foreslås økt med 25 mill. kroner til opprettelse av fem maritime industriinkubatorer. Disse skal bidra til nyetableringer og omstilling. Aktuelle maritime miljøer/verft for pilotprosjekter kan være Florø, Ulsteinvik, Haram, Stord, og Kristiansand/Sørlandet.

Økt satsing på gassferger

Fullmakten til Vegvesenet for fremtidige årlige rammer til kjøp av ferjetjenester utvides med 10 mill. kroner. Dette vil kunne sikre anskaffelse av fire gassdrevne ferger for samband i Vestfjorden (Nordland).

Forsvaret prioriterer maritime næringer

Forsvarsdepartementet vil prioritere maritime næringer i arbeidet med å etablere gjenkjøpsprosjekter. Dette inkluderer støtte til markedsføring, bl.a. av Skjold-klasse MTB-er og teknologien disse fartøylene bygger på. I tillegg vil Forsvaret vurdere å forbeholde nyanskaffelser av fartøyer for norske verft. Vedlikeholdsoppdrag for Skjold-klassen, ut over det Forsvaret selv utfører, forbeholdes nasjonal industri. Dette kan bidra til nye kontrakter og opprettholde aktivitet og kompetanse for norsk verfts- og utstyrsindustri.

Internasjonalt engasjement

Norge vil fortsatt være pådriver for å få på plass en internasjonal skipsbyggingsavtale. OECDs arbeids-

gruppe for skipsbygging ledes av Norge og fattet nylig en prinsippbeslutning om å gjenoppta forhandlingene om en slik avtale. Norge vil samtidig fortsette arbeidet internasjonalt for bedre eksportstøtteordninger for fornybar energi.

Det vises til nærmere omtale av enkeltelementer i tiltakspakken under de berørte budsjettkapitler og -poster. Disse tiltakene er i form av tilleggsbevilgninger og endringer av eksisterende virkemidler. Nærings- og handelsdepartementet vil vurdere behov for eventuell utvidet notifisering av enkelttiltak.

Internasjonalt arbeid

Eksportstøtteordning

Arbeidet for å bedre eksportstøtteordninger for fornybar energi – Offentlig støttede eksportkreditter og eksportkredittgarantier – med løpetider over to år reguleres av OECD-avtalen «Arrangement on Officially Supported Export Credits» (Arrangement). Avtalen er en såkalt «gentleman's agreement» mellom USA, EU, Japan, Korea, Sveits, Australia, Canada, New Zealand og Norge og regulerer løpetider, rentesatser og garantipremier i forbindelse med finansiering av kapitalvareeksport. Avtalen er fra 1978, og Norge har vært medlem siden starten. Formålet med avtalen er å gi et rammeverk for eksportkreditter og oppmuntre til konkurranse mellom land basert på pris og kvalitet, og ikke den offentlige støtten som gis prosjektene. Avtalen er konsensusbasert, dvs. at alle land må gi sin tilslutning for at avtalen skal gjelde.

Arrangement har fire underavtaler, såkalte sektoravtaler, bl.a. en for fornybar energi. Det pågår nå en gjennomgang av denne sektoravtalen. Norge har sammen med de andre medlemslandene arbeidet for tilpassede finansieringsordninger for støtte til fornybar energi. Det foreligger allerede en gjeldende ny avtale vedtatt sommeren 2009, som har gitt bedre betingelser for eksportkreditter til fornybar energi, herunder lenger løpetid, økt avdragsfri periode og mer fleksible tilbakebetalingsmuligheter. I tillegg er renten for 108-lån gjort mer markedsnær ved høyere påslag for lengre løpetider. Det gjenstår å bli enige om omfanget av avtalen, herunder f.eks. om karbonfangst og lagring skal inkluderes, samt å diskutere noen få andre utestående punkter. Det tas sikte på å ferdigforhandle avtalen i løpet av 2010.

Gjenopptagelse av forhandlingene om en internasjonal skipsbyggingsavtale

På møtet i OECDs arbeidsgruppe for skipsbygging (Working Party 6) i april 2010, hvor også Kina og andre skipsbyggingsland utenfor OECD deltok, oppnådde man prinsipiell enighet om å gjenoppta forhandlinger om en internasjonal skipsbyggingsavtale. Forhandlingene har vært suspendert siden september 2005. OECD-sekretariatet starter nå arbeidet med formell beslutning av OECDs ministerråd og de praktiske forberedelsene til forhandlinger, som ventes å starte mot slutten av 2010. Beslutningen om å gjenoppta forhandlinger vurderes som meget positiv for å sikre like konkurransevilkår og avverge et subsidiekappløp i internasjonal skipsbyggingsindustri. Det understrekes imidlertid at man kan vente kompliserte og krevende forhandlinger. Norge er pådriver for en slik avtale, og arbeidet ledes av Norges OECD-ambassadør.

Statlig eierskap

Mesta – restruktureringsmidler

Stortinget bevilget i årene 2003-2005 til sammen 993,6 mill. kroner som restruktureringsmidler til Mesta AS. Stortinget har bedt Nærings- og handelsdepartementet avgi en sluttrapport når de bevilgede midlene er brukt opp.

Med bistand fra revisjonsfirmaet Ernst & Young har Mesta utarbeidet en rapport om bruken av restruktureringsmidlene, som ble framlagt for departementet våren 2010.

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2002-2003) ble det lagt til grunn restruktureringskostnader i forbindelse med etableringen av Mesta AS på 1 468 mill. kroner. Restruktureringskostnadene skulle omfatte følgende tiltak:

- Tidligpensjonering (911 mill. kroner).
- Opprettholdelse av særaldersgrense (85 mill. kroner).
- Merkostnad medlemskap SPK (395 mill. kroner).
- Diverse kostnader (77 mill. kroner).

Beløpet skulle finansieres over statsbudsjettet. Mesta fikk bevilget tilskudd over statsbudsjettene for 2003, 2004 og 2005 på henholdsvis 357, 356,5 og 280,1 mill. kroner, totalt 993,6 mill. kroner. Dette er blitt utbetalt til selskapet. I Statsbudsjettet 2007 vedtok Stortinget at Mesta ikke skulle få bevilget ytterligere tilskudd.

Tabellen under viser Mestas regnskapsførte restruktureringskostnader i årene 2003-2009, framtidige forpliktelse på inngåtte kontrakter og mottatte restruktureringsmidler.

Mesta hadde ved utgangen av 2009 brukt de 993,6 mill. kronene det hadde mottatt fra staten. Selskapet rapporterte til Nærings- og handelsdepartementet for siste gang på generalforsamlingen for 2009 om bruken av midlene. Selskapet har nå overlevert en revisorgodkjent rapport om bruken av midlene. Selskapets revisor bekrefter med bakgrunn i rapporten at selskapets oppstilling gir uttrykk for selskapets anvendelse av restruktureringsmidlene i samsvar med St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2002-2003).

De samlede kostnadene til restruktureringskostnader, inkludert kostnader som forventes å påløpe etter 2009, ventes nå å bli 1 116 mill. kroner. Dette er lavere enn det opprinnelige anslaget som var på 1 468 mill. 2003-kroner. Det går fram av rapporten at innsparingen har kommet på alle poster med unntak av diverse-posten. Kostnader utover Stortingets bevilgninger dekkes av selskapet over driften.

Tabell 2.1 Midler til restruktureringskostnader i Mesta

(i mill. kroner)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Akkumulert
Tidligpensjonering	10,8	53,2	94,4	128,8	121,1	103,5	108,8	699,1
Opprettholdelse av særaldersgrense				19,2	3,7	3,5		26,4
Merkostnad SPK	69,8	65,8	59	59,7	22,6			276,8
Diverse kostnader	56,5	12,6	13,5					82,5
Administrasjon		18,2	7,6	1,4	0,7	0,6	0,8	0,6
Sum restrukturerings-kostnader	155,3	139,2	187,4	192,9	147,8	104,3	109,4	1036,2
Mottatte midler		357,0	356,5	280,1				993,6
Over-/underdekning		201,7	419	511,8	318,9	171,1	66,8	-42,6

Kilde: Nærings- og handelsdepartementet

Garantiordning ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri

Stortinget vedtok gjennom budsjettbehandlingen i fjor høst at det skal etableres en garantiordning for kraftintensiv industris kraftkjøp. Ordningen skal forvaltes av Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK), og det er stilt til disposisjon en ramme på 20 mrd. kroner til ordningen i statsbudsjettet for 2010.

Formålet med ordningen er å gjøre det lettere for industrien å skaffe seg langsiktig finansiering ved inngåelse av langsiktige kraftavtaler. Dette vil kunne skape økt likviditet i markedet for lange kraftavtaler og vil være et viktig bidrag til å sikre at den kraftintensive industrien videreutvikler sine virksomheter i Norge. Det er Regjeringens intensjon at ordningen innrettes på en måte som imøtekommer industriens behov for finansiering av langsiktige kraftavtaler. Regjeringen arbeider for å få på plass garantiordningen så snart som mulig ut fra den rammen som presenteres i Prop. 1 S (2009-2010).

Garantiordningen skal være på ordinære forretningsmessige vilkår og innenfor EØS-avtalens rammer. Ordningen skal notifiseres til EFTAs overvåkningsorgan (ESA) før den gjøres operativ. Regjeringen har god kontakt med ESA om notifisering av ordningen.

Garantiordningen skal gjelde for virksomheter registrert innenfor Statistisk sentralbyrås næringskoder (SN2002) 20, 21, 24 og 27, og som har et årlig kraftforbruk på minst 10 GWh. Dette omfatter bedrifter innenfor trelast og trevare, treforedling, kjemiske produkter og metaller. Garantier kan gis til enkelvirksomheters kraftkjøp eller til kraftkjøp foretatt av en sammenslutning av virksomheter (konsortier) innenfor kraftintensiv industri. Garantier skal ikke ytes til industribedrifter og konsortier som er i økonomiske problemer.

En kraftavtale må ha en varighet på minst sju år for å kunne bli omfattet av ordningen. Formålet med dette vilkåret er å stimulere til inngåelse av langsiktige kraftavtaler samtidig som Nord Pools virksomhet ikke påvirkes for mye negativt av ordningen.

Garantiene skal være koblet til en konkret transaksjon, for et angitt beløp eller beløpsandel og for en begrenset tidsperiode. I tråd med EØS-avtalens statsstøtteregler skal garantien til enhver tid maksimalt dekke 80 pst. av den underliggende finansielle forpliktelsen som garantien svarer mot. Ved mislighold kan GIEKs tapsdekning maksimalt utgjøre 80 pst. av det tapet som oppstår.

GIEK vil ha en risikobasert tilnærming ved inngåelse av garantier og ved fastsettelse av garanti-

premier. Risikoen vil ved hver enkelt garantistillelse vurderes på grunnlag av alle relevante faktorer, inkludert forhold som garantitakers kredittverdighet, garantitakers sikkerhetsstillelse, den konkrete kraftavtalen og relevante markedsforhold. Klassifikasjonen av risiko danner så grunnlag for garanti-premiens størrelse.

Det er Regjeringens intensjon at den langsiktige kraftavtalen som inngås skal kunne stilles som sikkerhet for garantien. Regjeringen arbeider derfor med grunnlaget for hjemmel for pantsettelse av kraftavtaler. GIEK skal i tillegg kunne kreve tilstrekkelig sikkerhet i andre aktiva enn kraftavtalen og i konsortiet eller hos eierne av konsortiet. GIEK vil selvstendig bestemme hvordan de best skaffer seg tilstrekkelig sikkerhet for de avtaler som inngås, herunder også hvilke parter det skal kreves sikkerhet av. Staten som garantist vil ved mislighold fra garantitakers side overta kraftkjøpers økonomiske forpliktelser overfor kraftselger.

Eiere av kraftverk skal svare grunnrenteskatt til staten. Som hovedregel skal kraftproduksjonen verdsettes med utgangspunkt i årets spotmarkedspriser. Det er gitt enkelte unntak fra dette utgangspunktet. Blant annet skal kraft levert i henhold til kontrakter som er inngått etter 1. januar 1996 med uavhengig kjøper verdsettes til kontraktsprisen dersom kontrakten har en varighet på minst sju år, omfatter en samlet kraftleveranse på minst 150 GWh i løpet av kontraktsperioden og kraften forbrukes i kjøpers produksjonsvirksomhet. Unntaksregelen vil gjelde ved salg omfattet av garantiordningen også i tilfelle der flere industribedrifter organiserer kraftinnkjøpet gjennom et felleseid selskap.

Nærmere om rammebetingelsene for FoU om annen generasjons biodrivstoff

I Innst. 2 S (2009–2010) anmodet Flertallet om at Regjeringen i forbindelse med RNB 2010 foretok en gjennomgang av rammebetingelsene for forskning og teknologiutvikling av annen generasjons biodrivstoff. I det følgende gis det en gjennomgang av igangværende prosesser, virkemiddelapparatets tilbud og noen av de internasjonale mulighetene som er åpne for norske foretak og institutter. Det eksisterer et bredt tilbud, som norske foretak og andre aktører har tatt i bruk.

Status for relevante prosesser

Regjeringen foreslo i budsjettet for 2010 å øremerke 100 mill. kroner til en satsing på miljøteknologi. Målet med satsingen var å stimulere utvikling av pi-

lot- og demonstrasjonsprosjekter innen miljøteknologi. Stortinget økte beløpet til 140 mill. kroner, hvorav 100 mill. kroner ble øremerket støtte til prosjekter innen annen generasjons biodrivstoff. Statsstøttereguleringen krever at ordningen har hjemmel i et gruppeunntak eller i ESAs statsstøtteretningslinjer. Det er besluttet at ordningen meldes inn under supergruppeunntakene, og at den deretter notifiseres. Det arbeides for at slik innmelding og notifikasjon kan sendes ESA i slutten av juni. Ordningen vil bli administrert av Innovasjon Norge.

Miljøverndepartementet har videre, i tråd med klimaforliket og klimameldingen, under utarbeidelse forslag til strategi om FoU og demonstrasjonsprosjekter for annen generasjons biodrivstoff. Arbeidet er koordinert av Klima- og forurensningsdirektoratet (tidligere SFT) i samarbeid med berørte etater/myndigheter, forskningsmiljøet og bransjen, og forventes ferdigstilt i løpet av noen uker. Herværende omtale legger ikke opp til å foregripe anbefalinger m.v. som vil komme i denne prosessen. I St.meld. nr. 39 (2008-2009) *Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen*, presenteres tallmateriale om teknisk potensial for skogråstoff til energiformål, herunder biodrivstoff. Dette er beregnet til 26-35 TWh. I tillegg kommer noen få TWh-potensial fra bruk av halm. Politikken for dette området ligger i St.meld. nr. 39, inkludert prioriteringer for forskningen.

Virkemiddelapparatets tilbud

Forskningsrådet har de siste årene i økende omfang bevilget støtte til FoU-aktiviteter innen annen generasjons biodrivstoff. Dette vil si prosjekter og andre aktiviteter som fokuserer på utvikling av råvareproduksjon, logistikk, forbehandling og ulike konverteringsteknologier for trevirke, landsbruksavfall og annet uspiselig plantemateriale (lignocellulose). Tilbudet omfatter:

- Størsteparten av Forskningsrådets prosjektportefølje på området ligger i programmet «Fremtidens rene energisystem», også kalt RENERGI-programmet. I 2009 hadde programmet sju prosjekter med samlede utbetalinger på om lag 10 mill. kroner. Fire av prosjektene er såkalte brukerstyrte innovasjonsprosjekter med en samlet utbetaling på 4,6 mill. kroner. Disse prosjektene får inntil 50 pst. støtte fra Forskningsrådet. De øvrige tre prosjektene innen biodrivstoff er kompetanseprosjekter med brukermedvirkning med en samlet utbetaling på 5,2 mill. kroner i 2009.
- Forskningsrådet arbeider innen programmet Natur og næring primært med prosjekter som

fokuserer på de første leddene i verdikjeden. Det vil si produksjon, høsting, transport og primær bearbeiding for direkte bruk eller videreforedling av biomassen. Natur og næring støtter bl.a. prosjektet PROFIT, hvor selskapet Xynergo (Norske Skog) deltar. Natur og næring deltar i internasjonalt samarbeid innen bioenergi ved at de representerer Norge i IEAs Implementing Agreement innen bioenergi.

- Forskningsrådets største enkeltprogram er Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA). Biomass2Products er trolig BIA-programmets mest relevante prosjekt innen annen generasjons biodrivstoff. Prosjektet eies av Borregaard og handler om å utvikle et bioraffinerikonsept.
- SkatteFUNN støtter for tiden ti prosjekter som helt eller delvis handler om bioenergi. Budsjettet skattefradrag til bioenergi prosjekter i 2009 var på om lag 4 mill. kroner. Ingen av prosjektene er foreløpig direkte fokusert på annen generasjons biodrivstoff, men enkelte av dem er relevante for området.

Innovasjon Norge har bidratt med støtte til flere prosjekter innen annen generasjons biodrivstoff. På Innovasjon Norges hånd kan ordningene med industrielle forsknings- og utviklingskontrakter (IFU), tilskudd, innovasjonslån og lavrisikolån være aktuelle i slik sammenheng. Også ordningen med etablererstipend, hvor prosjekter med høyt kunnskaps- og teknologinivå blir prioritert, kan være relevant. Støtten som er gitt omfatter tilskudd og lån til forskning, utvikling og innovasjon, og til investeringer. Mottakerne inkluderer N-DIESEL AS (Eigersund), Arctic Energy AS (Troms), Weyland AS (Bergen) og Memfoact AS (Trondheim). I tillegg til disse konkrete prosjektene er Innovasjon Norge i dialog om prosjekter med ulike teknologiske løsninger for produksjon av annen generasjons biodrivstoff. Det er også etablert flere forprosjekter for produksjon av biogass, hvorav noen har fått forprosjektmidler fra Innovasjon Norge gjennom bioenergi programmet.

Transnova ble opprettet i 2009 på bakgrunn av Klimameldinga og klimaforliket, og administrerer Regjeringens tilskudd til prosjekter som kan bidra til å redusere utslippene fra transportsektoren. Transnova fokuserer på pilot- og demonstrasjonsprosjekter, samt prosjekter som ligger nær markedsintroduksjon. Det ble i løpet av 2009 gitt tilsgitt om støtte til to prosjekter innen annen generasjons biodrivstoff. De sentrale aktørene er Weyland AS og Xynergo.

Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, Klima- og forurensningsdirektoratet, Enova og Trans-

nova har også samarbeid innen dette fagfeltet. Dette skjer på løpende basis, men har også vært formalisert gjennom bl.a. referansegruppen for Klima- og forurensningsdirektoratets strategi for forskning på biodrivstoff, Mandatgruppen for Transnova og Transnovas rådgivende gruppe. Enova SF sine virkemidler er ikke innrettet mot transportsektoren og er ikke relevante i forhold til en satsing på annen generasjons biodrivstoff.

Internasjonale rammebetingelser for norske foretak

På nordisk nivå er det såkalte Toppforskningsinitiativet (TFI) med 400 mill. kroner over fire år så langt den største forsknings- og innovasjonssatsing innenfor klima, miljø og energi i regi av de nordiske landene. TFI, som finansieres av Nordisk råd, medlemsstatene og flere institusjoner, består av seks delprogrammer. Et av disse delprogrammene dekker teknologikjeden for bærekraftig biodrivstoff fra råmateriale til sluttprodukt. Delprogrammets siste utlysning fokuserte på biokjemiske og termokjemiske prosesser for annen generasjons biodrivstoff for transportsektoren. TFI er basert på engasjement fra nasjonale forskningsinstitusjoner og miljøer, og nært samarbeid med industri og næringsliv tillegges stor vekt for å sikre anvendelse av forskningsresultatene.

Norge er medlem i EUs program for konkurransevne og innovasjon, CIP («Competitiveness and Innovation Framework Programme»). Intelligent Energy Europe (IEE) utgjør ett av tre delprogrammer under CIP og har en total ramme på 730 mill. kroner. Det gjennomgående i IEE er at man søker å bringe eksisterende teknologi, som biodrivstoff, inn i markedet med ulike stimuli og virkemidler. IEE innretter seg derfor mot prosjekter med bred deltakelse hvor en får stort markedsgjennomslag og hvor det kan være tydelige synergier og lett repeterbare aktiviteter. Gjennom det norske medlemskapet i EUs 7. rammeprogram for forskning og teknologiutvikling har norske foretak samme tilgang som foretak innen EU. Det er en rekke initiativer som har relevans innenfor rammeprogrammet, og norske foretak får i dag tilskudd til finansiering av forskningsaktiviteter innen annen generasjons biodrivstoff gjennom programmet. Dette gjelder blant annet et prosjekt av Scandinavian Biofuel Corps, som er basert på pyrolyse.

2.10 Fiskeri- og kystdepartementet

Kap. 1000 Fiskeri- og kystdepartementet

Post 71 Tilskudd til kystkultur

Det fremmes forslag om å øke bevilgningen på posten med 1 mill. kroner i 2010 for å dekke Fiskeri- og kystdepartementets bidrag til et prosjekt som skal gi en samlet, historisk framstilling av norsk fiskerihistorie. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 1023, post 71.

Kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU

Post 71 Tilskudd til utviklingstiltak

Det fremmes forslag om å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner i 2010, mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 1000, post 71 Tilskudd til kystkultur.

Kap. 1030 Fiskeridirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Fiskeridirektoratet avdekket høsten 2007 en rekke overskridelser av biomasseregelverket, og det ble ilagt ni overtredelsesgebyrer på til sammen om lag 30 mill. kroner. Av dette ble ett gebyr på 1,025 mill. kroner innbetalt i 2009. Øvrige gebyrer er ikke innbetalt.

Sivilombudsmannen avga en uttalelse i november 2009 der det ble uttrykt tvil om Fiskeridirektoratets illeggelse av gebyr var i tråd med Grunnloven § 96. Fiskeri- og kystdepartementet kom etter en ny vurdering til at bestemmelsen settes til side, og at de vedtak som allerede er fattet må oppheves. Selskapet som allerede har betalt inn gebyret har derfor krav på å få dette tilbakebetalt inklusive renter.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om å øke bevilgningen under kap. 1030, post 01 med 1,05 mill. kroner i 2010.

Kap. 1062 Kystverket

Post 01 Driftsutgifter

I løpet av vinteren 2010 har det vært en lang og sammenhengende kuldeperiode på Østlandet. Dette har medført ekstraordinære problemer med framkommeligheten i Oslofjorden grunnet is. Kystverket er påført utgifter til innleie av fartøy til isbryting i området for å holde hovedled og biled åpen for ferdsel. Videre har is i drift påført navigasjonsinnretningene skader. Utgiftene er blitt dekket in-

nenfor avsetningen til navigasjonsinnretninger under Kystverkets driftsbevilgning.

For å unngå at de ekstraordinære kostnadene til isbryting går på bekostning av arbeidet med vedlikehold av navigasjonsinstallasjoner, fremmes det forslag om å øke bevilgningen på kap. 1062, post 01 med 10 mill. kroner i 2010.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

MV Full City forliste 31. juli i fjor, og oljelekkasjen fra skipet førte til oljepåslag langs 75 kilometer med strandområder. Da det omfattende opprensingsarbeidet ble avbrutt i slutten av november var det samlet opp om lag 2 600 tonn med oljebefengt avfall. Arbeidet videreføres våren 2010.

Fiskeri- og kystdepartementet fremmet i 2009 forslag om en tilleggsbevilgning på 200 mill. kroner over kap. 1062, post 01 for å dekke anslåtte utgifter i 2009 til oljevernaksjonen, jf. Prop. 52 S (2009-2010) *Endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fiskeri- og kystdepartementet*. Det ble da anslått en samlet aksjonskostnad på til sammen 234 mill. kroner, hvorav om lag 200 mill. kroner i 2009 og 34 mill. kroner i 2010. Kystverket har nå gjennomført nye befaringer i området, og har ikke funnet grunnlag for å endre anslaget på 234 mill. kroner. Det er imidlertid fortsatt usikkerhet knyttet til anslaget.

Bevilgningen på 200 mill. kroner som ble vedtatt i 2009 er disponert. For å sikre rask oppstart av det gjenstående opprensingsarbeidet, ble det i kongelig resolusjon av 16. april 2010 gitt fullmakt til å overskride kap. 1062, post 21 med inntil 34 mill. kroner.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om å øke bevilgningen over kap. 1062, post 01 med 34 mill. kroner i 2010 til videreføring av opprensingsarbeidet etter Full City.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Det er avsatt 45 mill. kroner i 2010 til anskaffelse av et nytt fartøy under Kystverket. Fartøyet er anslått til å koste inntil 110 mill. kroner, avhengig av resultatet av anbudsrunder. Ettersom deler av utgiftene ved anskaffelsen vil påløpe først i 2011, vil det være nødvendig med en bestillingsfullmakt på inntil 65 mill. kroner i 2010 for å kunne inngå kontrakt.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om å øke bestillingsfullmakten på kap. 1062, post 45 fra 3 til 68 mill. kroner i 2010, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 2415 Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak

Post 50 (Ny) Tapsavsetning garantier

I 2009 ble det opprettet en garantiordning for førstehåndsomsetningen av fisk for fiskesalgslagene, garantier for driftskreditt for fiskerinæringen og en egen likviditetslåneordning for fiskerinæringen. Disse ordningene hadde garanti- og lånerammer på til sammen 640 mill. kroner. For å ta høyde for tap ble 213 mill. kroner, tilsvarende 1/3 av låne- og garantirammene, bevilget som tilskudd til tapsfond i 2009. Det ble innvilget til sammen 322,5 mill. kroner i garantier og likviditetslån i 2009, fordelt slik:

	<i>Samlet garanti/lån</i>
Garantiavtaler med fiskesalgslagene	292,5 mill. kroner
Garantier for driftskreditt fiskerinæringa	3,5 mill. kroner
Likviditetslån fiskeindustrien	26,5 mill. kroner

De innvilgede garantiene og lånene på til sammen 322,5 mill. kroner tilsier en avsetning til tapsfond på 107,5 mill. kroner. Ved en inkurie ble det imidlertid ikke trukket noen midler av bevilgningen til tapsavsetninger i 2009. Siden bevilgningen ikke var overførbar, ble dermed hele bevilgningen på 213 mill. kroner på kap. 2415, post 50 tilbakeført statskassen. For å sikre nødvendig tapsavsetning for de pådratte forpliktelsene, foreslås det at 107,5 mill. kroner bevilges på nytt.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om en bevilgning på 107,5 mill. kroner i 2010 på kap. 2415, post 50 Tapsavsetning garantier.

Kap. 4023 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU

Post 90 Tilbakebetaling lån fra Nofima

Nofima AS mottok i september 2007 et mellomfinansieringslån fra staten på 42,842 mill. kroner som del av etableringen av Nofima AS. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 ble det fremmet forslag om at lånet i sin helhet skulle tilbakebetales innen 1. juli 2010, og Stortinget sluttet seg til dette.

Nofima har i dag en likviditetssituasjon som gjør det utfordrende å innfri lånet innen den vedtatte fristen 1. juli 2010. Det foreslås derfor å forlenge tilbakebetalingstiden på lånet til Nofima med inntil 10 år, men slik at minimum 1/10 av lånestolen og

påløpte renter tilbakebetales årlig. Forslaget innebærer at inntektsbevilgningen for lånet reduseres med 38,558 mill. kroner i 2010, fra 42,842 til 4,284 mill. kroner. Det foreslås at påløpte renter innbetales etterskuddsvis årlig. Påløpte renter fra 1. juli 2010 vil derfor innbetales først i 2011.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om at kap. 4023, post 90 reduseres med 38,558 mill. kroner i 2010.

Kap. 5575 Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet

Post 74 Sektoravgifter Kystverket

Inntektene fra brukerfinansierte tjenester under Kystverket ble i 2009 nedjustert med 4,75 mill. kroner som følge av at inntektskravet lå høyere enn det utgiftsbevilgningene skulle tilsi, jf. Prop. 52 S (2009-2010) *Endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fiskeri- og kystdepartementet*. For å sikre at brukerne ikke pålegges å betale mer enn forutsatt, må avvik justeres også i 2010.

Det fremmes derfor forslag om at bevilgningen på kap. 5575, post 74 reduseres med 4,75 mill. kroner i 2010.

Andre saker

Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner

I Prop. 1 S (2009-2010) for Fiskeri- og kystdepartementet ble det lagt til grunn inntekter på om lag 360 mill. kroner fra vederlag for økt produksjonskapasitet i oppdrettsnæringen i 2010.

Forslag til gjennomføringsforskrift ble sendt på høring 13. oktober 2010. Etter at forslaget ble sendt på høring, meldte Mattilsynet om en betydelig forverret lakselusituasjon langs kysten. På denne bakgrunn ble det 8. desember 2009 besluttet å utsette avgjørelsen om kapasitetsøkning i 2010 til det er mulig å få vurdert utviklingen i lusesituasjonen nærmere, blant annet for å være sikre på at innsatsen for å bekjempe lakselus gir de nødvendige resultater.

Selv om det er usikkerhet knyttet til inntektsbevilgningen, er det på nåværende tidspunkt heller ikke mulig å gi et annet anslag. Når Regjeringen har tilstrekkelige opplysninger om utviklingen i lusesituasjonen, vil det bli tatt nærmere stilling til spørsmålet om kapasitetsvekst i 2010.

Regjeringen vil komme tilbake til spørsmålet om kapasitetsøkning for lakseoppdrettsnæringen i 2010 på egnet måte i høstsesjonen, herunder eventuelle budsjettmessige konsekvenser.

Strukturfondet for kapasitetstilpasning i fiskeflåten

Strukturfondet for kapasitetstilpasning i fiskeflåten er avvirket, og det er overført ubenyttede midler på 6,7 mill. kroner fra 2009 til 2010 på kap 1050, post 76. Det legges opp til at de ubenyttede midlene på 6,7 mill. kroner kan benyttes til føringstilskudd og tilskudd til mottaksstasjoner i 2010.

Ratifikasjon av protokoll om kjemikalieberedskap

Fiskeri- og kystdepartementet arbeider med sikte på at Norge skal ratifisere HNS-protokollen (*Protocol on Preparedness, Response and Cooperation to Pollution Incidents by Hazardous and Noxious Substances*) under OPRC-konvensjonen (*Internasjonal konvensjon om beredskap, aksjon og samarbeid ved oljeforurensing*). HNS-protokollen omhandler kjemikalieberedskap. Den ble undertegnet i 2000 og trådte i kraft 14. juni 2007. Protokollen er ikke ratifisert av Norge. Kystverket anslår at en eventuell ratifikasjon krever en engangsinvestering i utstyr og opplæring på rundt 5 mill. kroner, og deretter rundt 1 mill. kroner i årlige driftsutgifter for å kunne etterleve protokollens beredskapskrav.

En eventuell ratifikasjon i 2010 vil medføre behov for en omprioritering på inntil 5 mill. kroner innenfor Kystverkets bevilgning til akutt beredskap og utstyrsinvesteringer.

Fjerning av krysseren Murmansk

I Prop. 1 S (2009-2010) for Fiskeri- og kystdepartementet gjøres det rede for at operasjonen med å fjerne vraket av krysseren Murmansk er ventet å være ferdig i 2011. På grunn av grunnforholdene må det benyttes en annen metode for å tørrlegge sjøbunnen rundt vraket enn opprinnelig planlagt. Dette medfører at prosjektet ikke vil være ferdig før i 2012. Forsinkelsen vil verken påvirke kontraktsbeløpet for prosjektet, eller ha miljømessige konsekvenser.

2.11 Landbruks- og matdepartementet

Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Utgifter til mindre tiltak ved flere av Landbruks- og matdepartementets eiendommer har tidligere år blitt belastet kap. 1100, post 45. Dette utgjorde i 2009 om lag 240 000 kroner. For å sikre korrekt

regnskapsføring foreslås 240 000 kroner bevilget på kap. 1100, post 01 i 2010, mot tilsvarende reduksjon av kap. 1100, post 45.

Post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer

Staten ved Landbruks- og matdepartementet har solgt eiendommen Kise i Ringsaker kommune for 5,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 4100, post 40. Landbruks- og matdepartementet har i 2010 fullmakt til å overskride bevilgningen under kap 1100, post 45 med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Det foreslås derfor at kap 1100, post 45 økes tilsvarende salgsinntektene. Inntektene fra eiendomssalg vil gå til å dekke utgifter ved salg av eiendommen Kise, samt større investeringsbehov og vedlikehold av Landbruks- og matdepartementets og underliggende etaters eiendommer.

Videre foreslås bevilgningen på kap. 1100, post 45 redusert med 240 000 kroner, mot tilsvarende økning av kap. 1100, post 01.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på kap. 1100, post 45 økt med totalt 5,26 mill. kroner.

Kap 4100 Landbruks- og matdepartementet

Post 01 Refusjoner m.m.

Posten omfatter tilfeldige inntekter som det ikke er naturlig å bevilge på andre poster. For å sikre realistisk budsjettering foreslås bevilgningen på kap. 4100, post 01 redusert med 417 000 kroner.

Post 40 (Ny) Salg av eiendom

Staten ved Landbruks- og matdepartementet har solgt eiendommen Kise i Ringsaker kommune. Kap. 4100, post 40 foreslås derfor opprettet med en bevilgning på 5,5 mill. kroner. Bevilgningen på kap. 1100, post 45 foreslås økt tilsvarende, jf. omtale ovenfor.

Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m.

Post 51 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk

Det foreslås å øke husleieinntektene fra eiendommen Apelsvoll i Østre Toten kommune med 546 000 kroner, jf. omtale under kap. 4112, post 30. Ved opprettelsen av Bioforsk ble det lagt til grunn at husleieinntektene skulle tilbakeføres til Bioforsk over kap. 1112, post 51, fratrukket den leien som

ble betalt til eiendommens tidligere eier. Bevilgningen på kap. 1112, post 51 foreslås derfor økt med 452 000 kroner.

Post 52 Støtte til fagsentrene, Bioforsk

I saldert budsjett 2010 er det bevilget 2,3 mill. kroner til utviklingsprogrammet for fjellregionen (Alvdal, Folldal, Tolga, Os i Hedmark, Tynset, Rendalen og Røros), med hovedvekt på å utvikle småfenæringen i regionen. Bevilgningen disponeres av Fylkesmannen i Hedmark. Utviklingsprogrammet er tilskudd til næringsutvikling, og det foreslås derfor å flytte bevilgningen til kap. 1144, post 77. Bevilgningen på kap. 1112, post 52 foreslås derfor redusert med 2,3 mill. kroner, mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 1144, post 77.

Kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Post 30 Husleie, Bioforsk

Staten ved Landbruks- og matdepartementet fikk i forbindelse med behandlingen av Prop. 51 S (2009-2010) fullmakt til å kjøpe eiendommen Apelsvoll i Østre Toten kommune for utleie til Bioforsk. I tråd med gjeldende leieavtale mellom staten og Bioforsk skal husleien tilsvare 6 prosent av takst, noe som for Apelsvoll tilsvarer 546 000 kroner. Bevilgningen på kap. 4112, post 30 foreslås derfor økt med 546 000 kroner. Det vises til omtale under kap. 1112, post 51.

Kap. 1143 Statens landbruksforvaltning

Post 72 Erstatninger

I 1987 ble det fattet vedtak om ekspropriasjon til staten av rett til reindrift i Trollheimen. I denne forbindelse ble grunneiere i området tilkjent erstatning etter vedtak i Frostating lagmannsrett i 1999. Statens landbruksforvaltning har gitt erstatningsmottakerne tilbud om engangserstatning for å forenkle administrasjonen av erstatningene. 12 av grunneierne har akseptert tilbudet. I tråd med dette foreslås bevilgningen på kap. 1143, post 72 økt med 1 mill. kroner. Engangsutbetalingen vil gi reduserte utgifter til erstatninger i senere budsjettår.

Kap. 1144 Regionale og lokale tiltak i landbruket

Post 77 Regionale og lokale tiltak i landbruket

Bevilgningen på 2,3 mill. kroner til utviklingsprogrammet for fjellregionen er tilskudd til næringsut-

vikling, og foreslås flyttet til kap. 1144, post 77, jf. omtale under kap. 1112, post 52. Bevilgningen foreslås på den bakgrunn økt med 2,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 1112, post 52.

Kap. 1147 Reindriftsforvaltningen

Post 01 Driftsutgifter

Reindriftsforvaltningen har inngått en avtale med Statsarkivet om å avlevere en stor mengde arkivmateriale. For å få gjennomført avlevering av en del arkivmateriale i 2010, foreslås det at bevilgningen under kap. 1147, post 01 økes med 0,7 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 1147, post 45.

Ved behandlingen av Prop. 51 S (2009-2010) ble 1,4 mill. kroner på kap. 1147, post 71, som går til dekning av lønnsutgifter til prosjektarbeidere ved ulike prosjekter i Indre Finnmark, overført til kap. 1147, post 01 for budsjettåret 2009. Tilsvarende beløp foreslås overført for inneværende år for å sikre korrekt regnskapsføring.

Bevilgningen på kap. 1147, post 01 foreslås derfor økt med totalt 2,1 mill. kroner.

Post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold

Bevilgningen på kap. 1147, post 45 foreslås redusert med 0,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1147, post 01.

Post 71 Omstillingstiltak i Indre Finnmark

Bevilgningen på kap. 1147, post 71 foreslås redusert med 1,4 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1147, post 01.

Kap. 4115 Mattilsynet

Post 01 Gebyr m.m.

Inntektsmulighetene på kap. 4115, post 01 er vurdert på nytt med utgangspunkt i tidspunktet for ikrafttredelse av den såkalte hygiene- og kontrollpakken, samt visse andre forhold. For å sikre realistisk budsjettering foreslås bevilgningen redusert med 20,5 mill. kroner. Reduksjonen gjelder gebyr for kjøttkontroll, gebyr for veterinær grensekontroll og gebyr for oppfølgende tilsyn.

Kap. 5576 Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet

Post 71 Totalisatoravgift

Totalisatoravgift avregnes og innbetales ukentlig. For å oppnå en administrativ forenkling ønsker Norsk Rikstoto å samordne innbetaling av totalisatoravgift med terminene for innbetaling av merverdiavgift. Dette vil medføre en periodiseringseffekt på om lag 15 mill. kroner for budsjettåret 2010 ved at påløpt avgift for november og desember først vil bli innbetalt i 2011. Bevilgningen på kap. 5576, post 71 foreslås derfor redusert med 15 mill. kroner.

Kap 5652 Innskuddskapital i Statskog

Post 85 Utbytte

Utbyttepolitikken for Statskog SF er omtalt i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Vedtak om utbytte blir gjort på ordinært foretaksmøte i løpet av første halvår etter resultatåret. Ordinært utbytte blir satt til 75 prosent av årsresultatet inntil utbyttet tilsvarer statens innlånsrente multiplisert med den gjennomsnittlige bokførte egenkapitalen til konsernet.

I Prop. 1 S (2009-2010) er utbyttet fra Statskog anslått til 5 mill. kroner. Statskog hadde i 2009 et resultat på 27,9 mill. kroner. Den gjennomsnittlige bokførte egenkapitalen var på 295,9 mill. kroner, og statens innlånsrente er 3,42 pst. Utbyttepolitikken gir dermed grunnlag for et utbytte på 10,1 mill. kroner, dvs. en økning på 5,1 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2010.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på kap. 5652, post 85 økt med 5,1 mill. kroner.

Andre saker

Eiendomssalg

Landbruks- og matdepartementet har i 2010 fullmakt til å selge eiendom for inntil 8 mill. kroner, jf. Prop. 1 S (2009-2010). I inneværende år mottar staten ved Landbruks- og matdepartementet oppgjør for salg av eiendommen Kise i Ringsaker kommune på 5,5 mill. kroner. I tillegg er eiendommen Møystad i Hamar kommune nylig solgt. Forventede inntekter overstiger Landbruks- og matdepartementets gjeldende salgsfullmakt på 8 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke salgsfullmakten til 13 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Landbruks- og matdepartementet er ut over dette i ferd med å selge statens eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune. Det er inngått en opsjonsavtale med Backe Mallin Utvikling AS som vil innebære salgsinntekter for staten når endelig regulerings-

plan for området er vedtatt i løpet av 2010. I tillegg til usikkerhet omkring endelig pris, er det varslet to refusjonskrav fra Skedsmo kommune, som gjelder en rundkjøring og adkomstvei til det arealet som er under regulering. For å gjennomføre opsjonsavtalen, samt dekke refusjonskrav fra kommunen, foreslås det en særskilt salgsmakt for Kjeller. Det fremmes også forslag om fullmakt fra Stortinget til å benytte salgssinntekter til å dekke refusjonskrav som eventuelt skulle komme i løpet av året. Det vises til forslag til romertallsvedtak.

Innkjøp av Giesesalt

Forurensingen etter atomulykken i Tsjernobyl skaper fortsatt problemer for beitebruket i enkelte steder i Midt-Norge. For å motvirke dette benyttes stoffet Giesesalt som reduserer opptaket av radioaktivt cesium i dyr på beite. Mangel på Giesesalt i fôr kan føre til at slaktet ikke kan nyttes som mat. Stoffet kjøpes inn av norske myndigheter ved Statens landbruksforvaltning.

Giesesalt har vært godkjent av EU, men en ny forordning fastslår at stoffer godkjent etter gammelt direktiv må søkes revurdert etter nytt regelverk innen november 2010. Det er vesentlige kostnader knyttet til godkjenningprosessen. Siden stoffet er uten patentbeskyttelse ønsker søker en avtale som sikrer produsenten inndekning for kostnader til søknad om godkjenning. Eventuell godkjenning vil ha en varighet på ti år.

På denne bakgrunn foreslås det at Statens landbruksforvaltning gis fullmakt til å inngå avtale om kjøp av Giesesalt for en periode på inntil 6 år, jf. forslag til romertallsvedtak. Innkjøpet finansieres over kap. 1143, post 73. Utgiftene til innkjøp av Giesesalt er anslått til om lag 4 mill. kroner annet hvert år.

2.12 Samferdselsdepartementet

Kap. 1313 Luftfartstilsynet

Post 70 Driftsutgifter

Luftfartstilsynet skal fra 1. juli 2010 overta tilsynsmyndigheten for flygende personell i sivil luftfart fra Arbeidstilsynet. For å kompensere Luftfartstilsynet for de nye arbeidsoppgavene foreslår regjeringen å øke bevilgningen til Luftfartstilsynet i 2010 tilsvarende halvårsvirkningen av ett årsverk inklusiv sosiale kostnader og administrasjonskostnader. Bevilgningen til Arbeidstilsynet foreslås redusert tilsvarende, jf. omtale under Arbeidsdepartementet, kap. 640 Arbeidstilsynet, post 01 Driftsutgifter. Det

foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1313, post 01 Driftsutgifter, med 500 000 kroner.

Kap. 1320 Statens vegvesen

Post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m.

Vinteren 2009/2010 var preget av langvarige kuldeperioder, også i deler av landet som normalt har lite kulde. For å forhindre at dette medfører forverret tilstand på vegdekkene foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1320, post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., med 70 mill. kroner.

Post 29 Vederlag til OPS-prosjekter

Skatt Sør har revurdert beregningsmetoden for merverdiavgift i OPS-prosjektet E18 Grimstad – Kristiansand. Merverdigrunnlaget for anleggssperioden er endret, og merverdiavgiften er etterberegnet. Merverdiavgiften øker med om lag 59 mill. kroner. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1320, post 29 Vederlag til OPS-prosjekter, med 59 mill. kroner.

Post 30 Riksveginvesteringer

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1320, post 30 Riksveginvesteringer med i alt 130 mill. kroner.

E39 Kvivsvegen i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane

Framdriften for enkelte arbeider på dette prosjektet har blitt raskere enn det som opprinnelig var lagt til grunn. Dette fører til at prosjektet vil få større utbetalinger i 2010 enn tidligere forutsatt. For å sikre rasjonell anleggsdrift og trafikkåpning høsten 2012 som forutsatt, foreslås bevilgningen til prosjektet økt med 80 mill. kroner.

Planlegging

Nasjonal transportplan 2010-2019 legger opp til en vesentlig økning i rammene til riksveginvesteringer. Dette innebærer økt behov for planleggingsmidler. Videre har arbeidet med konseptvalgutredninger vist seg mer omfattende enn lagt til grunn. For å sette Statens vegvesen i stand til å kunne gjennomføre prosjektene i Nasjonal transportplan 2010-2019, foreslås det å øke bevilgningen til planlegging med 50 mill. kroner.

Post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene

Rentekompensasjonen for transporttiltak i fylkene beregnes tilsvarende rentekompensasjonsordningene for skole- og svømmeanlegg med basis i et serie lån i Husbanken med 20 års løpetid. På bakgrunn av nye renteanslag for 2010 foreslås det derfor at bevilgningen på kap. 1320, post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, reduseres med 3 mill. kroner, fra 28 mill. kroner til 25 mill. kroner.

Post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester

Selskap som har inngått miljøavtale med staten og meldt seg inn i NO_x-fondet før 1. juli 2008, er fritatt for NO_x-avgift. Samferdselsdepartementet har foretatt en nærmere gjennomgang av ferjedriftens behov for kompensasjon som gjelder NO_x-avgift. For den delen av ferjedriften som staten fortsatt har ansvaret for, og for ferjer i det nye fylkesvegnettet, viser gjennomgangen et lavere kompensasjonsbehov. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 1320, post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester, med 700 000 kroner og bevilgningen på kap. 572, post 60 Innbyggertilskudd, med 9,9 mill. kroner, jf. omtale under Kommunal- og regionaldepartementet.

Samferdselsdepartementet vil eventuelt komme tilbake til behovet for kompensasjon som gjelder NO_x-avgift også i forbindelse med budsjettet for 2011.

Endring av fullmaktsgrense

Samferdselsdepartementet har i 2010 fullmakt til å forplikte staten for framtidige budsjettår utover gitt bevilgning på kap. 1320 Statens vegvesen, post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester, slik at samlet ramme for gamle og nye forpliktelser ikke overstiger 3 600 mill. kroner, og slik at forpliktelsene som forfaller hvert år ikke overstiger 450 mill. kroner.

I forbindelse med den særlig krevende situasjonen for verft og utstyrsleverandører foreslår regjeringen at fullmakten for den årlige rammen økes med 10 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Dette vil kunne sikre anskaffelse av fire gassdrevne ferjer for samband i Vestfjorden (Nordland).

CO₂-avgift på gass

I saldert budsjett 2010 er det bevilget 2,72 mill. kroner til kompensasjon for energiavgift på gass for riksvegferjer over kap. 1320, post 72 Kjøp av riks-

vegferjetjenester og 0,1 mill. kroner til kompensasjon for energiavgift på gass for fylkesvegferjer over fylkeskommunenes frie inntekter. Regjeringen foreslår i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010 å innføre en CO₂-avgift på gass med virkning fra 1. juli 2010, som innebærer at energiavgiften på gass ikke blir innført. Det tas også sikte på at gass til bruk i innenriks sjøfart, herunder i fylkes- og riksvegferjedriften, blir fritatt for avgiften. Fritaket for innenriks sjøfart er likevel avhengig av at ESA ikke har innvendinger. Dersom det ikke blir fritak for innenriks sjøfart, legges det opp til kompensasjon for CO₂-avgift på gass for fylkes- og riksvegferjer. Regjeringen vil komme tilbake til ev. bevilgningsmessige konsekvenser ifm. nysalderingen av statsbudsjettet for 2010.

Kap. 1330 Særskilte transporttiltak

Post 70 Kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen – Kirkenes

Bevilgningen på kap. 1330, post 70 Kjøp av persontransporttjenester på strekningen Bergen – Kirkenes, foreslås økt med 26,2 mill. kroner til kompensasjon for innbetaling til næringslivets NO_x-fond.

I St.prp. nr. 24 (2008-2009) *Om endringer i statsbudsjettet for 2008 mv. under Samferdselsdepartementet* ble det redegjort for forhandlingene med Hurtigruten ASA om en tilleggsavtale, jf. Innst. S. nr. 92 (2008-2009). Tilleggsavtalen omfatter bl.a. kompensasjon for innbetaling til næringslivets NO_x-fond og en generell kompensasjon.

Senest i sammenheng med behandlingen av Prop. 50 S/Innst. 74 S (2009-2010) ble det bevilget 5,9 mill. kroner som kompensasjon for innbetalinger fra Hurtigruten ASA til NO_x-fondet for første halvår 2009.

Kompensasjon for Hurtigruten ASAs innbetaling til NO_x-fondet skal i tråd med tilleggsavtalen utbetales etterskuddsvis pr. kvartal for 2010. Kompensasjonsbehovet for selskapets innbetaling til NO_x-fondet for andre halvår 2009 og de tre første kvartalene i 2010 er anslått til 19 mill. kroner.

Ved behandlingen av St.prp. nr. 67/Innst. S. nr. 355 (2008-2009) ble det bevilget 7,2 mill. kroner som kompensasjon for innbetaling til NO_x-fondet for andre halvår 2008. Ved en feil ble dette beløpet ikke utbetalt i 2009. Det foreslås at beløpet bevilges på nytt.

Tilleggsavtalen som ble inngått mellom Hurtigruten og staten for resten av den reviderte avtaleperioden, legger opp til en generell kompensasjon i tråd med føringene i St.prp. nr. 24/Innst. S. nr. 92 (2008-2009). En eventuell utbetaling av den gene-

relle kompensasjonen for 2009 kan først skje etter at regnskapet for det statlige kjøpet for dette året foreligger og er vurdert opp mot premissene. Dette arbeidet er ikke avsluttet. Dersom det er behov for det, vil regjeringen komme tilbake til saken i forbindelse med nysalderingen.

Post 75 Kompensasjon til distriktene for forskjeller i drivstoffpriser

For 2010 er det bevilget 20 mill. kroner til ordningen. Arbeidet med den nærmere praktiske utformingen av ordningen og behovet for avklaring av forholdet til statsstøtteregulverket gjør at ordningen ikke kan komme i gang før tidligst 1. oktober 2010. Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 1330, post 75 Kompensasjon til distriktene for forskjeller i drivstoffpriser, reduseres med 15 mill. kroner.

Kap. 1350 Jernbaneverket

Post 23 Drift og vedlikehold

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1350, post 23 Drift og vedlikehold med i alt 260 mill. kroner, jf. også omtale under kap. 1350, post 30 Investeringer i linjen. Bevilgningen skal disponeres til økt vedlikehold av jernbaneinfrastrukturen.

Forslaget til økt bevilgning til vedlikehold omfatter:

- 70 mill. kroner til forberedelser til ballastrensing (Bergens-, Dovre-, og Østfoldbanen)
- 50 mill. kroner til vedlikehold på Bergensbanen (sporfornying, ballastrensing og forebyggende vedlikehold)
- 50 mill. kroner til sporfornyelse på Dovrebanen
- 20 mill. kroner til fornyelse av kontaktledning på Dovrebanen
- 25 mill. kroner til ballastrensing på Østfoldbanen
- 15 mill. kroner til fornyelse av publikumsområder
- 10 mill. kroner til fornyelse av fiberkabel (publikumsinformasjon)
- 20 mill. kroner til fornyelse av bruer.

Driftssituasjonen på jernbanenettet har i vinter vært svært ustabil med uakseptabelt dårlig punktlighet og regularitet i togtrafikken. Den ustabile driftssituasjonen har medført store ulemper for togbrukerne, og svekket omdømme for jernbanen. Punktligheten i togtrafikken har vært jevnt fallende fra november 2009 til februar 2010. For persontogtrafikken har punktligheten falt fra et gjennomsnitt

i 2009 på 87 pst. til 76 pst. i februar 2010. For godstog falt punktligheten fra et gjennomsnitt i 2009 på om lag 80 pst. til om lag 55 pst. i februar 2010. Siden midten av mars har punktligheten for persontog vært mer stabil omkring 84-87 pst. Også punktligheten for godstog har blitt noe bedre i mars og april, enn det den var i februar.

En viktig årsak til de store driftsproblemene i vinter har sammenheng med snø og lange perioder med sterk kulde. Dette har avdekket et klart behov for forsert vedlikehold og fornyelse av jernbanenettet i forhold til de vedlikeholdsplaner som er lagt til grunn i Nasjonal transportplan 2010-2019.

Innenfor bevilgningen på kap. 1350, post 23 Drift og vedlikehold, vil Jernbaneverket videre øke avsetningen til forebyggende vedlikehold med om lag 150 mill. kroner fra det som framgår av omtalen i Samferdselsdepartementets Prop. 1 S (2009-2010). Dette gjennomføres ved å benytte ubrukte bevilgninger på posten som er overført fra 2009 til 2010 som ikke er bundet opp til konkrete formål, og ved å omdisponere midler fra andre drifts- og vedlikeholdsformål innenfor kap. 1350, post 23 Drift og vedlikehold. Dette gir rom for økt forebyggende vedlikehold på alle banestrekninger utenom Stor-Oslo og Ofofbanen.

Post 30 Investeringer i linjen

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1350, post 30 Investeringer i linjen, med 50 mill. kroner som følge av at prosjektet dobbeltspor Bergen st. – Fløen ikke kan gjennomføres i henhold opprinnelig til plan.

Etter forslag fra Jernbaneverket har Samferdselsdepartementet besluttet midlertidig å stanse investeringsprosjektet dobbeltspor Bergen st. – Fløen. I Prop. 1 S/Innst. 13 S (2009-2010) er prosjektet prioritert med 50 mill. kroner i 2010. Prosjektet stanses på grunn av Jernbaneverkets svært anstrengte ressursituasjon med mangel på signalkompetanse. Det er også betydelig usikkerhet knyttet til anskaffelse av nytt signal- og sikringsanlegg. De pågående arbeidene i prosjektet avsluttes på en slik måte at utførte arbeider kan nyttiggjøres når prosjektet startes opp igjen. Prosjektorganisasjonen på Bergen st. – Fløen overføres til planleggingen av Ulriken tunnel. Disse to prosjektene vurderes slått sammen med sikte på sammenhengende utbygging. Sammen med ubrukte bevilgninger som er overført fra 2009 til 2010, frigjøres om lag 70 mill. kroner i 2010 ved stans av arbeidene på Bergen st. – Fløen. Det legges opp til å disponere 20 mill. kroner av dette til forsert planlegging av Ulriken tunnel, og det foreslås å omdisponere 50 mill.

kroner fra post 30 Investeringer i linjen, til post 23 Drift og vedlikehold, til forsert vedlikehold av Bergensbanen, jf. omtale under post 23.

Post 31 Nytt dobbeltspor Oslo – Ski

Jernbaneverkets arbeid med planleggingen av Oslo – Ski har avdekket muligheter for å forsere både planlegging og grunnerverv i forhold til planforutsetningene i budsjettet for 2010. Forsert prosjektering og byggeplanlegging for ombyggingen av Ski stasjon gir økt trygghet for at hensettingssporene på Ski stasjon kan stå klare til iverksettingen av ny ruteplan i desember 2012. Forsvarsbygg ved Skifte Eiendom har lagt ut en tomt ved Ski stasjon for salg i 2010 som i stor grad er regulert til parkeringsareal. Deler av tomten er også aktuell som riggområde i forbindelse med selve utbyggingen av dobbeltsporet Oslo – Ski. Det er økonomisk fordelaktig at Jernbaneverket nå kan inngå forhandlinger om å overta denne tomten. Forsert planlegging av dobbeltsporet Oslo – Ski vil bidra til raskere traseavklaring, raskere avklaring av hastighetsstandard og forsering av detaljplanleggingen i 2010.

På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1350, post 31 Nytt dobbeltspor Oslo – Ski med 64 mill. kroner. Forslaget til økt bevilgning er fordelt med 29 mill. kroner til forsert planlegging og prosjektering av ombygging av Ski stasjon, 18 mill. kroner til grunnerverv ved Ski stasjon og 17 mill. kroner til forsert planlegging og prosjektering av nytt dobbeltspor Oslo – Ski.

Kap. 4350 Jernbaneverket

Post 01 Kjørevegsavgift – merinntektsfullmakt

Det foreslås en ny merinntektsfullmakt, slik at Jernbaneverkets merinntekter på kap. 4350, post 01 Kjørevegsavgift, kan nyttes under kap. 1350, post 23 Drift og vedlikehold og post 30 Investeringer i linjen, jf. forslag til romertallsvedtak. I dag er det en tilsvarende merinntektsfullmakt knyttet til kap. 4350, post 02 Salg av utstyr og tjenester mv. og post 06 Videresalg av elektrisitet til togdrift.

Godstog med aksellast over 25 tonn betaler kjørevegsavgift over kap. 4350, post 01. Trafikkbelastningen fra slike tunge godstog gir høy slitasje på infrastrukturen. Den foreslåtte merinntektsfullmakten gjør at Jernbaneverket kan bruke eventuelle merinntekter fra kjørevegsavgiften, som skyldes høyere trafikkbelastning enn forutsatt, til økt drift og vedlikehold, samt investeringer i infrastrukturen.

Kap. 5611 Aksjer i NSB AS

Post 85 Utbytte

I saldert budsjett 2010 er det budsjettert med et utbytte fra NSB AS på 145 mill. kroner. Endelig årsresultat for konsernet (etter skatt og minoritetsinteresser) i 2009 ble på 345 mill. kroner. Statens utbyttepolitikk overfor selskaper forvaltet av Samferdselsdepartementet tilsier en forventning om et utbytte på 50 pst. av resultatet, begrenset oppad til fri egenkapital. Regjeringen foreslår et utbytte fra NSB AS for regnskapsåret 2009 på 172 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 5611 Aksjer i NSB AS, post 85 Utbytte, med 27 mill. kroner.

Kap. 5623 Aksjer i Baneservice AS

Post 85 (Ny) Utbytte

I saldert budsjett 2010 er det ikke budsjettert med utbytte fra Baneservice AS. Endelig årsresultat for konsernet (etter skatt og minoritetsinteresser) i 2009 ble på 41,4 mill. kroner. Resultatforbedringen har i stor grad sammenheng med sluttoppgjør fra Statens Pensjonskasse i forbindelse med overgang til ny kollektiv pensjonsordning fra 1. januar 2009. Statens utbyttepolitikk overfor selskaper forvaltet av Samferdselsdepartementet tilsier en forventning om et utbytte på 50 pst. av resultatet, begrenset oppad til fri egenkapital. Regjeringen foreslår et utbytte fra Baneservice AS for regnskapsåret 2009 på 20,4 mill. kroner.

Det foreslås å bevilge 20,4 mill. kroner på kap. 5623 Utbytte fra Baneservice AS, post 85 Utbytte.

2.13 Miljøverndepartementet

Kap. 1400 Miljøverndepartementet

Post 71 Internasjonale organisasjoner

Bevilgningen skal dekke det årlige bidraget til konvensjoner og organisasjoner som Stortinget eller Regjeringen har vedtatt at Norge ved Miljøverndepartementet skal være medlem i. Kontingentene som Norge skal betale for Kyotoprotokollen og klimakonvensjonen i 2010 ble nylig økt.

Det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 1400 post 71 økes med 407 000 kroner.

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning

Post 30 Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder

En gjennomgang foretatt av Direktoratet for naturforvaltning viser at flere store tilsagn knyttet til båndlegging av friluftsområder gitt i perioden 2006-2008 vil komme til utbetaling i 2010. Dette er tidligere enn først antatt. For å dekke disse utbetalingene foreslås en økning av bevilgningen på kap. 1427 post 30 på 15 mill. kroner. Det foreslås en tilsvarende reduksjon i tilsagnsfullmakten for 2010 på 15 mill. kroner på kap. 1427 post 30, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 35 Statlige erverv, nytt skogvern

I løpet av de siste to til tre årene har framdriften i arbeidet med frivillig skogvern økt betydelig. Det foreligger derfor en rekke frivillig vern-områder som er klare for vernevedtak. I mars 2010 ble det vernet 13 frivillig vern-områder. Den resterende bevilgningen på 2010-budsjettet er i stor grad bundet opp til erstatninger for tidligere års vernevedtak i Trillemarka og til vern av grunn eid av Statskog SF. En økt bevilgning på 60 mill. kroner gir rom for at det inneværende år kan fattes vernevedtak for en rekke nye ferdigbehandlede frivillig-vern områder.

Det foreslås på denne bakgrunn en økt bevilgning på 60 mill. kroner til nytt frivillig skogvern på kap. 1427 post 35.

Kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet

Post 22 Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter

I statsbudsjettet for 2010 er det forutsatt salg av 35 000 klimakvoter gjennom statens ordning for frivillig kjøp av klimakvoter. I 2009, som var det første hele driftsåret for ordningen, ble det solgt 11 889 kvoter. En vesentlig del av omsetningen har gått til et fåtall bedriftskunder. Basert på fjorårets salg er anslaget for solgte kvoter i 2010 redusert fra 35 000 til 15 000 kvoter.

Den statlige ordningen for frivillig kvotekjøp skal drives etter selvkostprinsippet. Selvkostkalkylen for de to første driftsårene viser at ordningen hadde et underskudd på 152 750 kroner. Klima- og forurensningsdirektoratet vil tilpasse administrasjonskostnadene til et lavere omsetningsnivå, og sørge for at underskuddet fra oppstartsårene dekkes inn i løpet av tre år. For å begrense administrasjonskostnadene, vil driftskostnadene og kostnader

til videreutvikling av nettstedet holdes på et minimumsnivå. Markedsføringskostnadene skal også reduseres og det skal satses mer på promotering gjennom gratiskanaler.

Videre vil Klima- og forurensningsdirektoratet gjøre nødvendige justeringer av administrasjonspåslaget slik at selvkostprinsippet ivaretas, samt tilpasse påslaget til ressursbruken knyttet til ulike avtaler om salg av klimakvoter.

Bevilgningen under kap. 1441 post 22 foreslås redusert med 3,387 mill. kroner som følge av redusert anslag for salg av kvoter.

Kap. 4441 Klima- og forurensningsdirektoratet

Post 02 Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter

Posten foreslås redusert med 3,382 mill. kroner som følge av nedjusterte salgsprognoser, jf. omtale under kap. 1441 Klima- og forurensningsdirektoratet, post 22 Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter.

Kap. 1465 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 01 (Ny) Driftsutgifter

Ved behandlingen av St.meld. nr. 13 (2001-2002) *Fremtidig organisering av tinglysing i fast eiendom*, fattet Stortinget 12. juni 2002 vedtak om å be Regjeringen om å opprette et sentralt tinglygingsregister tilknyttet Statens kartverks hovedkontor i Ringerike kommune. Den daværende justiskomiteens flertall la til grunn at ansvaret for tinglysingen i sin helhet kunne overføres til Miljøverndepartementet når sentraliseringen av tinglysingen var slutført. Overføringen av tinglysingen fra domstolene til Statens kartverk ble slutført i oktober 2007.

Som følge av lov av 19. mai 2006 nr. 19 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova), er grunnlaget for St.meld. nr. 13 (2001-2002) vesentlig endret. Regjeringen nedsatte derfor høsten 2006 en arbeidsgruppe med deltakelse fra Justisdepartementet og Miljøverndepartementet til å utrede den framtidige organiseringen av tinglysingen i Norge.

På bakgrunn av anbefalingene i utredningen foreslås ansvaret for tinglysingen overført fra Justisdepartementet til Miljøverndepartementet med virkning fra 1. juli 2010. Overføringen innebærer at forskriftskompetansen etter tinglygingsloven og etter kapittel 6 i burettslagslova knyttet til registre-

ring av borettslagsboliger overføres til Miljøverndepartementet. Ansvaret for tinglysningsloven forblir i Justisdepartementet. Ansvaret for burettslagslova forblir i Kommunal- og regionaldepartementet.

Endringen medfører at gjeldende bevilgninger under kap. 462 Tinglysning og kap. 3462 Tinglysning i sin helhet foreslås overført fra Justisdepartementet til Miljøverndepartementet, med unntak av 0,25 mill. kroner på kap. 462 som foreslås overført til kap. 400 Justisdepartementet, post 01 Driftsutgifter til dekning av utgifter til en selskaps gjennomgang av Norsk Eiendomsinformasjon as.

Overført beløp på kap. 462 post 01 fra 2009 på 9,512 mill. kroner vil bli stilt til disposisjon for Miljøverndepartementet.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 182,521 mill. kroner under kap. 1465 post 01, mens bevilgningen under kap. 462, post 01 under Justisdepartementet reduseres tilsvarende. Det foreslås også en merinntektsfullmakt under posten, jf. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 4465 (Nytt) Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 01 (Ny) Gebyrinntekter tinglysning, borettslag

Som følge av at ansvaret for tinglysningsloven overføres fra Justisdepartementet til Miljøverndepartementet foreslås det å overføre 51,76 mill. kroner fra Justisdepartementet til Miljøverndepartementet. Det foreslås bevilget 51,76 mill. kroner under et nytt kap. 4465 Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur, post 01 Gebyrinntekter tinglysning, borettslag under Miljøverndepartementet.

Post 02 (Ny) Gebyrinntekter tinglysning, fast eiendom

Som følge av at ansvaret for tinglysningsloven overføres fra Justisdepartementet til Miljøverndepartementet foreslås det en overføring fra Justisdepartementet til Miljøverndepartementet på 928,8 mill. kroner. I tillegg anslås inntektene nå å bli 22 mill. kroner høyere enn i saldert budsjett. Det foreslås derfor en bevilgning på 950,8 mill. kroner under et nytt kap. 4465 Statens kartverk, arbeid med tinglysning og nasjonal geografisk infrastruktur, post 02 Gebyrinntekter tinglysning, fast eiendom under Miljøverndepartementet.

Kap. 1471 Norsk Polarinstittutt

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på kap. 1471 post 01 foreslås økt med til sammen 33,087 mill. kroner knyttet til økte oppdragsinntekter, husleiekompensasjon og klassifisering av forskningsfartøyet Lance.

Økte oppdragsinntekter

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1471 post 01 med 28,475 mill. kroner mot tilsvarende økte inntekter under kap. 4471 post 03 Inntekter fra diverse tjenesteyting. Inntektene på 28,475 kroner går til å dekke utgifter Norsk Polarinstittutt har til å utføre oppdrag for Norges Forskningsråd og andre aktører.

Husleiekompensasjon

I statsbudsjettet for 2010 ble det gitt kompensasjon til leietakerne for husleieøkning knyttet til visse byggrelaterte tiltak i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008-2009). Dette ble ikke innarbeidet i Miljøverndepartementets budsjetttramme i statsbudsjettet for 2010, og det fremmes derfor forslag om en husleiekompensasjon på 112 000 kroner på kap. 1471 post 01.

Klassifisering av Lance

Forskningsfartøyet Lance er Norges eneste isgående forskningsfartøy. Fartøyet har vært brukt av Norsk Polarinstittutt som forsknings- og ekspedisjonsfartøy siden 1980, først og fremst i Arktis, men tidvis også i Antarktis. Fartøyet er viktig for gjennomføring av flere av de største forskningsprogrammene ved instituttet, ikke minst innen klimaforskning. Lance ble sjøsatt i 1978, og fartøyet må på grunn av alder gjennomgå en 30-års klassifisering innen utgangen av 2010 for å beholde nødvendige sertifikater. Dette innebærer dokksetting og en omfattende gjennomgang av fartøyet tekniske tilstand. Det er satt av 2,5 mill. kroner innenfor den ordinære driftsbevilgningen til denne klassifiseringen. Tilstanden på fartøyet er verre enn først antatt, og prisen på klassifiseringen blir høyere enn forventet. Totalt vil klassifiseringen koste 7 mill. kroner. Det foreslås derfor en tilleggsbevilgning for å dekke merkostnaden.

Bevilgningen på kap. 1471 post 01 foreslås derfor økt med 4,5 mill. kroner til klassifisering av Lance.

Kap. 4471 Norsk polarinstitutt

Post 03 Inntekter fra diverse tjenesteyting

Inntektene under Norsk Polarinstitutt har økt betraktelig på grunn av økte bidrag til Norsk Polarinstitutt forskning fra Forskningsrådet, EU og andre samarbeidspartnere, i hovedsak som følge av det internasjonale polaråret. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 28,475 mill. kroner. Det foreslås også tilsvarende økte utgifter, jf. omtale under kap. 1471 post 01.

Kap. 1474 Senter for klima og miljø

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under postene 50 og 70

I statsbudsjettet for 2010 er det bevilget 17 mill. kroner under kap. 1474 post 01 til etablering av et nytt senter for klima og miljø i Tromsø. Det foreslås nå en ny fordeling av midlene, hvor 5 mill. kroner bevilges på en 50-post og 9,8 mill. kroner bevilges på en 70-post, mens 2,2 mill. kroner beholdes på 01-posten.

Organiseringen begynner nå å ta form, men det er fremdeles usikkert hvor stor andel som vil gå til henholdsvis statlige og private mottakere. Det foreslås derfor å tilføye stikkord på post 01 og de nye postene 50 og 70. Kap. 1474 post 01 foreslås tilføyd «*kan nyttes under postene 50 og 70*». Kap. 1474 ny post 50 foreslås tilføyd stikkordene «*kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 70*». Kap. 1474 ny post 70 foreslås tilføyd «*kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 50*».

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen under kap. 1474 med 14,8 mill. kroner mot nye bevilgninger under kap. 1474 (ny) post 50 og (ny) post 70.

Post 50 (Ny) Tilskudd til statlige mottakere, kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 70

Det foreslås en bevilgning på 5 mill. kroner på en ny post 50 under kap. 1474, jf. omtale under kap. 1474 post 01.

Post 70 (Ny) Tilskudd til private mottakere, kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 50

Det foreslås en bevilgning på 9,8 mill. kroner på en ny post 70 under kap. 1474, jf. omtale under kap. 1474 post 01.

Oppfølging av anmodningsvedtak

I forbindelse med behandlingen av stortingsproposisjon nr. 1 (2008-2009) vedtok Stortinget 8. desember 2008 følgende anmodningsvedtak nr. 120:

«Stortinget ber Regjeringen på bakgrunn av erfaringene fra Gulen orientere Stortinget om gjennomgangen av kontroll og tilsyn med inn og utskipping av farlige stoffer og avfall i norske havner.»

Statens forurensningstilsyn (nåværende Klima- og forurensningsdirektoratet), Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Toll- og avgiftsdirektoratet har utviklet et nytt opplegg for kontroll med import og eksport av farlig avfall med tank- og bulkskip. Dette er nærmere beskrevet i rapporten «*Ulovlig eksport og import av farlig avfall med tank- og bulkskip. Opplegg for en mer effektiv kontroll*» TA-2554/2009. Arbeidet ble startet opp med bakgrunn i erfaringer fra eksplosjonsulykken ved Vest Tank i Gulen kommune i 2007.

Det er utviklet et system for å sile ut de mest aktuelle skipsanløpene som det skal gjennomføres stikkprøvekontroll av. Arbeidet med konkretisering og operasjonalisering er startet opp. Opplegget skal testes ut, videreutvikles og følges opp av de involverte myndighetene. Mer effektiv kontroll med import og eksport av farlig avfall med tank- og bulkskip vil være et viktig element i arbeidet med å sikre at regelverket for import og eksport av farlig avfall etterleveres. Klima- og forurensningsdirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet har også etablert et kontrollsamarbeid rettet mot eksport av farlig avfall i containere.

Grundig oppfølging av mottaksanleggene for farlig avfall vil fortsatt være høyt prioritert. Klima- og forurensningsdirektoratet har de siste årene intensivert kontrollen med farlig avfall og denne innsatsen vil fortsette. Kontroll med skipslaster vil bli et viktig tilleggsverktøy i arbeidet med å forebygge og avdekke ulovligheter.

Andre saker

Oppfølging av Klimakur

Regjeringen har tidligere varslet at den midtveis i den første Kyotoperioden (2010) ville legge fram en vurdering av klimapolitikken og behov for endrede virkemidler for Stortinget. Regjeringen har bestemt at stortingsmeldingen om klimapolitikken og behov for endrede virkemidler skal legges fram for Stortinget høsten 2011. Klimakur 2020 er et viktig grunnlag for stortingsmeldingen. Kostnadsanslage-

ne for Klimakur vil bli vurdert i Nasjonalbudsjettet 2011.

Overdragelse av Hjerkinnhus til Dovre kommune/ Norsk Villreinsenter

Miljøverndepartementet overtok i 2007 både bygninger og festekontrakter for Hjerkinnhus fra Forsvarsdepartementet/Forsvarsbygg. Overdragelsen skjedde som forvaltningsoverføring. Formålet med overdragelsen var å legge til rette for driften av Norsk Villreinsenter Nord.

Saken ble fremmet i St.prp. nr. 69 (2006 – 2007), der det heter:

«I forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2006 og statsbudsjettet for 2007 har Stortinget lagt til rette for etablering av Norsk Villreinsenter. Som oppfølging av disse vedtakene har Direktoratet for naturforvaltning etablert Stiftelsen Norsk Villreinsenter med to avdelinger: Villreinsenter Sør (lokalisert til Skinnarbu i Tinn kommune) og Villreinsenter Nord med Hjerkinnhus i Dovre kommune som den mest aktuelle lokalisering.

Hjerkinnhus eies av Forsvarsbygg. Som ledd i avviklingen av skytefeltet skal anlegget avhendes til takst (9,5 mill. kroner). Statlige interessenter har forkjøpsrett. Regjeringen mener at Hjerkinnhus bør sikres som lokaliseringssted for Norsk Villreinsenter Nord.

Det vil imidlertid være mest hensiktsmessig at lokale myndigheter kan overta eiendommen og anlegget i samarbeid med Norsk Villreinsenter. Miljøverndepartementet vil ta opp forhandlinger med lokale myndigheter om dette.

Det fremmes forslag om en bevilgning på 9,5 mill. kroner til overtakelse av anlegget.»

Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. S. nr. 230 (2006-2007), og bevilget 9,5 mill. kroner til overtakelsen.

Både under forberedelsen av denne saken og i etterkant av overtagelsen, har det vært ført forhandlinger med Dovre kommune. Det foreliggende forslaget innebærer at kommunen overtar hele anlegget, og deretter selger den ene delen til private mot at inntektene tilføres villreinsenteret. Etter at flere tilbydere meldte seg har Dovre kommune inngått kjøpekontrakt med et selskap for en pris på 1,8 mill. kroner. Kjøpekontrakten trer i kraft når kommunen formelt har overtatt anlegget.

På denne bakgrunn foreslås det at anlegget overføres samlet til Dovre kommune, og at Dovre kommune, etter at salget av den ene delen er gjennomført, overfører kjøpesummen direkte til Norsk villreinsenter, jf. forslag til romertallsvedtak.

2.14 Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet

Kap. 1 H.M. Kongen og H.M. Dronningen

Post 51 (Ny) Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff

Ved behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008-2009) *Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid* ble det bevilget 12,6 mill. kroner til rehabilitering av fasaden på hovedhuset på Skaugum. Under gjennomføringen er det avdekket skjulte konstruksjoner i grunnen og feil arealberegning av fasaden. Dette har medført behov for økt bevilgning for å ferdigstille prosjektet.

Det foreslås på denne bakgrunn å bevilge 1,5 mill. kroner på posten.

Kap. 1500 Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet

Post 01 Driftsutgifter

Som følge av endringene i departementsstrukturen fra 1. januar 2010, ble det i Prop. 1 S Tillegg 3 (2009-2010) *Endring av Prop. 1 S om statsbudsjettet for 2010 (Saldering mv.)* fremmet forslag om en del budsjettmessige justeringer. Disse justeringene tok ikke høyde for alle endringene, herunder bl.a. husleie. Det ble derfor varslet at det ville bli foreslått ytterligere budsjettjusteringer i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2010.

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1500, post 01 med 433 000 kroner mot tilsvarende økte utgifter på kap. 600 Arbeidsdepartementet, post 01 Driftsutgifter blant annet knyttet til lønnsutgifter.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sikringsprosjektet i regjeringskvartalet er blitt dyrere enn forventet, bl.a. som følge av at reguleringen av Grubbegata har blitt mer omfattende enn først antatt.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 45 mill. kroner.

Kap. 1510 Fylkesmannsembetene

Post 01 Driftsutgifter

Ved Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) *Om lov om planlegging og byggesaksbehandling* ble det vedtatt en hjemmel for å innføre en frist for klageinstansens behandling av klager i bygningssaker, og det er antydnet en saksbehandlings-

frist på tre måneder. Selve fristlengden skal fastsettes i forskrift. Før det kan innføres en slik frist, bør Fylkesmannen tilføres ressurser for å bygge ned restanser i behandlingen av klager i bygningssaker.

Som et engangstiltak foreslås det å øke bevilgningen på posten med 5,5 mill. kroner.

Kap. 1520 Departementenes servicesenter

Post 22 Fellesutgifter regjeringskvartalet

Som følge av Regjeringens ønske om å skape dialog og få gode innspill via Internett, ble bloggen *Samarbeid for arbeid* lansert 15. februar 2010. Lanseringen medfører økte utgifter til teknisk spesifisering, utvikling av funksjonalitet, opplæring og dokumentasjon, testing og øvrig drift.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 1,6 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

I 2008 ble det besluttet å investere i et nytt sikringsanlegg i regjeringskvartalet med en total kostnadsramme på 26,5 mill. kroner. Det ble lagt opp til at investeringen skulle fordeles over tre år med 9 mill. kroner i 2008, 9 mill. kroner i 2009 og 8,5 mill. kroner i 2010.

Prosjektet har vist seg å bli 5,9 mill. kroner dyrere enn forutsatt. Merkostnadene skyldes nødvendig infrastruktur (1,3 mill. kroner), nødvendige tiltak underveis i prosjektet, blant annet utgifter til nettverk og nettverksløsning (2,6 mill. kroner), samt utbedring av dagens nødstrømsløsning (2 mill. kroner). Merutgiftene utgjør 4,7 mill. kroner i 2010 og 1,2 mill. kroner i 2013.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 4,7 mill. kroner.

Kap. 1550 Konkurransetilsynet

Post 23 Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) opplever stadig økende saksmengde. I tillegg er saksmengden blitt vesentlig mer kompleks etter at nemnda fikk myndighet til å ilegge gebyr for ulovlige direkteanskaffelser i 2007. Kort saksbehandlingstid er viktig for at KOFA skal oppleves som et reelt alternativ til domstolene. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner. Midlene skal bidra til at gjennomsnittlig saksbehandlingstid i KOFA skal utgjøre 3 og 4 (gebyrsaker) måneder.

Kap. 1560 Direktoratet for forvaltning og IKT

Post 23 Elektronisk ID, kan overføres

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har ansvar for å etablere og drifte en felles infrastruktur for eID i offentlig sektor. Hensikten er å sikre at innbyggerne kan logge seg på offentlige tjenester med samme elektroniske identitet uavhengig av hvor tjenestene kommer fra. Under gjennomføringen av eID-programmet har bruken av *MinID* og *ID-porten* økt langt raskere enn forventet, og blitt mer enn doblet på ett år. Den raske veksten har således ført til at driftskostnadene kommer tidligere enn forventet, og Difi må forsere oppgraderingen av forvaltningsmiljøene for løsningen.

Følgende forhold innebærer økte utgifter:

- Økt bemanningsbehov grunnet mange henvendelser om brukerstøtte medfører økt bevilgningsbehov i 2010. Tilfanget av tjenesteeiere og tjenester i ID-porten har økt raskere enn forventet. For å holde svartider til brukerstøtte på et akseptabelt nivå, har Difi måttet øke kapasiteten vesentlig, både ved lengre åpningstid og flere personer. Difi vil trenge minimum sju nye årsverk til brukerstøtte og informasjonshåndtering. I tillegg må det også leies inn personell fra vikarbyråer og tilkallingshjelp i perioder med mange henvendelser.
- Volumøkning fører til at det må sendes ut flere pinkodebrev og SMS-meldinger i MinID. Kostnadene øker med om lag 3 mill. kroner sammenlignet med forutsetningene i saldert budsjett.
- Difis underleverandører må skalere opp maskinvare (flere datamaskiner grunnet større volum), programvare (sikkerhetslogging, økonomioppfølging med mer) og personell (flere som overvåker og yter service) som en konsekvens av lenger oppetid og økt volum.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 13 mill. kroner.

Kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Universitetet i Oslo, Domus Media sentrumsbygg

Fase 1 av rehabiliteringen av sentrumsbygningene ved Universitetet i Oslo omfatter Aulaen, Midtfløy og Vestfløy, samt refundamentering av Domus Bibliotheca, Professorboligen og Gymnastikk-bygning

gen. Kostnadsrammen er på 534,5 mill. kroner per 1. juli 2010. Prosjektet startet opp i 2008. Det er lagt til grunn at innvendige arbeider i Aulaen skal være ferdig restaurert til Universitetets 200-års jubileum i 2011, og at de resterende arbeidene skal være ferdige i slutten av 2012. Det er bevilget 138 mill. kroner til prosjektet i 2010.

Forskjøvet oppstart av arbeider knyttet til Vestfløyen medfører forskyvning av utbetalinger fra 2010 til 2011.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen til prosjektet med 17 mill. kroner.

Universitetet i Oslo, Institutt for informatikk II (IFI 2)

Prosjektet nytt bygg for Informatikk II ved Universitetet i Oslo ble startet opp i 2006. Kostnadsrammen er på 1 372,1 mill. kroner per 1. juli 2010. Det ble lagt til grunn at det nye bygget skal tas i bruk til semesterstart i 2010. Fordi det har oppstått feil i arbeidene med gulvbelegget i fjerde etasje i sør- og midtfløyen, må åpningen utsettes til første semester 2011. Det er ventet at prosjektet holder seg innenfor styringsrammen, men forsinkelsen gjør at sluttutbetalingen blir forskjøvet fra 2010 til 2011. Det er bevilget 285 mill. kroner til prosjektet i 2010.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen til prosjektet med 25 mill. kroner.

Halden fengsel

Halden fengsel ble åpnet 8. april 2010. Prosjektet har en forventet sluttkostnad på om lag 1 350 mill. kroner. Dette er 200 mill. kroner lavere enn kostnadsrammen og nær 60 mill. kroner lavere enn styringsrammen. Til sluttoppgjør er det bevilget 150 mill. kroner i 2010.

Som følge av lavere sluttoppgjør enn forventet, foreslås det å redusere bevilgningen til prosjektet med 50,378 mill. kroner.

Universitetet i Bergen, Institutt for biologiske basalfag

Prosjektet ble gitt sluttbevilgning i 2003 med en kostnadsramme på 996,9 mill. kroner (prisenivå per juli 2003), jf. St.prp. nr. 1 (2002 – 2003) *Arbeids- og administrasjonsdepartementet*. Av en usikkerhetsavsetning på 42,3 mill. kroner er det 0,2 mill. kroner igjen. Bygget ble overtatt av Universitetet i Bergen i 2003, og i perioden etter overtakelse har Statsbygg fulgt opp reklamasjonsarbeider. Gjenstående reklamasjonsarbeider er knyttet til mangler ved sprinkel- og ventilasjonsanlegget, samt vannlekkasjer.

Statsbygg og Universitetet i Bergen er kommet til enighet om fordeling av kostnadene for disse arbeidene. Universitetet i Bergen skal finansiere utbedring av sprinkel- og ventilasjonsanlegget over eget budsjett, mens kostnadene på om lag 5 mill. kroner forbundet med lekkasjer foreslås dekket av Statsbygg.

Det legges opp til å benytte 5 mill. kroner til prosjektet innenfor gjeldende bevilgning på posten.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 92,378 mill. kroner.

Post 36 Kunstnerisk utsmykking

Stortinget har vedtatt en kostnadsramme for patologibyggget i Pilestredet Park ved Høgskolen i Oslo på 705 mill. kroner (prisenivå per juli 2009), jf. Prop. 49 S (2009–2010) *Om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet*. Kostnader til kunstnerisk utsmykning ble imidlertid utelatt ved fastsettelsen av kostnadsrammen. I henhold til kongelig resolusjon av 02.09.1997 *Ordningen for utsmykking av statlige bygg* skal det bevilges midler til kunstnerisk utsmykning av statlige finansierte bygninger.

Det forslås å øke bevilgningen på posten med 5,3 mill. kroner til kunstnerisk utsmykking av patologibyggget ved Høgskolen i Oslo.

Kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Det er avdekket betydelige skader på taket på Det kongelige slott som fører til lekkasjer, samt at det er et vesentlig varmetap på grunn av mangelfull isolasjon. I samarbeid med Riksantikvaren og Det kongelige hoff har Statsbygg utarbeidet et forprosjekt for rehabilitering av taket. Det er behov for 3 mill. kroner i 2010 for å kunne starte opp detaljprosjektering.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 3 mill. kroner.

Kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet

Post 70 (Ny) Erstatninger og oppgjør, kan overføres

Enkelte av salgene på Fornebu er gjennomført med klausul om etteroppgjør. Midler til etteroppgjør ble siste gang bevilget i 2006. Deler av etteroppgjørene

har imidlertid trukket ut i tid. Det gjenstår nå et oppgjør på 520 000 kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn å bevilge 520 000 kroner på posten.

Kap. 1590 Kirkelig administrasjon

Post 01 Driftsutgifter

De politiske partiene på Stortinget inngikk 10. april 2008 en avtale om hvordan forholdet mellom staten og Den norske kirke skal reguleres rettslig i fremtiden, jf. St.meld. nr. 17 (2007-2008) *Staten og Den norske kirke*. Avtalen innebærer blant annet at det skal gjennomføres en demokratireform i Den norske kirke med utprøving av nye regler for de kirkelige valgene i 2009 og 2011. Kirkevalgene i 2009 (valg til menighetsråd og bispedømmeråd) ble lagt til samme tid som stortingsvalget i 2009, og stemmestedene ved valgene ble lokalisert nær hverandre. Formålet var å legge til rette for økt valgdelaktelse. Deltakelsen ved valget til menighetsråd i 2009 var på vel 13 pst. Det er en betydelig økning i forhold til tidligere valg. Valgdeltakelsen til bispedømmerådvalget var på 10 pst.

Til gjennomføring av kirkevalgene i 2009 ble det bevilget 68 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 39 (2008-2009) *Om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Kultur- og kirke departementet (demokratireformen i Den norske kirke)*.

Kirkevalgene i 2011 vil bli avholdt samtidig med kommune- og fylkestingsvalget. Kirkerådet er ansvarlig for å tilrettelegge den praktiske gjennomføringen av kirkevalgene, slik som ved valgene i 2009. Med bakgrunn i erfaringene fra kirkevalgene i 2009, har Kirkerådet framholdt at det er nødvendig å påbegynne forberedelsene av valgene i 2011 i løpet av høsten 2010. Aktivitetene i 2010 vil blant annet bestå i å forberede kommunikasjons- og informasjonsopplegget for valgene, påbegynne arbeidet med valgmateriell, valghåndbok og opplæring av medarbeidere, samt forbedre tekniske systemløsninger, for eksempel valgmodulen i det kirkelige medlemsregisteret.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 6 mill. kroner.

Kap. 2445 Statsbygg

Post 24 Driftsresultat

Fengselseiendommene ble innlemmet i husleieordningen til Statsbygg i 2009. Det er et stort vedlikeholdsetterlep på fengslene som er bygget opp over mange år. Det er behov for å øke bevilgningen til ekstraordinært vedlikehold på fengselseiendomme-

ne i 2010. Midlene vil blant annet bli benyttet til å gjennomføre brannanalyser, branntiltak og vedlikehold på prioriterte fengsler. Oslo fengsel, Åna fengsel og Ullersmo fengsel er blant de fengslene som vil bli prioritert.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 20 mill. kroner. Forslaget innebærer at driftsresultatkravet til Statsbygg reduseres fra -548,456 mill. kroner til -528,456 mill. kroner.

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Innenfor bevilgningen på posten er det avsatt 25 mill. kroner til å gjennomføre arkitektkonkurransen for nytt Nasjonalmuseum for kunst, arkitektur og design og fullføre denne prosessen fram til forhandlinger med arkitekt er avsluttet. Dette er den første fasen i prosjekteringen, og den videre framdriften vil være avhengig av hvilket konsept som blir valgt.

Det legges opp til å benytte ytterligere 15 mill. kroner til prosjektet for å starte arbeidet med forprosjektering av vinnerutkastet. Økningen kan dekkes innenfor gjeldende bevilgning på posten.

Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Gulating lagsmannsrett

Nybygg for Gulating lagsmannsrett ble startet opp sommeren 2009. Kostnadsrammen er 432,6 mill. kroner per 1. juli 2010. For 2010 er det bevilget 145 mill. kroner til prosjektet. Prosjektet har mottatt gunstigere tilbud på de store bygningsentreprisene og tekniske entrepriser enn forventet. I tråd med tidligere planer forventes bygget ferdigstilt sommeren 2011 med en sluttkostnad på om lag 375 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen til prosjektet med 50 mill. kroner.

Høgskolen i Oslo, Patologibyggget i Pilestredet park

Det gamle patologibyggget i Pilestredet Park skal rehabiliteres for å gi nye lokaler til sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Oslo. Kostnadsrammen er på 720,7 mill. kroner i prisnivå per juli 2010. Prosjektet ble startet opp i 2009 og fikk tilleggsbevilgning i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008-2009) *Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid*. Det er avsatt 80 mill. kroner til prosjektet i 2010. Forsert fremdrift i prosjektet har medført et høyere bevilgningsbehov i 2010 enn

først planlagt. Prosjektet er forventet ferdigstilt til skolestart august 2012.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen til prosjektet med 20 mill. kroner.

Høgskolen i Vestfold

Høgskolen i Vestfold skal samles på Bakkenteigen i Horten kommune. Byggestart for prosjektet var i mars 2008, og forventet ferdigstillelse er april 2010. Forventet sluttkostnad er 670 mill. kroner. Dette er om lag 130 mill. kroner lavere enn kostnadsrammen og om lag 45 mill. kroner lavere enn styringsrammen. Det er avsatt 175 mill. kroner til prosjektet i 2010.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen til prosjektet med 48,6 mill. kroner.

Samisk vitenskapsbygg

Samisk vitenskapsbygg ble ferdig til skolestart høsten 2009. Det er i 2010 satt av 19,8 mill. kroner til sluttoppgjør. Sluttoppgjørene på de fleste entreprisene er nå avklart, og disse er lavere enn tidligere forventet. Forventet sluttkostnad er 390 mill. kroner. Dette er 52 mill. kroner lavere enn kostnadsrammen og 18,5 mill. kroner lavere enn styringsrammen.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen til prosjektet med 10,5 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 89,1 mill. kroner.

Post 34 Videreføring av kurantprosjekter, kan overføres

I saldert budsjett 2010 er det bevilget 787,5 mill. kroner til videreføring av igangsatte kurantprosjekter. Faseforskyvninger og utsettelse på noen prosjekter fører til lavere utgifter enn budsjettet. For eksempel er Bergen akuttsenter for barn stanset og UiO Domus Medica forsinket i forhold til tidligere planlagt fremdrift.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 310 mill. kroner.

2.15 Finansdepartementet

Kap. 20 Statsministerens kontor

Post 01 Driftsutgifter

På grunn av økt arbeidsbelastning er det behov for å øke bemanningen på Statsministerens kontor med én stilling i den administrative staben. Det er også nødvendig å foreta visse bygningsmessige endringer.

Ut fra dette foreslås bevilgningen på kap. 20 Statsministerens kontor, post 01 Driftsutgifter, økt med 1,0 mill. kroner.

Kap. 21 Statsrådet

Post 01 Driftsutgifter

Driftsutgiftene knyttet til statsministerboligen har hittil vært dekket over kap. 21 Statsrådet. Regjeringen tar sikte på at Utenriksdepartementet overtar budsjettansvaret fra 1. juli 2010. På kap. 21 Statsrådet, post 01 Driftsutgifter, foreslås bevilgningen derfor redusert med 7,625 mill. kroner, tilsvarende halvårsvirkningen av ansvarsoverføringen. Bevilgningen på kap. 103 Regjeringens fellesbevilgning for representasjon, post 01 Driftsutgifter, under Utenriksdepartementet foreslås økt med samme beløp.

Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

Post 01 Driftsutgifter

Toll- og avgiftsdirektoratet og Politidirektoratet ved Politiets data- og materieltjeneste har revidert en avtale om anskaffelse av uniformer til toll- og avgiftsetaten. Avtalerevisjonen innebærer bl.a. at en tidligere rammeoverføring av 430 000 kroner fra Toll- og avgiftsdirektoratet til Politidirektoratet reverseres.

Bevilgningen på kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Driftsutgifter, foreslås økt med 430 000 kroner. En tilsvarende reduksjon på kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 01 Driftsutgifter, er omtalt under Justis- og politidepartementet.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

TVINN-systemet – TollVesenetns Informasjonssystem med Næringslivet – benyttes til tolldeklarasjoner og til fastsetting og innkreving av toll og avgifter. Prosjektet Nye TVINN har som mål å utvikle

forenklede og differensierte løsninger for næringslivet med bl.a. autorisasjonsordninger som gir forenklede prosedyrer for transport og kontroll. I statsbudsjettet for 2010 er det avsatt 17,5 mill. kroner til prosjektet. I Prop. 1 S (2009-2010) opplyste Finansdepartementet at en skulle komme tilbake til Stortinget med revidert prosjektplan og kostnadsramme for prosjektet i løpet av 2010.

Arbeidet med et justert vareførselsregime er komplekst. Det har vist seg nødvendig å stanse prosjektet i sin nåværende form i påvente av en grundigere gjennomgang av inn- og utførselsprosedurene, tilhørende regelverk og konseptvalg for IT-løsninger. Arbeidet med utvikling av prosedyrer og regelverk vil likevel videreføres, og det skal også gjennomføres enkelte endringer i dagens TVINN.

Prosjektkostnadene for 2010 anslås til om lag 25 mill. kroner. Kostnadene kan dekkes innenfor ubrukte bevilgninger overført fra 2009. Det er derfor ikke behov for avsetningen i 2010-budsjettet. Det foreslås etter dette at bevilgningen på kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, reduseres med 17,5 mill. kroner.

Kap. 1618 Skatteetaten

Post 01 Driftsutgifter

Oppgaveoverføring fra skatteetaten til Statens innkrevingsentral

Skatteetaten har hatt ansvar for innkreving av en rekke mindre krav (småavgifter) på vegne av andre statlige enheter. Fra 1. januar 2010 har Statens innkrevingsentral overtatt denne oppgaven. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 1618 Skatteetaten, post 01 Driftsutgifter, med 0,5 mill. kroner, mot tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01 Driftsutgifter.

Økte utgifter til oppgaver som skatteetaten utfører for andre

Skatteetaten utfører i økende omfang oppgaver for andre offentlige etater. Etatens utgifter til disse oppgavene blir fakturert bestiller. Refusjonen føres på kap. 4618 Skatteetaten, post 02 Andre inntekter. Ved Stortingets budsjettbehandling for 2010 ble det gitt fullmakt til å overskride kap. 1618, post 01, tilsvarende merinntekter på kap. 4618, post 02. I saldert budsjett 2010 er det bevilget 30,0 mill. kroner på kap. 1618, post 01. Ut fra oppgaveøkningen de seneste årene og på grunnlag av regnskapstallene for 2008 og 2009, anslås inntektene i 2010 nå til om

lag 70 mill. kroner. Dette innebærer at det er behov for å øke bevilgningene på kap. 1618, post 01 og kap. 4618, post 02 med 40 mill. kroner.

Ut fra ovenstående foreslås det at bevilgningen på kap. 1618 Skatteetaten, post 01 Driftsutgifter økes med til sammen 39,5 mill. kroner.

Kap. 4618 Skatteetaten

Post 02 Andre inntekter

Det vises til forslag under kap. 1618 Skatteetaten vedrørende økte utgifter til oppgaver som skatteetaten utfører for andre. Bevilgningen på kap. 4618 Skatteetaten, post 02 Andre inntekter, foreslås økt med 40,0 mill. kroner.

Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift

Post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, overslagsbevilgning

Statistikk til og med mars 2010 for utbetalt kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner viser en nedgang sammenliknet med tilsvarende periode året før. I tillegg viser tall fra statsregnskapet for 2009 lavere utbetalinger til kompensasjon for merverdiavgift i 2009 enn forventet da de opprinnelige anslagene for 2010 ble utarbeidet. Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift, post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, reduseres med 200,0 mill. kroner.

Post 72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter, overslagsbevilgning

På grunnlag av regnskapstall og anslått betalingsutvikling ut året, foreslås det at bevilgningen på kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift, post 72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter reduseres med 30,0 mill. kroner.

Kap. 1634 Statens innkrevingsentral

Post 01 Driftsutgifter

Oppgaveoverføring fra skatteetaten til Statens innkrevingsentral

Bevilgningen på kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01 Driftsutgifter, foreslås økt med 0,5 mill. kroner ved en omdisponering fra kap. 1618 Skatteetaten, jf. omtale foran.

Overføring fra Justis- og politidepartementet, Politidirektoratet, til Statens innkrevingsentral

Statens innkrevingsentral skal utføre enkelte permanente oppgaver på regnskaps- og faktureringsområdet for Politidirektoratet. Disse oppgavene vil i 2010 kreve om lag 6,5 årsverk i Statens innkrevingsentral. Til dekning av merutgiftene foreslås det en omdisponering av 3,646 mill. kroner fra kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 01 Driftsutgifter, til kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01 Driftsutgifter. Forslaget er også omtalt under Justis- og politidepartementet.

Samlet foreslås det at bevilgningen på kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01 Driftsutgifter, økes med 4,146 mill. kroner.

Kap. 1638 Kjøp av klimakvoter

Post 21 Kvotekjøp, generell ordning, kan overføres

Finansdepartementet har i 2010 inngått mange nye avtaler om levering av klimakvoter. Ved utgangen av mars 2010 har departementet avtaler om leveranser fra 67 prosjekter og 3 fond med et samlet kontraktsvolum på 21,8 mill. kvoter for Kyoto-perioden 2008-2012. To avtaler er avsluttet uten at det vil bli levert kvoter fra disse prosjektene. Samlet volum i de resterende avtalene er 20,6 mill. kvoter generert i perioden 2008-2012 og 1,5 mill. kvoter generert etter 2012. 1,3 mill. kvoter er allerede levert statens konto i kvoteregisteret, opp fra 0,75 mill. kvoter per 31. desember 2009. I statsregnskapet for 2009, jf. Meld. St. 3 (2009-2010) *Statsrekneskapen 2009*, er verdien av kvotebeholdningen ved utløpet av 2009 anslått til 85,9 mill. kroner, inkludert merverdiavgift.

Hittil har Finansdepartementet i hovedsak inngått avtaler om kvoter fra prosjekter som er i en relativt tidlig fase. Det er derfor usikkert hvor mange kvoter som faktisk vil bli levert. En har så langt lagt til grunn en leveringsrate på rundt 70 pst. for prosjektspesifikke avtaler. Analyser av dagens kontraktsporfølje kan tyde på at leveringsraten blir lavere enn 70 pst. I samsvar med omtalen i Prop. 1 S

(2009-2010) for Finansdepartementet vil en derfor i tiden framover legge større vekt på å kjøpe kvoter for sikker levering, herunder kvoter i andrehåndsmarkedet. Finansdepartementet har så langt kjøpt kvoter som blir solgt av FNs tilpasningsfond. Tilpasningsfondet finansierer tiltak i utviklingslandene for å dempe virkninger av klimaendringer. Når det blir utstedt kvoter fra prosjekter som ikke ligger i de minst utviklede landene, blir to prosent av kvotene overført Tilpasningsfondet.

Etter at Prop. 1 S (2009-2010) ble lagt fram har Finansdepartementet inngått avtaler om store volum til fast pris. I denne perioden har prisene i kvotemarkedet vært relativt lave. Tidsprofilen for forventede leveranser fra inngåtte avtaler viser at leveransene av kvoter, og dermed utbetalingene, kommer senere enn lagt til grunn i Prop. 1 S (2009-2010). Basert på gjennomsnittsprisen i andrehåndsmarkedet for perioden fra 1. januar til midten av april 2010 er prisen for kvoter som blir avtalt, levert og betalt i den resterende delen av 2010, anslått til 120 kroner per kvote medregnet merverdiavgift, mens det ble lagt til grunn en pris på 140 kroner per kvote i saldert budsjett. For prosjektene oppgitt i tabellen ovenfor er gjennomsnittlig pris per 31. mars 2010 105,40 kroner per kvote inkludert merverdiavgift. En har ikke tatt hensyn til kvoter fra Nefco og fra Verdensbankens Prototype Carbon Fund som er blitt dekket av henholdsvis Olje- og energidepartementet og Utenriksdepartementet. For avtaler der prisene er knyttet til markedsprisen på leveringstidspunktet, har en benyttet markedsprisen og valutakursen per utgangen av mars 2010.

Som følge av at prisen på klimakvoter så langt i år har vært lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett, og sett i lys av tidsprofilen for leveranser fra inngåtte avtaler, foreslår Regjeringen at bevilgningen til kjøp av klimakvoter blir satt ned med 1 085 mill. kroner til 135 mill. kroner. Sammen med 715 mill. kroner i overført bevilgning fra 2009 gir dette rom for utbetalinger på til sammen 850 mill. kroner i 2010. Det er knyttet stor usikkerhet til antallet kvoter som blir levert i 2010, og til utviklingen i kvoteprisene.

Tabell 2.2 Inngåtte avtaler per 31. mars 2010

Status per 31. mars 2010	Status FN-prosessen	Antall kvoter 2008-2012
<i>Fond</i>		
Verdensbanken (Prototype Carbon Fund)	Flere prosjekter i ulike stadier	1 400 000
Nordisk miljøinvesteringsselskap (Nefco) – NeCF	Flere prosjekter i ulike stadier	1 466 000
Nordisk miljøinvesteringsselskap (Nefco) – TGF	Flere prosjekter i ulike stadier	291 000
<i>Prosjekter</i>		
Skogplanting, Idete, Tanzania	I prosess for FN-godkjenning	389 859
Energieffektivisering og fornybar energi (to prosjekter) i Indocement, Indonesia	Kvoter levert	250 000
4 vindmølleprosjekter med Guohua, Kina	I prosess for FN-godkjenning	1 502 910
Kompostering i Santa Marta de Liray, Chile	I prosess for FN-godkjenning	58 691
12 vindmølleprosjekter med Goudian/Longyuan, Kina	I prosess for FN-godkjenning	2 265 000
6 vindmølleprosjekter med Tianrun, Kina	I prosess for FN-godkjenning	2 135 903
Biomassekraftverket Cape Clean Energy, Sør-Afrika	I prosess for FN-godkjenning	150 000
Skogplanting, Ernslaw One, New Zealand	Kvoter levert	1 022 235
Energieffektivisering, Tata Sponge Iron, India	Kvoter levert	24 896
Skogplanting, Green Air, New Zealand	Kvoter levert	18 046
Energieffektive ovner for husholdninger i Bangladesh	I prosess for FN-godkjenning	1 300 000
Fornybar energi fra biomasse i sukkerindustrien i Muhoroni, Kenya	I prosess for FN-godkjenning	50 274
Vindkraft på Kinangop-plataet, Kenya	I prosess for FN-godkjenning	150 000
Vindkraft i Ngong, Kenya	I prosess for FN-godkjenning	200 000
Fornybar energi fra biomasse i sukkerindustrien vest i Kenya	I prosess for FN-godkjenning	240 000
Energieffektive ovner for husholdninger i Sør-Afrika	I prosess for FN-godkjenning	90 000
Fornybar energi fra biomasse (tre prosjekter) i Kina	FN-godkjent	420 000
17 energieffektiviserings-prosjekter (varmegjenvinning til energi) i sementindustrien i Kina	I prosess for FN-godkjenning	3 009 000
Energieffektivisering i Hindustan Zink Limited, Chanderia, India	Kvoter levert	28 571
Vannkraftverk i Chirchind, Himachal Pradesh, India	FN-godkjent	46 368
6 energieffektiviserings- prosjekter (varmegjenvinning og gjenvinning av spillgasser til energi) i stålindustrien i Kina	I prosess for FN-godkjenning	4 013 000
Vannkraftverk i Killu, Himachal Pradesh, India	FN-godkjent	38 492
<i>Sum kontrahert utenom kvoter i andrehåndsmarkedet</i>		<i>20 559 745</i>

Kilde: Finansdepartementet

Kap. 4638 Salg av klimakvoter*Post 01 Salgsinntekter*

Salget av EU-kvoter for 2010 startet 4. mai. Fram til 12. november 2010 skal det samlet selges 6,33 millioner kvoter, fordelt på jevne daglige volum. Basert på prisene på EU-kvoter i perioden fra 1. januar til midten av april 2010 er prisen justert ned fra 130 kroner per kvote til 109 kroner. På dette grunnlaget er anslaget for inntekter fra salg av klimakvoter satt ned med 135 mill. kroner til 690 mill. kroner. Også disse prisene varierer sterkt, og inntektsanslaget er beheftet med usikkerhet.

Regjeringen foreslår at bevilgningen på kap. 4638 Salg av klimakvoter, post 01 Salgsinntekter, reduseres med 135 mill. kroner.

Kap. 1645 Statens finansfond*Post 70 Tilskudd til drift*

På kap. 1645 Statens finansfond, post 70 Tilskudd til drift, er det i saldert budsjett 2010 bevilget 30,0 mill. kroner. I Prop. 1 S (2009-2010) ble Stortinget orientert om at behovet for driftstilskudd til Statens finansfond i 2010 er svært usikkert. Videre ble Stortinget varslet om at Finansdepartementet om nød-

vendig vil komme tilbake til Stortinget med forslag om justeringer av tilskuddet.

På grunnlag av det budsjettet for 2010 som styret for Statens finansfond har vedtatt, foreslås det at bevilgningen på kap. 1645 Statens finansfond, post 70 Tilskudd til drift reduseres med 20,0 mill. kroner, til 10,0 mill. kroner. Utgiftsbehovet er fremdeles usikkert, bl.a. fordi det ikke er klart når de bankene som har fått kapitalinnskudd fra Statens finansfond, velger å tilbakebetale.

Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen på kapittel 2309 Tilfeldige utgifter, post 01 Driftsutgifter skal stå som motpost til tilleggsbevilgninger knyttet til blant annet forhandlinger hvor staten er part, herunder til lønnsoppgjøret for statsansatte, regulering av pensjoner mv. i folketrygden og takstforhandlinger for privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og psykologer, og til uforutsette utgifter. Videre skal bevilgningen dekke utbetalingene til rettferdsvederlag. Bevilgningen utgjør i saldert budsjett 11 531,8 mill. kroner.

Lønnsvekstanslaget fra 2009 til 2010 er nedjustert med $\frac{1}{4}$ prosentpoeng fra Nasjonalbudsjettet 2010, fra $3\frac{1}{2}$ pst. til $3\frac{3}{4}$ pst. Nedjusteringen av anslått lønnsvekst fra 2009 til 2010 innebærer at det må påregnes lavere utgifter i 2010 til lønn og trygdeytelser enn lagt til grunn da Stortinget behandlet statsbudsjettet for 2010 i fjor høst, anslått til om lag 650 mill. kroner. Stortingsproposisjoner om bevilgningsendringer i tilknytning til lønns- og trygdeoppgjørene vil bli fremmet senere i vår.

På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen til tilfeldige utgifter på kap. 2309 med 650 mill. kroner.

Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift

Post 30 Avskrivninger

Avskrivninger under forvaltningsbedriftenes driftsbudsjett inntektsføres på denne posten. Forslag til endringer på bevilgningen til Statens Pensjonskasse innebærer reduserte avskrivninger på 14,9 mill. kroner, jf. omtale av under kap. 2470, post 24 Driftsresultat. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 14,9 mill. kroner.

Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt

Post 73 Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene

I saldert budsjett 2010 er det på kap. 5501, post 73 Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene bevilget 1 250 mill. kroner som skatteinntekt. Ved dom i Høyesterett av 12. februar 2010 ble det imidlertid avgjort at stortingsvedtaket fra 2007 om oppgjør av latente skatteforpliktelser i rederiskatteordningen per 1. januar 2007 er i strid med Grunnlovens forbud mot å gi lover tilbakevirkende kraft. Avgjørelsen innebærer at inntektsbevilgningen i saldert budsjett 2010 faller bort og erstattes av tilbakebetaling av innbetalt skatt i årene 2008 og 2009. Den samlede tilbakebetalingen anslås til 2 500 mill. kroner og dette er oppført som negativ inntekt på kap. 5501, post 73. Det foreslås at bevilgningen reduseres med 3 750 mill. kroner, til -2 500 mill. kroner.

Kap. 5521 Merverdiavgift

Post 70 Avgift

Det vises til Prop. 119 LS (2009-2010) *Endringer i merverdiavgiftsloven mv. og Stortingets vedtak om merverdiavgift* med forslag om innføring av utvidet merverdiavgiftsplikt for kultur- og idrettsområdet. Som følge av forslaget foreslås bevilgningen økt med 58 mill. kroner i 2010 i forhold til saldert budsjett.

Kap. 5542 Avgift på mineralolje mv.

Post 70 Avgift på mineralolje

Det vises til forslag om å frita tang- og taretrålere fra grunnavgiften på fyringsolje. Se omtale i kap. 8 i Prop. 126 LS (2009-2010) *Endringer i skatte- og avgiftsreglar mv.* Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 0,5 mill. kroner.

Post 72 Avgift på gass

Det vises til forslag om at energiavgiften på gass inkluderes i CO₂-avgiften på gass. Se omtale i kap. 3 i Prop. 126 LS (2009-2010). Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 13 mill. kroner, til null.

Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkter mv.

Post 70 CO₂-avgift

Det vises til forslag om CO₂-avgift på gass i kap. 3 i Prop. 126 LS (2009-2010). Forslaget innebærer at CO₂-avgiften på gass blir innført fra 1. juli 2010 i stedet for 1. april 2010 slik det ble forutsatt i saldert budsjett. I tillegg foreslås det å inkludere energiavgiften på gass i CO₂-avgiften. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 2 mill. kroner.

Kap. 5546 Avgift på sluttbehandling av avfall

Post 70 Avgift på sluttbehandling av avfall

Det vises til kap. 2 i Prop. 126 LS (2009-2010) og kap. 3 i Meld. St. 2 (2009-2010) Revidert nasjonalbudsjett 2010 for nærmere omtale av forslaget om å fjerne avgiften på forbrenning av avfall fra 1. oktober 2010. Forslaget innebærer et provenytnap på om lag 16 mill. kroner bokført i 2010. Bevilgningen på kap. 5546, post 70 foreslås på denne bakgrunn redusert med 16 mill. kroner.

Kap. 5603 Renter av statens kapital i statens forretningsdrift

Post 80 Renter av statens faste kapital

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene føres på denne posten. Forslag til endringer på bevilgningen til Statens Pensjonskasse innebærer økte renter på 2,3 mill. kroner, jf. nærmere omtale under kap. 2470, post 24 Driftsresultat Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 2,3 mill. kroner.

Kap. 5605 Renter av statskassens kontobeholdning og andre fordringer

Post 87 (Ny) Renteinntekter mv. fra Statens finansfond

Da Prop. 1 S (2009-2010) ble utarbeidet var ikke søknadsfristen for kapitalinnskudd fra Statens finansfond løpt ut. Det var derfor ikke grunnlag for å fremme et bevilgningsforslag for kap. 5605, post 87 Renteinntekter mv. fra Statens finansfond. I stedet ble det gitt fullmakt til å inntektsføre på posten uten bevilgningsvedtak.

Renteinntektene fra de avtalene som nå er inngått med banker, er beregnet til vel 56,3 mill. kroner. Dette beløpet foreslås nå bevilget på kap. 5605, post 87. De renter som betales i 2010, er renter som påløp i 2009 pluss rentesrente i 2010 fram til beta-

ling skjer. I beløpet er det også tatt med renter for 2010 fra en bank som har innfridd lånet fra Statens finansfond, og der 2010-renter samtidig gjøres opp. I den utstrekning flere banker velger å innfri lån i 2010, vil renteinntektene øke.

Andre saker

Kredittilsynet – navneendring til Finanstilsynet

Kredittilsynet endret 21. desember 2009 navn til Finanstilsynet. Stortinget vedtok 26. november 2009 bevilgningen for 2010 på kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet, post 70 Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene. 2010-bevilgningen på kap. 1602 Kredittilsynet ble vedtatt 15. desember 2010. For både kap. 5580, post 70, og kap. 1602 Kredittilsynet foreslår Finansdepartementet at «Kredittilsynet» erstattes av «Finanstilsynet», jf. forslag til romertallsvedtak.

2.16 Forsvarsdepartementet

Regjeringen varslet i Prop. 1 S (2009-2010) at en ville en komme tilbake med forslag til bevilgningsendringer som følge av endringer i innretningen av Forsvarets logistikkvirksomhet. Disse bevilgningsendringene er innarbeidet i forslagene nedenfor. Endringene innebærer i hovedtrekk at ansvaret for regionale støttefunksjoner tilbakeføres fra Forsvarets logistikkorganisasjon til største bruker. Mye av vedlikeholdet som i dag understøtter Hæren og Luftforsvaret, overføres til disse forsvarsgrenene. Vedlikehold som ikke faller naturlig inn under disse forsvarsgrenene, overføres til største bruker. Driftsansvaret for logistikkbasene overføres til respektive forsvarsgrener. Forsvarsgrenene vil dermed få et mer helhetlig ansvar for sin virksomhet, herunder også støttefunksjoner knyttet til basedriften. Ansvaret for driftstjenester innenfor informasjons- og kommunikasjonsteknologi overføres fra Forsvarets logistikkorganisasjon til Forsvarets informasjonsinfrastruktur. Videre avvikles ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkeltransaksjoner.

Kap. 1700 Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med netto 1,5 mill. kroner.

I forslaget inngår en omdisponering av 3 mill. kroner til kap. 1723, post 01 til delvis dekning av kostnader ved relokalisering av «*Norwegian Com-*

puter *Emergency Response Team*» (NorCERT) i 2010. I forslaget inngår videre en økning på 1,5 mill. kroner til dekning av merbehov til datautstyr ved Forsvarets ledelsesbygg på Akershus festning.

Post 73 Forskning og utvikling, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 2,0 mill. kroner som inndekning for forslag i denne proposisjonen om økte bevilgninger til andre formål på forsvarsbudsjettet.

Kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Post 24 Driftsresultat

Bevilgningen foreslås økt med 151,338 mill. kroner. Økningen gjelder en tilbakeføring av midler til Forsvarsbyggs reguleringsfond som ved en feilpostering ble tilført statskassen i 2007.

Forsvarsbygg hadde i 2007 et overskudd på 151,3 mill. kroner. Overskuddet ble feilpostert, slik at beløpet ble inntektsført i statskassen i stedet for å bli postert mot Forsvarsbyggs reguleringsfond. Dette medførte at kap. 1710, post 24 i statsregnskapet for 2007 feilaktig viste en mindretgift på 151,3 mill. kroner, og at avsetningen på reguleringsfondet, og dermed Forsvarsbyggs mellomværende med statskassen, ble tilsvarende lavere enn forutsatt.

Forslaget innebærer at feilen korrigeres ved at samme beløp bevilges og tilbakeføres til Forsvarsbyggs reguleringsfond.

Post 47 Nybygg og nyanlegg, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 24,0 mill. kroner. Beløpet foreslås omdisponert til kap. 1740, post 01 til dekning av utgifter til fjerning av installasjoner ved en del nyere kystartillerianlegg som har vært beholdt og langtidslagret i "møllpose".

Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 3,043 mill. kroner.

I forslaget inngår en økning på 6 mill. kroner som dekkes gjennom omdisponering innenfor forsvarsbudsjettet, til dekning av utgifter til destruksjon av klaseammunisjon i 2010. I forslaget inngår videre en reduksjon på 2,96 mill. kroner, som inndekning for forslag i denne proposisjonen om økte bevilgninger til andre formål på forsvarsbudsjettet.

Post 43 Til disposisjon for Forsvarsdepartementet

Bevilgningen foreslås redusert med 1,5 mill. kroner, som inndekning for forslag i denne proposisjonen om økte bevilgninger til andre formål på forsvarsbudsjettet.

Post 71 Overføring til andre, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 0,843 mill. kroner, som inndekning for forslag i denne proposisjonen om økte bevilgninger til andre formål på forsvarsbudsjettet.

Post 78 Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 29,3 mill. kroner.

I forslaget inngår en omdisponering av 21 mill. kroner til kap. 1792, post 01 til dekning av økte kostnader til kjøp av alternativ strategisk lufttransportkapasitet i 2010. I forslaget inngår også en reduksjon på 8,3 mill. kroner, som inndekning for forslag i denne proposisjonen om økte bevilgninger til andre formål på forsvarsbudsjettet.

Kap. 1720 Felles ledelse og kommandoapparat

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med netto 103,876 mill. kroner.

I forslaget inngår en omdisponering av 182,5 mill. kroner til andre kapitler på forsvarsbudsjettet i forbindelse med øvelse *Cold Response 2010*. Midlene omdisponeres til de kapitler hvor utgiftene påløper. I forslaget inngår videre en omdisponering av 37,595 mill. kroner til kap. 1725, post 01 i forbindelse med endring av ansvarsforholdet mellom de to kapitlene, som beskrevet i Prop. 1 S (2009-2010). Videre foreslås 442,659 mill. kroner omdisponert til kap. 1740, post 01 i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner. I forslaget inngår også noen øvrige omdisponeringer på til sammen 4,476 mill. kroner til andre kapitler på forsvarsbudsjettet.

Bevilgningene foreslås videre redusert med 5,8 mill. kroner, som er ubrukt del av de 12 mill. kroner som ble bevilget på kapitlet til dekning av Forsvarets ekstrautgifter under president Obamas besøk i Oslo i desember 2009, jf. Prop. 16 S (2009-2010) Ny saldering av statsbudsjettet 2009. De ubrukne midlene i 2009 ble overført til statsbudsjettet for 2010,

og bevilgningen foreslås derfor nå redusert tilsvarende.

I forslaget inngår videre en økning på 522,097 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra kap. 1740, post 01 som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Videre foreslås bevilgningen økt med 47,057 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kapittel 4720, post 01.

Kap. 4720 Felles ledelse og kommandoapparat

Post 01 Driftsinntekter

Bevilgningen foreslås økt med 47,057 mill. kroner.

I forslaget inngår en inntektsøkning på 30,962 mill. kroner som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Inntektsbevilgningen er videre foreslått økt med 16,095 mill. kroner grunnet merinntekter knyttet til prosjekter ved Institutt for Forsvarsstudier.

Kap. 1723 Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner. Beløpet, som gjelder merutgifter i forbindelse med relokalisering av «*Norwegian Computer Emergency Response Team*» (*NorCERT*) i 2010, foreslås omdisponert fra kap. 1700, post 01.

Kap. 1725 Fellesinstitusjoner og – utgifter under Forsvarsstaben

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med netto 174,533 mill. kroner.

I forslaget inngår en omdisponering av 84,721 mill. kroner fra kap. 1740, post 01 som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Videre foreslås det omdisponert 8,197 mill. kroner fra kap. 1740, post 01 grunnet avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner, og 37,595 mill. kroner fra kap. 1720, post 01 i forbindelse med endring i ansvarsforholdet mellom kap. 1720 og kap. 1725, som beskrevet i Prop. 1 S (2009-2010). Det foreslås også omdisponert fra andre kapitler 17,5 mill. kroner grunnet høyere utgifter til utenlandsstillinger, 14,4 mill. kroner som følge av overføring av budsjettansvar for sentralisert befalsskoleopptak og Forsvarets veteransenter, og 0,787 mill. kroner som gjelder andre forhold. Videre er bevilgningen fore-

slått tilført 11,333 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kapittel 4725, post 01.

Post 50 Overføring Statens Pensjonskasse, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 5,766 mill. kroner, som inndekning for forslag i denne proposisjonen om økte bevilgninger til andre formål på forsvarsbudsjettet.

Post 70 Renter låneordning, kan overføres

Bevilgningen foreslås redusert med 2,836 mill. kroner, som inndekning for forslag i denne proposisjonen om økte bevilgninger til andre formål på forsvarsbudsjettet.

Kap. 4725 Fellesinstitusjoner og – inntekter under Forsvarsstaben

Post 01 Driftsinntekter

Bevilgningen foreslås økt med 11,333 mill. kroner.

I forslaget inngår en inntektsøkning på 9,333 mill. kroner som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Inntektsbevilgningen foreslås videre økt med 2,0 mill. kroner grunnet forventede tilbakebetalinger av tilgodehavende fra rustningskontrollaktiviteten *Open Skies*.

Kap. 1731 Hæren

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås økt med netto 411,404 mill. kroner.

I forslaget inngår en økning på 415,775 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra kap. 1740, post 01 som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Videre foreslås 86 mill. kroner omdisponert fra kap. 1720 til gjennomføring av øvelse *Cold Response 2010*, og 11,24 mill. kroner fra andre kapitler på forsvarsbudsjettet. Bevilgningen foreslås også tilført 28,926 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kapittel 4731, post 01.

I forslaget inngår en reduksjon på 130,537 mill. kroner, som foreslås omdisponert til kap. 1740, post 01 i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner.

Kap. 4731 Hæren*Post 01 Driftsinntekter*

Bevilgningen foreslås økt med 28,926 mill. kroner. Inntektsøkningen skyldes de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon.

Kap. 1732 Sjøforsvaret*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås redusert med netto 12,559 mill. kroner.

I forslaget inngår en økning på 102,783 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra kap. 1740, post 01 som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Videre foreslås 33 mill. kroner omdisponert fra kap. 1720 til gjennomføring av øvelse *Cold Response 2010*. Bevilgningen foreslås også tilført 7,72 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kapittel 4732, post 01.

I forslaget inngår en reduksjon på 152,759 mill. kroner, som foreslås omdisponert til kap. 1740, post 01 i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner. I forslaget inngår også en reduksjon på 3,303 mill. kroner, som foreslås omdisponert til andre poster på forsvarsbudsjettet.

Kap. 4732 Sjøforsvaret*Post 01 Driftsinntekter*

Bevilgningen foreslås økt med 7,72 mill. kroner. Inntektsøkningen skyldes de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon.

Kap. 1733 Luftforsvaret*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås økt med netto 44,389 mill. kroner.

I forslaget inngår en økning på 254,422 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra kap. 1740, post 01 som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Videre foreslås 18 mill. kroner omdisponert fra kap. 1720 til gjennomføring av øvelse *Cold Response 2010*. Bevilgningen foreslås også tilført 16,972 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kapittel 4733, post 01.

I forslaget inngår en reduksjon på 243,664 mill. kroner, som foreslås omdisponert til kap. 1740, post 01 i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner. I forslaget inngår også en reduksjon på 1,341 mill. kroner, som foreslås omdisponert til andre poster på forsvarsbudsjettet.

Kap. 4733 Luftforsvaret*Post 01 Driftsinntekter*

Bevilgningen foreslås økt med 16,972 mill. kroner. Inntektsøkningen skyldes de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon.

Kap. 1734 Heimevernet*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås økt med 12,862 mill. kroner.

I forslaget inngår en økning på 72,604 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra kap. 1740, post 01 som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Videre foreslås 7 mill. kroner omdisponert fra kap. 1720 til gjennomføring av øvelse *Cold Response 2010*. Bevilgningen foreslås også tilført 1,61 mill. kroner grunnet merinntekter, jf. omtale under kapittel 4734, post 01.

I forslaget inngår en reduksjon på 57,912 mill. kroner, som foreslås omdisponert til kap. 1740, post 01 i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner. I forslaget inngår videre en reduksjon på 8,489 mill. kroner knyttet til tilbakeføring av midler grunnet merforbruk på posten i 2009, og en reduksjon på 1,951 mill. kroner som foreslås omdisponert til andre poster på forsvarsbudsjettet.

Kap. 4734 Heimevernet*Post 01 Driftsinntekter*

Bevilgningen foreslås økt med 1,61 mill. kroner. Inntektsøkningen skyldes de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon.

Kap. 1735 Etterretningstjenesten*Post 21 Spesielle driftsinntekter*

Bevilgningen foreslås redusert med 2,247 mill. kroner. Beløpet foreslås omdisponert til andre poster på forsvarsbudsjettet.

Kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås redusert med netto 327,822 mill. kroner.

I forslaget inngår en reduksjon på 1 458,685 mill. kroner, som foreslås omdisponert til andre kapitler på forsvarsbudsjettet som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. Videre foreslås bevilgningen redusert med 95,523 mill. kroner grunnet mindreinntekter som skyldes samme forhold, jf. omtale under kapittel 4740, post 01.

I forslaget inngår en økning på 1 162,536 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra andre kapitler på forsvarsbudsjettet i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner. Videre foreslås 37 mill. kroner omdisponert fra kap. 1720 til gjennomføring av øvelse *Cold Response 2010*. Det foreslås også omdisponert 24 mill. kroner fra kap. 1710, post 47 til dekning av utgifter til fjerning av installasjoner ved en del nyere kystartillerianlegg som har vært beholdt og langtidslagret i «møllpose». I forslaget inngår også en økning på 2,85 mill. kroner som foreslås omdisponert fra andre poster på forsvarsbudsjettet.

Kap. 4740 Forsvarets logistikkorganisasjon*Post 01 Driftsinntekter*

Bevilgningen foreslås redusert med 95,523 mill. kroner. Inntektsreduksjonen skyldes de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon.

Kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås redusert med 166,729 mill. kroner. Av reduksjonen foreslås 134,929 mill. kroner omdisponert til kap. 1740, post 01 i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner, mens 31,8 mill. kroner, foreslås omdisponert til kap. 1792, post 01 til dekning av kostnader relatert til operasjonsspesifikk samtrening.

Kap. 1790 Kystvakten*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås redusert med netto 2,306 mill. kroner.

I forslaget inngår en reduksjon på 1,812 mill. kroner, som foreslås omdisponert til kap. 1740, post 01 i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner. I forslaget inngår videre en reduksjon på 1,35 mill. kroner begrunnet med at Sjøforsvaret utfører grunnleggende rekrutt- og befalsskoleutdanning på vegne av Kystvakten, og en reduksjon på 0,529 mill. kroner knyttet til tilbakeføring av midler grunnet merforbruk på posten i 2009.

I forslaget inngår en økning på 1,32 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra kap. 1740, post 01 som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon, og en økning på 0,065 mill. kroner som foreslås omdisponert fra andre kapitler på forsvarsbudsjettet.

Kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås økt med netto 0,111 mill. kroner.

I forslaget inngår en økning på 4,963 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra kap. 1740, post 01 som følge av de foreslåtte organisatoriske endringene i Forsvarets logistikkorganisasjon. I forslaget inngår samtidig en reduksjon på 4,852 mill. kroner, som foreslås omdisponert til kap. 1740, post 01 i forbindelse med avvikling av ordningen med internfakturering av antatte felleskostnader mv. som ikke gjelder konkrete enkelttransaksjoner

Kap. 1792 Norske styrker i utlandet*Post 01 Driftsutgifter*

Bevilgningen foreslås økt med netto 54,160 mill. kroner.

I forslaget inngår en økning på 21 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra kap. 1719, post 78 til dekning av økte utgifter til kjøp av alternativ strategisk transportkapasitet. I forslaget inngår videre en økning på 47 mill. kroner, som foreslås omdisponert fra andre kapitler på forsvarsbudsjettet til dekning av utgifter til operasjonsspesifikk samtrening.

I forslaget inngår også en reduksjon på 13,84 mill. kroner. Denne innsparingen skyldes at valutakursen ved utbetalingen av 20 mill. dollar til støttefondet for oppbygging av den afghanske hæren i ja-

nuar 2010 var lavere enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett for 2010.

Kap. 1795 Kulturelle og allmenntilgode formål

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen foreslås redusert med netto 21,761 mill. kroner.

I forslaget inngår en reduksjon på 15,722 mill. kroner knyttet til tilbakeføring av midler grunnet merforbruk på posten i 2009. I forslaget inngår også en reduksjon på 6 mill. kroner grunnet overføring av budsjettansvar knyttet til Forsvarets veteransenter til kap. 1725, post 01, og en reduksjon på 0,039 mill. kroner som foreslås omdisponert til andre poster på forsvarsbudsjettet.

Andre saker

Korrigerende av Forsvarsbyggs mellomværende med statskassen

Regjeringen foreslår å korrigere Forsvarsbyggs mellomværende med statskassen med totalt 26,4 mill. kroner i Forsvarsbyggs favør.

Forsvarsbygg har foretatt en gjennomgang av hovedelementene i mellomværendet med statskassen. Gjennomgangen har avdekket feilaktig regnskapsføring av påløpte feriepengar og pensjon i forhold til statens kontantprinsipp, og det er identifisert enkelte gamle poster i mellomværendet som ikke er reelle. Det er vidare i avstemmingen også identifisert og isolert en netto uoppklart differanse i mellomværendet.

Klassifisering av feriepengar og pensjon

Ved opprettelsen av Forsvarsbygg i 2002 ble det bestemt at det skulle føres regnskap også etter regnskapslovens prinsipper. Dette medførte at belastning av feriepengar og arbeidsgivers andel av pensjon feilaktig ble bokført i kontantregnskapet etter prinsippene i regnskapsloven. I regnskapet for 2002 ble bevilgningsregnskapet belastet både for feriepengene som ble utbetalt i året, og for feriepengene som ble avsatt gjennom året for utbetaling neste år. Dette medfører at mellomværendet ved inngangen til senere år (IB) inneholder påløpte feriepengar og påløpt arbeidsgivers andel av pensjon, som var belastet kontantregnskapet tidligere år, men ennå ikke utbetalt. Ved inngangen til 2010 utgjør disse avsetninger hhv. 54 716 299 kroner og 11 435 217 kroner.

Fra og med inneværende år endres disse prin-

sippene slik at kontantregnskapet belastes når pengene utbetales fra banken.

Hjelpkonto kontantregnskapet for utligning dobbeltbetalinger

Ved etableringen av Forsvarsbygg i 2002 ble det etablert inngående balanser i kontantregnskapet som ikke fullt ut er oppgjort. Disse saldoene har blitt stående uendret siden inngående balanse i 2003. Det har ikke latt seg gjøre å avdekke hvordan disse saldoene har oppstått, og det har dermed heller ikke vært mulig å utligne beløpene. De inngående balansene består av 3 beløp som summerer seg til 6 145 084 kroner.

Uoppklart differanse

Hensyntatt de korreksjoner som er omtalt ovenfor, er det ved inngangen til 2010 en resterende netto uoppklart differanse på 86,4 mill. kroner. Denne differansen har vært tilnærmet stabil i de tre siste årene. Det er lagt ned betydelige ressurser i å finne ut hva årsaken til differansen er. Forsvarsbygg har bygget opp en konsistent avstemningsmetodikk av kontiene som inngår i mellomværendet, og differansen består i hovedsak av måten investeringstilskudd er bokført på i de første årene etter at Forsvarsbygg ble opprettet. Fra 2006 er det innført en ny måte å inntektsføre investeringstilskuddet på, og som siden har vært konsistent benyttet.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn at Forsvarsbyggs mellomværende med statskassen i statsregnskapet for 2010 krediteres med netto 26 360 109 kroner mot konto for forskyvning i balansen, jf. forslag til romertallsvedtak.

Avvikling av styret i Forsvarsbygg

Opprettelsen av et eget styre for Forsvarsbygg med virkning fra 1. januar 2002 ble sett som et mulig første skritt mot en friere organisasjonsform for hele eller deler av virksomheten. Organisasjonsformen er blitt vurdert nærmere ved senere anledninger. Konklusjonen har vært at Forsvarsbygg ut fra sitt formål er å betrakte som en integrert del av statens ordinære virksomhet som det ikke er hensiktsmessig å skille ut som eksempelvis aksjeselskap. Med Forsvarsbygg som et ordinært forvaltningsorgan, tett innvevd i prosesser med høy politisk oppmerksomhet, vurderes det heller ikke som hensiktsmessig å opprettholde ordningen med eget styre for virksomheten. Forsvarsdepartementet er derfor kommet til at styret bør avvikles senest med virkning fra og med 2011.

2.17 Olje- og energidepartementet

Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Spesialutsendingen for energisaker ved ambassaden i Abu Dhabi med ansvar for Midtøsten-regionen fratradte sin stilling 31. mars 2010. Stillingen vil ikke bli gjenbesatt. Olje- og energidepartementet rammeoverførte midler til Utenriksdepartementets budsjett ved etablering av stillingen. Disse midlene foreslås tilbakeført til Olje- og energidepartementets budsjett.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 økt med 1,91 mill. kroner, fra 141,908 mill. kroner til 143,818 mill. kroner. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon under Utenriksdepartementets kap. 100, post 01.

Kap. 1810 Oljedirektoratet

Post 01 Driftsutgifter

Oljedirektoratet vil få økt arbeidsbelastning som følge av økt aktivitetsnivå i forbindelse med gjennomføring av søknadsrunden for 21. konsesjonsrunde og tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) i 2010. Det budsjetteres med økte driftsutgifter, blant annet knyttet til eksternt bistand for å avlaste Oljedirektoratets eget personell og økte overtid- og reiseutgifter. Ut fra foreliggende informasjon vil den økte aktiviteten kreve en tilleggsbevilgning på 7 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 økt med 7 mill. kroner, fra 206,2 mill. kroner til 213,2 mill. kroner. Utgiftsøkningen motsvares av en tilsvarende inntektsøkning under kap. 4810, post 01 Gebyrinntekter. Olje- og energidepartementet vil komme tilbake i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2010 dersom ny informasjon tilsier at bevilgningene bør endres.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet

Det foreslås en tilleggsbevilgning på 30 mill. kroner knyttet til Oljedirektoratets oppdrags- og samarbeidsvirksomhet. Endringen har hovedsakelig sammenheng med høyere aktivitetsnivå knyttet til Norad og Diskos (database for seismikk- og brønn-data) enn det som tidligere var forventet. Utgiftsøkningen motsvares av en tilsvarende inntektsøkning under kap. 4810, post 02 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for

2010 økt med 30 mill. kroner, fra 63 mill. kroner til 93 mill. kroner.

Geologiske undersøkelser – fullmakt til å inngå forpliktelser ut over gjeldende bevilgning

Det er avsatt 20 mill. kroner til undersøkelser som dekker blant annet geologiske og geofysiske prosjekter knyttet til Oljedirektoratets kartlegging av kontinentalsokkelen. For å kunne gjennomføre kartleggingsprosjekter som pågår over flere år, er det behov for en fullmakt til å inngå forpliktelser som kan dekkes av etterfølgende års bevilgning. Det foreslås at Olje- og energidepartementet gis fullmakt til å godkjenne at Oljedirektoratet kan pådra staten forpliktelser på inntil 10 mill. kroner ut over gitt bevilgning, jf. forslag til romertallsvedtak. Det forutsettes at utbetalingene i det enkelte år holdes innenfor gjeldende budsjetttramme.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Oljedirektoratet skal etter planen flytte inn i nytt bygg ved årsskiftet 2010/2011. Utlysning og valg av leverandører for materiell og utstyr til nybygget forutsettes gjennomført høsten 2010. Deler av anskaffelsene forutsettes dekket av bevilgningen for 2011.

På denne bakgrunn foreslås det en bestillingsfullmakt for inntil 10 mill. kroner utover gitt bevilgning, jf. forslag til romertallsvedtak. Det forutsettes at utbetalingene i det enkelte år holdes innenfor gjeldende budsjetttramme.

Kap. 4810 Oljedirektoratet

Post 01 Gebyrinntekter

I forbindelse med gjennomføring av søknadsrunden for 21. konsesjonsrunde og tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) i 2010, vil Oljedirektoratet få økt arbeidsbelastning, jf. omtale under kap. 1810, post 01. Gebyrinntektene skal dekke ODs utgifter i forbindelse med søknadsbehandlingen.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 økt med 7 mill. kroner, fra 10,4 til 17,4 mill. kroner, jf. kap. 1810, post 01. Olje- og energidepartementet vil komme tilbake i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2010 dersom ny informasjon tilsier at bevilgningene bør endres.

Post 02 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet

Det foreslås å øke bevilgningen med 30 mill. kroner, fra 39,3 mill. kroner til 69,3 mill. kroner, jf. omtale og tilsvarende økning under kap. 1810, post 21.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Mange vassdragsreguleringer, der konsesjoner er gitt før 1960, er utbygd uten at det er gjennomført kulturhistoriske undersøkelser. I 2008 ble det innført en sektoravgift hvor inntektene øremerkes finansiering av utgifter knyttet til kulturminnetiltak i vassdrag. Ordningen innebærer at det innføres et standardvilkår om at konsesjonærene ved revisjon og fornyelse av konsesjoner må innebete et bidrag basert på magasinkapasitet. Det er så langt innbetalt om lag 9 mill. kroner i sektoravgifter knyttet til kulturminnevern i vassdrag.

Ved innføringen av sektoravgiften ble det varslet at Olje- og energidepartementet senere ville komme tilbake til Stortinget med forslag om hvordan midlene skal anvendes for kulturminneformål i vassdrag med reviderte eller fornyede tillatelser. Basert på søknad fra Riksantikvaren foreslås det bevilget 1,1 mill. kroner til et kulturminneprosjekt i Byglandsfjorden i Aust-Agder fylke. Prosjektet skal gjennomføres av Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, med bistand fra Norsk Maritimt Museum. Prosjektet vil omfatte utredning av kunnskapspotensial og ferdigstilling av prosjektplan, samt registreringer og enkelte prøvegravinger.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 økt med 1,1 mill. kroner, fra 64,65 mill. kroner til 65,75 mill. kroner.

Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det er et mål for Regjeringen å bidra til mer industriell bruk av gass i Norge. I den forbindelse er man avhengig av god kontakt mellom mulige kjøpere og selgere av naturgass. Det er etablert en møteplass for informasjonsutveksling mellom gassbasert oppstrøms- og nedstrømsindustri. Møteplassen har som siktemål å øke kontakten og informasjonstilgangen mellom partene. Regjeringen ønsker med møteplassen å bedre informasjonsflyten mellom de ulike aktørene, og sørge for at industrielskaper som potensielt vurderer å investere i gassbasert industri i Norge får tilgang på relevant informasjon. Det foreslås en tilleggsbevilgning på 3 mill. kroner til Gassco for å gjennomføre oppgaver knyttet til mandatet, herunder utgifter knyttet til organisering av møteplassen, dialog med relevante parter, deling av relevant informasjon, studier og utredninger med mer.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 økt med 3 mill. kroner, fra 34,5 mill. kroner til 37,5 mill. kroner.

Post 50 Overføring til Energifondet

Det foreslås å redusere bevilgningen for 2010 med 1 mill. kroner, fra 956 mill. kroner til 955 mill. kroner. Endringen har sammenheng med tilsvarende reduksjon i faktisk innbetalt avkastning fra Grunnfondet i 2010, jf. kap. 4825, post 85.

Post 74 Naturgass, kan overføres

Ifølge Enova ser markedsgrunnlaget for naturgass i industrien ut til å avta. Videre forventes det en tilbakeføring av tidligere gitte tilsagn som følge av at prosjekter ikke gjennomføres. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på 26 mill. kroner for 2010 til null. Olje- og energidepartementet legger opp til en omtale av evalueringen av utbredelsen av naturgass i Norge og Enovas naturgassordning i statsbudsjettet for 2011.

Kap. 4825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

Post 85 Fondsavkastning

Innskuddet i Grunnfondet i 2009 ble foretatt første virkedag i 2009 og ga dermed færre rentedager dette året. Dermed ble avkastningen for 2009 om lag 1 mill. kroner lavere enn budsjettet. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 redusert med 1 mill. kroner, fra 796 mill. kroner til 795 mill. kroner, jf. kap. 1825, post 50.

Kap. 1830 Forskning

Post 50 Norges forskningsråd

På bakgrunn av den særlig krevende situasjonen for verft og utstyrsleverandører foreslås en tilleggsbevilgning på 50 mill. kroner til Demo 2000-programmet. Programmet gir støtte til testing og pilotering av ny petroleumsteknologi, og kan bidra til å bedre bedrifters omstillingsevne og å øke antallet kompetansearbeidsplasser i næringen.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 økt med 50 mill. kroner, fra 741 mill. kroner til 791 mill. kroner.

Kap. 1833 CO₂-håndtering

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Fullskala CO₂-fangst på Mongstad (Mongstad Steg2)

Regjeringen ønsker at Norge skal være et foregangsland på fangst og lagring av CO₂, og bidra til teknologiutvikling og reduserte kostnader for slik teknologi. Miljøverndepartementets utslippstillatelse av oktober 2006 og gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil om håndtering av CO₂ på Mongstad («Gjennomføringsavtalen») danner utgangspunktet for planlegging, bygging og drift av et fullskala anlegg for CO₂-håndtering på Mongstad. Sammen med byggingen og driften av teknologiseret, vil arbeidet med planlegging og forbedelse av fullskalaanlegget på Mongstad stå sentralt i regjeringens innsats for å utvikle og realisere fangst og lagring av CO₂ i årene som kommer.

I tiden etter at staten og Statoil inngikk avtale om CO₂-håndtering på Mongstad i 2006, har Olje- og energidepartementet, Miljøverndepartementet, Gassnova og Statoil arbeidet fortløpende med Steg1 (teknologiseret for CO₂-fangst) og Steg2 (fullskala CO₂-håndtering) på Mongstad. Et omfattende arbeid har pågått i tråd med statens og Statoils henholdsvis rettigheter og forpliktelser som følger av ovennevnte gjennomføringsavtale og utslippstillatelse. I Prop. 44 S (2009-2010) om endringer i statsbudsjettet for 2009 under Olje- og energidepartementet, ble Stortinget orientert om arbeidet med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad, og at prosjektet er komplisert og krever nye løsninger på mange områder. Det ble opplyst at Olje- og energidepartementet ville komme nærmere tilbake til resultatene av det pågående arbeidet med planlegging og forberedelser.

Regjeringens ambisjon om å realisere CO₂-håndtering på Mongstad har hele tiden vært utfordrende, jf. St.prp. nr. 49 (2006-2007) om samarbeid om håndtering av CO₂ på Mongstad. Regjeringen har arbeidet for å realisere fullskala CO₂-fangst i tråd med opprinnelige planer om investeringsbeslutning i 2012. I lys av det omfattende arbeidet som er gjennomført, kom regjeringen i april 2010 fram til at dette ikke er en forsvarlig tilnærming. Med dagens informasjon legges det opp til at regjeringen vil kunne legge fram et samlet beslutningsgrunnlag for fullskala fangst, transport og lagring av CO₂ fra Mongstad for Stortinget i 2014.

Regjeringen legger til grunn at planleggings- og forberedelsesarbeidet med fullskalaanlegget for CO₂-fangst på Mongstad skal følge normal industripraksis for store og kompliserte prosjekter. Det in-

nebærer at prosjektet skal ha god fremdrift, men slik at hensynet til forsvarlig kvalitetssikring og kostnadskontroll ivaretas. Det legges videre til rette for å utnytte læring fra utbyggings- og driftsfasen ved teknologiseret (TCM) i prosjektplanleggingen og i utarbeidelsen og kvalitetssikringen av investeringsgrunnlaget for fullskalaanlegget. Arbeidet med TCM kan i hovedsak deles inn i planleggingsfase, byggefase og driftsfase. Det vil være viktig læring fra alle disse fasene i prosjektet.

Det er fram til nå lagt ned et betydelig arbeid med sikte på å utvikle prosjektet og bringe det nærmere et grunnlag for investeringsbeslutning. I tråd med utslippstillatelsen og gjennomføringsavtalen, oversendte Statoil i februar 2009 en overordnet utredning for fremtidig fangst av CO₂ fra de største utslippene på Mongstad («masterplanen») til Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet, jf. St.prp. nr. 67 (2008-2009) om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2009. Utredningen identifiserer kilder for CO₂ på Mongstad som er aktuelle for CO₂-fangst, og viser at det er teknologisk mulig å etablere fullskala CO₂-fangst ved kraftvarmeverket og krakker-anlegget ved raffineriet. Disse to kildene står for om lag 80 pst. av CO₂-utslippene på Mongstad. Det fremkommer av utredningen at vurderingene som gjøres, er i en tidlig fase av prosjektgjennomføringen og at konsept og kilder for CO₂-fangst ikke er endelig valgt.

Utredningen beskriver én hovedløsning for CO₂-fangst på Mongstad, dvs. en integrert løsning mellom kraftvarmeverk, raffineri og CO₂-fangstanlegg. Innenfor denne ene hovedløsningen, skisseres to alternative gjennomføringsplaner for fullskala CO₂-fangst. Alternativ 1 innebærer at CO₂-fangst fra kraftvarmeverket basert på dagens tilgjengelige aminteknologi realiseres først, mens CO₂-fangst fra krakker-anlegget realiseres på et noe senere tidspunkt etter ytterligere teknologiutvikling. Alternativ 2 innebærer CO₂-fangst fra både kraftvarmeverket og krakker-anlegget samtidig, men først på et noe senere tidspunkt etter mer teknologiutvikling. Utredningen behandler ikke alternative hovedløsninger, eller evt. konsekvenser på kostnadsestimater og tid av alternative løsninger til den valgte hovedløsningen. Et alternativ med CO₂-fangst kun ved kraftvarmeverket, jf. utslippstillatelsen, utredes ikke.

I utredningen anslås investeringskostnadene for en integrert løsning med to fullskala CO₂-fangstanlegg ved kraftvarmeverket og krakker-anlegget til samlet å være i størrelsesorden 25 mrd. kroner. I tråd med gjennomføringsavtalen, inngår ikke kostnader for transport og lagring i dette anslaget. Det påpekes at usikkerheten er vurdert som stor på grunn av utstrakt bruk av uprøvd teknologi, og for-

di industrien ikke har relevant erfaring med denne type prosjekt. I utredningen vises det også til at det er særskilte utfordringer ved at CO₂-fangstanlegget skal integreres med et anlegg i full drift, og at dette stiller høye krav til sikkerheten. Grove anslag i utredningen tilsier at 50 pst. av kostnadene er knyttet til fangstanlegget for kraftvarmeverket, 20 pst. knyttet til fangstanlegget for krakker-anlegget og 30 pst. knyttet til felles hjelpesystemer og infrastruktur for begge fangstkildene. Videre skisseres det i utredningen et behov for fra 2-3 til 4-5 års prosjektplanlegging for hovedløsningen som er beskrevet, avhengig av prosjektomfang (antall kilder med CO₂-fangst) og grad av teknologiutvikling involvert. Utbyggingstid for den beskrevne hovedløsningen anslås til om lag 4 år.

Statoils utredning utgjør et omfattende innspill i en tidlig fase av arbeidet med å planlegge og forberede fullskala CO₂-håndtering på Mongstad. Etter at utredningen var mottatt av Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet, ble det i februar 2009 igangsatt arbeid med å gjennomgå og vurdere utredningen, jf. St.prp. nr. 67 (2008-2009). En viktig målsetting med dette arbeidet var blant annet å sikre staten innsyn og kontroll over prosjektplanleggingen. Det ble igangsatt et samarbeid mellom Gassnova og Statoil for å kartlegge og vurdere mulige alternativer til hovedløsningen som beskrives i Statoils utredning. I dette arbeidet ble regjeringens målsetting om raskest mulig realisering av CO₂-håndtering på Mongstad lagt til grunn, dvs. investeringsbeslutning i 2012. I tillegg ble blant annet en løsning med CO₂-fangst kun ved kraftvarmeverket lagt til grunn, som er en mindre kompleks løsning enn den som beskrives i Statoils utredning.

I prosjektsamarbeidet mellom Gassnova og Statoil ble det blant annet trukket på erfaringer fra arbeidet med CO₂-håndtering på Kårstø, Halten CO₂ Snøhvit og teknologisenteret for CO₂-fangst (TCM). Blant annet ble det gjort vurderinger av kostnadsbildet for fullskala CO₂-håndtering. En viktig erfaring er at estimerte kostnader for hjelpesystemer og infrastruktur vil være svært mye høyere for et fullskalaanlegg for CO₂-fangst på Mongstad enn hva som tidligere har vært lagt til grunn.

Basert på det pågående arbeidet med fullskala CO₂-håndtering på Mongstad og erfaringene fra ovennevnte prosjektsamarbeid med Statoil, vurderte Gassnova sommeren 2009 at en stegvis utbygging av CO₂-fangstanlegget ville være aktuell utfra vurderinger av mulig driftssituasjon for kraftvarmeverket, samt mulighetene knyttet til evt. reduserte tiltakskostnader for fanget CO₂ ved røykgassresirkulering (EGR), jf. Prop. 1 S (2009-2010) fra Olje- og energidepartementet. Foretakets vurdering var

at en slik løsning ville kunne realiseres i tråd med opprinnelig fremdriftsplan, og ville kunne ha oppstart innen 2014/15 etter investeringsbeslutning i 2011. I det påfølgende arbeidet med planlegging og forberedelser av fullskalaanlegget, har Gassnova gjort videre vurderinger av hvordan prosjektet kan gjennomføres på best mulig måte. På bakgrunn av erfaringer og kunnskap fra det til da gjennomførte arbeidet, ble Olje- og energidepartementet i november 2009 orientert om Gassnovas vurderinger, som blant annet innebar vurderinger og forutsetninger for en stegvis utbygging med tidspunkt for investeringsbeslutning i 2012, og anslått oppstartstidspunkt i 2015. Disse vurderingene har inngått i det videre arbeidet med planlegging og forberedelse av prosjektet.

Fra høsten 2009 samarbeidet Gassnova og Statoil blant annet om å utarbeide en omforent strategi for det videre planleggings- og forberedelsesarbeidet og påfølgende prosjektering av CO₂-fangstanlegget fram til tidspunkt investeringsbeslutning. Hensikten med en slik strategi er blant annet å sikre at prosjektet har god kvalitetssikring og nødvendig fremdrift mot etablerte milepæler i planleggingsarbeidet. Videre er det i prosjektsamarbeidet etablert kriterier for vurdering av konseptalternativer, og det er utarbeidet et foreløpig budsjett for prosjektets faser frem mot tidspunkt for framleggelse av investeringsgrunnlag.

Strategien har fram til våren 2010 tatt utgangspunkt i en plan som innebærer framleggelse av investeringsgrunnlag for Olje- og energidepartementet i 2012. Som et ledd i arbeidet med å planlegge og forberede et investeringsgrunnlag, er det i prosjektsamarbeidet gjort vurderinger av hvilken fremdriftsplan som vil være med på sikre best mulig kvalitet og løsninger for realiseringen av et fullskala CO₂-fangstanlegg på Mongstad. Denne fremdriftsplanen, med tidspunkt for ferdigstilling og framleggelse av investeringsgrunnlag for Olje- og energidepartementet ved årsskiftet 2013/14, ble presentert for Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet i mars i år. Det legges opp til at strategien blir revidert i tråd med det som er prosjektets anbefalte fremdriftsplan for planleggings- og forberedelsesfasen.

I det pågående prosjektsamarbeidet mellom Gassnova og Statoil, vurderes to hovedløsninger for raskest mulig realisering av CO₂-håndtering ved kraftvarmeverket:

- En stegvis løsning for CO₂-fangst ved kraftvarmeverkets to turbiner som også inkluderer røykgassresirkulering (EGR). EGR innebærer at en del av røykgassen fra kraftvarmeverket føres tilbake til gassturbinen og det oppnås en

mer fullstendig forbrenning og mer konsentrert røykgass.

- Samtidig utbygging av et fangstanlegg for to turbiner.

I 2010 omfatter planleggings- og forberedelsesarbeidet etter planen blant annet utlysning av konseptstudier for tilknytning av CO₂-fangstanlegg til kraftvarmeverk og hjelpesystemer, teknologikvalifiseringsstudier av amin, konseptstudier i forbindelse med røykgassresirkulering (EGR) og oppstart av aktiviteter for konsekvensutredning. Det legges opp til at prosjektsamarbeidet i år beslutter evt. videreføring av EGR.

Teknologikvalifisering av helse- og miljøeffekter ved bruk av aminer i åpne systemer er en viktig del av planleggingsarbeidet i 2010. Flere utredninger har blitt satt i gang for å fremskaffe mer kunnskap om mulige konsekvenser av utslipp av amin og nedbrytningsprodukter til luft fra CO₂-fangstanlegget. Blant annet utredes hvilke nedbrytningsstoffer som dannes i fangstprosessen og etter utslipp av aminer til luft, eventuelle helse- og miljøeffekter av nedbrytningsstoffene og hva som vil være akseptable mengder som kan slippes ut. Teknologikvalifisering av aminer er arbeidskrevende, men nødvendig å gjennomføre da det ikke finnes erfaringsgrunnlag for slike prosjekter. Det legges opp til at utvikling og verifisering av metoder, samt testing av aminer på vegne av fangstleverandørene, i hovedsak skal utføres av forsknings- og universitetsmiljøer. Resultatene fra disse utredningene vil være avgjørende for hvilke kriterier som kan legges til grunn ved valg av leverandører for CO₂-fangstanlegget.

Det følger av gjennomføringsavtalen at avtaleverket som regulerer staten og Statoils videre arbeid med gjennomføringen prosjektet skal utdypes og konkretiseres. Parallelt med planleggingsarbeidet pågår det derfor et arbeid med å utvikle et slikt avtaleverk, som både gir staten og Statoil rettigheter og forpliktelser i forbindelse med etableringen og driften av fullskalaanlegget for CO₂-fangst ved kraftvarmeverket. Erfaringene fra både planleggingen av fangstanlegget og arbeidet med avtaleverk mellom staten og Statoil tilsier at prosjektet er komplisert og krever uprøvde løsninger på mange områder. Regjeringen vil komme nærmere tilbake med en orientering omkring dette avtaleverket. De deler av avtaleverket som skal regulere fasene etter planleggings- og forberedelsesarbeidet, vil være en del av det samlede beslutningsgrunnlaget som vil bli lagt fram for Stortinget.

Det framgår av gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil av 2006 at staten skal dekke utvik-

lingskostnader i prosjektet. Et foreløpig grovt anslag, tilsier samlede kostnader for planleggings- og forberedelsesfasen fram til investeringsbeslutning på om lag 2 mrd. kroner. Basert på status i arbeidet, vil det være usikkerhet knyttet til de årlige bevilgningene, jf. Prop. 1 S (2009-2010). Forskyvning av planlagte prosjekteringsaktiviteter medfører at deler av planleggingskostnadene forskyves i tid. Det innebærer et redusert bevilgningsbehov på om lag 400 mill. kroner i 2010. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen knyttet til planlegging og forberedelse av fullskala CO₂-fangst på Mongstad i 2010 redusert fra 760 mill. kroner til 360 mill. kroner.

Transport og lagring av CO₂

Gassnova og Gassco arbeider med å utrede alternative løsninger for transport og lagring av CO₂ fra Mongstad. Planleggingsarbeidet har som utgangspunkt at en løsning for transport og sikker lagring av CO₂ skal kunne stå klar ved oppstart av det planlagte fullskalaanlegget for CO₂-fangst på Mongstad. Med dagens informasjon innebærer dette at det kan legges fram et samlet beslutningsgrunnlag (inkl. fangst, transport og lagring av CO₂) for Stortinget i 2014.

Planleggingsarbeidet i 2010 omfatter aktiviteter knyttet til forberedelse og utarbeidelse av beslutningsgrunnlag, inkludert blant annet studier av havbunnen og rørtraséer, konseptstudier, seismiske undersøkelser av aktuelle lagringslokalisasjoner og utvikling av løsninger for en CO₂-rørledning ut fra Mongstad. Som en del av det pågående forberedelsesarbeidet er det behov for å bore verifikasjonsbrønn i Johansen-formasjonen. Det var tidligere lagt opp til å gjennomføre dette i 2010. Gassnova vurderer det imidlertid som nødvendig med mer detaljerte seismiske undersøkelser av reservoaret før prøveboring. Boring av verifikasjonsbrønn skyves derfor fra 2010 til 2011.

Det er Gassnovas vurdering at det er knyttet usikkerhet til de ulike formasjoners egnethet med hensyn til å ta i mot og lagre CO₂. Gassnova anbefaler derfor at det i tillegg til Johansen-formasjonen utredes ytterligere lagringssted med tilhørende lagringsløsning. Dette anses nødvendig for å legge til rette for at egnet løsning for sikker lagring av CO₂ kan stå klart ved oppstart av det planlagte CO₂-fangstanlegget på Mongstad. Dette innebærer etter planen at det i 2010 gjennomføres seismiske undersøkelser i Johansen-formasjonen, samt at det innhentes seismiske data i alternativ lagringslokalisering. Det vil også bli vurdert transportløsninger mv.

Gassnova skal i samråd med Olje- og energidepartementet utarbeide forslag til organisering og

gjennomføring av transport og lagring av CO₂ fra det planlagte CO₂-fangstanlegget på Mongstad. Ulike forretningsmodeller vurderes, og det vil kunne bli aktuelt å innhente en operatør for prosjektet.

Et foreløpig anslag fra Gassnova og Gassco, tilsier et samlet anslag for planlegging og forberedelser av transport- og lagringsløsninger for CO₂ fra Mongstad om lag 1,5 mrd. kroner for perioden 2010-2012.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen for 2010 knyttet til planlegging og forberedelse av transport- og lagringsløsning for CO₂ fra Mongstad redusert med 110 mill. kroner, fra 500 mill. kroner til 390 mill. kroner.

Teknologisenter for CO₂-håndtering på Mongstad (TCM)

Det er vedtatt ny finansieringsmodell for teknologisenteret på Mongstad (TCM), jf. Prop. 44 S og Innst. 66 S (2009-2010). På denne bakgrunn foreslås utgifter til driftsforberedelser til TCM budsjettert under kap. 1833, ny post 72 Lån til TCM DA.

TCM DA er en liten og nyetablert organisasjon som arbeider med et komplisert og krevende prosjekt. Erfaring fra store, industrielle prosjekter tilsier at det er sannsynlig at uforutsette forhold kan oppstå der eierne må bidra for å avklare problemstillinger, jf. omtale under kap. 1833, post 72. Videre arbeider Gassnova med å rekruttere nye eiere til TCM DA, jf. omtale under kap. 4833, post 01 Salg av andel. Det avsettes derfor inntil 10 mill. kroner til dekning av utgifter til revisjoner, innleie av bistand og spisskompetanse, deltakelse i forhandlinger og rekruttering av nye eiere mv.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 knyttet til blant annet driftsforberedelser til TCM redusert med 50 mill. kroner.

Oppsummering

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen for 2010 redusert med til sammen 560 mill. kroner, fra 1 358 mill. kroner til 798 mill. kroner. Det er knyttet betydelig usikkerhet til bevilgningsbehovet for CO₂-håndteringsprosjektene, og Regjeringen vil om nødvendig komme tilbake til Stortinget ved endret behov senere i 2010.

Post 30 Investeringer, kan overføres

Det er vedtatt ny finansieringsmodell for teknologisenteret på Mongstad (TCM), jf. Prop. 44 S og Innst. 66 S (2009-2010). På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 redusert fra 1 822 mill.

kroner til null. Det vises for øvrig til omtalen under kap. 1833, ny post 72 Lån til TCM DA.

Post 50 Overføring til fond for CLIMIT

CLIMIT-programmet er et nasjonalt program for forskning, utvikling og demonstrasjon av teknologier for fossilt basert kraftproduksjon med fangst og lagring av CO₂. Programmet skal dekke hele kjeden fra langsiktig, kompetanseoppbyggende forskning til prosjekter som demonstrerer CO₂-håndteringssteknologier.

CLIMIT-programmets mandat er i dag begrenset til CO₂-håndtering av kullkraft og gasskraft. Om lag en femtedel av de norske CO₂-utslippene kommer fra industrien. Regjeringen ønsker å bidra til å redusere disse utslippene og foreslår derfor å åpne for forskning og utvikling av CO₂-håndtering i industrien innenfor CLIMIT-programmet. Regjeringen ønsker også at norsk leverandør- og prosessindustri skal få et teknologisk fortrinn innenfor CO₂-fangst og -lagring, som kan spille en viktig rolle i et framtidig lavutslippssamfunn.

På denne bakgrunn legger Regjeringen opp til å utvide formålet til CLIMIT-programmet til også å gjelde teknologier for CO₂-håndtering av industriutslipp. Formålet til programmet vil bli endret når utvidelsen er notifisert av ESA.

Post 72 (Ny) Lån til TCM DA

Ved inngåelsen av deltakeravtalen og etableringen av TCM DA hadde staten en eierandel på 77,56 pst., Statoil en andel på 20 pst. og Shell en andel på 2,44 pst.

3. mai 2010 ble det inngått en salgs- og kjøpsavtale med det sørafrikanske selskapet Sasol om å overdra en statlig eierandel på 2,44 pst. i TCM DA, jf. omtale under kap. 4833, post 01 Salg av andel. Dette innebærer at statens andel i TCM DA reduseres til 75,12 pst.

Ved tidspunkt for investeringsbeslutning var forventningsrett estimat for investeringskostnadene for prosjektet beregnet til 4 637 mill. kroner (eks. mva.). Oppdatert anslag for investeringskostnadene er nå beregnet til 5 162 mill. kroner (eks. mva.). Dette innebærer en økning i anslåtte, samlede investeringskostnader på 525 mill. kroner. Inkludert mva. blir det nye investeringsanslaget 6 452,5 mill. kroner.

Bakgrunnen for kostnadsøkningen er i hovedsak knyttet til amin-anlegget ved teknologisenteret. Økningen i investeringskostnader inkluderer også andre tillegg og endringer vedtatt av TCM DAs selskapsmøte på 36 mill. kroner.

Kostnadsøkningen for amin-anlegget skal i tråd med deltakeravtalen og gjennomføringsavtalen, fordeles mellom eierne av TCM. TCM DA og teknologileverandøren, Aker Clean Carbon, har framforhandlet en avtale om fordeling av kostnadsøkningen for amin-anlegget som er godkjent av respektive selskapers eiere. Videre vil tidspunkt for ferdigstilling av amin-anlegget flyttes 4 måneder ut i tid, men dette vil ikke påvirke tidspunktet for oppstart av testanlegget. Statens andel av det oppdaterte investeringsestimater, hensyntatt bidraget fra Aker Clean Carbon og Sasols inntreden, utgjør totalt om lag 3,8 mrd. kroner (eks. mva.), tilsvarende en økning på om lag 200 mill. kroner sammenliknet med estimatet på tidspunkt for investeringsbeslutning.

Basert på oppdatert estimat for investeringskostnadene, har TCM DA foretatt en revisjon av prosjekterings- og byggearbeidet ved teknologiseret som tilsier en noe annen periodisering av aktivitetene enn det som tidligere er lagt til grunn. Dette medfører at bevilgningsbehovet for det enkelte år er endret. TCM DA sitt totale lånebehov for 2010 anslås til om lag 3 mrd. kroner. Statens andel av lånebehovet for 2010 anslås som følge av ovennevnte til om lag 2 260 mill. kroner, hvorav driftsforberedelser for TCM DA utgjør om lag 70 mill. kroner. Driftsforberedelsene omfatter blant annet innleie av personell, kjøp av tjenester, tomteleie og utgifter knyttet til etablering systemer og oppbygging av selskapet.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 2 260 mill. kroner for 2010. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget ved endret bevilgningsbehov senere i 2010.

Kap. 4833 CO₂-håndtering

Post 01 (Ny) Salg av andel, TCM DA

I henhold til St.prp. nr. 38 (2008-2009) og Innst. S. nr. 206 (2008-2009), kan staten, eller den staten utpeker, invitere andre selskaper som medeiere i TCM, noe som vil redusere statens andel tilsvarende. Deltakelse av andre industrielle selskaper som medeiere vil bidra til å sikre at TCM arbeider med de mest relevante og fremtidsrettede teknologiene, og tilføre kunnskap og erfaring med gjennomføring av store prosjekter.

På denne bakgrunn har Gassnova henvendt seg til andre industrielle parter med forespørsel om deltakelse i utbyggings- og driftsfasen av TCM. Det sørafrikanske selskapet Sasol har nå tiltrådt som ny deltaker i TCM. 3. mai d.å. ble det inngått en salgs- og kjøpsavtale med Sasol om å overdra en statlig eierandel på 2,44 pst. i TCM DA til Sasol mot en kjøpesum på 25 mill. kroner og en reduksjon i statens utgifter til investering og drift av TCM tilsvarende

overført eierandel. Beløpet på 25 mill. kroner knytter seg til dekning av allerede påløpte prosjekterings- og planleggingskostnader.

Basert på oppdatert anslag for investeringskostnadene i prosjektet, utgjør en andel på 2,44 pst. en reduksjon i statens investeringskostnader på om lag 126 mill. kroner. I tillegg reduseres statens andel av driftskostnadene.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 25 mill. kroner for 2010.

Post 80 (Ny) Renter, TCM DA

Med bakgrunn i beslutningen om investering i teknologiseret for CO₂-håndtering på Mongstad (TCM), etableringen av TCM DA og omlegging av finansieringen av prosjektet og selskapet, er det foretatt en omfakturering av utgiftene for 2009. Utgiftene knyttet til TCM-prosjektet ble fram til høsten 2009 dekket av staten (80 pst.) og Statoil (20 pst.). Det ble foretatt en omfakturering i prosjektet blant annet med bakgrunn i endret finansieringsmodell og at Shell ble deltaker i prosjektet. Gassnova har fakturert TCM DA for om lag 8,3 mill. kroner i rentekostnader fram til høsten 2009 hvor staten dekket en 80 pst. finansieringsandel.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 8,3 mill. kroner for 2010.

Kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Anslaget for investeringer under kap. 2440, post 30 er økt med 1 000 mill. kroner, fra 23 000 til 24 000 mill. kroner. Økningen knytter seg hovedsakelig til høyere borekostnader, blant annet for Troll Olje.

Anslaget for overføring til Statens petroleumsforsikringsfond under kap. 2440, post 50 er økt fra 1 400 til 1 500 mill. kroner for 2010. Videre foreslås bevilgningen økt med 94 mill. kroner som følge av justering for avvik mellom antatt og faktisk premiebesparelse for 2009. Samlet innebærer ovennevnte en økning på 194 mill. kroner.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.1 Driftsinntekter¹ er økt med 17 200 mill. kroner, fra

¹ Driftsinntektene består av inntekter fra salg av petroleumprodukter, netto tariffinntekter knyttet til prosessering og transport av olje og gass samt andre inntekter fra utvinningstillatser med netto overskuddsavtaler i Valhall/Hod- og Jotunområdet.

² Driftsutgifter består av netto tariffkostnader for bruk av rørledninger og prosesseringsanlegg, drift av anlegg, kostnader for kjøp av gass for videresalg som Statoil gjør i henhold til avsetningsinstruksen og SDØEs andel av administrasjonskostnader til Statoil i forbindelse med avsetning av statens gass.

Tabell 2.3 Endring av bevilgninger på statsbudsjettet for 2010 under kap. 2440 og kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (i mill. kroner)

Kap./post/underpost	Saldert budsjett 2010	Forslag til ny bevilgning for 2010	Endring
<i>Kap. 2440</i>			
30 Investeringer	23 000	24 000	1 000
50 Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	1 400	1 594	194
Sum kap. 2440		24 400	25 594
<i>Kap. 5440</i>			
24.1 Driftsinntekter	140 500	157 700	17 200
24.2 Driftsutgifter	-33 000	-36 300	-3 300
24.3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-2 000	-2 500	-500
24.4 Avskrivninger	-20 800	-14 000	6 800
24.5 Renter av statens kapital	-6 800	-7 000	-200
24 Driftsresultat	77 900	97 900	20 000
30 Avskrivninger	20 800	14 000	-6 800
80 Renter av statens kapital	6 800	7 000	200
89 Oppgjør etter garantierklæring	0	87	875
Sum kap. 5440	105 500	119 775	14 275
Kontantstrømmen til SDØE:			
Innbetalinger	140 500	158 575	18 075
Utbetalinger	59 400	64 394	4 994
Netto kontantstrøm fra SDØE	81 100	94 181	13 081

140 500 til 157 700 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak økte prisforutsetninger og høyere anslag på salgsvolum. Oljeprisanslaget for 2010 er oppjustert til 475 kroner per fat sammenliknet med 425 kroner per fat i saldert budsjett 2010.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.2 Driftsutgifter² er økt med 3 300 mill. kroner, fra 33 000 til 36 300 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak økte kostnader på 2 200 mill. kroner for kjøp av gass for videresalg. Dette reflekteres også i økte driftsinntekter under kap. 5440, underpost 24.1.

Anslaget under kap. 5440, underpost 23.3 Lete- og feltutviklingskostnader er økt med 500 mill. kroner, fra 2 000 til 2 500 mill. kroner. Positive resultater fra leteaktivitet i 2009 har ført til høyere anslag på aktiviteten i 2010 sammenliknet med saldert budsjett.

Anslaget under kap. 5440, underpost 23.4 Avskrivninger er redusert med 6 800 mill. kroner, fra 20 800 til 14 000 mill. kroner. Størst reduksjon i avskrivninger er det på Troll, hvor Troll Olje og Troll Gass framover vil behandles samlet. Investeringene på Troll Olje vil dermed bli avskrevet over en betydelig lengre periode. Videre skyldes endringen

reduserte investeringer i 2009 og dermed lavere bokførte verdier for en rekke felt.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.5 og post 80 Renter av statens kapital er økt med 200 mill. kroner, fra 6 800 til 7 000 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig oppdatering av anslag for statens faste kapital. Driften belastes med renter av statens faste kapital for å ta hensyn til kapitalkostnader. Dette gir et mer korrekt bilde av ressursbruket. Dette er en kalkulatorisk rente uten kontantstrømseffekt.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat er økt med 20 000 mill. kroner, fra 77 900 til 97 900 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra SDØE er økt fra 81 100 til 94 181 mill. kroner, en økning på 13 081 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2010.

Post 89 Oppgjør etter garantierklæring

Staten ved Olje- og energidepartementet tok ut stevning mot Statoil ASA ved Stavanger tingrett i april 2008. Stortinget ble senest orientert om saksanlegget i Prop. 44 S (2009-2010), hvor det ble bedt

om tilleggsbevilgning knyttet til økte utgifter i forbindelse med rettssak mot Statoil ASA.

Saken gjaldt spørsmålet om oppgjør til staten etter en garanti avgitt av Statoil i 1999 i tilknytning til bygging av terminalanlegg på Kårstø, som ledd i utbyggingen av Åsgard. Anleggene ble bygget i perioden 1997-2000. Saken var tuftet på et rent kommersielt forhold i tilknytning til statens direkte deltagelse i petroleumsvirksomheten gjennom SDØE (Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten). Statoil var forvalter av SDØE i den aktuelle perioden.

Stavanger tingrett avsa dom i saken den 15. januar 2010. Statoil ble dømt til å betale staten et oppgjør på om lag 694 mill. kroner inkludert renter. Ankefristen utløp 5. mars 2010. Samme dag inngikk staten v/Olje- og energidepartementet og Statoil forlik i saken. Forliket innebærer at Statoil har betalt 875 mill. kroner inkludert renter til staten. Denne betalingen representerer et fullt og endelig oppgjør for alle statens krav mot Statoil som ble fremmet i søksmålet for Stavanger tingrett. Begge parter har samtidig forpliktet seg til ikke å anke dommen fra Stavanger tingrett.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 875 mill. kroner for 2010.

Post 90 Lån til Norpipe Oil AS

Norpipe Oil AS eier og driver oljerørledningen fra Ekofisk til Teesside. Staten eier 5 prosent av aksjene i Norpipe Oil AS. Med bakgrunn i fjerningsforpliktelse og investeringer knyttet til systemintegritet var det i 2009 fare for et udekket kapitalbehov i Norpipe Oil AS. Det ble lagt opp til at aksjonærene skulle kunne gi lån på inntil 500 mill. kroner til selskapet. Gjennom den etablerte aksjonæravtalen fra 1995 fremgår det en finansieringsplikt for aksjonærene der aksjonæravtalen spesifikt adresserer pro rata fordeling av nødvendig lånekapital for å sikre «maintenance, replacement, extension or sound operation of the facilities.»

Ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 67 (2008-2009) ble det på denne bakgrunn bevilget 25 mill. kroner til Norpipe Oil AS for 2009 for å dekke statens eventuelle låneandel, jf. Innst. S. nr. 355 (2008-2009).

Det ble ikke inngått låneavtale i 2009 fordi kapitalbehovet ble dekket ved lån fra tredjepart. Det har imidlertid vist seg at det nå er behov for å inngå en slik låneavtale i 2010 som et reservearrangement. Andre finansieringskilder vil bli benyttet før Norpipe Oil AS trekker på lånerammen fra aksjonærene. Det er per i dag ikke avklart når det kan bli aktuelt å benytte denne lånefasiliteten. Det tilrås derfor at

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2010 ved behov kan utbetale inntil 25 mill. kroner i lån til Norpipe Oil AS for å dekke kapitalbehov som ikke kan dekkes over driften i selskapet eller på annen måte, jf. forslag til romertallsvedtak. Olje- og energidepartementet vil komme tilbake til Stortinget med bevilgningsforslag hvis det skulle bli aktuelt å trekke på lånerammen.

Kap. 2442 Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I forbindelse med fjerning av to pumpeplattformer knyttet til oljeledningen Norpipe har Norpipe Oil AS belastet staten for en del av fjerningskostnadene som har påløpt. I tråd med transportavtalen for Norpipe er det skiperne i Norpipe som skal dekke fjerningskostnadene. Staten har fra produksjonen startet innkrevd produksjonsavgiften for Ekofisk-området i form av olje. Disse volumene ble, sammen med all annen olje fra utvinningstillatelsene i Ekofisk-området, transportert gjennom Norpipe oljerør fra Ekofisk til utskipningshavnen i Teesside.

Fakturaene vedrørende fjerningskostnader har blitt sendt til Statoil som har foretatt betaling til Norpipe Oil. Så lenge det påløp produksjonsavgift på feltene trakk Statoil fra de løpende fjerningskostnadene i oppgjøret for avgiftsoljen sammen med transport-, lager- og behandlingsutgifter. Etter utfasingen av produksjonsavgiften i 2006, ba Statoil om at Norpipe skulle fakturere Oljedirektoratet direkte for disse utgiftene. Etter kontakt med Olje- og energidepartementet om saken, informerte Oljedirektoratet Norpipe Oil AS v/ConocoPhillips at disse fakturaene fortsatt skulle sendes til Statoil for betaling.

Olje- og energidepartementet startet etter dette en prosess med å få klarhet i saksforholdet, herunder grunnlaget for Statoils krav om fradragsrett og statens eventuelle ansvar for fjerningsomkostningene. Det er etter departementets syn grunnlag for Statoils krav om at fjerningsutgiftene knyttet til avgiftsvolumene skal kunne trekkes fra i oppgjøret med staten, og videre danne grunnlag for krav om utbetaling fra staten etter avviklingen av produksjonsavgiften for feltene. Saken har vært forelagt Regjeringsadvokaten, som støtter departementets syn.

Olje- og energidepartementet mener staten ikke har et direkte ansvar for fjerningskostnadene knyttet til Norpipe oljerør. Departementet mener Statoil som skiper av avgiftsoljen er ansvarlig for slike kostnader. Departementet mener imidlertid at Statoil kan trekke fra fjerningskostnader i oppgjøret

med staten for overdragelse av avgiftsoljen, og også kreve netto utbetaling av fjerningskostnader som oppstår etter at produksjonsavgiften er utfaset.

Til sammen anslås påløpte utgifter innen utgangen av 2009 og estimerte utgifter for 2010 til om lag 102,5 mill. kroner. Totalanslaget for staten for hele fjerningen er beregnet til om lag 120 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 102,5 mill. kroner for 2010.

Kap. 5582 Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet

Post 70 Bidrag til kulturminnevern

Oppdatert anslag over innbetaling av sektoravgift for kulturminnetiltak i vassdrag for 2010 er 22 800 kroner, og baserer seg på en innbetaling knyttet til Luostejok Kraftlags tillatelse til fortsatt regulering av Gaggavatn i Porsanger kommune.

Revisjonssakene til Årdalsvassdraget og Selbusjøen vil ikke være ferdige før i 2011. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2010 redusert med 6,477 mill. kroner, fra 6,5 mill. kroner til 23 000 kroner.

Kap. 5680 Innskuddskapital i Statnett SF

Post 85 Utbytte

Konsernets realiserte overskudd etter skatt justert for mer-/mindreinntekt etter skatt for 2009 ble på 264 mill. kroner. For regnskapsåret 2009 er utbyttet fastsatt til 50 pst. av konsernets årsresultat etter skatt justert for mer-/mindreinntekt etter skatt, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Olje- og energidepartementet. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen til utbyttet fra Statnett SF for regnskapsåret 2009 redusert med 48 mill. kroner, fra 180 til 132 mill. kroner. Vedtak om utbytte fattes på Statnett SFs foretaksmøte i juni 2010.

Kap. 5685 Aksjer i Statoil ASA

Post 85 Utbytte

Staten eier 67 pst. av aksjene i Statoil ASA. Konsernets overskudd for 2009 ble 17 715 mill. kroner. Styret i Statoil ASA bestemte i 2010 å endre Statoils utbyttepolitikk. I selskapets nye utbyttepolitikk heter det at det er Statoils ambisjon å øke årlig utbyttebetaling, målt i norske kroner per aksje, i takt med den langsiktige underliggende inntjeningen. Styret vil vurdere forhold som forventet kontantstrøm, investeringsplaner, finansieringsbehov og nødvendig finansiell fleksibilitet ved fastsettelse av årlig utbytteneivå. I tillegg til å betale kontantutbytte, vil Statoil også vurdere tilbakekjøp av aksjer som et middel for å øke aksjonærenes totalavkastning.

For regnskapsåret 2009 har styret i Statoil ASA foreslått et kontantutbytte på 6,00 kroner per aksje, mot et samlet kontantutbytte for regnskapsåret 2008 på 7,25 kroner per aksje. Kontantutbyttet for 2008 var basert på selskapets tidligere utbyttepolitikk, og bestod av 4,40 kroner per aksje i ordinært utbytte og et ekstraordinært utbytte på 2,85 kroner per aksje. Utbytte for 2009 utgjør om lag 104 pst. av overskuddet.

Vedtak om utbytte blir fattet på selskapets generalforsamling 19. mai 2010. Den norske stat eier i dag 2 136 393 559 aksjer i Statoil ASA. Totalt utbytte fra statens aksjer i Statoil ASA beløper seg dermed til om lag 12 818 mill. kroner.

På denne bakgrunn reduseres bevilgningen for 2010 knyttet til utbytte fra Statoil ASA for regnskapsåret 2009 med 2 671 mill. kroner, fra 15 489 mill. kroner til 12 818 mill. kroner.

Finansdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010.

Vi HARALD, Norges Konge,

st a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

I

I statsbudsjettet for 2010 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1		H.M. Kongen og H.M. Dronningen:	
(NY)	51	Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff, bevilges med	1 500 000
20		Statsministerens kontor:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 85 300 000 til kr 86 300 000	
21		Statsrådet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	7 625 000
		fra kr 154 700 000 til kr 147 075 000	
61		Høyesterett:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	965 000
		fra kr 72 983 000 til kr 73 948 000	
100		Utenriksdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	1 910 000
		fra kr 1 699 612 000 til kr 1 697 702 000	
103		Regjeringens fellesbevilgning for representasjon:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	7 625 000
		fra kr 25 534 000 til kr 33 159 000	
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner:	
	72	EØS-finansieringsordningen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	277 000 000
		fra kr 1 615 000 000 til kr 1 338 000 000	
	73	Den norske finansieringsordningen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	198 000 000
		fra kr 1 460 000 000 til kr 1 262 000 000	
(NY)	75	EØS-finansieringsordningen 2009-2014, <i>kan overføres</i> , bevilges med	14 900 000
(NY)	76	Den norske finansieringsordningen 2009-2014, <i>kan overføres</i> , bevilges med	13 000 000
141		Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 199 936 000 til kr 200 936 000	
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling:	
	72	Demokratistøtte/partier, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	1 000 000
		fra kr 8 000 000 til kr 7 000 000	
161		Næringsutvikling:	
	70	Næringsutvikling, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	44 000 000
		fra kr 309 000 000 til kr 353 000 000	
	75	NORFUND – tapsavsetting, forhøyes med	11 000 000
		fra kr 143 750 000 til kr 154 750 000	
	95	NORFUND – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland, forhøyes med	33 000 000
		fra kr 441 250 000 til kr 474 250 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
162		Overgangsbistand (gap):	
	70	Overgangsbistand (gap), <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 499 000 000 til kr 549 000 000	50 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter:	
	70	Naturkatastrofer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 335 000 000 til kr 375 000 000	40 000 000
	71	Humanitær bistand, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 020 600 000 til kr 2 122 600 000	102 000 000
	72	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 187 000 000 til kr 207 000 000	20 000 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering:	
	71	Faglig samarbeid, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 270 000 000 til kr 275 000 000	5 000 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 39 867 000 til kr 49 867 000	10 000 000
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 2 107 700 000 til kr 2 097 700 000	10 000 000
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA):	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 879 969 000 til kr 2 224 538 000	655 431 000
171		Multilaterale finansinstitusjoner:	
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 394 500 000 til kr 494 931 000	100 431 000
200		Kunnskapsdepartementet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 17 311 000 til kr 17 882 000	571 000
224		Senter for IKT i utdanningen:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 51 034 000 til kr 59 619 000	8 585 000
225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 131 110 000 til kr 138 507 000	7 397 000
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere, nedsettes med fra kr 261 618 000 til kr 159 359 000	102 259 000
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram, forhøyes med fra kr 3 310 000 til kr 4 030 000	720 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 043 566 000 til kr 1 036 169 000	7 397 000
228		Tilskudd til private skoler mv.:	
	72	Private skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 201 822 000 til kr 197 831 000	3 991 000
231		Barnehager:	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 19 677 908 000 til kr 19 618 408 000	59 500 000
	61	Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 189 600 000 til kr 176 100 000	13 500 000
	62	Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage, forhøyes med fra kr 855 724 000 til kr 861 904 000	6 180 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 42 000 000 til kr 38 500 000	3 500 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager, nedsettes med fra kr 5 805 706 000 til kr 5 759 706 000	46 000 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.:	
	70	Holocaustsenteret, forhøyes med fra kr 23 200 000 til kr 25 200 000	2 000 000
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 79 804 000 til kr 89 804 000	10 000 000
260		Universiteter og høyskoler:	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, nedsettes med fra kr 22 554 756 000 til kr 22 551 090 000	3 666 000
280		Felles administrative enheter:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 49 100 000 til kr 51 100 000	2 000 000
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler:	
	75	UNINETT, forhøyes med fra kr 22 548 000 til kr 82 548 000	60 000 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, forhøyes med fra kr 196 887 000 til kr 201 752 000	4 865 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 235 864 000 til kr 1 110 235 000	125 629 000
	74	Det europeiske instituttet for innovasjon og teknologi, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 4 977 000 til kr 4 516 000	461 000
310		Tilskudd til trossamfunn m.m.:	
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 157 698 000 til kr 158 397 000	699 000
315		Frivillighetsformål:	
(NY)	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, <i>kan overføres</i> , bevilges med	50 000 000
334		Film- og medieformål:	
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i> , nedsettes med fra kr 367 857 000 til kr 366 507 000	1 350 000
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med fra kr 24 101 000 til kr 25 451 000	1 350 000
400		Justisdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 311 941 000 til kr 315 414 000	3 473 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, forhøyes med fra kr 7 585 000 til kr 7 645 000	60 000
410		Tingrettene og lagmannsrettene:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 448 866 000 til kr 1 503 286 000	54 420 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 59 589 000 til kr 68 589 000	9 000 000
414		Forlikråd og andre domsutgifter:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 122 259 000 til kr 112 259 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 3 230 179 000 til kr 3 206 779 000	23 400 000
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 38 184 000 til kr 50 000 000	11 816 000
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 161 837 000 til kr 165 237 000	3 400 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med fra kr 8 924 155 000 til kr 8 966 813 000	42 658 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 170 804 000 til kr 188 904 000	18 100 000
441		Oslo politidistrikt:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med fra kr 1 807 632 000 til kr 1 815 532 000	7 900 000
448		Grensekommisæreren:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 5 264 000 til kr 6 535 000	1 271 000
450		Sivile vernepliktige:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 58 954 000 til kr 52 984 000	5 970 000
451		Samfunnsikkerhet og beredskap:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 543 432 000 til kr 540 432 000	3 000 000
455		Redningstjenesten:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 629 578 000 til kr 628 878 000	700 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester, forhøyes med fra kr 87 776 000 til kr 88 476 000	700 000
456		Direktoratet for nødkommunikasjon:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 261 317 000 til kr 273 307 000	11 990 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 127 586 000 til kr 331 626 000	204 040 000
460		Spesialenheten for politisaker:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 30 867 000 til kr 31 927 000	1 060 000
462		Tinglysing:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 182 771 000 til kr 0	182 771 000
467		Norsk Lovtidend:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 114 000 til kr 4 407 000	1 293 000
470		Fri rettshjelp:	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak, nedsettes med fra kr 36 251 000 til kr 35 191 000	1 060 000
471		Statens erstatningsansvar:	
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 117 692 000 til kr 97 692 000	20 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
474		Konfliktråd:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 55 891 000 til kr 56 906 000	1 015 000
480		Svalbardbudsjettet:	
	50	Tilskudd, forhøyes med fra kr 112 977 000 til kr 112 981 000	4 000
490		Utlendingsdirektoratet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, <i>kan nyttes under post 60</i> , nedsettes med fra kr 2 756 867 000 til kr 2 434 000 000	322 867 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, nedsettes med fra kr 89 813 000 til kr 64 813 000	25 000 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger, nedsettes med fra kr 235 220 000 til kr 208 986 000	26 234 000
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak, <i>kan nyttes under post 60</i> , nedsettes med fra kr 591 100 000 til kr 550 580 000	40 520 000
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 50 104 000 til kr 78 404 000	28 300 000
	73	Gjenbosetting av flyktninger, støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 821 post 60</i> , forhøyes med fra kr 6 140 000 til kr 7 090 000	950 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 12 800 000 til kr 14 703 000	1 903 000
500		Kommunal- og regionaldepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 142 800 000 til kr 149 019 000	6 219 000
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med fra kr 50 600 896 000 til kr 50 608 196 000	7 300 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner:	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med fra kr 24 652 511 000 til kr 24 666 511 000	14 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak:	
	61	Husleietilskudd, nedsettes med fra kr 21 500 000 til kr 4 400 000	17 100 000
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 896 100 000 til kr 937 600 000	41 500 000
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg:	
	60	Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 485 300 000 til kr 435 300 000	50 000 000
	61	Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 61 400 000 til kr 34 100 000	27 300 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, nedsettes med fra kr 1 211 100 000 til kr 1 161 100 000	50 000 000
	64	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 901 250 000 til kr 768 350 000	132 900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
600		Arbeidsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 158 101 000 til kr 154 513 000	3 588 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 3 200 000 til kr 0	3 200 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 54 409 000 til kr 51 624 000	2 785 000
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 22 721 000 til kr 25 506 000	2 785 000
605		Arbeids- og velferdsetaten:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 9 265 901 000 til kr 9 258 401 000	7 500 000
611		Pensjoner av statskassen:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 21 600 000 til kr 20 900 000	700 000
612		Tilskudd til Statens Pensjonskasse:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 8 048 000 000 til kr 7 498 000 000	550 000 000
(NY)	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	3 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 90 000 000 til kr 84 000 000	6 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 754 000 000 til kr 773 000 000	19 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 8 000 000 til kr 9 000 000	1 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 31 000 000 til kr 38 000 000	7 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 6 000 000 000 til kr 8 500 000 000	2 500 000 000
615		Yrkesskadeforsikring:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 92 000 000 til kr 85 000 000	7 000 000
616		Gruppelivsforsikring:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 131 000 000 til kr 142 000 000	11 000 000
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 33 990 000 til kr 36 055 000	2 065 000
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 175 940 000 til kr 173 875 000	2 065 000
634		Arbeidsmarkedstiltak:	
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 71 880 000 til kr 75 680 000	3 800 000
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 7 207 820 000 til kr 7 454 820 000	247 000 000
635		Ventelønn:	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 210 000 000 til kr 190 000 000	20 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
640		Arbeidstilsynet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 415 700 000 til kr 415 200 000	500 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen:	
(NY)	70	Tilskudd til pionerdykkere, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	15 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn:	
	70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 535 000 000 til kr 478 000 000	57 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP):	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 1 415 000 000 til kr 1 515 000 000	100 000 000
702		Beredskap:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med fra kr 70 915 000 til kr 0	70 915 000
710		Nasjonalt folkehelseinstitutt:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 709 104 000 til kr 531 004 000	178 100 000
718		Rusmiddelforebygging:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 77 969 000 til kr 75 669 000	2 300 000
719		Annet folkehelsearbeid:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 79</i> , nedsettes med fra kr 50 301 000 til kr 49 701 000	600 000
720		Helsedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 732 421 000 til kr 767 021 000	34 600 000
721		Statens helsetilsyn:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 84 771 000 til kr 86 271 000	1 500 000
729		Pasient- og brukerombud:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 54 062 000 til kr 53 062 000	1 000 000
732		Regionale helseforetak:	
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 40 409 437 000 til kr 40 405 637 000	3 800 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 14 057 339 000 til kr 14 056 039 000	1 300 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 10 718 406 000 til kr 10 717 406 000	1 000 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 9 511 682 000 til kr 9 510 782 000	900 000
	77	Poliklinisk virksomhet mv., <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 313 459 000 til kr 2 308 459 000	5 000 000
733		Habilitering og rehabilitering:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , nedsettes med fra kr 17 719 000 til kr 16 819 000	900 000
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 41 160 000 til kr 40 960 000	200 000
734		Særskilte tilskudd til psykiske helse-og rustiltak:	
	71	Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede, forhøyes med fra kr 65 461 000 til kr 80 461 000	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Utviklingsområder innen psykisk helsevern og rus, nedsettes med fra kr 52 448 000 til kr 50 948 000	1 500 000
751		Legemiddeltiltak:	
	70	Tilskudd, nedsettes med fra kr 57 377 000 til kr 56 377 000	1 000 000
761		Omsorgstjeneste:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , nedsettes med fra kr 140 872 000 til kr 119 472 000	21 400 000
	60	Kompetansetiltak i kommunene, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 193 555 000 til kr 180 955 000	12 600 000
	67	Utviklingstiltak, forhøyes med fra kr 36 882 000 til kr 109 382 000	72 500 000
763		Rustiltak:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> , nedsettes med fra kr 63 500 000 til kr 63 100 000	400 000
764		Psykisk helse:	
	72	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 413 543 000 til kr 409 243 000	4 300 000
770		Tannhelsetjeneste:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 60 682 000 til kr 66 682 000	6 000 000
781		Forsøk og utvikling mv.:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 59 315 000 til kr 91 215 000	31 900 000
783		Personell:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , forhøyes med fra kr 2 023 000 til kr 21 410 000	19 387 000
	61	Turnustjeneste, nedsettes med fra kr 143 037 000 til kr 118 500 000	24 537 000
	79	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med fra kr 22 766 000 til kr 27 916 000	5 150 000
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 136 598 000 til kr 137 317 000	719 000
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 4 226 450 000 til kr 3 945 355 000	281 095 000
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, nedsettes med fra kr 1 679 686 000 til kr 1 607 663 000	72 023 000
840		Krisetiltak:	
(NY)	62	Tilskudd til kommuner, bevilges med	10 500 000
	70	Tilskudd til voldsførebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i> , nedsettes med fra kr 23 402 000 til kr 12 902 000	10 500 000
844		Kontantstøtte:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 418 000 000 til kr 1 440 000 000	22 000 000
845		Barnetrygd:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 14 820 000 000 til kr 14 890 000 000	70 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.:	
	70	Tilskudd, forhøyes med fra kr 15 108 000 til kr 16 108 000	1 000 000
847		Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne:	
	71	Tiltak for økt tilgjengelighet og universell utforming, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med fra kr 20 484 000 til kr 19 484 000	1 000 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 185 752 000 til kr 238 721 000	52 969 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , forhøyes med fra kr 3 114 157 000 til kr 3 204 157 000	90 000 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 580 500 000 til kr 432 300 000	148 200 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 19 198 000 til kr 9 698 000	9 500 000
904		Brønnøysundregistrene:	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 213 500 000 til kr 253 500 000	40 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk:	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 750 000 000 til kr 1 700 000 000	50 000 000
920		Norges forskningsråd:	
	50	Tilskudd, forhøyes med fra kr 1 307 000 000 til kr 1 327 000 000	20 000 000
922		Romvirksomhet:	
	50	Norsk Romsenter, forhøyes med fra kr 43 100 000 til kr 47 400 000	4 300 000
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), nedsettes med fra kr 145 400 000 til kr 130 200 000	15 200 000
	73	Galileo, nedsettes med fra kr 124 200 000 til kr 119 900 000	4 300 000
950		Forvaltning av statlig eierskap:	
(NY)	70	Tilskudd til avskrivning av aksjekapital, Venturefondet AS, bevilges med	13 400 000
	96	Aksjer, forhøyes med fra kr 580 000 000 til kr 582 700 000	2 700 000
1000		Fiskeri- og kystdepartementet:	
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 8 250 000 til kr 9 250 000	1 000 000
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU:	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 22 850 000 til kr 21 850 000	1 000 000
1030		Fiskeridirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 331 900 000 til kr 332 950 000	1 050 000
1062		Kystverket:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , forhøyes med fra kr 1 356 300 000 til kr 1 366 300 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med fra kr 120 700 000 til kr 154 700 000	34 000 000
1100		Landbruks- og matdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 128 320 000 til kr 128 560 000	240 000
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> , forhøyes med fra kr 2 835 000 til kr 8 095 000	5 260 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet:	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk, forhøyes med fra kr 65 440 000 til kr 65 892 000	452 000
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk, nedsettes med fra kr 19 017 000 til kr 16 717 000	2 300 000
1143		Statens landbruksforvaltning:	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 302 000 til kr 1 302 000	1 000 000
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket:	
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 4 292 000 til kr 6 592 000	2 300 000
1147		Reindriftsforvaltningen:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 39 519 000 til kr 41 619 000	2 100 000
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 6 958 000 til kr 6 258 000	700 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 10 304 000 til kr 8 904 000	1 400 000
1313		Luftfartstilsynet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 168 300 000 til kr 168 800 000	500 000
1320		Statens vegvesen:	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , forhøyes med fra kr 6 178 600 000 til kr 6 248 600 000	70 000 000
	29	Vederlag til OPS-prosjekter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og</i> <i>post 30</i> , forhøyes med fra kr 441 000 000 til kr 500 000 000	59 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29,</i> <i>post 31 og post 72</i> , forhøyes med fra kr 5 110 400 000 til kr 5 240 400 000	130 000 000
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, nedsettes med fra kr 28 000 000 til kr 25 000 000	3 000 000
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og</i> <i>post 30</i> , nedsettes med fra kr 436 000 000 til kr 435 300 000	700 000
1330		Særskilte transporttiltak:	
	70	Kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen-Kirkenes, forhøyes med fra kr 298 000 000 til kr 324 200 000	26 200 000
	75	Kompensasjon til distriktene for forskjeller i drivstoffpriser, nedsettes med fra kr 20 000 000 til kr 5 000 000	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1350		Jernbaneanverket:	
	23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , forhøyes med fra kr 4 387 000 000 til kr 4 647 000 000	260 000 000
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , nedsettes med fra kr 3 763 600 000 til kr 3 713 600 000	50 000 000
	31	Nytt dobbeltspor Oslo-Ski, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 130 000 000 til kr 194 000 000	64 000 000
1400		Miljøverndepartementet:	
	71	Internasjonale organisasjoner, forhøyes med fra kr 42 777 000 til kr 43 184 000	407 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning:	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 36 405 000 til kr 51 405 000	15 000 000
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 134 981 000 til kr 194 981 000	60 000 000
1441		Klima- og forurensningsdirektoratet:	
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, nedsettes med fra kr 5 332 000 til kr 1 945 000	3 387 000
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur:	
(NY)	1	Driftsutgifter, bevilges med	182 521 000
1471		Norsk Polarinstitutt:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 146 418 000 til kr 179 505 000	33 087 000
1474		Senter for klima og miljø:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i> , nedsettes med fra kr 17 000 000 til kr 2 200 000	14 800 000
(NY)	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 70</i> , bevilges med	5 000 000
(NY)	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 01 og 50</i> , bevilges med	9 800 000
1500		Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 171 569 000 til kr 171 136 000	433 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 64 605 000 til kr 109 605 000	45 000 000
1510		Fylkesmannsembetene:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 208 018 000 til kr 1 213 518 000	5 500 000
1520		Departementenes servicesenter:	
	22	Fellesutgifter regjeringskvartalet, forhøyes med fra kr 81 818 000 til kr 83 418 000	1 600 000
	45	Større utstørsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 43 871 000 til kr 48 571 000	4 700 000
1550		Konkurransetilsynet:	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser, forhøyes med fra kr 5 387 000 til kr 7 387 000	2 000 000
1560		Direktoratet for forvaltning og IKT:	
	23	Elektronisk ID, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 60 960 000 til kr 73 960 000	13 000 000
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen:	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 773 000 000 til kr 680 622 000	92 378 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 13 000 000 til kr 18 300 000	5 300 000
1581		Eiendommer til kongelige formål:	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 20 908 000 til kr 23 908 000	3 000 000
1582		Utvikling av Fornebuområdet:	
(NY)	70	Erstatninger og oppgjør, <i>kan overføres</i> , bevilges med	520 000
1590		Kirkelig administrasjon:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 159 476 000 til kr 165 476 000	6 000 000
1610		Toll- og avgiftsetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 279 600 000 til kr 1 280 030 000	430 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 83 600 000 til kr 66 100 000	17 500 000
1618		Skatteetaten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 4 260 300 000 til kr 4 299 800 000	39 500 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift:	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 13 900 000 000 til kr 13 700 000 000	200 000 000
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 445 000 000 til kr 1 415 000 000	30 000 000
1634		Statens innkrevingsentral:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 238 200 000 til kr 242 346 000	4 146 000
1638		Kjøp av klimavoter:	
	21	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 220 000 000 til kr 135 000 000	1 085 000 000
1645		Statens finansfond:	
	70	Tilskudd til drift, nedsettes med fra kr 30 000 000 til kr 10 000 000	20 000 000
1700		Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 319 823 000 til kr 318 323 000	1 500 000
	73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 17 794 000 til kr 15 794 000	2 000 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg:	
	24	Driftsresultat, forhøyes med fra kr -1 019 000 000 til kr -867 662 000	151 338 000
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 609 630 000 til kr 1 585 630 000	24 000 000
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 335 189 000 til kr 338 232 000	3 043 000
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 18 000 000 til kr 16 500 000	1 500 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 64 854 000 til kr 64 011 000	843 000
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 265 000 000 til kr 235 700 000	29 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1720		Felles ledelse og kommandoapparat:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 2 642 083 000 til kr 2 538 207 000	103 876 000
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 112 074 000 til kr 115 074 000	3 000 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 715 903 000 til kr 1 890 436 000	174 533 000
	50	Overføring Statens Pensjonskasse, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 130 597 000 til kr 124 831 000	5 766 000
	70	Renter låneordning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 5 964 000 til kr 3 128 000	2 836 000
1731		Hæren:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 4 561 305 000 til kr 4 972 709 000	411 404 000
1732		Sjøforsvaret:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 3 158 848 000 til kr 3 146 289 000	12 559 000
1733		Luftforsvaret:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 3 725 002 000 til kr 3 769 391 000	44 389 000
1734		Heimevernet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 001 921 000 til kr 1 014 783 000	12 862 000
1735		Etterretningstjenesten:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med fra kr 913 339 000 til kr 911 092 000	2 247 000
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 3 081 345 000 til kr 2 753 523 000	327 822 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i> , nedsettes med fra kr 1 027 627 000 til kr 860 898 000	166 729 000
1790		Kystvakten:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 945 090 000 til kr 942 784 000	2 306 000
1791		Redningshelikoptertjenesten:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 478 322 000 til kr 478 433 000	111 000
1792		Norske styrker i utlandet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 1 465 049 000 til kr 1 519 209 000	54 160 000
1795		Kulturelle og allmennyttige formål:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 274 023 000 til kr 252 262 000	21 761 000
1800		Olje- og energidepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 141 908 000 til kr 143 818 000	1 910 000
1810		Oljedirektoratet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med fra kr 206 200 000 til kr 213 200 000	7 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 63 000 000 til kr 93 000 000	30 000 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 64 650 000 til kr 65 750 000	1 100 000
1825		Omlagging av energibruk og energiproduksjon:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 34 500 000 til kr 37 500 000	3 000 000
	50	Overføring til Energifondet, nedsettes med fra kr 956 000 000 til kr 955 000 000	1 000 000
	74	Naturgass, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 26 000 000 til kr 0	26 000 000
1830		Forskning:	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med fra kr 741 000 000 til kr 791 000 000	50 000 000
1833		CO ₂ -håndtering:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 358 000 000 til kr 798 000 000	560 000 000
	30	Investeringer, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 1 822 000 000 til kr 0	1 822 000 000
(NY) 2309	72	Lån til TCM DA, bevilges med Tilfeldige utgifter:	2 260 000 000
	1	Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 11 531 755 000 til kr 10 881 755 000	650 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning:	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 4 428 439 000 til kr 4 545 378 000	116 939 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 733 815 000 til kr 2 729 335 000	4 480 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 451 576 000 til kr 522 600 000	71 024 000
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 861 700 000 til kr 760 512 000	101 188 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 370 120 000 til kr 403 200 000	33 080 000
	74	Tap på utlån, forhøyes med fra kr 334 900 000 til kr 340 000 000	5 100 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 16 403 876 000 til kr 16 980 613 000	576 737 000
2412		Husbanken:	
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 14 008 100 000 til kr 14 242 300 000	234 200 000
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak:	
(NY) 2421	50	Tapsavsetning garantier, bevilges med Innovasjon Norge:	107 500 000
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, forhøyes med fra kr 383 000 000 til kr 460 000 000	77 000 000
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond, forhøyes med fra kr 10 000 000 til kr 33 800 000	23 800 000
	71	Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 405 000 000 til kr 413 000 000	8 000 000
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 265 000 000 til kr 285 000 000	20 000 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 40 000 000 til kr 0	40 000 000
2426		SIVA SF:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 37 700 000 til kr 62 700 000	25 000 000
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:	
	30	Investeringer, forhøyes med fra kr 23 000 000 000 til kr 24 000 000 000	1 000 000 000
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, forhøyes med fra kr 1 400 000 000 til kr 1 594 000 000	194 000 000
2442 (NY)	21	Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen: Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	102 500 000
2445		Statsbygg:	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-3 393 100 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 299 847 000
		3 Avskrivninger	618 000 000
		4 Renter av statens kapital	53 500 000
		5 Til investeringsformål	916 545 000
		6 Til reguleringsfondet	-23 248 000
			<hr/>
			-528 456 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 908 800 000 til kr 819 700 000	89 100 000
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 787 523 000 til kr 477 523 000	310 000 000
2470		Statens pensjonskasse:	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-462 290 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	386 526 000
		3 Avskrivninger	54 774 000
		4 Renter av statens kapital	16 949 000
		5 Til investeringsformål	18 069 000
			<hr/>
			14 028 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 285 943 000 til kr 345 943 000	60 000 000
2530		Foreldrepenger:	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 13 351 500 000 til kr 13 690 000 000	338 500 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 75 000 000 til kr 85 000 000	10 000 000
2541		Dagpenger:	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 13 140 000 000 til kr 12 200 000 000	940 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.:	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 850 000 000 til kr 950 000 000	100 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2620		Stønad til enslig mor eller far:	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 2 722 000 000 til kr 2 532 000 000	190 000 000
2650		Sykepenges:	
	70	Sykepenges for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 32 840 000 000 til kr 33 430 000 000	590 000 000
	71	Sykepenges for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 970 000 000 til kr 1 900 000 000	70 000 000
2651		Ytelser under arbeidsavklaring:	
	70	Arbeidsavklaringspenges, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 27 579 000 000 til kr 27 840 000 000	261 000 000
2655		Uførhet:	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 19 820 000 000 til kr 19 660 000 000	160 000 000
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 31 270 000 000 til kr 31 060 000 000	210 000 000
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 1 904 000 000 til kr 2 004 000 000	100 000 000
	73	Foreløpig uførepensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 40 000 000 til kr 0	40 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.:	
	74	Tilskudd til biler, nedsettes med fra kr 1 045 000 000 til kr 875 000 000	170 000 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, nedsettes med fra kr 3 049 300 000 til kr 2 869 300 000	180 000 000
2670		Alderdom:	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 68 777 000 000 til kr 68 967 000 000	190 000 000
2690		Diverse utgifter:	
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet, forhøyes med fra kr 125 000 000 til kr 180 000 000	55 000 000
2751		Legemidler mv.:	
	70	Legemidler, nedsettes med fra kr 7 913 500 000 til kr 7 713 500 000	200 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling:	
	70	Egenandelstak 1, forhøyes med fra kr 3 818 400 000 til kr 3 824 400 000	6 000 000
2790		Andre helsetiltak:	
	70	Bidrag, lokalt, forhøyes med fra kr 217 300 000 til kr 225 300 000	8 000 000

Inntekter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3225		Tiltak i grunnopplæringen:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 141 275 000 til kr 75 695 000	65 580 000
3280		Felles administrative enheter:	
	2	Salgsinntekter m.v., forhøyes med fra kr 10 000 til kr 2 010 000	2 000 000
3288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 4 752 000 til kr 4 672 000	80 000
3410		Rettsgebyr:	
	1	Rettsgebyr, forhøyes med fra kr 158 739 000 til kr 170 739 000	12 000 000
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten:	
	6	Gebyr – utlendingssaker, nedsettes med fra kr 89 852 000 til kr 86 275 000	3 577 000
	8	Gebyr – ID-kort, nedsettes med fra kr 14 250 000 til kr 0	14 250 000
3451		Samfunnssikkerhet og beredskap:	
	3	Diverse inntekter, nedsettes med fra kr 28 283 000 til kr 23 283 000	5 000 000
3462		Tinglysing:	
	1	Gebyrinntekter, borettsregister, nedsettes med fra kr 51 760 000 til kr 0	51 760 000
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom, nedsettes med fra kr 928 800 000 til kr 0	928 800 000
3470		Fri rettshjelp:	
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m., nedsettes med fra kr 2 232 000 til kr 1 232 000	1 000 000
3490		Utlendingsdirektoratet:	
	1	Retur og tilbakevending av flyktninger, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 50 104 000 til kr 75 404 000	25 300 000
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 12 500 000 til kr 14 556 000	2 056 000
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 1 942 374 000 til kr 1 516 890 000	425 484 000
	6	Gjenbosetting av flyktninger – støttetiltak, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 6 140 000 til kr 7 090 000	950 000
3605		Arbeids- og velferdsetaten:	
	1	Administrasjonsvederlag, forhøyes med fra kr 9 000 000 til kr 21 000 000	12 000 000
3614		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse:	
	1	Gebyrinntekter, lån, forhøyes med fra kr 18 000 000 til kr 23 000 000	5 000 000
	90	Tilbakebetaling av lån, forhøyes med fra kr 3 500 000 000 til kr 4 400 000 000	900 000 000
3615		Yrkesskadeforsikring:	
	1	Premieinntekter, forhøyes med fra kr 136 000 000 til kr 146 000 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3616		Gruppelivsforsikring:	
	1	Premieinntekter, forhøyes med fra kr 98 000 000 til kr 102 000 000	4 000 000
3635		Ventelønn:	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., nedsettes med fra kr 53 000 000 til kr 49 000 000	4 000 000
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, nedsettes med fra kr 2 200 000 til kr 1 900 000	300 000
3732		Regionale helseforetak:	
	86	Driftskreditter, forhøyes med fra kr 500 000 000 til kr 568 000 000	68 000 000
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med fra kr 74 000 000 til kr 78 120 000	4 120 000
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 175 731 000 til kr 112 572 000	63 159 000
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 51 917 000 til kr 32 746 000	19 171 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere:	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 424 928 000 til kr 311 466 000	113 462 000
3904		Brønnøysundregistrene:	
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen, forhøyes med fra kr 100 000 til kr 40 100 000	40 000 000
3907		Sjøfartsdirektoratet:	
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR, nedsettes med fra kr 127 300 000 til kr 121 300 000	6 000 000
	2	Maritime personellsertifikater, forhøyes med fra kr 9 000 000 til kr 15 000 000	6 000 000
3908		Skipsregistrene:	
	1	Gebyrer NOR, nedsettes med fra kr 11 850 000 til kr 10 350 000	1 500 000
	2	Gebyrer NIS, nedsettes med fra kr 5 300 000 til kr 5 100 000	200 000
3950		Forvaltning av statlig eierskap:	
(NY)	71	Tilbakeføring av tilskudd til restrukturering, Mesta AS, bevilges med	129 000 000
(NY)	95	Avskrivning av aksjekapital, Venturefondet AS, bevilges med	13 400 000
(NY)	97	Tilbakeføring av aksjekapital, Venturefondet AS, bevilges med	24 700 000
4023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU:	
	90	Tilbakebetaling lån fra Nofima, nedsettes med fra kr 42 842 000 til kr 4 284 000	38 558 000
4100		Landbruks- og matdepartementet:	
	1	Refusjoner m.m., nedsettes med fra kr 517 000 til kr 100 000	417 000
(NY)	40	Salg av eiendom, bevilges med	5 500 000
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet:	
	30	Husleie, Bioforsk, forhøyes med fra kr 17 870 000 til kr 18 416 000	546 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
4115		Mattilsynet:	
	1	Gebyr m.m., nedsettes med fra kr 137 642 000 til kr 117 142 000	20 500 000
4441		Klima- og forurensningsdirektoratet:	
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, nedsettes med fra kr 5 463 000 til kr 2 081 000	3 382 000
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur:	
(NY)	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag, bevilges med	51 760 000
(NY)	2	Gebyrinntekter tinglysing, fast eiendom, bevilges med	950 800 000
4471		Norsk Polarinstitutt:	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting, forhøyes med fra kr 21 525 000 til kr 50 000 000	28 475 000
4618		Skatteetaten:	
	2	Andre inntekter, forhøyes med fra kr 30 000 000 til kr 70 000 000	40 000 000
4638		Salg av klimakvoter:	
	1	Salgsinntekter, nedsettes med fra kr 825 000 000 til kr 690 000 000	135 000 000
4720		Felles ledelse og kommandoapparat:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 20 641 000 til kr 67 698 000	47 057 000
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 30 113 000 til kr 41 446 000	11 333 000
4731		Hæren:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 3 625 000 til kr 32 551 000	28 926 000
4732		Sjøforsvaret:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 24 205 000 til kr 31 925 000	7 720 000
4733		Luftforsvaret:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 97 662 000 til kr 114 634 000	16 972 000
4734		Heimevernet:	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med fra kr 1 878 000 til kr 3 488 000	1 610 000
4740		Forsvarets logistikkorganisasjon:	
	1	Driftsinntekter, nedsettes med fra kr 236 627 000 til kr 141 104 000	95 523 000
4810		Oljedirektoratet:	
	1	Gebyrinntekter, forhøyes med fra kr 10 400 000 til kr 17 400 000	7 000 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, forhøyes med fra kr 39 300 000 til kr 69 300 000	30 000 000
4825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon:	
	85	Fondsavkastning, nedsettes med fra kr 796 000 000 til kr 795 000 000	1 000 000
4833		CO ₂ -håndtering:	
(NY)	1	Salg av andel, TCM DA, bevilges med	25 000 000
(NY)	80	Renter, TCM DA, bevilges med	8 300 000
5310		Statens lånekasse for utdanning:	
	29	Termingebyr, nedsettes med fra kr 29 478 000 til kr 28 200 000	1 278 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	90	Redusert lån og rentegjeld, nedsettes med fra kr 7 685 500 000 til kr 6 738 700 000	946 800 000
	93	Omgjøring av studielån til stipend, forhøyes med fra kr 4 134 200 000 til kr 4 339 000 000	204 800 000
5312		Husbanken:	
	90	Avdrag, forhøyes med fra kr 8 964 400 000 til kr 8 976 200 000	11 800 000
5325		Innovasjon Norge:	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 8 700 000	3 700 000
	70	Låne- og garantiprovisjoner, forhøyes med fra kr 40 000 000 til kr 44 300 000	4 300 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten:	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter,	157 700 000 000
		2 Driftsutgifter,	-36 300 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter,	-2 500 000 000
		4 Avskrivninger,	-14 000 000 000
		5 Renter av statens kapital,	-7 000 000 000
			97 900 000 000
	30	Avskrivninger, nedsettes med fra kr 20 800 000 000 til kr 14 000 000 000	6 800 000 000
	80	Renter av statens kapital, forhøyes med fra kr 6 800 000 000 til kr 7 000 000 000	200 000 000
(NY)	89	Oppgjør etter garantierklæring, bevilges med	875 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift:	
	30	Avskrivninger, nedsettes med fra kr 704 105 000 til kr 689 205 000	14 900 000
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene, nedsettes med fra kr 1 250 000 000 til kr -2 500 000 000	3 750 000 000
5521		Merverdiavgift:	
	70	Avgift, forhøyes med fra kr 189 600 000 000 til kr 189 658 000 000	58 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.:	
	70	Avgift på mineralolje, nedsettes med fra kr 1 311 000 000 til kr 1 310 500 000	500 000
	72	Avgift på gass, nedsettes med fra kr 13 000 000 til kr 0	13 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.:	
	70	CO ₂ -avgift, nedsettes med fra kr 4 823 000 000 til kr 4 821 000 000	2 000 000
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall:	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med fra kr 252 000 000 til kr 236 000 000	16 000 000
5575		Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet:	
	74	Sektoravgifter Kystverket, nedsettes med fra kr 653 525 000 til kr 648 775 000	4 750 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet:	
	71	Totalisatoravgift, nedsettes med fra kr 125 000 000 til kr 110 000 000	15 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet:	
	70	Bidrag til kulturminnevern, nedsettes med fra kr 6 500 000 til kr 23 000	6 477 000
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift:	
	80	Renter av statens faste kapital, forhøyes med fra kr 71 729 000 til kr 74 029 000	2 300 000
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:	
(NY)	87	Renteinntekter mv. fra Statens finansfond, bevilges med	56 300 000
5607		Renter av boliglansordningen i Statens Pensjonskasse:	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 734 000 000 til kr 731 000 000	3 000 000
5611		Aksjer i NSB AS:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 145 000 000 til kr 172 000 000	27 000 000
5615		Husbanken:	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 3 856 700 000 til kr 3 618 300 000	238 400 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning:	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 3 788 500 000 til kr 3 357 900 000	430 600 000
5623		Aksjer i Baneservice AS:	
(NY)	85	Utbytte, bevilges med	20 400 000
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge:	
(NY)	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, bevilges med	14 100 000
(NY)	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, bevilges med	21 200 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, nedsettes med fra kr 3 000 000 til kr 800 000	2 200 000
5652		Innskuddskapital i Statskog SF:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 5 000 000 til kr 10 100 000	5 100 000
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning:	
	85	Utbytte, forhøyes med fra kr 4 613 700 000 til kr 9 050 000 000	4 436 300 000
5680		Innskuddskapital i Statnett SF:	
	85	Utbytte, nedsettes med fra kr 180 000 000 til kr 132 000 000	48 000 000
5685		Aksjer i Statoil ASA:	
	85	Utbytte, nedsettes med fra kr 15 489 000 000 til kr 12 818 000 000	2 671 000 000
5701		Diverse inntekter:	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, nedsettes med fra kr 390 000 000 til kr 380 000 000	10 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.:	
	2	Dividende, nedsettes med fra kr 235 000 000 til kr 180 000 000	55 000 000
5705		Refusjon av dagpenger:	
	1	Refusjon dagpenger, statsgaranti ved konkurs, forhøyes med fra kr 65 000 000 til kr 75 000 000	10 000 000
	3	Refusjon av dagpenger fra EØS-land, forhøyes med fra kr 2 600 000 til kr 3 000 000	400 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kunnskapsdepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 229 post 01	kap. 3229 postene 02 og 61

2. Samferdselsdepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1350 postene 23 og 30	kap. 4350 postene 01, 02 og 06

3. Miljøverndepartementet i 2010 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1465 post 01	kap. 4465 post 01

III

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2010 kan utgiftsføre uten bevilgning utlån til Norpipe Oil AS på inntil 25 mill. kroner under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 90 Lån til Norpipe Oil AS.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Fiskeri- og kystdepartementet i 2010 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1062		Kystverket	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	68 mill. kroner

2. Olje- og energidepartementet i 2010 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1810		Oljedirektoratet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	10 mill. kroner

V

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2010 kan pådra seg forpliktelser utover gitte bevilgninger innenfor følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Kommunal- og regionaldepartementet i 2010 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	382,8 mill. kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemplasser	
	64	Investeringsstilskudd	1 544,7 mill.kroner

2. Arbeidsdepartementet i 2010 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 256 mill. kroner

3. Miljøverndepartementet i 2010 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	65 mill. kroner

VII

Deltakelse i International Finance Facility for Immunisation II (IFFIm II)

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2010 kan:

1. inngå avtale om bidrag til IFFIm II med inntil 1,5 mrd. kroner i perioden 2010-2020.
2. fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån.

VIII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2010 kan gi Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 120 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirkosomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning

skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

IX

Utlånsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2010 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 700 mill. kroner.

X

Toårige budsjettvedtak

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet kan slutte seg til toårige budsjettvedtak i ILO.

XI

Fullmakt til å gjennomføre investeringsprosjektet PERFORM

Stortinget samtykker i at Arbeidsdepartementet i 2010 kan gjennomføre PERFORM-prosjektet i Statens Pensjonskasse, herunder forplikte staten innenfor en samlet kostnadsramme på 1 287 mill. kroner.

XII

Avtale om kjøp

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2010 kan inngå avtale om kjøp av Giesesalt for en periode på inntil 6 år.

XIII

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for riksvegferjedriften

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2010 kan forplikte staten for framtidige budsjettår utover gitt bevilgning på kap. 1320 Statens vegvesen, post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester, slik at samlet ramme for gamle og nye forpliktelser ikke overstiger 3 600 mill. kroner, og slik at forpliktelsene som forfaller hvert år ikke overstiger 460 mill. kroner.

Andre vedtak

XIV

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet «*overslagsbevilgning*» tilføyes bevilgningen under kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 76 Startstipend for kvotestudenter, i statsbudsjettet for 2010.

XV

Fastsetting av fordelingsnøkkel for visse tilskudd

Det ordinære offentlige driftstilskuddet til knutepunktinstitusjoner utenom Nord-Norge fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

XVI

Unnlatelse av å disponere overførte midler

Stortinget samtykker i at det unnlates disponert 41,7 mill. kroner av overførte midler fra 2009 på kap. 702 Beredskap, post 21 Spesielle driftsutgifter.

XVII

Salg av fast eiendom under Landbruks- og matdepartementet

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2010 kan selge:

1. innkjøpt og opprinnelig eiendom for inntil 13 mill. kroner
2. eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune og benytte salgsinntekter til å dekke utgifter knyttet til eiendommen.

XVIII

Overdragelse av eiendom under Miljøverndepartementet

Stortinget samtykker i at:

1. Miljøverndepartementet i 2010 kan overdra bygninger og anlegg på Hjerkinns hus i Dovre kommune vederlagsfritt til Dovre kommune på vilkår som fremgår av omtalen av saken i Prop. 125 S (2009 – 2010).

2. inntekten fra salget av messe-/forelegningsdelen av anlegget benyttes til utviklingsmidler til Norsk Villreinsenter Nord.

ne under kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet, endres til post 70 Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene.

XIX

Endringer av kapittel- og postbetegnelser

Stortinget samtykker i følgende endringer av kapittel- og postbetegnelser i statsbudsjettet for 2010:

1. Kap. 1602 Kredittilsynet endres til kap. 1602 Finanstilsynet.
2. Post 70 Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhete-

XX

Avskrivning av differanser i Forsvarsbyggs regnskap

Stortinget samtykker i at Forsvarsbyggs mellomværende med statskassen, i statsregnskapet for 2010, krediteres med netto 26 360 109 kroner mot konto for forskyvning i balansen.

Vedlegg 1**Endringer etter saldert budsjett**

Utgifter:

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1	51	H.M. Kongen og H.M. Dronningen Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff	-	-	1 500	1 500
Sum endringer Det kongelige hus				-	1 500	
20	1	Statsministerens kontor Driftsutgifter	85 300	-	1 000	86 300
21	1	Statsrådet Driftsutgifter	154 700	-	-7 625	147 075
Sum endringer Regjering				-	-6 625	
61	1	Høyesterett Driftsutgifter	72 983	-	965	73 948
Sum endringer Høyesterett				-	965	
100	1	Utenriksdepartementet Driftsutgifter	1 699 612	-	-1 910	1 697 702
103	1	Regjeringens fellesbevilgning for representasjon Driftsutgifter	25 534	-	7 625	33 159
116	72	Deltaking i internasjonale organisasjoner EØS-finansieringsordningen	1 615 000	-	-277 000	1 338 000
	73	Den norske finansieringsordningen	1 460 000	-	-198 000	1 262 000
	75	EØS-finansieringsordningen 2009-2014	-	-	14 900	14 900
	76	Den norske finansieringsordningen 2009-2014	-	-	13 000	13 000
141	1	Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) Driftsutgifter	199 936	-	1 000	200 936
160	72	Sivilt samfunn og demokratiutvikling Demokratistøtte/partier	8 000	-	-1 000	7 000
161	70	Næringsutvikling	309 000	-	44 000	353 000
	75	NORFUND – tapsavsetting	143 750	-	11 000	154 750
	95	NORFUND – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	441 250	-	33 000	474 250

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
162	70	Overgangsbistand (gap)	499 000	-	50 000	549 000
163		Overgangsbistand (gap)				
		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter				
	70	Naturkatastrofer	335 000	-	40 000	375 000
	71	Humanitær bistand	2 020 600	-	102 000	2 122 600
	72	Menneskerettigheter	187 000	-	20 000	207 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering				
	71	Faglig samarbeid	270 000	-	5 000	275 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.				
	1	Driftsutgifter	39 867	-	10 000	49 867
	73	Klima- og skogsatsingen	2 107 700	-	-10 000	2 097 700
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)				
	21	Spesielle driftsutgifter	2 879 969	-	-655 431	2 224 538
171		Multilaterale finansinstitusjoner				
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner	394 500	-	100 431	494 931
Sum endringer Utenriksdepartementet				-	-691 385	
200		Kunnskapsdepartementet				
	21	Spesielle driftsutgifter	17 311	-	571	17 882
224		Senter for IKT i utdanningen				
	1	Driftsutgifter	51 034	-	8 585	59 619
225		Tiltak i grunnopplæringen				
	1	Driftsutgifter	131 110	-	7 397	138 507
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere	261 618	-	-102 259	159 359
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	3 310	-	720	4 030
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen				
	21	Spesielle driftsutgifter	1 043 566	-	-7 397	1 036 169
228		Tilskudd til private skoler mv.				
	72	Private skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven	201 822	-	-3 991	197 831
231		Barnehager				
	60	Driftstilskudd til barnehager	19 677 908	-	-59 500	19 618 408
	61	Investeringsstilskudd	189 600	-	-13 500	176 100
	62	Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage	855 724	-	6 180	861 904
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler	42 000	-	-3 500	38 500
	65	Skjønnsmidler til barnehager	5 805 706	-	-46 000	5 759 706
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.				
	70	Holocaustsenteret	23 200	-	2 000	25 200
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet				
	21	Spesielle driftsutgifter	79 804	-	10 000	89 804
260		Universiteter og høyskoler				
	50	Statlige universiteter og høyskoler	22 554 756	-	-3 666	22 551 090

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
280	1	Felles administrative enheter				
		Driftsutgifter	49 100	-	2 000	51 100
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler				
	75	UNINETT	22 548	-	60 000	82 548
288		Internasjonale samarbeidstiltak				
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	196 887	-	4 865	201 752
	73	EUs rammeprogram for forskning	1 235 864	-	-125 629	1 110 235
	74	Det europeiske instituttet for innovasjon og teknologi	4 977	-	-461	4 516
Sum endringer Kunnskapsdepartementet				-	-263 585	
310	70	Tilskudd til trossamfunn m.m.				
		Tilskudd til tros- og livssynssamfunn	157 698	-	699	158 397
315	82	Frivillighetsformål				
		Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	-	-	50 000	50 000
334	50	Film- og medieformål				
		Filmfondet	367 857	-	-1 350	366 507
	71	Filmtiltak m.m.	24 101	-	1 350	25 451
Sum endringer Kulturdepartementet				-	50 699	
400		Justisdepartementet				
	1	Driftsutgifter	311 941	-	3 473	315 414
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	7 585	-	60	7 645
410		Tingrettene og lagmannsrettene				
	1	Driftsutgifter	1 448 866	-	54 420	1 503 286
	21	Spesielle driftsutgifter	59 589	-	9 000	68 589
414		Forliksråd og andre domsutgifter				
	1	Driftsutgifter	122 259	-	-10 000	112 259
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning				
	1	Driftsutgifter	3 230 179	-	-23 400	3 206 779
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv.	38 184	-	11 816	50 000
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)				
	1	Driftsutgifter	161 837	-	3 400	165 237
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten				
	1	Driftsutgifter	8 924 155	-	42 658	8 966 813
	21	Spesielle driftsutgifter	170 804	-	18 100	188 904
441		Oslo politidistrikt				
	1	Driftsutgifter	1 807 632	-	7 900	1 815 532
448		Grensekommisæreren				
	1	Driftsutgifter	5 264	-	1 271	6 535
450		Sivile vernepliktige				
	1	Driftsutgifter	58 954	-	-5 970	52 984
451		Samfunnssikkerhet og beredskap				
	1	Driftsutgifter	543 432	-	-3 000	540 432

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
455	1	Redningstjenesten				
	72	Driftsutgifter	629 578	-	-700	628 878
		Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	87 776	-	700	88 476
456		Direktoratet for nødkommunikasjon				
	1	Driftsutgifter	261 317	-	11 990	273 307
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	127 586	-	204 040	331 626
460		Spesialenheten for politisaker				
	1	Driftsutgifter	30 867	-	1 060	31 927
462		Tinglysing				
	1	Driftsutgifter	182 771	-	-182 771	0
467		Norsk Lovtidend				
	1	Driftsutgifter	3 114	-	1 293	4 407
470		Fri rettshjelp				
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	36 251	-	-1 060	35 191
471		Statens erstatningsansvar				
	71	Erstatningsansvar m.m.	117 692	-	-20 000	97 692
474		Konfliktråd				
	1	Driftsutgifter	55 891	-	1 015	56 906
480		Svalbardbudsjettet				
	50	Tilskudd	112 977	-	4	112 981
490		Utlendingsdirektoratet				
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak	2 756 867	-	-322 867	2 434 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse	89 813	-	-25 000	64 813
	60	Tilskudd til vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere og flyktninger	235 220	-	-26 234	208 986
	70	Økonomiske ytelser til beboere i asylmottak	591 100	-	-40 520	550 580
	72	Retur og tilbakevending for flyktninger	50 104	-	28 300	78 404
	73	Gjenbosetting av flyktninger, støttetiltak	6 140	-	950	7 090
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet	12 800	-	1 903	14 703
Sum endringer Justis- og politidepartementet				-	-258 169	
500		Kommunal- og regionaldepartementet				
	1	Driftsutgifter	142 800	-	6 219	149 019
571		Rammetilskudd til kommuner				
	60	Innbyggertilskudd	50 600 896	-	7 300	50 608 196
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner				
	60	Innbyggertilskudd	24 652 511	-	14 000	24 666 511
581		Bolig- og bomiljøtiltak				
	61	Husleietilskudd	21 500	-	-17 100	4 400
	75	Boligtilskudd til etablering, tilpasning og utleieboliger	896 100	-	41 500	937 600

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg				
	60	Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg	485 300	-	-50 000	435 300
	61	Rentekompensasjon – kirkebygg	69 100	-7 700	-27 300	34 100
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser				
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 211 100	-	-50 000	1 161 100
	64	Investeringsstilskudd	901 250	-	-132 900	768 350
Sum endringer Kommunal- og regionaldepartementet				-7 700	-208 281	
600		Arbeidsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	158 101	-	-3 588	154 513
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	3 200	-	-3 200	0
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.				
	21	Spesielle driftsutgifter	54 409	-	-2 785	51 624
	70	Tilskudd	22 721	-	2 785	25 506
605		Arbeids- og velferdsetaten				
	1	Driftsutgifter	9 265 901	-	-7 500	9 258 401
611		Pensjoner av statskassen				
	1	Driftsutgifter	21 600	-	-700	20 900
612		Tilskudd til Statens Pensjonskasse				
	1	Driftsutgifter	8 048 000	-	-550 000	7 498 000
	22	Sluttoppgjør	-	-	3 000	3 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse	90 000	-	-6 000	84 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden				
	1	Driftsutgifter	754 000	-	19 000	773 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse	8 000	-	1 000	9 000
614		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse				
	1	Driftsutgifter	31 000	-	7 000	38 000
	90	Utlån	6 000 000	-	2 500 000	8 500 000
615		Yrkesskadeforsikring				
	1	Driftsutgifter	92 000	-	-7 000	85 000
616		Grupplivsforsikring				
	1	Driftsutgifter	131 000	-	11 000	142 000
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering				
	21	Spesielle driftsutgifter	33 990	-	2 065	36 055
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	175 940	-	-2 065	173 875
634		Arbeidsmarkedstiltak				
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv.	71 880	-	3 800	75 680
	76	Tiltak for arbeidssøkere	7 207 820	-	247 000	7 454 820
635		Ventelønn				
	1	Driftsutgifter	210 000	-	-20 000	190 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
640	1	Arbeidstilsynet				
		Driftsutgifter	415 700	-	-500	415 200
646		Pionerdykkere i Nordsjøen				
	70	Tilskudd til pionerdykkere	-	-	15 000	15 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn				
	70	Tilskudd	535 000	-	-57 000	478 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)				
	70	Tilskudd	1 415 000	-	100 000	1 515 000
Sum endringer Arbeidsdepartementet				-	2 251 312	
702		Beredskap				
	21	Spesielle driftsutgifter	70 915	-	-70 915	0
710		Nasjonalt folkehelseinstitutt				
	21	Spesielle driftsutgifter	709 104	-	-178 100	531 004
718		Rusmiddelforebygging				
	21	Spesielle driftsutgifter	77 969	-	-2 300	75 669
719		Annet folkehelsearbeid				
	21	Spesielle driftsutgifter	50 301	-	-600	49 701
720		Hesledirektoratet				
	1	Driftsutgifter	732 421	-	34 600	767 021
721		Statens helsetilsyn				
	1	Driftsutgifter	84 771	-	1 500	86 271
729		Pasient- og brukerombud				
	1	Driftsutgifter	54 062	-	-1 000	53 062
732		Regionale helseforetak				
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF	40 409 437	-	-3 800	40 405 637
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF	14 057 339	-	-1 300	14 056 039
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF	10 718 406	-	-1 000	10 717 406
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF	9 511 682	-	-900	9 510 782
	77	Poliklinisk virksomhet mv.	2 313 459	-	-5 000	2 308 459
733		Habilitering og rehabilitering				
	21	Spesielle driftsutgifter	17 719	-	-900	16 819
	72	Kjøp av opptrening mv.	41 160	-	-200	40 960
734		Særskilte tilskudd til psykiske helse- og rustiltak				
	71	Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede	65 461	-	15 000	80 461
	72	Utviklingsområder innen psykisk helsevern og rus	52 448	-	-1 500	50 948
751		Legemiddeltiltak				
	70	Tilskudd	57 377	-	-1 000	56 377
761		Omsorgstjeneste				
	21	Spesielle driftsutgifter	140 872	-	-21 400	119 472
	60	Kompetansetiltak i kommunene	193 555	-	-12 600	180 955
	67	Utviklingstiltak	36 882	-	72 500	109 382
763		Rustiltak				
	21	Spesielle driftsutgifter	63 500	-	-400	63 100
764		Psykisk helse				
	72	Utviklingstiltak	413 543	-	-4 300	409 243
770		Tannhelsetjeneste				
	70	Tilskudd	60 682	-	6 000	66 682
781		Forsøk og utvikling mv.				
	21	Spesielle driftsutgifter	59 315	-	31 900	91 215

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
783		Personell				
	21	Spesielle driftsutgifter	2 023	-	19 387	21 410
	61	Turnustjeneste	143 037	-	-24 537	118 500
	79	Andre tilskudd	22 766	-	5 150	27 916
Sum endringer Helse- og omsorgsdepartementet				-	-145 715	
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	136 598	-	719	137 317
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	60	Integreringstilskudd	4 226 450	-	-281 095	3 945 355
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere				
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	1 679 686	-	-72 023	1 607 663
840		Krisetiltak				
	62	Tilskudd til kommuner	-	-	10 500	10 500
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	23 402	-	-10 500	12 902
844		Kontantstøtte				
	70	Tilskudd	1 418 000	-	22 000	1 440 000
845		Barnetrygd				
	70	Tilskudd	14 820 000	-	70 000	14 890 000
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.				
	70	Tilskudd	15 108	-	1 000	16 108
847		Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne				
	71	Tiltak for økt tilgjengelighet og universell utforming	20 484	-	-1 000	19 484
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet				
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	185 752	-	52 969	238 721
855		Statlig forvaltning av barnevernet				
	1	Driftsutgifter	3 114 157	-	90 000	3 204 157
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere				
	1	Driftsutgifter	580 500	-	-148 200	432 300
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet				
	21	Spesielle driftsutgifter	19 198	-	-9 500	9 698
Sum endringer Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet				-	-275 130	
904		Brønnøysundregistrene				
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen	213 500	-	40 000	253 500
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk				
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	1 750 000	-	-50 000	1 700 000

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd	1 307 000	-	20 000	1 327 000
922	50	Rømvirksomhet Norsk Romsenter	43 100	-	4 300	47 400
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	145 400	-	-15 200	130 200
	73	Galileo	124 200	-	-4 300	119 900
950	70	Forvaltning av statlig eierskap Tilskudd til avskrivning av aksjekapital, Venturefondet AS	-	-	13 400	13 400
	96	Aksjer	-	580 000	2 700	582 700
Sum endringer Nærings- og handelsdepartementet				580 000	10 900	
1000	71	Fiskeri- og kystdepartementet Tilskudd til kystkultur	8 250	-	1 000	9 250
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU				
	71	Tilskudd til utviklingstiltak Fiskeridirektoratet	22 850	-	-1 000	21 850
1030	1	Driftsutgifter Kystverket	331 900	-	1 050	332 950
1062	1	Driftsutgifter	1 356 300	-	10 000	1 366 300
	21	Spesielle driftsutgifter	740 700	-620 000	34 000	154 700
Sum endringer Fiskeri- og kystdepartementet				-620 000	45 050	
1100	1	Landbruks- og matdepartementet Driftsutgifter	128 320	-	240	128 560
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer	2 835	-	5 260	8 095
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet				
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	65 440	-	452	65 892
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	19 017	-	-2 300	16 717
1143		Statens landbruksforvaltning				
	72	Erstatninger	302	-	1 000	1 302
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket				
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket	4 292	-	2 300	6 592
1147		Reindriftsforvaltningen				
	1	Driftsutgifter	39 519	-	2 100	41 619
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold	6 958	-	-700	6 258
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark	10 304	-	-1 400	8 904
Sum endringer Landbruks- og matdepartementet				-	6 952	
1310	70	Flytransport Kjøp av innenlandske flyruter	629 200	26 700	-	655 900
1313		Luftfartstilsynet				
	1	Driftsutgifter	168 300	-	500	168 800
1320		Statens vegvesen				
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m.	6 178 600	-	70 000	6 248 600
	29	Vederlag til OPS-prosjekter	441 000	-	59 000	500 000

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	30	Riksveginvesteringer	5 110 400	-	130 000	5 240 400
	61	Rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene	28 000	-	-3 000	25 000
1330	72	Kjøp av riksvegferjetjenester	436 000	-	-700	435 300
		Særskilte transporttiltak				
	70	Kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen-Kirkenes	298 000	-	26 200	324 200
	75	Kompensasjon til distriktene for forskjeller i drivstoffpriser	20 000	-	-15 000	5 000
1350		Jernbaneanverket				
	23	Drift og vedlikehold	4 387 000	-	260 000	4 647 000
	30	Investeringer i linjen	3 763 600	-	-50 000	3 713 600
	31	Nytt dobbeltspor Oslo-Ski	130 000	-	64 000	194 000
Sum endringer Samferdselsdepartementet				26 700	541 000	
1400		Miljøverndepartementet				
	71	Internasjonale organisasjoner	42 777	-	407	43 184
1427		Direktoratet for naturforvaltning				
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	36 405	-	15 000	51 405
	35	Statlig erverv, nytt skogvern	134 981	-	60 000	194 981
1441		Klima- og forurensningsdirektoratet				
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	5 332	-	-3 387	1 945
1465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur				
	1	Driftsutgifter	-	-	182 521	182 521
1471		Norsk Polarinstitutt				
	1	Driftsutgifter	146 418	-	33 087	179 505
1474		Senter for klima og miljø				
	1	Driftsutgifter	17 000	-	-14 800	2 200
	50	Tilskudd til statlige mottakere	-	-	5 000	5 000
	70	Tilskudd til private mottakere	-	-	9 800	9 800
Sum endringer Miljøverndepartementet				-	287 628	
1500		Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet				
	1	Driftsutgifter	171 569	-	-433	171 136
	21	Spesielle driftsutgifter	64 605	-	45 000	109 605
1510		Fylkesmannsembetene				
	1	Driftsutgifter	1 208 018	-	5 500	1 213 518
1520		Departementenes servicesenter				
	22	Fellesutgifter regjeringskvartalet	81 818	-	1 600	83 418
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	43 871	-	4 700	48 571
1550		Konkurransetilsynet				
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	5 387	-	2 000	7 387
1560		Direktoratet for forvaltning og IKT				
	23	Elektronisk ID	60 960	-	13 000	73 960

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen				
	33	Videreføring av byggeprosjekter	773 000	-	-92 378	680 622
	36	Kunstnerisk utsmykking	13 000	-	5 300	18 300
1581		Eiendommer til kongelige formål				
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	20 908	-	3 000	23 908
1582		Utvikling av Fornebuområdet				
	70	Erstatninger og oppgjør	-	-	520	520
1590		Kirkelig administrasjon				
	1	Driftsutgifter	159 476	-	6 000	165 476
Sum endringer Fornynings-, administrasjons- og kirke departementet					-6 191	
1610		Toll- og avgiftsetaten				
	1	Driftsutgifter	1 279 600	-	430	1 280 030
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	83 600	-	-17 500	66 100
1618		Skatteetaten				
	1	Driftsutgifter	4 260 300	-	39 500	4 299 800
1632		Kompensasjon for merverdiavgift				
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	13 900 000	-	-200 000	13 700 000
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter	1 445 000	-	-30 000	1 415 000
1634		Statens innkrevingssentral				
	1	Driftsutgifter	238 200	-	4 146	242 346
1638		Kjøp av klimavoter				
	21	Kvotekjøp, generell ordning	1 220 000	-	-1 085 000	135 000
1645		Statens finansfond				
	70	Tilskudd til drift	30 000	-	-20 000	10 000
1646		Lån til utlandet				
	90	Lån til Republikken Latvia	-	1 837 000	-	1 837 000
Sum endringer Finansdepartementet				1 837 000	-1 308 424	
1700		Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	319 823	-	-1 500	318 323
	73	Forskning og utvikling	17 794	-	-2 000	15 794
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg				
	24	Driftsresultat	-1 019 000	-	151 338	-867 662
	47	Nybygg og nyanlegg	1 609 630	-	-24 000	1 585 630
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet				
	1	Driftsutgifter	335 189	-	3 043	338 232
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	18 000	-	-1 500	16 500
	71	Overføringer til andre	64 854	-	-843	64 011
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett	265 000	-	-29 300	235 700
1720		Felles ledelse og kommandoapparat				
	1	Driftsutgifter	2 642 083	-	-103 876	2 538 207

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
1723	1	Nasjonal sikkerhetsmyndighet				
		Driftsutgifter	112 074	-	3 000	115 074
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben				
	1	Driftsutgifter	1 715 903	-	174 533	1 890 436
	50	Overføring Statens Pensjonskasse	130 597	-	-5 766	124 831
	70	Renter låneordning	5 964	-	-2 836	3 128
1731		Hæren				
	1	Driftsutgifter	4 561 305	-	411 404	4 972 709
1732		Sjøforsvaret				
	1	Driftsutgifter	3 158 848	-	-12 559	3 146 289
1733		Luftforsvaret				
	1	Driftsutgifter	3 725 002	-	44 389	3 769 391
1734		Heimevernet				
	1	Driftsutgifter	1 001 921	-	12 862	1 014 783
1735		Etterretningstjenesten				
	21	Spesielle driftsutgifter	913 339	-	-2 247	911 092
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon				
	1	Driftsutgifter	3 081 345	-	-327 822	2 753 523
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg				
	1	Driftsutgifter	1 027 627	-	-166 729	860 898
1790		Kystvakten				
	1	Driftsutgifter	945 090	-	-2 306	942 784
1791		Redningshelikoptertjenesten				
	1	Driftsutgifter	478 322	-	111	478 433
1792		Norske styrker i utlandet				
	1	Driftsutgifter	1 277 049	188 000	54 160	1 519 209
1795		Kulturelle og allmennyttige formål				
	1	Driftsutgifter	274 023	-	-21 761	252 262
Sum endringer Forsvarsdepartementet				188 000	149 795	
1800		Olje- og energidepartementet				
	1	Driftsutgifter	141 908	-	1 910	143 818
1810		Oljedirektoratet				
	1	Driftsutgifter	206 200	-	7 000	213 200
	21	Spesielle driftsutgifter	63 000	-	30 000	93 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat				
	21	Spesielle driftsutgifter	64 650	-	1 100	65 750
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon				
	21	Spesielle driftsutgifter	34 500	-	3 000	37 500
	50	Overføring til Energifondet	956 000	-	-1 000	955 000
	74	Naturgass	26 000	-	-26 000	0
1830		Forskning				
	50	Norges forskningsråd	741 000	-	50 000	791 000
1833		CO ₂ -håndtering				
	21	Spesielle driftsutgifter	1 358 000	-	-560 000	798 000
	30	Investeringer	1 822 000	-	-1 822 000	0
	72	Lån til TCM DA	-	-	2 260 000	2 260 000
Sum endringer Olje- og energidepartementet				-	-55 990	

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter	11 531 755	-	-650 000	10 881 755
Sum endringer ymse utgifter				-	-650 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning				
	50	Avsetning til utdanningsstipend	4 428 439	-	116 939	4 545 378
	70	Utdanningsstipend	2 733 815	-	-4 480	2 729 335
	71	Andre stipend	451 576	-	71 024	522 600
	72	Rentestønad	861 700	-	-101 188	760 512
	73	Avskrivninger	370 120	-	33 080	403 200
	74	Tap på utlån	334 900	-	5 100	340 000
	90	Økt lån og rentegjeld	16 403 876	-	576 737	16 980 613
2412		Husbanken				
	90	Lån fra Husbanken	14 008 100	-	234 200	14 242 300
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak				
	50	Tapsavsetning garantier	-	-	107 500	107 500
2421		Innovasjon Norge				
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	383 000	-	77 000	460 000
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	10 000	-	23 800	33 800
	71	Nettverk, profilering og reiseliv – programmer	405 000	-	8 000	413 000
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	265 000	-	20 000	285 000
	73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft	40 000	-	-40 000	0
2426		SIVA SF				
	70	Tilskudd	37 700	-	25 000	62 700
Sum endringer statsbankene				-	1 152 712	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten				
	30	Investeringer	23 000 000	-	1 000 000	24 000 000
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	1 400 000	-	194 000	1 594 000
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen				
	21	Spesielle driftsutgifter	-	-	102 500	102 500
Sum endringer statlig petroleumsvirksomhet				-	1 296 500	
2445		Statsbygg				
	24	Driftsresultat:	-548 456	-	20 000	-528 456
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter	908 800	-	-89 100	819 700
	34	Videreføring av kurantprosjekter	787 523	-	-310 000	477 523
2470		Statens pensjonskasse				
	24	Driftsresultat:	26 628	-	-12 600	14 028
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold	285 943	-	60 000	345 943
Sum endringer statens forretningsdrift				-	-331 700	

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
2530		Foreldrepenger				
	70	Foreldrepenger ved fødsel	13 351 500	-	338 500	13 690 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon	75 000	-	10 000	85 000
2541		Dagpenger				
	70	Dagpenger	13 140 000	-	-940 000	12 200 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.				
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	850 000	-	100 000	950 000
2620		Stønad til enslig mor eller far				
	70	Overgangsstønad	2 722 000	-	-190 000	2 532 000
2650		Sykepenger				
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv.	32 840 000	-	590 000	33 430 000
	71	Sykepenger for selvstendige	1 970 000	-	-70 000	1 900 000
2651		Ytelser under arbeidsavklaring				
	70	Arbeidsavklaringspenger	27 579 000	-	261 000	27 840 000
2655		Uførhet				
	70	Grunnpensjon	19 820 000	-	-160 000	19 660 000
	71	Tilleggspensjon	31 270 000	-	-210 000	31 060 000
	72	Særtilllegg	1 904 000	-	100 000	2 004 000
	73	Foreløpig uførepensjon	40 000	-	-40 000	0
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.				
	74	Tilskudd til biler	1 045 000	-	-170 000	875 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	3 049 300	-	-180 000	2 869 300
2670		Alderdom				
	71	Tilleggspensjon	68 777 000	-	190 000	68 967 000
2690		Diverse utgifter				
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet	125 000	-	55 000	180 000
2751		Legemidler mv.				
	70	Legemidler	7 913 500	-	-200 000	7 713 500
2752		Refusjon av egenbetaling				
	70	Egenandelstak 1	3 818 400	-	6 000	3 824 400
2790		Andre helsetiltak				
	70	Bidrag, lokalt	217 300	-	8 000	225 300
Sum endringer Folketrygden				-	-501 500	
Sum endringer utgifter				2 004 000	1 092 318	
Herav 90 – 99 poster				2 417 000	3 346 637	

Inntekter:

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3225	4	Tiltak i grunnopplæringen				
		Refusjon av ODA-godkjente utgifter	141 275	-	-65 580	75 695
3280		Felles administrative enheter				
	2	Salgsinntekter m.v.	10	-	2 000	2 010
3288		Internasjonale samarbeidstiltak				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	4 752	-	-80	4 672
3410		Rettsgebyr				
	1	Rettsgebyr	158 739	-	12 000	170 739
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten				
	6	Gebyr – utlendingssaker	89 852	-	-3 577	86 275
	8	Gebyr – ID-kort	14 250	-	-14 250	0
3451		Samfunnssikkerhet og beredskap				
	3	Diverse inntekter	28 283	-	-5 000	23 283
3462		Tinglysing				
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	51 760	-	-51 760	0
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom	928 800	-	-928 800	0
3470		Fri rettshjelp				
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	2 232	-	-1 000	1 232
3490		Utlendingsdirektoratet				
	1	Retur og tilbakevending av flyktninger, ODA-godkjente utgifter	50 104	-	25 300	75 404
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter	12 500	-	2 056	14 556
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter	1 942 374	-	-425 484	1 516 890
	6	Gjenbosetting av flyktninger – støttetiltak, ODA-godkjente utgifter	6 140	-	950	7 090
3605		Arbeids- og velferdsetaten				
	1	Administrasjonsvederlag	9 000	-	12 000	21 000
3614		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse				
	1	Gebyrinntekter, lån	18 000	-	5 000	23 000
	90	Tilbakebetaling av lån	3 500 000	-	900 000	4 400 000
3615		Yrkesskadeforsikring				
	1	Premieinntekter	136 000	-	10 000	146 000
3616		Gruppelivsforsikring				
	1	Premieinntekter	98 000	-	4 000	102 000
3635		Ventelønn				
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	53 000	-	-4 000	49 000
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn	2 200	-	-300	1 900
3732		Regionale helseforetak				
	86	Driftskreditter	500 000	-	68 000	568 000

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere				
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter	74 000	-	4 120	78 120
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere				
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter	175 731	-	-63 159	112 572
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	51 917	-	-19 171	32 746
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere				
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	424 928	-	-113 462	311 466
3904		Brønnøysundregistrene				
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	100	-	40 000	40 100
3907		Sjøfartsdirektoratet				
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	127 300	-	-6 000	121 300
	2	Maritime personellsertifikater	9 000	-	6 000	15 000
3908		Skipsregistrene				
	1	Gebyrer NOR	11 850	-	-1 500	10 350
	2	Gebyrer NIS	5 300	-	-200	5 100
3950		Forvaltning av statlig eierskap				
	71	Tilbakeføring av tilskudd til restrukturering, Mesta AS	-	-	129 000	129 000
	95	Avskrivning av aksjekapital, Venturefondet AS	-	-	13 400	13 400
	97	Tilbakeføring av aksjekapital, Venturefondet AS	-	-	24 700	24 700
4023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU				
	90	Tilbakebetaling lån fra Nofima	42 842	-	-38 558	4 284
4100		Landbruks- og matdepartementet				
	1	Refusjoner m.m.	517	-	-417	100
	40	Salg av eiendom	-	-	5 500	5 500
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet				
	30	Husleie, Bioforsk	17 870	-	546	18 416
4115		Mattilsynet				
	1	Gebyr m.m.	137 642	-	-20 500	117 142
4441		Klima- og forurensningsdirektoratet				
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter	5 463	-	-3 382	2 081
4465		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur				
	1	Gebyrinntekter tinglysing, borettslag	-	-	51 760	51 760

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	2	Gebyrinntekter tinglysning, fast eiendom	-	-	950 800	950 800
4471		Norsk Polarinstitutt				
4618	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting Skatteetaten	21 525	-	28 475	50 000
4638	2	Andre inntekter	30 000	-	40 000	70 000
4720	1	Salgsinntekter	825 000	-	-135 000	690 000
		Felles ledelse og kommandoapparat				
4725	1	Driftsinntekter	20 641	-	47 057	67 698
		Fellesinstusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben				
4731	1	Driftsinntekter	30 113	-	11 333	41 446
		Hæren				
4732	1	Driftsinntekter	3 625	-	28 926	32 551
		Sjøforsvaret				
4733	1	Driftsinntekter	24 205	-	7 720	31 925
		Luftforsvaret				
4734	1	Driftsinntekter	97 662	-	16 972	114 634
		Heimevernet				
4740	1	Driftsinntekter	1 878	-	1 610	3 488
		Forsvarets logistikkorganisasjon				
4810	1	Driftsinntekter	236 627	-	-95 523	141 104
		Oljedirektoratet				
	1	Gebyrinntekter	10 400	-	7 000	17 400
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	39 300	-	30 000	69 300
4825		Omlagging av energibruk og energiproduksjon				
4833	85	Fondsavkastning	796 000	-	-1 000	795 000
		CO ₂ -håndtering				
	1	Salg av andel, TCM DA	-	-	25 000	25 000
5310	80	Renter, TCM DA	-	-	8 300	8 300
		Statens lånekasse for utdanning				
	29	Termingebyr	29 478	-	-1 278	28 200
	90	Redusert lån og rentegjeld	7 685 500	-	-946 800	6 738 700
5312	93	Omgjøring av studielån til stipend	4 134 200	-	204 800	4 339 000
		Husbanken				
5325	90	Avdrag	8 964 400	-	11 800	8 976 200
		Innovasjon Norge				
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000	-	3 700	8 700
	70	Låne- og garantiprovisjoner	40 000	-	4 300	44 300
Sum endringer inntekter under departementene				-	-201 656	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten				
	24	Driftsresultat:	77 900 000	-	20 000 000	97 900 000
	30	Avskrivninger	20 800 000	-	-6 800 000	14 000 000

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
	80	Renter av statens kapital	6 800 000	-	200 000	7 000 000
	89	Oppgjør etter garantierklæring	-	-	875 000	875 000
Sum endringer inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet					- 14 275 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift				
	30	Avskrivninger	704 105	-	-14 900	689 205
Sum endringer avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.					- 14 900	
5501	73	Skatter på formue og inntekt Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene	1 250 000	-	-3 750 000	-2 500 000
5521		Merverdiavgift				
	70	Avgift	189 600 000	-	58 000	189 658 000
5542		Avgift på mineralolje mv.				
	70	Avgift på mineralolje	1 311 000	-	-500	1 310 500
	72	Avgift på gass	13 000	-	-13 000	0
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.				
	70	CO ₂ -avgift	4 823 000	-	-2 000	4 821 000
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall				
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall	252 000	-	-16 000	236 000
5575		Sektoravgifter under Fiskeri- og kystdepartementet				
	74	Sektoravgifter Kystverket	653 525	-	-4 750	648 775
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet				
	71	Totalisatoravgift	125 000	-	-15 000	110 000
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet				
	70	Bidrag til kulturminnevern	6 500	-	-6 477	23
Sum endringer skatter og avgifter					- 3 749 727	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift				
	80	Renter av statens faste kapital	71 729	-	2 300	74 029
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer				
	87	Renteinntekter mv. fra Statens finansfond	-	-	56 300	56 300
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse				
	80	Renter	734 000	-	-3 000	731 000
5611		Aksjer i NSB AS				
	85	Utbytte	145 000	-	27 000	172 000
5615		Husbanken				
	80	Renter	3 856 700	-	-238 400	3 618 300
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning				
	80	Renter	3 788 500	-	-430 600	3 357 900

Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010

(1 000 kroner)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett	Endringer foreslått i denne perioden	Endringer foreslått i denne proposisjonen	Status etter endringen
5623	85	Aksjer i Baneservice AS Utbytte	-	-	20 400	20 400
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge				
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	-	-	14 100	14 100
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen	-	-	21 200	21 200
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	3 000	-	-2 200	800
5652		Innskuddskapital i Statskog SF				
	85	Utbytte	5 000	-	5 100	10 100
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning				
	85	Utbytte	4 613 700	-	4 436 300	9 050 000
5680		Innskuddskapital i Statnett SF				
	85	Utbytte	180 000	-	-48 000	132 000
5685		Aksjer i Statoil ASA				
	85	Utbytte	15 489 000	-	-2 671 000	12 818 000
Sum endringer renter og utbytte mv.				-	1 189 500	
5701		Diverse inntekter				
	73	Refusjon fra bidragspliktige Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	390 000	-	-10 000	380 000
5704		Dividende				
	2	Refusjon av dagpenger	235 000	-	-55 000	180 000
5705		Refusjon dagpenger, statsgaranti ved konkurs				
	1	Refusjon av dagpenger fra EØS-land	65 000	-	10 000	75 000
	3		2 600	-	400	3 000
Sum endringer Folketrygden				-	-54 600	
Sum endringer inntekter				0	11 443 617	
Herav 90 – 99 poster				-	169 342	

Offentlige institusjoner kan bestille flere
eksemplarer fra:
Departementenes servicesenter
Post og distribusjon
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Faks: 22 24 27 86

Opplysninger om abonnement, løssalg og
pris får man hos:
Fagbokforlaget
Postboks 6050, Postterminalen
5892 Bergen
E-post: offpub@fagbokforlaget.no
Telefon: 55 38 66 00
Faks: 55 38 66 01
www.fagbokforlaget.no/offpub

Publikasjonen er også tilgjengelig på
www.regjeringen.no

Trykk: OFA - 6/2010

